Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

►B

UREDBA KOMISIJE (ES) št. 2042/2003

z dne 20. novembra 2003

o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 315, 28.11.2003, str. 1)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
►M1	Uredba Komisije (ES) št. 707/2006 z dne 8. maja 2006	L 122	17	9.5.2006
►M2	Uredba Komisije (ES) št. 376/2007 z dne 30. marca 2007	L 94	18	4.4.2007
►M3	Uredba Komisije (ES) št. 1056/2008 z dne 27. oktobra 2008	L 283	5	28.10.2008
►M4	Uredba Komisije (EU) št. 127/2010 z dne 5. februarja 2010	L 40	4	13.2.2010
►M5	Uredba Komisije (EU) št. 962/2010 z dne 26. oktobra 2010	L 281	78	27.10.2010
►M6	Uredba Komisije (EU) št. 1149/2011 z dne 21. oktobra 2011	L 298	1	16.11.2011
►M7	Uredba Komisije (EU) št. 593/2012 z dne 5. julija 2012	L 176	38	6.7.2012

▼B

UREDBA KOMISIJE (ES) št. 2042/2003

z dne 20. novembra 2003

o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami

(Besedilo velja za EGP)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE -

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1592/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2002 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu ([1]), v nadaljevanju „Osnovna uredba“, in zlasti členov 5 in 6 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Osnovna uredba vzpostavlja skupne bistvene zahteve za zagotovitev visoke enotne ravni varnosti civilnega letalstva in varstva okolja; zahteva, da Komisija sprejme potrebna izvedbena pravila za zagotovitev njihove enotne uporabe, ustanavlja Evropsko agencijo za varnost v letalstvu (v nadaljevanju „agencija“), ki bo Komisiji pomagala pri pripravi teh izvedbenih pravil.

(2) Obstoječe zahteve letalstva na področju vzdrževanja, kot so navedene v Prilogi II k Uredbi Sveta (EGS) št. 3922/91 ([2]), bodo z 28. septembrom 2003 razveljavljene.

(3) Treba je sprejeti skupne tehnične zahteve in upravne postopke za zagotovitev stalne plovnosti letalskih proizvodov, delov in naprav, za katere velja Osnovna uredba.

(4) Od organizacij in osebja, ki se ukvarja z vzdrževanjem proizvodov, delov in naprav, je treba zahtevati, da izpolnjujejo določene tehnične zahteve, da bi izkazali svojo sposobnost in sredstva za izpolnjevanje svojih obveznosti in s tem povezanih pravic; Komisija mora sprejeti ukrepe za opredelitev pogojev izdajanja, vzdrževanja, spreminjanja, začasne razveljavitve ali preklica potrdil, ki to izpolnjevanje potrjujejo.

([1]) UL L 240, 7.9.2002, str. 1; Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1701/2003 (UL L 243, 27.9.2003, str. 5).

([2]) UL L 373, 31.12.1991, str. 4; Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 2871/2000 (UL L 333, 29.12.2000, str. 47).

▼B

(5) Potreba po zagotavljanju enotnosti uporabe skupnih tehničnih zahtev na področju stalne plovnosti letalskih proizvodov, delov in naprav zahteva, da pristojni organi sledijo skupnim postopkom za oceno skladnosti s temi zahtevami; agencija mora pripraviti certifikacijske specifikacije, da omogoči potrebno regulativno enotnost.

(6) Treba je zagotoviti dovolj časa, da se letalska industrija in organi držav članic prilagodijo na nov regulativni okvir; treba je priznati stalno veljavnost potrdil, izdanih pred začetkom veljavnosti te uredbe, v skladu s členom 57 Osnovne uredbe.

(7) Ukrepi, predvideni s to uredbo, temeljijo na mnenju agencije ([1]) v skladu s členoma 12(2)(b) in 14(1) Osnovne uredbe.

(8) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem Odbora Evropske agencije za varnost v letalstvu ([2]), ustanovljenega s členom 54(3) Osnovne uredbe -

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO

Člen 1

Cilj in področje uporabe

1. Ta uredba vzpostavlja skupne tehnične zahteve in upravne postopke za zagotavljanje stalne plovnosti zrakoplova, vključno s katero koli komponento za vgradnjo v zrakoplov, ki je:

(a) registriran v državi članici; ali

(b) registriran v tretji državi in ga uporablja operator, pregled nad delovanjem katerega zagotavlja država članica.

2. Odstavek 1 se ne uporablja za zrakoplove, za katere je bil prepisan varnostni pregled nad delovanjem preseljen v tretjo državo in ki jih ne uporablja operator Skupnosti, ali za zrakoplove iz Priloge II k Osnovni uredbi.

3. Določbe te uredbe, ki se nanašajo na komercialni letalski prevoz, se uporabljajo za letalske prevoznike z licenco, kot jih opredeljuje pravo Skupnosti.

Člen 2

Opredelitve

Na področju uporabe Osnovne uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve:

(a) „zrakoplov“ je vsaka naprava, ki se lahko obdrži v atmosferi zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka na zemeljsko površino;

([1]) Mnenje Evropske agencije za varnost v letalstvu 1/2003, 1. septembra 2003.
([2]) Mnenje Evropske agencije za varnost v letalstvu, 23. septembra 2003.

▼B

(b) „potrditveno osebje“ pomeni osebje, odgovorno za sprostitev zrakoplova ali komponente po vzdrževanju;

(c) „komponenta“ pomeni kateri koli motor, propeler, del ali napravo;

(d) „stalna plovnost“ pomeni vse procese, ki zagotavljajo, da zrakoplov kadar koli med svojo obratovalno življenjsko dobo izpolnjuje veljavne zahteve plovnosti in je v stanju za varno obratovanje:

(e) „JAA“ pomeni „Skupne letalske oblasti“.

(f) „JAR“ pomeni „Skupne letalske predpise“.

(g) „velik zrakoplov“ pomeni zrakoplov, razvrščen kot letalo z največjo vzletno maso več kot 5 700 kg, ali večmotorni helikopter,

(h) „vzdrževanje“ pomeni eno od naslednjega: obnovo, popravilo, pregled, nadomestitev, modifikacijo ali odpravo okvare zrakoplova ali komponente, ali njihove kombinacije, z izjemo predpoletnega pregleda;

(i) „organizacija“ pomeni fizično osebo, pravno osebo ali del pravne osebe. Taka organizacija ima lahko sedež na več kot eni lokaciji na ozemlju držav članic ali ne;

(j) „predpoletni pregled“ pomeni pregled, opravljen pred poletom za zagotovitev, da je zrakoplov ustrezen za nameravani let;

▼M7

(k) „zrakoplov ELA1“ pomeni naslednji evropski lahki zrakoplov s posadko:

(i) letalo z največjo vzletno maso (MTOM) največ 1 200 kg, ki ni razvrščeno kot kompleksni zrakoplov na motorni pogon;

(ii) jadralno letalo ali motorno jadralno letalo z največjo vzletno maso (MTOM) največ 1 200 kg;

(iii) balon z največjo deklarirano prostornino vzgonskega plina ali prostornino toplega zraka, ki ne presega 3 400 m^3 za toplozračne balone, 1 050 m^3 za prostoleteče plinske balone in 300 m^3 za vezane plinske balone;

(iv) zračno ladjo, namenjeno največ 4 potnikom in z največjo deklarirano prostornino vzgonskega plina ali prostornino toplega zraka, ki ne presega 3 400 m^3 za toplozračne zračne ladje in 1 000 m^3 za plinske zračne ladje;

▼M3

(l) „zrakoplov LSA“ pomeni lahko športno letalo, ki ima vse naslednje značilnosti:

(i) največjo vzletno maso (MTOM), ki ne presega 600 kg;

(ii) najvišjo prevlečno hitrost v konfiguraciji za pristanek (VS0), ki ne presega 45 vozlov kalibrirane hitrosti (CAS) pri najvišji certificirani vzletni masi zrakoplova in najbolj kritičnem centru gravitacije;

▼M3

(iii) sedeže za največ dve osebi, vključno s pilotom;

(iv) enojni, neturbinski motor s propelerjem;

(v) kabina, ki ni pod pritiskom;

▼M4

(m) „glavni kraj poslovanja“ pomeni glavno upravo ali registrirani sedež podjetja, v kateri se izvajajo glavne finančne naloge in operativni nadzor dejavnosti iz te uredbe.

▼B

Člen 3

Zahteve za stalno plovnost

1. Stalna plovnost zrakoplova in komponent se zagotavlja v skladu z določbami Priloge I.

2. Organizacije in osebje, ki se ukvarjajo s stalno plovnostjo zrakoplova in komponent, vključno z vzdrževanjem, morajo izpolnjevati določbe Priloge I in ustrezno določbe členov 4 in 5.

▼M2

3. Z odstopanjem od odstavka 1 se stalna plovnost zrakoplovov, ki imajo dovoljenje za letenje, zagotovi s posebnimi nadaljnjimi ureditvami glede plovnosti, kot je določeno v dovoljenju za letenje, izdanemu v skladu s Prilogo (del 21) k Uredbi Komisije (ES) št. 1702/2003.

▼M3

4. Za zrakoplove, ki se ne uporabljajo za komercialni letalski prevoz, je potrdilo o pregledu plovnosti ali enakovreden dokument, izdan v skladu z zahtevami države članice in veljaven na dan 28. septembra 2008, veljavno do datuma izteka veljavnosti ali do 28. septembra 2009, kar nastopi prej. Po izteku veljavnosti lahko pristojni organ ponovno izda ali enkrat podaljša potrdilo o pregledu plovnosti ali enakovredni dokument za eno leto, če to dovoljujejo zahteve države članice. Po ponovnem izteku veljavnosti lahko pristojni organ ponovno izda ali enkrat podaljša potrdilo o pregledu plovnosti ali enakovredni dokument za eno leto, če to dovoljujejo zahteve države članice. Ponovna izdaja ali podaljšanje ni dovoljena. Če so bile pri prenosu registracije zrakoplova znotraj EU uporabljene določbe te točke, se v skladu z M.A.904 izda novo potrdilo o pregledu plovnosti.

▼B

Člen 4

Potrditve vzdrževalne organizacije

1. Organizacije, ki se ukvarjajo z vzdrževanjem velikih zrakoplovov ali zrakoplovov, ki se uporabljajo za komercialni letalski prevoz, in komponent, namenjenih za vgradnjo v zrakoplov, se odobrijo v skladu z določbami Priloge II.

▼B

2. Velja, da so odobritve za vzdrževanje, ki jih je država članica izdala ali priznala skladno z zahtevami in postopki JAA, veljavnimi pred začetkom veljavnosti te uredbe, izdane v skladu s to uredbo. V ta namen se z odstopanjem od določb 145.B.50(2) po Prilogi II ugotovitve 2. stopnje, povezane z razlikami med JAR 145 in Prilogo II, lahko zaključijo v enem letu. Velja, da so potrdila o sprostitvi v obratovanje in dovoljenja za sprostitev v uporabo, ki jih je v tem enoletnem obdobju izdala organizacija, potrjena po zahtevah JAA, izdana po tej uredbi.

3. Osebje, usposobljeno za opravljanje in/ali nadzor stalnega plovnostnega neporušitvenega pregledovanja konstrukcij in/ali komponent zrakoplova na osnovi standardov, ki jih je država članica pred začetkom veljavnosti te uredbe priznavala kot standarde, ki zagotavljajo enakovredno raven usposobljenosti, lahko nadaljuje z izvajanjem in/ali nadzorom teh preskusov.

▼M3

4. Potrdila o sprostitvi v obratovanje in dovoljenja za sprostitev v uporabo, izdana pred datumom začetka veljavnosti te uredbe, ki jih je izdala vzdrževalna organizacija, potrjena v skladu z zahtevami države članice, se štejejo za enakovredna tistim, ki jih zahtevata točki M.A.801 in M.A.802 Priloge I (Del M).

▼B

Člen 5

Potrditveno osebje

▼M3

1. Potrditveno osebje je usposobljeno v skladu z določbami Priloge III, razen kot je predvideno v točkah M.A.606(h), M.A.607(b), M.A.801(d) in M.A.803 Priloge I ter v točki 145.A.30(j) Priloge II (Del 145) in Dodatka IV k Prilogi II (Del 145).

▼B

2. Velja, da je licenca za vzdrževanje zrakoplova in morebitne tehnične omejitve v zvezi s to licenco, ki jo je izdala ali priznala država članica v skladu z zahtevami in postopki JAA ter je veljala pred začetkom veljavnosti te uredbe, izdana v skladu s to uredbo.

▼M6

3. Za potrditveno osebje, ki ima licenco, izdano v skladu s Prilogo III (del 66) v dani kategoriji/podkategoriji, velja, da ima pravice iz točke 66.A.20(a) te priloge, ki ustrezajo tej kategoriji/podkategoriji. Zahteve glede osnovnega znanja, povezane s temi novimi pravicami, se štejejo za izpolnjene za namen razširitve te licence na novo kategorijo/podkategorijo.

▼M6

4. Potrditveno osebje, ki ima licenco, vključno za zrakoplov, za katerega ni potreben posamezen rating za tip, lahko še naprej uveljavlja svoje pravice do prve obnove ali spremembe, ko se licenca v skladu s postopkom iz točke 66.B.125 Priloge III (del 66) konvertira v ratinge, opredeljene v točki 66.A.45 te priloge.

5. Poročila o konverziji in o priznanju izpitov, ki so usklajena z zahtevami, ki so se uporabljale pred začetkom uporabe te uredbe, se štejejo, da so v skladu s to uredbo.

6. Dokler ta uredba ne bo opredeljevala zahtev za potrditveno osebje:

(i) za zrakoplove, razen letal in helikopterjev;

(ii) za dele,

se bodo zahteve, ki veljajo v ustrezni državi članici, uporabljale še naprej, razen za vzdrževalne organizacije s sedežem zunaj Evropske unije; v tem primeru zahteve odobri Agencija.

▼B

Člen 6

Zahteve za organizacijo za usposabljanje

1. Organizacije, ki se ukvarjajo z usposabljanjem osebja iz člena 5, se odobrijo v skladu s Prilogo IV, da so upravičene:

(a) izvajati priznano osnovno usposabljanje; in/ali

(b) izvajati priznano usposabljanje za tip; in

(c) opravljati izpite; in

(d) izdajati spričevala o usposabljanju.

2. Šteje, da je odobritev organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, ki jo je država članica izdala ali priznala skladno z zahtevami in postopki JAA ter je veljala pred začetkom veljavnosti te uredbe, izdana v skladu s to uredbo. V ta namen se lahko z odstopanjem od določb 147.B.130(b) po Prilogi IV ugotovitve 2. stopnje, povezane z razlikami med JAR 147 in Prilogo IV, zaključijo v enem letu.

▼M6

3. Osnovna usposabljanja, ki so v skladu z zahtevami, ki so se uporabljale pred začetkom uporabe te uredbe, se lahko začnejo v roku enega leta po datumu začetka uporabe te uredbe. Izpiti za preverjanje osnovnega znanja, ki se izvajajo kot del teh usposabljanj, so lahko v skladu z zahtevami, ki so se uporabljale pred začetkom uporabe te uredbe.

▼M6

4. Izpiti za preverjanje osnovnega znanja, ki so v skladu z zahtevami, ki so se uporabljale pred začetkom uporabe te uredbe, in ki jih izvajata pristojni organ ali organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja, odobrena v skladu s Prilogo IV (del 147), pri čemer ti izpiti niso del osnovnega usposabljanja, se lahko izvajajo še eno leto po začetku uporabe te uredbe.

5. Osnovna usposabljanja in izpiti za tip zrakoplova, ki so v skladu z zahtevami, ki so se uporabljale pred začetkom uporabe te uredbe, se začnejo in zaključijo najpozneje eno leto po datumu začetka uporabe te uredbe.

▼B

Člen 7

Začetek veljavnosti

1. Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

▼M3

2. Z odstopanjem od odstavka 1:

(a) se določbe Priloge I, razen za točki M.A.201(h)(2) in M.A.708(c), uporabljajo od 28. septembra 2005;

(b) točka M.A.201(f) Priloge I se uporablja za zrakoplove, ki se ne uporabljajo za komercialni letalski prevoz in ki jih upravljajo prevozniki tretjih držav, od 28. septembra 2009.

▼B

3. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 lahko države članice izberejo, da ne bodo uporabljale:

▼M3

(a) določb Priloge I za zrakoplov, ki se ne ukvarja s komercialnim letalskim prevozom, do 28. septembra 2009;

▼B

(b) določb Priloge I(I) za zrakoplov, ki se ukvarja s komercialnim letalskim prevozom, do 28. septembra 2008;

(c) naslednjih določb Priloge II do 28. septembra 2006:

— 145.A.30(e), elemente človeških dejavnikov,

— 145.A.30(g) kot se uporablja za velike zrakoplove z največjo vzletno maso več kot 5 700 kg,

— 145.A.30(h)(1) kot se uporablja za zrakoplove z največjo vzletno maso več kot 5 700 kg,

— 145.A.30(j)(1), Dodatek IV,

— 145.A.30(j)(2), Dodatek IV,

▼B

(d) naslednjih določb Priloge II do 28. septembra 2008:

— 145.A.30(g) kot se uporablja za zrakoplove z največjo vzletno maso 5 700 kg ali manj,

— 145.A.30(h)(1) kot se uporablja za zrakoplove z največjo vzletno maso 5 700 kg ali manj,

— 145.A.30(h)(2);

(e) določbe Priloge III kot se uporabljajo za zrakoplove z največjo vzletno maso nad 5 700 kg do 28. septembra 2005;

(f) določbe Priloge III kot se uporabljajo za zrakoplove z največjo vzletno maso 5 700 kg ali manj do 28. septembra 2006;

▼M5

(g) naslednjih določb Priloge III (dela 66) za zrakoplove, ki se ne uporabljajo za komercialni letalski prevoz, razen velikih zrakoplovov, do 28. septembra 2011:

— M.A.606(g) in M.A.801(b)2 Priloge I (dela M),

— 145.A.30(g) in (h) Priloge II (dela 145);

▼M6

(h) za vzdrževanje letal z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj, ter ki se ne uporabljajo za komercialni letalski prevoz:

(i) do 28. septembra 2012 mora pristojni organ izdajati licence za vzdrževanje zrakoplovov v skladu s Prilogo III (del 66), bodisi nove ali konvertirane v skladu s točko 66.A.70 te priloge;

(ii) do 28. septembra 2014 mora biti potrditveno osebje usposobljeno v skladu z naslednjimi določbami Priloge III (del 66):

— Priloga I (del M), M.A.606(g) in M.A.801(b)2,

— Priloga II (del 145), 145.A.30(g) in (h);

(i) za vzdrževanje letal ELA1, ki se ne uporabljajo za komercialni letalski prevoz, do 28. septembra 2015:

(i) pristojni organ mora izdajati licence za vzdrževanje zrakoplovov v skladu s Prilogo III (del 66), bodisi nove ali konvertirane v skladu s točko 66.A.70 te priloge;

▼M6

(ii) potrditveno osebje mora biti usposobljeno v skladu z naslednjimi določbami Priloge III (del 66):

— Priloga I (del M), M.A.606(g) in M.A.801(b)2,

— Priloga II (del 145), 145.A.30(g) in (h).

▼B

4. Države članice lahko izdajajo odobritve omejenega trajanja upoštevaje Prilogo II in Prilogo IV do ►M1 28. september 2007 ◄.

5. Ko država članica uporabi določbe odstavkov 3 ali 4, o tem obvesti Komisijo in agencijo.

6. Agencija oceni pomen določb Priloge I k tej uredbi z namenom Komisiji predložiti mnenje, vključno z možnimi spremembami Priloge I, pred 28. marcem 2005.

▼M4

7. Z odstopanjem od odstavka 1:

(a) določbe točke M.A.706(k) Priloge I (del M) se uporabljajo od 28. septembra 2010;

(b) določbe točke 7.7 Dodatka I k Prilogi III (del 66) se uporabljajo od 28. septembra 2010;

(c) vzdrževalne organizacije, potrjene v skladu s poddelom F oddelka A Priloge I (del M) ali oddelkom A Priloge II (del 145), lahko še do 28. septembra 2010 izdajajo dovoljenja za sprostitev v uporabo na prvotni izdaji EASA obrazca 1, kot je določeno v Dodatku II k Prilogi I (del M) ter v Dodatku I k Prilogi II (del 145);

(d) pristojni organi lahko še do 28. septembra 2010 izdajajo potrdila prejšnje izdaje, kakor je določeno v dodatkih III, V in VI k Prilogi I (del M), Dodatku III k Prilogi II (del 145), Dodatku V k Prilogi III (del 66) ali Dodatku II k Prilogi IV (del 147) k Uredbi (ES) št. 2042/2003, ki velja pred začetkom veljavnosti te uredbe.

▼M6

_____

8. Roki iz točk 66.A.25, 66.A.30 in Dodatka III k Prilogi III (del 66), ki so povezani z izpiti za preverjanje osnovnega znanja, osnovnimi izkušnjami, teoretičnim usposabljanjem in izpiti za tip zrakoplova, praktičnim usposabljanjem in ocenjevanjem, izpiti za tip zrakoplova in usposabljanjem na delovnem mestu, ki so bili zaključeni pred začetkom uporabe te uredbe, začnejo teči z datumom začetka uporabe te uredbe.

▼M6

9. Agencija predloži Komisiji mnenje, ki vsebuje predloge za vzpostavitev preprostega in sorazmernega sistema za izdajo licenc potrditvenemu osebju, ki se ukvarja z vzdrževanjem letal ELA1 ter zrakoplovov, razen letal in helikopterjev.

Člen 8

Ukrepi Agencije

1. Agencija razvije sprejemljive načine usklajevanja (*acceptable means of compliance*, v nadaljnjem besedilu: AMC), ki jih lahko pristojni organi, organizacije in osebje uporabljajo za prikaz skladnosti z določbami prilog k tej uredbi.

2. AMC, ki jih izda Agencija, ne smejo uvajati novih zahtev ali zmanjšati zahtev iz prilog k tej uredbi.

3. Brez poseganja v člena 54 in 55 Uredbe (ES) št. 216/2008, ko se uporabljajo sprejemljivi načini usklajevanja, ki jih je izdala Agencija, se zadevne zahteve iz prilog k tej uredbi štejejo za izpolnjene brez nadaljnjega prikaza.

▼B

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

▼B

PRILOGA I

(Del M)

▼M4

VSEBINA

M.1

ODDELEK A — TEHNIČNE ZAHTEVE

PODDEL A — SPLOŠNO

M.A.101 Področje uporabe

PODDEL B — ODGOVORNOST

M.A.201 Odgovornosti

M.A.202 Javljanje dogodkov

PODDEL C — STALNA PLOVNOST

M.A.301 Naloge stalne plovnosti

M.A.302 Program vzdrževanja zrakoplova

M.A.303 Plovnostno tehnične zahteve

M.A.304 Podatki za modifikacije in popravila

M.A.305 Sistem evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova

M.A.306 Operatorjev sistem tehničnega dnevnika

M.A.307 Prenos evidence o stalni plovnosti zrakoplova

PODDEL D — STANDARDI VZDRŽEVANJA

M.A.401 Podatki za vzdrževanje

M.A.402 Izvajanje vzdrževanja

M.A.403 Okvare zrakoplova

PODDEL E — KOMPONENTE

M.A.501 Vgradnja

M.A.502 Vzdrževanje komponent

M.A.503 Komponente z omejeno življenjsko dobo

M.A.504 Nadzor neuporabnih komponent

PODDEL F — VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

M.A.601 Področje uporabe

M.A.602 Vloga

M.A.603 Obseg odobritve

M.A.604 Priročnik vzdrževalne organizacije

M.A.605 Objekti

M.A.606 Zahteve za osebje

M.A.607 Potrditveno osebje

M.A.608 Komponente, oprema in orodje

M.A.609 Podatki za vzdrževanje

▼**M4**

M.A.610 Delovni nalogi za vzdrževanje

M.A.611 Standardi vzdrževanja

M.A.612 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v obratovanje

M.A.613 Potrdilo o sprostitvi komponente v obratovanje

M.A.614 Evidenca o vzdrževanju

M.A.615 Privilegiji organizacije

M.A.616 Organizacijski pregled

M.A.617 Spremembe potrjene vzdrževalne organizacije

M.A.618 Stalna veljavnost odobritve

M.A.619 Ugotovitve

PODDEL G — ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

M.A.701 Področje uporabe

M.A.702 Zahtevek

M.A.703 Obseg odobritve

M.A.704 Priročnik vodenja stalne plovnosti

M.A.705 Objekti

M.A.706 Zahteve za osebje

M.A.707 Osebje za pregled plovnosti

M.A.708 Vodenje stalne plovnosti

M.A.709 Dokumentacija

M.A.710 Pregled plovnosti

M.A.711 Privilegiji organizacije

M.A.712 Sistem kakovosti

M.A.713 Spremembe potrjene organizacije za stalno plovnost

M.A.714 Hranjenje evidence

M.A.715 Stalna veljavnost odobritve

M.A.716 Ugotovitve

PODDEL H — POTRDILO O SPROSTITVI V OBRATOVANJE – CRS

M.A.801 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v obratovanje

M.A.802 Potrdilo o sprostitvi komponente v obratovanje

M.A.803 Pooblastilo pilota-lastnika

PODDEL I — POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI

M.A.901 Pregled plovnosti zrakoplova

M.A.902 Veljavnost potrdila o pregledu plovnosti

M.A.903 Prenos registracije zrakoplova znotraj EU

M.A.904 Pregled plovnosti zrakoplova, uvoženega v EU

M.A.905 Ugotovitve

▼**M4**

ODDELEK B — POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE

PODDEL A — SPLOŠNO

M.B.101 Področje uporabe

M.B.102 Pristojni organ

M.B.104 Vodenje evidence

M.B.105 Medsebojna izmenjava informacij

PODDEL B — ODGOVORNOST

M.B.201 Pristojnosti

PODDEL C — STALNA PLOVNOST

M.B.301 Program vzdrževanja

M.B.302 Izjeme

M.B.303 Spremljanje in nadzor stalne plovnosti zrakoplova

M.B.304 Preklic, začasna ukinitev in omejitev

PODDEL D — STANDARDI VZDRŽEVANJA

PODDEL E — KOMPONENTE

PODDEL F — VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

M.B.601 Zahtevek

M.B.602 Začetna odobritev

M.B.603 Izdaja odobritve

M.B.604 Stalen pregled nad delovanjem

M.B.605 Ugotovitve

M.B.606 Spremembe

M.B.607 Preklic, začasna ukinitev in omejitev odobritve

PODDEL G — ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

M.B.701 Zahtevek

M.B.702 Začetna odobritev

M.B.703 Izdaja odobritve

M.B.704 Stalen pregled

M.B.705 Ugotovitve

M.B.706 Spremembe

M.B.707 Preklic, začasna ukinitev in omejitev odobritve

PODDEL H — POTRDILO O SPROSTITVI V OBRATOVANJE – CRS

PODDEL I — POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI

M.B.901 Ocena priporočil

M.B.902 Pregled plovnosti, ki ga opravi pristojni organ

M.B.903 Ugotovitve

▼M4

Dodatek I — Dogovor o stalni plovnosti

Dodatek II — Dovoljenje za sprostitev v uporabo – EASA obrazec 1

Dodatek III — Potrdilo o pregledu plovnosti – EASA obrazec 15

Dodatek IV — Sistem ratingov in razredov, ki se uporablja za potrjevanje vzdrževalnih organizacij iz poddela F Priloge I (del M) in iz Priloge II (del 145)

Dodatek V — Odobritev vzdrževalne organizacije iz poddela F Priloge I (del M)

Dodatek VI — Odobritev organizacije za vodenje stalne plovnosti iz poddela G Priloge I (del M)

Dodatek VII — Naloge zahtevnega vzdrževanja

Dodatek VIII — Omejeno vzdrževanje pilota-lastnika

▼B

M.1

Za namene tega Dela je pristojni organ:

1. za pregled nad stalno plovnostjo posameznega zrakoplova in izdajo potrdil o pregledu plovnosti organ, ki ga je imenovala država članica registracije.

2. za pregled nad delovanjem vzdrževalne organizacije kot je opredeljeno v M.A Poddelu F,

   (i) organ, ki ga je imenovala država članica, v kateri se nahaja glavni kraj poslovanja organizacije.

   (ii) agencija, če se organizacija nahaja v tretji državi.

3. za pregled nad delovanjem organizacije za vodenje stalne plovnosti kot je opredeljeno v M.A Poddelu G,

   (i) organ, ki ga je imenovala država članica, v kateri se nahaja glavni kraj poslovanja te organizacije, če odobritev ni vključena v spričevalo letalskega prevoznika.

   (ii) organ, ki ga je imenovala država članica operatorja, če je odobritev vključena v spričevalo letalskega prevoznika.

   (iii) agencija, če se organizacija nahaja v tretji državi.

4. za odobritev programov vzdrževanja,

   (i) organ, ki ga je imenovala država članica registracije.

   (ii) v primeru komercialnega letalskega prevoza, kadar se država članica operatorja razlikuje od države članice registracije, organ, za katerega sta se navedeni državi dogovorili pred odobritvijo programa vzdrževanja.

▼M3

   (iii) Z odstopanjem od odstavka 4(i), ko stalno plovnost zrakoplova, ki se ne ukvarja s komercialnim letalskim prevozom, upravlja organizacija za vodenje stalne plovnosti, odobrena v skladu z Oddelkom A, Poddelom G te priloge (Del M), ki ni predmet pregleda države članice registracije, in le v primeru dogovora z državo članico registracije pred odobritvijo programa vzdrževanja:

      (a) organ, ki ga imenuje država članica, odgovorna za pregled nad organizacijo za vodenje stalne plovnosti, ali

      (b) Agencija, če je organizacija za vodenje stalne plovnosti v tretji državi.

▼B

ODDELEK A

TEHNIČNE ZAHTEVE

PODDEL A

SPLOŠNO

M.A.101 Področje uporabe

Ta oddelek določa ukrepe, ki jih je treba uporabiti za zagotovitev ohranjanja plovnosti, vključno z vzdrževanjem. Opredeljuje tudi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati osebe ali organizacije, ki se ukvarjajo z vodenjem stalne plovnosti.

PODDEL B

ODGOVORNOST

M.A.201 Odgovornosti

(a) Lastnik je odgovoren za stalno plovnost zrakoplova in zagotovi, da se let ne opravi, če ne velja da:

1. je zrakoplov vzdrževan v stanju plovnosti, in;

2. je vsa vgrajena operativna in zasilna oprema pravilno nameščena in uporabna ali jasno označena kot neuporabna, in;

3. je spričevalo o plovnosti veljavno, ter;

4. se vzdrževanje zrakoplova izvaja v skladu s potrjenim programom vzdrževanja kot je opredeljeno v M.A.302.

(b) Kadar je zrakoplov v najemu, so odgovornosti lastnika prenesene na najemnika, če:

1. je najemnik naveden v dokumentu registracije, ali;

2. podrobno opredeljen v najemni pogodbi.

Kadar se v tem delu sklicuje na „lastnika“, izraz lastnik ustrezno zajema lastnika ali najemnika.

(c) Vsaka oseba ali organizacija, ki opravlja vzdrževanje, je odgovorna za opravljene naloge.

(d) Vodja zrakoplova ali operator v primeru komercialnega letalskega prevoza je odgovoren za zadovoljivo izvedbo predpoletnega pregleda. Ta pregled mora opraviti pilot ali neka druga usposobljena oseba, ni pa treba, da ga opravi potrjena vzdrževalna organizacija ali potrditveno osebje po Delu 66.

▼M3

(e) Lastnik zrakoplova lahko za izpolnjevanje odgovornosti odstavka (a)

(i) sklene pogodbo za izvajanje nalog, povezanih s stalno plovnostjo, z organizacijo za vodenje stalne plovnosti, potrjeno v skladu z Oddelkom A, Poddelom G te priloge (Del M). V tem primeru organizacija za vodenje stalne plovnosti prevzame odgovornost za pravilno izvedbo teh nalog.

▼M3

(ii) Lastnik, ki se odloči upravljati stalno plovnost zrakoplova pod svojo odgovornostjo, brez pogodbe v skladu z Dodatkom I, lahko kljub temu sklene omejeno pogodbo z organizacijo za vodenje stalne plovnosti, potrjeno v skladu z Oddelkom A, Poddelom G te priloge (Del M), za razvoj programa vzdrževanja in njegovo potrditev v skladu s točko M.A.302. V tem primeru omejena pogodba odgovornost za razvoj in potrjevanje programa vzdrževanja prenese na pogodbeno organizacijo za vodenje stalne plovnosti.

▼B

(f) V primeru velikega zrakoplova lastnik zrakoplova za izpolnjevanje odgovornosti iz odstavka (a) zagotovi, da naloge, povezane stalno plovnostjo, opravlja potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti. Pismena pogodba se izdela v skladu z Dodatkom I. V tem primeru organizacija za vodenje stalne plovnosti prevzame odgovornost za pravilno izvedbo teh nalog.

(g) Vzdrževanje velikega zrakoplova, zrakoplova, ki se uporablja za komercialni letalski prevoz, in njegovih komponent opravlja potrjena vzdrževalna organizacija po Delu 145.

(h) V primeru komercialnega letalskega prevoza je operator odgovoren za stalno plovnost zrakoplova, ki ga upravlja in:

1. je potrjen kot del spričevala letalskega prevoznika, ki ga je izdal pristojni organ v skladu z M.A Poddel G za zrakoplov, ki ga upravlja; in

2. je potrjen v skladu z Delom 145 ali sklene pogodbo s tako organizacijo; in

3. zagotavlja, da je izpolnjen odstavek (a).

(i) ►M3 Kadar država članica zahteva, da ima operator potrdilo za svoje komercialne operacije, razen za komercialni letalski prevoz, potem: ◄

1. je ustrezno potrjen v skladu z M.A Poddel G, za vodenje stalne plovnosti zrakoplova, s katerim upravlja, ali za sklenitev pogodbe s tako organizacijo; in

2. je ustrezno potrjen v skladu z M.A, Poddel F ali Del 145 ali sklene pogodbo s tako organizacijo; in

3. zagotavlja, da je izpolnjen odstavek (a).

(j) Lastnik/operater je odgovoren, da pristojnemu organu odobri dostop do organizacije/zrakoplova za določitev stalne skladnosti s tem Delom.

M.A.202 Javljanje dogodkov

▼M3

(a) Vsaka oseba ali organizacija, odgovorna po M.A.201, poroča pristojnemu organu, ki ga imenuje država registracije, organizaciji, odgovorni za projekt tipa ali dodatni projekt tipa in ustrezno državi članici operatorja, o kakršnem koli ugotovljenem stanju zrakoplova ali komponente, ki ogroža varnost poleta.

▼B

(b) Poročila se izdelajo na način, ki ga določi agencija, in vsebujejo vse ustrezne informacije o stanju, ki so osebi ali organizaciji poznane.

▼B

(c) Kadar z osebo ali organizacijo, ki vzdržuje zrakoplov, lastnik ali operator sklene pogodbo za izvajanje vzdrževanja, oseba ali organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, tudi poroča lastniku, operatorju ali organizaciji za vodenje stalne plovnosti o vsakem takem stanju, ki vpliva na lastnikov ali operaterjev zrakoplov ali komponento.

(d) Poročila se izdelajo kakor hitro je izvedljivo, vendar v vsakem primeru v 72 urah, odkar je oseba ali organizacija ugotovila stanje, na katero se poročilo nanaša.

PODDEL C

STALNA PLOVNOST

M.A.301 Naloge stalne plovnosti

Stalna plovnost zrakoplova in uporabnost operativne in zasilne opreme se zagotavlja z:

1. izvedbo predpoletnih pregledov;

▼M4

2. odpravo v skladu s podatki, navedenimi v ustrezni točki M.A.304 in/ali M.A.401, katere koli okvare ali poškodbe, ki vpliva na varno delovanje za vse velike zrakoplove ali zrakoplove, ki se uporabljajo za komercialni letalski prevoz, ob upoštevanju seznama minimalne opreme in seznama odstopanja od konfiguracije, če velja za tip zrakoplova;

▼B

3. izvedbo vsega vzdrževanja v skladu s potrjenim programom vzdrževanja zrakoplova po M.A.302;

4. za vse velike zrakoplove ali zrakoplove, ki se uporabljajo za komercialni letalski prevoz, z analizo učinkovitosti potrjenega programa vzdrževanja po M.A.302;

5. izvedbo ustreznih:

   (i) plovnostno tehničnih zahtev,

   (ii) operativnih navodil za delovanje z vplivom na stalno plovnost,

   (iii) zahtev po stalni plovnosti, ki jo določi agencija,

   (iv) ukrepov, ki jih je določil pristojni organ ob neposrednem odzivu na varnostni problem;

6. izvedbo modifikacij in popravil v skladu z M.A.304;

7. vzpostavitvijo izvedbene politike za neobvezne modifikacije in/ali preglede za vse velike zrakoplove ali zrakoplove, ki se uporabljajo za komercialni letalski prevoz;

8. testnih letov zaradi vzdrževanja po potrebi.

▼M3

M.A.302 Program vzdrževanja zrakoplova

(a) Vzdrževanje zrakoplova je organizirano v skladu s programom vzdrževanja zrakoplova.

▼M3

(b) Program vzdrževanja zrakoplova in vse nadaljnje spremembe odobri pristojni organ.

(c) Ko stalno plovnost zrakoplova upravlja organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu z Oddelkom A, Poddelom G te priloge (Del M), se lahko program vzdrževanja zrakoplova in njegove spremembe odobrijo s postopkom posredne odobritve.

(i) V tem primeru postopek posredne odobritve vzpostavi organizacija za vodenje stalne plovnosti kot del priročnika za vodenje stalne plovnosti in ga odobri pristojni organ, odgovoren za to organizacijo za vodenje stalne plovnosti.

(ii) Organizacija za vodenje stalne plovnosti ne uporablja postopka posredne odobritve, ko ta organizacija ni pod nadzorom države članice registracije, razen če obstaja dogovor v skladu z odstavkom 4(ii) ali 4(iii) točke M.1, kot velja, ki odgovornost za potrditev programa vzdrževanja zrakoplova prenaša na pristojni organ, odgovoren za organizacijo za vodenje stalne plovnosti.

▼M7

(d) Program vzdrževanja zrakoplova mora vzpostaviti skladnost z:

(i) navodili, ki jih izda pristojni organ;

(ii) navodili za stalno plovnost:

— ki so jih izdali nosilci certifikata tipa, certifikata tipa z omejitvami, dodatnega certifikata tipa, odobritve načrta velikega popravila, dovoljenja ETSO ali katere koli druge zadevne odobritve, izdane v skladu z Uredbo (ES) št. 1702/2003 in njeno Prilogo (Del 21); ter

— ki so vključena v certifikacijske specifikacije iz točke 21A.90B ali 21A.431B Priloge (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003, če je ustrezno;

(iii) dodatnimi ali alternativnimi navodili, ki jih predlaga lastnik ali organizacija za vodenje stalne plovnosti, ko je potrjena v skladu s točko M.A.302, razen za naloge, povezane z intervali varnosti, iz odstavka (e), ki se lahko stopnjujejo, pod pogojem, da so pregledi zadostni, izvedeni v skladu z odstavkom (g), in samo če so predmet neposredne odobritve v skladu s točko M.A.302(b).

▼M3

(e) Program vzdrževanja zrakoplova vsebuje podrobnosti, vključno s pogostostjo vsega vzdrževanja, ki ga je treba opraviti, vključno s specifičnimi nalogami, povezanimi z vrsto in specifičnostjo operacij.

(f) Za velike zrakoplove, ko program vzdrževanja temelji na logiki Skupine za upravljanje vzdrževanja ali na spremljanju stanja, program vzdrževanja zrakoplova vključuje program zanesljivosti.

(g) Program vzdrževanja zrakoplova je predmet rednih pregledov, po potrebi pa se ustrezno spremeni. S temi pregledi se zagotovi, da je program veljaven glede na obratovalne izkušnje in navodila pristojnega organa, ob upoštevanju novih in/ali spremenjenih navodil za vzdrževanje, ki jih razglasijo nosilci certifikata tipa in dodatnega certifikata tipa in katere koli druge organizacije, ki take podatke objavljajo v skladu s Prilogo (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003.

▼B

M.A.303 Plovnostno tehnične zahteve

Katero koli veljavno plovnostno tehnično zahtevo je treba izvesti v obsegu zahtev te plovnostno tehnične zahteve, razen če je agencija drugače opredelila.

▼M7

M.A.304 Podatki za modifikacije in popravila

Poškodba se oceni, opravijo se modifikacije in popravila z uporabo:

(a) podatkov, ki jih je odobrila Agencija, ali

(b) podatkov, ki jih je potrdila projektivna organizacija po delu 21, ali

(c) podatkov, ki so vključeni v certifikacijske specifikacije iz točke 21A.90B ali 21A.431B Priloge (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003.

▼B

M.A.305 Sistem evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova

▼M4

(a) Ob zaključku katerega koli vzdrževanja se v evidenco stalne plovnosti zrakoplova vnese potrdilo o sprostitvi v obratovanje, ki ga zahteva točka M.A.801 ali 145.A.50. Vsak vnos se opravi, kakor hitro je izvedljivo, vendar v nobenem primeru ne več kot 30 dni po vzdrževalnem opravilu.

▼M3

(b) Evidenco o stalni plovnosti zrakoplova sestavljajo:

1. knjiga zrakoplova, knjiga(-e) motorja ali kontrolne kartice modula motorja, knjiga(-e) propelerja in kontrolne kartice za vsako komponento z omejeno obratovalno življenjsko dobo, kot je primerno, in

2. ko to zahteva točka M.A.306 za komercialni letalski prevoz ali država članica za komercialne operacije, ki niso komercialni letalski prevoz, operaterjev tehnični dnevnik.

▼B

(c) Tip in registrska oznaka zrakoplova, datum, skupaj s skupnim časom letenja in/ali ciklov letenja in/ali številom pristankov se ustrezno vnesejo v knjige zrakoplovov.

(d) Evidenca o stalni plovnosti zrakoplova vsebuje trenutni:

1. status plovnostno tehničnih zahtev in ukrepov, ki jih je določil pristojni organ ob neposrednem odzivu na varnostni problem;

2. status modifikacij in popravil;

3. status izpolnjevanja programa vzdrževanja;

4. status komponent z omejeno življenjsko dobo;

5. poročilo o masi in ravnotežju;

6. spisek odloženih vzdrževalnih del.

▼M4

(e) Poleg dokumenta o sprostitvi v uporabo, EASA obrazec 1 ali enakovreden, se v zvezi z vsako vgrajeno komponento (motor, propeler, modul motorja ali komponente z omejeno življenjsko dobo) vnesejo v ustrezno knjigo motorja ali propelerja, kontrolno kartico modula motorja ali komponente z omejeno življenjsko dobo naslednje informacije:

1. identifikacija komponente in

2. tip, serijska številka in registracija, kot ustreza, zrakoplova, motorja, propelerja, modula motorja ali komponente z omejeno življenjsko dobo, na katerega je bila določena komponenta nameščena, skupaj s sklicem na vgradnjo in odstranitev komponente, ter

▼M4

3. datum in skupno zbran čas letenja in/ali ciklov letenja in/ali število pristankov komponente in/ali koledarski čas, kot ustreza, ter

4. informacije pod (d) iz tega odstavka, ki se nanašajo na komponento.

▼B

(f) Oseba, odgovorna za vodenje nalog stalne plovnosti po M.A Poddelu B, nadzoruje evidenco, kot je podrobno razloženo v tem odstavku, in jo na zahtevo predloži pristojnemu organu.

(g) Vsi vpisi v evidenco o stalni plovnost zrakoplova so jasni in natančni. Kadar je treba nek vpis popraviti, se popravke izvede na način, ki razločno kaže prvotni vpis.

▼M4

(h) Lastnik ali operator zagotovi, da je vzpostavljen sistem hranjenja naslednje evidence za navedena obdobja:

1. vsa podrobna evidenca o vzdrževanju v zvezi z zrakoplovom in vsako komponento z omejeno življenjsko dobo, nameščeno na zrakoplov, dokler se podatki v njej ne nadomestijo z novimi, ki so po obsegu in podrobnostih enakovredni, vendar ne manj kot 36 mesecev po tem, ko sta bila zrakoplov ali komponenta sproščena v obratovanje, in

2. skupen čas uporabe zrakoplova in vseh komponent z omejeno življenjsko dobo (ure, koledarski čas, cikli in pristanki), vsaj 12 mesecev po tem, ko sta bila zrakoplov ali komponenta trajno umaknjena iz uporabe, in

3. ustrezen čas uporabe (ure, koledarski čas, cikli in pristanki), od zadnjega načrtovanega vzdrževanja komponente, ki je omejena glede življenjske dobe, vsaj dokler načrtovanega vzdrževanja komponente ne nadomesti drugo načrtovano vzdrževanje enakovrednega obsega dela in podrobnosti, in

4. trenutni status izpolnjevanja programa vzdrževanja, tako da je mogoče ugotoviti skladnost s potrjenim programom vzdrževanja zrakoplova, vsaj dokler načrtovanega vzdrževanja zrakoplova ali komponente ne nadomesti drugo načrtovano vzdrževanje enakovrednega obsega dela in podrobnosti, in

5. trenutni status plovnostno tehničnih zahtev, ki veljajo za zrakoplov in komponente, vsaj 12 mesecev po tem, ko sta bila zrakoplov ali komponenta trajno umaknjena iz uporabe, in

6. podrobnosti o trenutnih modifikacijah in popravilih zrakoplova, motorja(-ev), propelerja(-ev) in katere koli druge komponente, življenjsko pomembne za varnost leta, vsaj 12 mesecev po tem, ko so bili trajno umaknjeni iz uporabe.

▼B

M.A.306 Operatorjev sistem tehničnega dnevnika

(a) V primeru komercialnega letalskega prevoza operator poleg zahtev M.A.305 uporabi sistem tehničnega dnevnika zrakoplova, ki za vsak zrakoplov vsebuje naslednje informacije:

1. informacije o vsakem letu, potrebne za zagotovitev stalne varnosti letenja, in;

▼B

2. tekoče potrdilo o sprostitvi zrakoplova v obratovanje, in;

3. tekoča izjava o vzdrževanju, ki navaja status vzdrževanja zrakoplova glede tega, katero načrtovano in izredno vzdrževanje je naslednjič predvideno, razen če se pristojni organ strinja, da se izjava o vzdrževanju hrani nekje drugje, in;

4. vse neizvedene odložene odprave okvar, ki vplivajo na delovanje zrakoplova, in;

5. vsa potrebna navodila glede izvedbe podpore vzdrževanju.

(b) Sistem tehničnega dnevnika zrakoplova in nadaljnje spremembe odobri pristojni organ.

(c) Operator zagotovi, da se tehnični dnevnik zrakoplova hrani 36 mesecev po datumu zadnjega vpisa.

M.A.307 Prenos evidence o stalni plovnosti zrakoplova

(a) Lastnik ali operator zagotovi, da se takrat, ko se zrakoplov trajno prenese z enega lastnika ali operatorja na drugega, prenese tudi M.A.305 evidenca o stalni plovnosti in ustrezno operatorjeva tehnični dnevnik po M.A.306.

(b) Lastnik zagotovi, da se ob sklenitvi pogodbe za naloge vodenja stalne plovnosti z organizacijo za vodenje stalne plovnosti, na to organizacijo prenese M.A.305 evidenca o stalni plovnosti.

(c) Časovna obdobja, predpisana za hranjenje evidenc, še naprej veljajo za novega lastnika, operatorja ali organizacijo za vodenje stalne plovnosti.

PODDEL D

STANDARDI VZDRŽEVANJA

M.A.401 Podatki za vzdrževanje

(a) Oseba ali organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, ima pri izvajanju vzdrževanja, vključno z modifikacijami in popravili, dostop do veljavnih tekočih podatkov za vzdrževanje in uporablja samo te podatke.

(b) Za namene tega dela so veljavni podatki za vzdrževanje:

▼M4

1. vsaka veljavna zahteva, postopek, standard ali informacija, ki jo je izdal pristojni organ ali Agencija,

▼B

2. vsaka veljavna plovnostno tehnična zahteva,

▼B

3. veljavna navodila za stalno plovnost, ki so jih izdali nosilci certifikata tipa, nosilci dodatnega certifikata tipa in katera koli organizacija, ki take podatke objavlja v skladu z Delom 21.

4. vsi veljavni podatki, izdani skladno s 145.A.45(d).

(c) Oseba ali organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, zagotovi, da so vsi veljavni podatki za vzdrževanje tekoči in takoj na voljo za uporabo, kadar se zahtevajo. Oseba ali organizacija vzpostavi sistem delovnih kartic ali delovnih pol, ki naj se uporablja, in na te delovne kartice ali pole natančno prepiše podatke za vzdrževanje ali izdela natančne sklice na določeno vzdrževalno nalogo ali naloge, vsebovane v teh podatkih za vzdrževanje.

M.A.402 Izvajanje vzdrževanja

(a) Vse vzdrževanje opravlja usposobljeno osebje po metodah, tehnikah, standardih in navodilih, opredeljenih v M.A.401 podatkih za vzdrževanje. Nadalje, po vsaki vzdrževalni nalogi, ki vpliva na varnost letenja, se izvede neodvisen pregled, razen če Del 145 drugače opredeljuje ali je tako dogovorjeno s pristojnim organom.

(b) Vse vzdrževanje se opravi z uporabo orodij, opreme in materiala, opredeljenega v M.A.401 podatkih za vzdrževanje, razen če Del 145 drugače opredeljuje. Kjer je treba, so orodje in oprema nadzorovani in umerjeni po uradno priznanem standardu.

(c) Območje, na katerem se opravlja vzdrževanje, je dobro organizirano in čisto kar zadeva umazanijo in kontaminacijo.

(d) Vse vzdrževanje se opravi ob upoštevanju kakršnih koli okoljskih omejitev, opredeljenih v M.A.401 podatkih za vzdrževanje.

(e) V primeru neprijaznih vremenskih razmer ali dolgotrajnega vzdrževanja je treba uporabiti ustrezne prostore.

(f) Po zaključku vsega vzdrževanja je treba opraviti splošno preverjanje za zagotovitev, da na zrakoplovu ali komponenti niso ostala kaka orodja, oprema in drugi tuji deli ali material, ter da so bile ponovno nameščene vse odstranjene panelne plošče za dostop.

M.A.403 Okvare zrakoplova

(a) Vsaka okvara zrakoplova, ki resno ogroža varnost poleta, se mora odpraviti pred naslednjim letom.

(b) Samo pooblaščeno potrditveno osebje ►**M3** v skladu s točkami M.A.801(b)1, M.A.801(b)2, M.A.801(c), M.A.801(d) ali Prilogo II (Del 145) ◄ lahko ob uporabi M.A.401 podatkov za vzdrževanje odloči, ali okvara zrakoplova resno ogroža varnost letenja in zato odloči, kdaj in kateri ukrep za odpravo se opravi pred naslednjim poletom in odpravo katere napake je mogoče odložiti. To pa ne velja, kadar:

1. je za pilota uporaba potrjenega seznama minimalne opreme, kot je odločil pristojni organ obvezna; ali

2. okvare zrakoplova pristojni organ opredeljuje kot sprejemljive.

▼B

(c) Vsaka okvara zrakoplova, ki ne bi resno ogrožala varnosti letenja, se odpravi takoj, ko je to izvedljivo po datumu, ko je bila okvara zrakoplova prvič ugotovljena, in v časovnem roku, opredeljenem v podatkih za vzdrževanje.

(d) Vsaka okvara, ki ni bila odpravljena pred letom, se zapiše v evidenco za vzdrževanje zrakoplova po M.A.305 ali operatorjev sistem tehničnega dnevnika po M.A.306, kot ustreza.

PODDEL E

KOMPONENTE

M.A.501 Vgradnja

(a) Nobene komponente se ne sme namestiti, če ni v zadovoljivem stanju, če ni bila ustrezno sproščena v uporabo na EASA Obrazcu 1 ali enakovrednem ter je označena v skladu z Delom 21, Poddel Q, razen če je ►M3 v Prilogi (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003, Prilogi II (Del 145) ali Poddelu F v Oddelku A Priloge I k tej uredbi drugače opredeljeno ◄.

(b) Pred vgradnjo komponente na zrakoplov oseba ali potrjena vzdrževalna organizacija zagotovi, da določena komponenta ustreza za namestitev, kadar lahko pride do različnih konfiguracij zaradi izvedbe modifikacije in/ali plovnostno tehnične zahteve.

(c) Standardni deli se namestijo na zrakoplov ali komponento samo, kadar podatki za vzdrževanje ta posebni standardni del opredeljujejo. Standardni deli se namestijo samo, ko jih spremljajo dokazila o skladnosti, sledljiva do veljavnega standarda.

(d) Material, ki je surovina ali potrošni material, se na zrakoplovu ali komponenti uporablja samo, če proizvajalec zrakoplova ali komponente tako navaja v ustreznih podatkih za vzdrževanje ali kot je opredeljeno v Delu 145. Tak material se uporabi samo, ko izpolnjuje zahtevano specifikacijo in ima ustrezno sledljivost. Ves material mora spremljati dokumentacija, ki se jasno nanaša na določen material in vsebuje izjavo o skladnosti s specifikacijo, pa tudi oba, proizvodni in dobaviteljev vir.

▼M3

M.A.502 Vzdrževanje komponent

▼M7

(a) Razen za komponente iz točke 21A.307(c) Priloge (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003 vzdrževanje komponent opravljajo vzdrževalne organizacije, ustrezno potrjene v skladu s poddelom F oddelka A te priloge (Del M) ali s Prilogo II (Del 145).

▼M3

(b) Z odstopanjem od odstavka (a) lahko vzdrževanje komponente v skladu s podatki za vzdrževanje zrakoplova ali, če to dovoli pristojni organ, v skladu s podatki za vzdrževanje komponent opravi organizacija ratinga A, potrjena v skladu s Poddelom F Oddelka A te priloge (Del M) ali v skladu s Prilogo II (Del 145), ali pa potrditveno osebje iz točke M.A.801(b)2, a le, ko so te komponente nameščene na zrakoplovu. Kljub temu lahko taka organizacija ali potrditveno osebje to komponento začasno odstrani zaradi vzdrževanja, zato da olajša dostop do komponente, razen če taka odstranitev povzroči potrebo po dodatnem vzdrževanju, ki ni predmet določb tega odstavka. Vzdrževanje komponent, opravljeno v skladu s tem odstavkom, ni predmet izdaje obrazca EASA 1, zanj pa veljajo zahteve o sprostitvi zrakoplova iz točke M.A.801.

▼M3

(c) Z odstopanjem od odstavka (a) lahko vzdrževanje komponente motorja/pomožne pogonske enote (APU) v skladu s podatki za vzdrževanje motorja/APU ali, če to dovoli pristojni organ, v skladu s podatki za vzdrževanje komponent, opravi organizacija ratinga B, potrjena v skladu s Poddelom F Oddelka A te priloge (Del M) ali v skladu s Prilogo II (Del 145), a le, ko so te komponente nameščene na motorju/APU. Kljub temu lahko taka organizacija ratinga B to komponento začasno odstrani zaradi vzdrževanja, zato da olajša dostop do komponente, razen če taka odstranitev povzroči potrebo po dodatnem vzdrževanju, ki ni predmet določb tega odstavka.

(d) Z odstopanjem od odstavka (a) in točke M.A.801(b)2 lahko vzdrževanje komponente, nameščene ali začasno odstranjene z zrakoplova ELA1, ki se ne uporablja za komercialni letalski prevoz, ki se izvaja v skladu s podatki za vzdrževanje komponente, opravlja potrditveno osebje iz točke M.A.801(b)2, razen za:

1. Obnovo komponent, ki niso motorji in propelerji; in

2. Obnovo motorjev in propelerjev za zrakoplove, ki niso CZ-VLA, CZ-22 in LSA.

Vzdrževanje komponent, opravljeno v skladu z odstavkom (d), ni predmet izdaje obrazca EASA 1, zanj pa veljajo zahteve o sprostitvi zrakoplova iz točke M.A.801.

▼M7

(e) Vzdrževanje komponent iz točke 21A.307(c) Priloge (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003 opravi organizacija ratinga A, potrjena v skladu s poddelom F oddelka A te priloge (Del M) ali z delom 145, potrditveno osebje iz točke M.A.801(b)2 ali lastnik-pilot iz točke M.A.801(b)3, ko so te komponente nameščene na zrakoplovu ali začasno odstranjene zaradi boljšega dostopa. Vzdrževanje komponent, opravljeno v skladu s tem odstavkom, ni predmet izdaje obrazca EASA 1, zanj pa veljajo zahteve o sprostitvi zrakoplova iz točke M.A.801.

▼M4

M.A.503 Komponente z omejeno življenjsko dobo

(a) Vgrajene komponente z omejeno življenjsko dobo ne smejo presegati potrjene omejitve življenjske dobe, kot je opredeljeno v potrjenem programu vzdrževanja in plovnostno tehničnih zahtevah, razen kot je predvideno v točki M.A.504(c).

(b) Potrjena življenjska doba je izražena v koledarskem času, urah letenja, pristankih ali ciklih, kot ustreza.

(c) Ob koncu potrjene življenjske dobe je komponento treba odstraniti iz zrakoplova za vzdrževanje, komponente s potrjeno omejeno življenjsko dobo pa se odstrani.

▼B

M.A.504 Nadzor neuporabnih komponent

(a) Komponenta velja za neuporabno, ko nastopi katera koli od naslednjih okoliščin:

1. potek omejitve življenjske dobe, kot je opredeljeno v programu vzdrževanja;

2. neizpolnjevanje veljavnih plovnostno tehničnih zahtev in drugih zahtev glede stalne plovnosti, ki jih je določila agencija;

▼B

3. ni potrebnih informacij za določitev statusa plovnosti ali ustreznosti za vgradnjo;

4. očitna prisotnost okvare ali slabega delovanja;

5. vključenost v nezgodo ali nesrečo, ki lahko vpliva na njegovo uporabnost.

▼M3

(b) Neuporabne komponente se označijo in hranijo na varnem pod nadzorom potrjene organizacije za vzdrževanje do sprejema sklepa o prihodnjem statusu takšne komponente. Kljub temu lahko za zrakoplov, ki se ne uporablja v komercialnem letalskem prevozu in ki ni velik zrakoplov, oseba ali organizacija, ki je komponento razglasila za neuporabno, hrambo te komponente, potem ko je bila označena za neuporabno, prenese na lastnika zrakoplova, pod pogojem, da je ta prenos zabeležen v knjigi zrakoplova ali knjigi motorja ali knjigi komponente.

▼B

(c) Komponente, ki so dosegle svojo potrjeno življenjsko dobo ali vsebujejo nepopravljivo okvaro, se razvrstijo kot nepopravljive in se jim ne dovoli ponovni vstop v sistem oskrbe s komponentami, razen če je bila podaljšana potrjena omejena življenjska doba ali pa je bila rešitev popravila potrjena v skladu z M.A.304.

(d) Vsaka oseba ali organizacija, odgovorna po Delu M, v primeru nepopravljivih komponent odstavka (c):

1. zadrži to komponento na lokaciji odstavka (b), ali;

2. uredi, da se komponenta onesposobi na način, ki zagotavlja, da je ni mogoče ekonomično rešiti ali popraviti pred razrešitvijo odgovornosti za to komponento.

(e) Ne glede na odstavek (d) lahko oseba ali organizacija, odgovorna po Delu M, prenese odgovornost za komponente, razvrščene kot nepopravljive, na organizacijo za usposabljanje ali raziskave, ne da bi jih onesposobila.

PODDEL F

VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

▼M3

M.A.601 Področje uporabe

Ta poddel določa zahteve za organizacijo, da izpolnjuje pogoje za izdajo ali podaljšanje odobritve za vzdrževanje zrakoplovov in komponent, ki niso navedene v točki M.A.201(g).

▼M4

M.A.602 Vloga

Vloga za izdajo ali spremembo odobritve vzdrževalne organizacije se izdela na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.

M.A.603 Obseg odobritve

(a) Organizacija, ki se ukvarja z dejavnostmi, za katere velja ta poddel, svojih dejavnosti ne sme opravljati, če je ne odobri pristojni organ. V dodatku V k Prilogi I (del M) je vzorec potrdila za tako odobritev.

▼M4

(b) Priročnik vzdrževalne organizacije iz točke M.A.604 določa obseg dela, za katerega se šteje, da je odobren. Dodatek IV k Prilogi I (del M) opredeljuje vse razrede in ratinge, možne po poddelu F.

(c) Potrjena vzdrževalna organizacija lahko v skladu s podatki za vzdrževanje izdela omejeno število delov za uporabo v teku del v svojih lastnih objektih, kot je določeno v priročniku vzdrževalne organizacije.

▼B

M.A.604 Priročnik vzdrževalne organizacije

(a) Vzdrževalna organizacija zagotovi priročnik, ki vsebuje vsaj naslednje informacije:

1. izjavo, ki jo je podpisal odgovorni poslovodni delavec za potrditev, da bo organizacija stalno delala v skladu z Delom M in priročnikom ob vsakem času, in;

2. obseg dela organizacije, in;

3. naziv(-e) in ime(-na) oseb(-) iz M.A.606(b), in;

4. organizacijski diagram, ki kaže ustrezne verige odgovornosti med osebami iz M.A.606(b), in;

▼M3

5. seznam potrditvenega osebja z obsegom odobritve; in

6. seznam lokacij, kjer se vzdrževanje izvaja, skupaj s splošnim opisom objektov;

▼B

7. postopke, ki opredeljujejo, kako vzdrževalna organizacija zagotavlja skladnost s tem Delom, in;

8. postopek(-e) za spremembo priročnika vzdrževalne organizacije.

(b) Priročnik vzdrževalne organizacije in njegove spremembe odobri pristojni organ.

(c) Ne glede na odstavek (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo s pomočjo postopka (v nadaljevanju neposredna odobritev).

M.A.605 Objekti

Organizacija zagotovi, da

(a) so na voljo objekti za vse načrtovano delo, specializirane delavnice in oddelki pa ustrezno ločeni za zagotovitev zaščite pred kontaminacijo in okoljem.

(b) je zagotovljena pisarniška namestitev za vodenje vsega načrtovanega dela, vključno zlasti izpolnjevanje evidence o vzdrževanju.

(c) so zagotovljene varne zmogljivosti za skladiščenje komponent, opreme, orodja in materiala. Pogoji za skladiščenje zagotavljajo ločitev neuporabnih komponent in materiala od vseh drugih komponent, materiala, opreme in orodja. Pogoji skladiščenja so v skladu s proizvajalčevimi navodili in dostop je omejen na pooblaščeno osebje.

▼B

M.A.606 Zahteve za osebje

(a) Organizacija imenuje odgovornega poslovodnega delavca, ki ima pooblastilo podjetja za zagotovitev, da je mogoče vse vzdrževanje, ki ga zahteva stranka, financirati in opraviti po standardu, ki ga zahteva ta del.

(b) Imenuje se oseba ali skupina oseb z odgovornostjo za zagotavljanje, da organizacija vedno izpolnjuje ta poddel. Odgovorna(-e) je/so predvsem odgovornemu poslovodnemu delavcu.

(c) Vsem osebam odstavka (b) je omogočeno, da pokažejo ustrezno znanje, osnove in ustrezne izkušnje, povezane z vzdrževanjem zrakoplova in/ali komponent.

(d) Organizacija ima ustrezno osebje za običajno pričakovano pogodbeno delo. Dovoljena je uporaba začasnega osebja s podizvajalsko pogodbo v primeru večjega obsega pogodbenega dela, kot je običajno pričakovano, in samo za osebje, ki ne izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje.

(e) Kvalifikacije vsega osebja, ki se ukvarja z vzdrževanjem, morajo biti izkazane in dokumentirane.

(f) Osebje, ki opravlja specializirane naloge, kot so varjenje, preskušanje/neporušitveni pregled, razen barvnega kontrasta, je usposobljeno v skladu z uradno priznanim standardom.

(g) Vzdrževalna organizacija mora imeti dovolj potrditvenega osebja za izdajo M.A.612 in M.A.613 potrdil o sprostitvi zrakoplovov in komponent v obratovanje in uporabo. Morajo izpolnjevati zahteve Dela 66.

▼M3

(h) Z odstopanjem od odstavka (g) lahko organizacija uporabi potrditveno osebje, usposobljeno v skladu z naslednjimi določbami, ko operaterjem, udeleženim pri komercialnih operacijah, omogoča podporo pri vzdrževanju, v skladu z ustreznimi postopki, ki se potrdijo kot del priročnika organizacije:

1. za ponavljajočo predpoletno plovnostno tehnično zahtevo, ki posebej navaja, da sme to plovnostno tehnično zahtevo izvesti letalska posadka, lahko organizacija izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji zrakoplova na osnovi licence, ki jo ima letalska posadka, pod pogojem, da organizacija zagotovi, da se opravi dovolj praktičnega usposabljanja za zagotovitev, da lahko ta oseba izpolni plovnostno tehnično zahtevo po zahtevanem standardu;

2. če zrakoplov deluje drugje kot na lokaciji, kjer se izvajajo podporne dejavnosti, lahko organizacija izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji letala na osnovi dane licence letalske posadke, pod pogojem, da organizacija zagotovi, da se opravi dovolj praktičnega usposabljanja za zagotovitev, da taka oseba lahko izpolni določeno nalogo po zahtevanem standardu.

M.A.607 Potrditveno osebje

(a) Poleg M.A.606(g) lahko potrditveno osebje izvaja svoje pravice samo, če je organizacija zagotovila:

1. da potrditveno osebje lahko izkaže izpolnjevanje zahtev iz točke 66.A.20(b) Priloge III (Del 66), razen ko Priloga III (Del 66) navaja predpis države članice; v tem primeru osebje izpolnjuje zahteve takega predpisa; in

▼M3

2. da potrditveno osebje primerno pozna ustrezen zrakoplov in/ali komponente zrakoplova, ki jih je treba vzdrževati, prav tako pa organizacijske postopke s tem v zvezi.

(b) V naslednjih nepredvidenih primerih, ko je zrakoplov ostal na zemlji na lokaciji, ki ni glavna baza in kjer ni na voljo ustreznega potrditvenega osebja, lahko vzdrževalna organizacija, s katero je sklenjena pogodba za zagotavljanje podpore pri vzdrževanju, izda enkratno pooblastilo za potrjevanje:

1. enemu svojih uslužbencev, ki ima kvalifikacije za tip zrakoplova podobne tehnologije, konstrukcije in sistemov; ali

2. kateri koli osebi z najmanj triletnimi izkušnjami z vzdrževanjem in z veljavno ICAO licenco za vzdrževanje zrakoplova, veljavno za tip zrakoplova, ki ga je treba potrditi, pod pogojem, da na omenjeni lokaciji ni nobene organizacije, ustrezno potrjene po tem delu, in da organizacija, s katero je bila sklenjena pogodba, pridobi in ima kartotečno evidenco o izkušnjah in licenci te osebe.

O vseh teh primerih je treba poročati pristojnemu organu v sedmih dneh od izdaje takega pooblastila za potrjevanje. Potrjena vzdrževalna organizacija, ki izdaja enkratno pooblastilo za potrjevanje, zagotovi, da se vsako tako vzdrževanje, ki bi lahko vplivalo na varnost leta, ponovno preveri.

(c) Potrjena vzdrževalna organizacija dokumentira vse podrobnosti v zvezi s potrditvenim osebjem in ohranja tekoči seznam vsega potrditvenega osebja, skupaj z obsegom odobritve, in sicer kot del priročnika organizacije po točki M.A.604(a)5.

▼B

M.A.608 Komponente, oprema in orodje

(a) Organizacija:

▼M3

1. ima opremo in orodje, opredeljeno v podatkih za vzdrževanje iz točke M.A.609, ali preverjeno enakovredno orodje, kot je navedeno v priročniku vzdrževalne organizacije in je potrebno za vsakodnevno vzdrževanje v obsegu odobritve; in

▼B

2. izkazuje, da ima dostop do vse druge opreme in orodja, ki se uporablja samo občasno.

(b) Orodja in oprema se nadzorujejo in umerjajo po uradno priznanem standardu. Organizacija hrani evidenco o teh umerjanjih in uporabljenih standardih.

(c) Organizacija pregleda, razvrsti in ustrezno loči vse vstopajoče komponente.

M.A.609 Podatki za vzdrževanje

Potrjena vzdrževalna organizacija pri izvajanju vzdrževanja ima in uporablja tekoče podatke za vzdrževanje, opredeljene v M.A.401, vključno z modifikacijami in popravili. V primeru podatkov za vzdrževanje, ki jih priskrbi stranka, je potrebno te podatke imeti samo takrat, ko delo poteka.

▼M3

M.A.610 Delovni nalogi za vzdrževanje

Pred začetkom vzdrževanja se organizacija in organizacija, ki zahteva vzdrževanje, dogovorita o pismenem delovnem nalogu, da bi jasno določili vzdrževanje, ki ga je treba opraviti.

▼B

M.A.611 Standardi vzdrževanja

Vse vzdrževanje se opravi v skladu z zahtevami M.A Poddela D.

M.A.612 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v obratovanje

Ob zaključku vsega zahtevanega vzdrževanja zrakoplova v skladu s tem poddelom se po M.A.801 izda potrdilo o sprostitvi v obratovanje.

M.A.613 Potrdilo o sprostitvi komponente v obratovnaje

▼M7

(a) Ob zaključku vsega zahtevanega vzdrževanja komponent v skladu s tem poddelom, se v skladu s točko M.A.802 izda potrdilo o sprostitvi komponente v obratovanje. Izda se obrazec EASA 1, razen za komponente, vzdrževane v skladu s točko M.A.502(b), M.A.502(d) ali M.A.502(e), in komponente, izdelane v skladu s točko M.A.603(c).

▼B

(b) Dokument dovoljenja za sprostitev komponente v uporabo, EASA obrazec 1, se lahko izdela iz računalniške podatkovne baze.

M.A.614 Evidenca o vzdrževanju

(a) Potrjena vzdrževalna organizacija evidentira vse podrobnosti o opravljenem delu. Evidenca, potrebna za dokazovanje, da so bile izpolnjene vse zahteve za izdajo potrdila o sprostitvi v obratovanje, vključno s podizvajalčevimi dokumenti o sprostitvi, se zadrži.

▼M7

(b) Potrjena vzdrževalna organizacija zagotovi kopijo vsakega potrdila o sprostitvi v obratovanje lastniku zrakoplova skupaj s kopijo podatkov o kakršnem koli specifičnem popravilu/modifikaciji, uporabljenih za opravljena popravila/modifikacije.

▼M4

(c) Potrjena vzdrževalna organizacija obdrži kopijo vse evidence o vzdrževanju in s tem povezanih podatkov za vzdrževanje tri leta od datuma, ko je bil zrakoplov ali komponenta, na katero se delo nanaša, iz potrjene vzdrževalne organizacije sproščena v obratovanje.

1. Evidenca po tem odstavku se hrani na način, ki zagotavlja zaščito pred poškodbami, spremembo in krajo.

2. Vsa računalniška strojna oprema, uporabljena za zagotavljanje rezervne kopije, se hrani na drugi lokaciji in ne tam, kjer se hranijo delovni podatki, v okolju, ki zagotavlja, da ostanejo v dobrem stanju.

3. Kadar potrjena vzdrževalna organizacija zaključi svoje delovanje, se vsa zadržana evidenca o vzdrževanju, ki zajema zadnja tri leta, odpošlje zadnjemu lastniku ali stranki zadevnega zrakoplova ali komponente ali pa se shrani, kot je določil pristojni organ.

▼M3

M.A.615 Privilegiji organizacije

Vzdrževalna organizacija, potrjena v skladu s Poddelom F Oddelka A te priloge (Del M), lahko:

(a) vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je potrjena, na lokacijah, opredeljenih v potrdilu o odobritvi in priročniku vzdrževalne organizacije;

(b) uredi izvajanje specializiranih storitev, ki so pod nadzorom vzdrževalne organizacije, pri drugi organizaciji, ki je ustrezno kvalificirana, v skladu z ustreznimi postopki, vzpostavljenimi kot del priročnika vzdrževalne organizacije, ki ga neposredno potrdi pristojni organ;

(c) vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je potrjena, na kateri koli lokaciji, pod pogojem, da potreba po tem vzdrževanju izhaja iz neuporabnosti zrakoplova ali iz potrebe po podpiranju občasnega vzdrževanja, ob upoštevanju pogojev iz priročnika vzdrževalne organizacije;

(d) izda potrdila o sprostitvi v uporabo ob zaključku vzdrževanja, v skladu s točko M.A.612 ali M.A.613.

▼B

M.A.616 Organizacijski pregled

Za zagotovitev, da potrjena vzdrževalna organizacija nadaljuje z izpolnjevanjem zahtev tega poddela, le-ta redno organizira organizacijske preglede.

M.A.617 Spremembe potrjene vzdrževalne organizacije

Da bi pristojnemu organu omogočili določitev stalne skladnosti s tem delom, ga potrjena vzdrževalna organizacija obvesti o vsakem predlogu za izvedbo katere koli od naslednjih sprememb, preden se te spremembe izvršijo:

1. ime organizacije;

2. lokacija organizacije;

3. dodatne lokacije organizacije;

4. odgovorni poslovodni delavec;

5. katera koli od oseb, navedenih v odstavku M.A.606(b);

6. objekti, oprema, orodje, material, postopek, področje dela in potrditveno osebje, ki bi lahko vplivali na odobritev.

V primeru predlaganih sprememb osebja, ki jih vodstvo ne pozna vnaprej, je treba o teh spremembah obvestiti ob prvi priložnosti.

M.A.618 Stalna veljavnost odobritve

(a) Izda se odobritev z neomejenim trajanjem. Ostaja veljavna pod pogojem, da:

1. organizacija ostaja skladna s tem delom po določbah, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot so opredeljene v M.A.619, in;

2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s tem delom, in;

3. odobritev ni umaknjena ali preklicana;

▼B

(b) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o odobritvi vrne pristojnemu organu.

M.A.619 Ugotovitve

(a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost poleta.

(b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki bi lahko znižalo varnostni standard in mogoče ogrozilo varnost poleta.

(c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu z M.B.605 nosilec potrdila vzdrževalne organizacije opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje zadovoljivo izkaže pristojnemu organu v roku, dogovorjenem s tem organom.

PODDEL G

ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

M.A.701 Področje uporabe

Ta poddel določa zahteve, ki jih mora organizacija izpolnjevati, da je upravičena do izdaje ali podaljšanja odobritve za vodenje stalne plovnosti zrakoplova.

▼M4

M.A.702 Zahtevek

Zahtevek za izdajo ali spremembo odobritve organizacije za vodenje stalne plovnosti se pripravi na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.

▼B

M.A.703 Obseg odobritve

▼M3

(a) Odobritev se navede na potrdilu, vključenem v Dodatek VI, ki ga izda pristojni organ.

▼B

(b) Ne glede na odstavek (a) je odobritev za komercialni letalski prevoz del spričevala letalskega prevoznika za upravljani zrakoplov, ki ga je pristojni organ izdal.

▼M3

(c) Obseg dela, ki naj bi predstavljal odobritev, se določi v priročniku za vodenje stalne plovnosti v skladu s točko M.A.704.

▼B

M.A.704 Priročnik vodenja stalne plovnosti

(a) Organizacija za vodenje stalne plovnosti zagotovi priročnik vodenja stalne plovnosti, ki vsebuje naslednje informacije:

1. izjavo, ki jo je podpisal odgovorni poslovodni delavec za potrditev, da bo organizacija delovala v skladu s tem Delom in priročnikom ob vsakem času, in;

2. obseg dela organizacije, in;

▼M3

3. naziv(-e) in ime(-na) osebe(-) iz M.A.706(a), M.A.706(c), M.A.706(d) in M.A.706(i) in;

▼M4

4. organizacijski diagram, ki kaže ustrezne verige odgovornosti med vsemi osebami iz točk M.A.706(a), M.A.706(c), M.A.706(d) in M.A.706(i) in;

5. spisek osebja za pregled plovnosti iz točke M.A.707, v katerem je, če je to primerno, navedeno osebje, pooblaščeno za izdajanje dovoljenj za letenje v skladu s točko M.A.711(c) in;

▼B

6. splošen opis in lokacijo objektov, in;

7. postopke, ki opredeljujejo, kako organizacija za vodenje stalne plovnosti zagotavlja skladnost s tem Delom, in;

8. postopke za spremembo priročnika vodenja stalne plovnosti;

▼M3

9. seznam potrjenih programov vzdrževanja zrakoplova ali, za zrakoplove, ki niso udeleženi v komercialnem letalskem prevozu, seznam „generičnih“ in „osnovnih“ programov vzdrževanja.

▼B

(b) Priročnik vodenja stalne plovnosti in njegove spremembe odobri pristojni organ.

▼M3

(c) Ne glede na odstavek (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo posredno s postopkom posredne odobritve. Postopek posredne odobritve opredeljuje upravičene manjše spremembe, vzpostavlja ga organizacija za vodenje stalne plovnosti kot del priročnika in potrdi pristojni organ, odgovoren za to organizacijo za vodenje stalne plovnosti.

▼B

M.A.705 Objekti

Organizacija za vodenje stalne plovnosti za osebje, opredeljeno v M.A.706, zagotovi primerne pisarne na ustreznih lokacijah.

M.A.706 Zahteve za osebje

(a) Organizacija imenuje odgovornega poslovodnega delavca, ki ima podjetniško pooblastilo podjetja za zagotavljanje, da je mogoče vse dejavnosti vodenja stalne plovnosti financirati in opraviti v skladu s tem delom.

(b) Za komercialni letalski prevoz je odgovorni poslovodni delavec iz odstavka (a) oseba, ki ima tudi pooblastilo podjetja za zagotavljanje, da je mogoče vse postopke operatorja financirati in opraviti po standardu, zahtevanem za izdajo spričevala letalskega prevoznika.

(c) Imenuje se oseba ali skupina oseb z odgovornostjo za zagotavljanje, da organizacija vedno izpolnjuje ta Poddel. Odgovorna(-e) je/so predvsem odgovornemu poslovodnemu delavcu.

(d) Za komercialni letalski prevoz odgovorni poslovodni delavec imenuje nosilca položaja. Ta oseba je odgovorna za vodenje in nadzorstvo dejavnosti stalne plovnosti po odstavku (c).

(e) Imenovani nosilec položaja iz odstavka (d) ni zaposlen pri organizaciji, potrjeni po Delu 145, ki ima sklenjeno pogodbo z operatorjem, razen če se pristojni organ izrecno strinja.

▼B

(f) Organizacija ima dovolj ustrezno kvalificiranega osebja za pričakovano delo.

(g) Vsem osebam po odstavkih (c) in (d) je omogočeno, da pokažejo ustrezno znanje, osnove in ustrezne izkušnje v zvezi s stalno plovnostjo zrakoplova.

(h) Usposobljenost osebja, ki se ukvarja z vodenjem stalne plovnosti, je dokumentirana.

▼M3

(i) Za organizacije, ki podaljšujejo potrdila o pregledu plovnosti v skladu s točkama M.A.711(a)4 in M.A.901(f), organizacija imenuje osebe, pooblaščene za to, v skladu s potrditvijo pristojnega organa.

(j) Organizacija v priročniku za vodenje stalne plovnosti opredeli in posodablja naziv(-e) in ime(-na) osebe(-) iz M.A.706(a), M.A.706(c), M.A.706(d) in M.A.706(i).

▼M4

(k) Za vse velike zrakoplove in za zrakoplove, ki se uporabljajo za komercialni letalski prevoz, organizacija določi in nadzoruje usposobljenost osebja, ki se ukvarja z vodenjem stalne plovnosti, pregledom plovnosti in/ali revizijo kakovosti, v skladu s postopkom in standardom, ki ju je odobril pristojni organ.

▼B

M.A.707 Osebje za pregled plovnosti

▼M4

(a) Da bi bila potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti potrjena za opravljanje pregledov plovnosti in, če ustreza, za izdajanje dovoljenj za letenje, mora imeti ustrezno osebje za pregled plovnosti za izdajo potrdil ali priporočil za pregled plovnosti iz oddelka A poddela I in, če ustreza, za izdajo dovoljenj za letenje v skladu s točko M.A.711(c):

1. Za vse zrakoplove, ki se uporabljajo v komercialnem letalskem prevozu, in za zrakoplove z MTOM nad 2 730 kg, razen za balone, mora to osebje imeti:

(a) vsaj petletne izkušnje s stalno plovnostjo, in;

(b) ustrezno licenco v skladu s Prilogo III (del 66) ali diplomo iz aeronavtike ali enakovredno nacionalno spričevalo, in;

(c) formalno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja, in;

(d) položaj z ustreznimi odgovornostmi v potrjeni organizaciji.

(e) Ne glede na točke (a) do (d) lahko zahtevo iz točke M.A.707(a)1(b) nadomestijo petletne izkušnje v stalni plovnosti poleg tistih, ki jih že zahteva točka M.A.707(a)1(a).

2. Za zrakoplove, ki se ne uporabljajo v komercialnem letalskem prevozu in z MTOM 2 730 kg in manj, ter balone, mora to osebje imeti:

(a) vsaj triletne izkušnje s stalno plovnostjo; in

▼M4

(b) ustrezno licenco v skladu s Prilogo III (del 66) ali diplomo iz aeronavtike ali enakovredno nacionalno spričevalo, in;

(c) ustrezno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja, in;

(d) položaj z ustreznimi odgovornostmi v potrjeni organizaciji;

(e) Ne glede na točke (a) do (d) lahko zahtevo iz točke M.A.707(a)2(b) nadomestijo štiriletne izkušnje v stalni plovnosti poleg tistih, ki jih že zahteva točka M.A.707(a)2(a).

▼B

(b) Osebju za pregled plovnosti, ki ga je imenovala potrjena organizacija za stalno plovnost, lahko potrjena organizacija za stalno plovnost izda pooblastilo, ko ga formalno sprejme pristojni organ po zadovoljivem zaključku pregleda plovnosti pod nadzorstvom.

(c) Organizacija zagotovi, da osebje za pregled plovnosti zrakoplova lahko izkaže ustrezne najnovejše izkušnje pri vodenju stalne plovnosti.

(d) Osebje za pregled plovnosti se določi z navedbo vsake osebe v priročniku vodenja stalne plovnosti skupaj s sklicem na njeno pooblastilo za pregled plovnosti.

(e) Organizacija hrani evidenco vsega osebja za pregled plovnosti, ki vključuje podrobnosti o ustreznih kvalifikacijah, hranjenih skupaj s povzetkom ustreznih izkušenj in usposabljanja iz vodenja stalne plovnosti ter kopijo pooblastila. Ta evidenca se hrani do dve leti potem, ko je osebje za pregled plovnosti zapustilo organizacijo.

M.A.708 Vodenje stalne plovnosti

(a) Vsako vodenje stalne plovnosti se opravlja v skladu s predpisi M.A Poddela C.

(b) Za vsak voden zrakoplov potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti:

1. pripravi in nadzoruje program vzdrževanja za zrakoplov, katerega vzdrževanje vodi, vključno s kakršnim koli veljavnim programom zanesljivosti,

▼M3

2. predstavi program vzdrževanja zrakoplova in njegove spremembe pristojnemu organu za odobritev, razen če tega ne zajema postopek posredne odobritve v skladu s točko M.A.302(c), ter zagotovi kopijo programa lastniku zrakoplova, ki ga upravlja v nekomercialne namene,

▼B

3. vodi odobritev modifikacij in popravil,

4. zagotovi, da se vse vzdrževanje opravlja v skladu s potrjenim programom vzdrževanja in sprosti v skladu z M.A Poddelom H,

5. zagotovi, da se uporabljajo vse veljavne plovnostno tehnične zahteve in zahteve za delovanje z vplivom na stalno plovnost,

6. zagotovi, da vse okvare, odkrite med načrtovanim vzdrževanjem ali sporočene, popravi ustrezno potrjena vzdrževalna organizacija,

▼B

7. zagotovi, da se zrakoplov sprejme v ustrezno potrjeno vzdrževalno organizacijo, kadar koli je to potrebno,

8. usklajuje načrtovano vzdrževanje, uporabo plovnostno tehničnih zahtev, zamenjavo delov z omejeno življenjsko dobo in pregled komponent za zagotovitev, da je delo pravilno opravljeno,

9. vodi in arhivira vso evidenco o stalni plovnosti in/ali operatorjev tehnični dnevnik.

10. zagotovi, da poročilo o masi in ravnotežju odraža trenutno stanje zrakoplova.

(c) V primeru komercialnega letalskega prevoza, ko operator ni ustrezno potrjen po Delu 145, operator sklene pismeno pogodbo o vzdrževanju med operatorjem in organizacijo, potrjeno po Delu 145, ali drugim operatorjem s podrobno navedbo funkcij, opredeljenih po M.A.301-2, M.A.301-3, M.A.301-5 in M.A.301-6, ki zagotavljajo, da vse vzdrževanje opravi predvsem potrjena vzdrževalna organizacija po Delu 145, in opredeljujejo podporo funkcijam kakovosti iz M.A.712(b). Pogodbe za vzdrževanje zrakoplova v bazi, načrtovano linijsko vzdrževanje in vzdrževanje motorjev, skupaj z vsemi spremembami, odobri pristojni organ. Vendar pa je v primeru:

1. zrakoplova, ki zahteva nenačrtovano linijsko vzdrževanje, lahko pogodba v obliki posameznih delovnih nalogov, naslovljenih na vzdrževalno organizacijo po Delu 145.

2. vzdrževanja komponent, vključno z vzdrževanjem motorja, lahko pogodba, kot je omenjena v odstavku (c), v obliki posameznih delovnih nalogov, naslovljenih na vzdrževalno organizacijo po Delu 145.

▼M3

M.A.709 Dokumentacija

(a) Potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti ima in uporablja veljavne tekoče podatke za vzdrževanje v skladu s točko M.A.401 pri izvajanju nalog stalne plovnosti iz točke M.A.708. Te podatke lahko zagotovi lastnik ali operater, pod pogojem, da je s takšnim lastnikom ali operaterjem sklenjena ustrezna pogodba. V tem primeru mora organizacija za vodenje stalne plovnosti hraniti te podatke samo v času trajanja pogodbe, razen če točka M.A.714 ne predvideva drugače.

(b) Za zrakoplove, ki se ne uporabljajo v komercialnem letalskem prevozu, lahko potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti razvije „osnovne“ in/ali „generične“ programe vzdrževanja, da bi omogočila začetno odobritev in/ali podaljšanje obsega odobritve brez pogodb iz Dodatka I k tej prilogi (Del M). Ti „osnovni“ in/ali „generični“ programi vzdrževanja pa ne izključujejo potrebe po pravočasni vzpostavitvi ustreznega programa vzdrževanja zrakoplova v skladu s točko M.A.302, pred izvajanjem privilegijev iz točke M.A.711.

▼M4

M.A.710 Pregled plovnosti

▼M7

(a) Da bi izpolnili zahtevo po pregledu plovnosti zrakoplova iz točke M.A.901, potrjena organizacija za stalno plovnost opravi polni dokumentirani pregled evidence zrakoplova, da se zadovoljivo prepriča, da:

1. je bilo pravilno evidentirano skupno število ur in z njimi povezanih ciklov zrakoplova za strukturo letala, motor in propeler, in

▼M7

2. letalski priročnik velja za konfiguracijo zrakoplova in odraža status zadnje spremembe, in

3. je bilo opravljeno vse potrebno vzdrževanje zrakoplova po potrjenem programu vzdrževanja, in

4. so bile popravljene vse znane okvare ali po potrebi nadzorovano prenesene naprej, in

5. so bile uporabljene in ustrezno evidentirane vse veljavne plovnostno tehnične zahteve, in

6. so bili registrirani vsi modifikacije in popravila, narejeni na zrakoplovu, ter v skladu s Prilogo (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003, in

7. so vse komponente z omejeno življenjsko dobo, vgrajene v zrakoplov, pravilno identificirane, registrirane in niso presegle potrjene omejitve življenjske dobe, in

8. je bilo vse vzdrževanje sproščeno v skladu s Prilogo I (Del M), in

9. tekoče poročilo o masi in ravnotežju odraža konfiguracijo zrakoplova in je veljavno, in

10. je zrakoplov skladen z zadnjo revizijo svojega projekta tipa, ki ga je odobrila agencija, in

11. ima zrakoplov po potrebi spričevalo o hrupu, ki ustreza trenutni konfiguraciji zrakoplova v skladu s poddelom I Priloge (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003.

▼M4

(b) Osebje za pregled plovnosti potrjene organizacije za vodenje stalne plovnosti opravlja fizični pregled zrakoplova. Za ta pregled osebju za pregled plovnosti, ki ni ustrezno usposobljeno po Prilogi III (delu 66), pomaga tako usposobljeno osebje.

(c) S fizičnim pregledom zrakoplova osebje za pregled plovnosti zagotovi, da:

1. so vse zahtevane oznake in nalepke pravilno nameščene, in

2. je zrakoplov skladen s svojim potrjenim letalskim priročnikom, in

3. se konfiguracija zrakoplova sklada s potrjeno dokumentacijo, in

4. ni mogoče najti očitne okvare, ki ni bila obravnavana po točki M.A.403 in

5. ni mogoče najti neskladnosti med zrakoplovom in dokumentiranim pregledom evidence po odstavku (a).

(d) Z odstopanjem od točke M.A.901(a) je mogoče pregled plovnosti opraviti največ 90 dni pred rokom brez izgube stalnosti vzorca pregleda plovnosti, da bi se lahko fizični pregled odvijal med vzdrževalnim pregledom.

▼M4

(e) Potrdilo o pregledu plovnosti (EASA obrazec 15b) ali priporočilo za izdajo potrdila o pregledu plovnosti (EASA obrazec 15a) iz Dodatka III k Prilogi I (del M) lahko izda le:

1. osebje za pregled plovnosti, ustrezno pooblaščeno v skladu s točko M.A.707 v imenu potrjene organizacije za vodenje stalne plovnosti ali potrditveno osebje v primerih, predvidenih v točki M.A.901(g), in

2. ko se zadovoljivo prepriča, da je bil pregled plovnosti pravilno opravljen in da ni nobene znane neskladnosti, ki ogroža varnost poleta.

(f) Kopija vsakega potrdila pregleda plovnosti, izdanega za zrakoplov ali podaljšanega, se v 10 dneh pošlje državi članici registracije tega zrakoplova.

(g) Nalog pregleda plovnosti se ne oddaja podizvajalcem.

(h) Če bi bil izid pregleda plovnosti neuspešen, se o tem obvesti pristojni organ, kakor hitro je izvedljivo, vsekakor pa v 72 urah, odkar je organizacija ugotovila stanje, na katero se pregled nanaša.

▼M3

M.A.711 Privilegiji organizacije

(a) Organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s Poddelom G Oddelka A te priloge (Del M), lahko:

▼M4

1. voditi stalno plovnost zrakoplova, razen zrakoplovov, ki se ukvarjajo s komercialnim letalskim prevozom, kot je navedeno v potrdilu o odobritvi;

▼M3

2. vodi stalno plovnost zrakoplova za komercialni letalski prevoz, kadar je naveden v potrdilu o odobritvi in na spričevalu letalskega prevoznika (AOC);

3. se dogovori za opravljanje omejenih nalog stalne plovnosti s katero koli pogodbeno organizacijo, ki dela pod njenim sistemom kakovosti, kot je navedeno v potrdilu o odobritvi;

4. podaljša, pod pogoji točke M.A.901(f), potrdilo o pregledu plovnosti, ki ga je izdal pristojni organ ali druga organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s Poddelom G Oddelka A te priloge (Del M).

(b) Potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti, registrirana v eni izmed držav članic, je lahko poleg tega potrjena za opravljanje pregledov plovnosti iz točke M.A.710 in lahko:

1. izda povezano potrdilo o pregledu plovnosti in ga pravočasno podaljša pod pogoji iz točk M.A.901(c)2 ali M.A.901(e)2, in

2. izda priporočilo za pregled plovnosti pristojnemu organu države članice registracije.

▼M4

(c) Organizacija za vodenje stalne plovnosti z odobritvijo, ki vključuje privilegije iz točke M.A.711(b) sme biti dodatno potrjena za izdajanje dovoljenj za letenje v skladu z delom 21A.711(d) Priloge (del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003 za določen zrakoplov, za katerega ima organizacija odobritev za izdajo potrdila o pregledu plovnosti, ko organizacija za vodenje stalne plovnosti potrjuje skladnost z odobrenimi pogoji za letenje, ob upoštevanju ustreznega odobrenega postopka v priročniku iz točke M.A.704.

▼B

M.A.712 Sistem kakovosti

(a) Za zagotovitev, da bo potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti še naprej izpolnjevala zahteve tega Poddela, vzpostavi sistem kakovosti in imenuje vodjo kakovosti za spremljanje skladnosti in ustreznosti postopkov, zahtevanih za zagotavljanje plovnosti zrakoplova. Spremljanje in nadzor skladnosti vključuje sistem povratnih informacij odgovornemu poslovodnemu delavcu za zagotovitev korektivnega ukrepanja po potrebi.

(b) Sistem kakovosti spremlja in nadzoruje dejavnosti po M.A Poddelu G. Vključuje vsaj naslednje funkcije:

1. spremljanje in nadzorovanje, da se vse dejavnosti po M.A Poddelu G opravljajo v skladu s potrjenimi postopki, in,

2. spremljanje in nadzorovanje, da se vse vzdrževanje po podizvajalski pogodbi opravlja v skladu s pogodbo, in

3. spremljanje in nadzorovanje stalnega izpolnjevanja zahtev tega dela.

(c) Evidenca o teh dejavnostih se hrani vsaj dve leti.

(d) Kjer je potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti potrjena v skladu z nekim drugim Delom, se lahko sistem kakovosti kombinira s tem, kar zahteva ta drugi Del.

(e) V primeru komercialnega letalskega prevoza je M.A sistem kakovosti po M.A Poddelu G sestavni del sistema kakovosti operatorja.

▼M3

(f) V manjši organizaciji, ki ne vodi stalne plovnosti zrakoplova, ki se uporablja v komercialnem letalskem prometu, je mogoče sistem kakovosti nadomestiti z opravljanjem rednih organizacijskih pregledov, pod pogojem, da jih odobri pristojni organ, razen ko organizacija izda potrdilo o pregledu plovnosti za zrakoplov z MTOM nad 2 730 kg, razen za balone. Ob odsotnosti sistema kakovosti organizacija za opravljanje nalog vodenja stalne plovnosti ne sklene pogodbe z drugimi strankami.

▼B

M.A.713 Spremembe potrjene organizacije za stalno plovnost.

Da bi pristojnemu organu omogočili določitev stalne skladnosti s tem delom, ga potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti obvesti o vsakem predlogu za izvedbo katere koli od naslednjih sprememb, preden se te spremembe izvršijo:

1. ime organizacije;

2. lokacija organizacije;

▼B

3. dodatne lokacije organizacije;

4. odgovorni poslovodni delavec;

5. katera koli od oseb, navedenih v odstavku M.A.706(c);

6. objekti, postopki, obseg dela in osebje, ki bi lahko vplivali na odobritev.

V primeru predlaganih sprememb oseb, ki jih vodstvo ne pozna vnaprej, ga je treba o teh spremembah obvestiti ob prvi priložnosti.

▼M4

M.A.714 Hranjenje evidence

(a) Organizacija za vodenje stalne plovnosti evidentira vse podrobnosti o opravljenem delu. Evidenca, ki jo zahteva M.A.305 in, če ustreza, M.A.306, se zadrži.

(b) Če ima organizacija za vodenje stalne plovnosti privilegij iz točke M.A.711(b), obdrži kopijo vsakega izdanega ali, če ustreza, podaljšanega potrdila in priporočila o pregledu plovnosti, skupaj z vsemi spremljajočimi dokumenti. Poleg tega organizacija obdrži kopijo vsakega potrdila o pregledu plovnosti, ki ga je podaljšala na podlagi privilegija iz točke M.A.711(a)4.

(c) Če ima organizacija za vodenje stalne plovnosti privilegij iz točke M.A.711(c), obdrži kopijo vsakega dovoljenja za letenje, izdanega v skladu z določbami točke 21A.729 Priloge (del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003.

(d) Organizacija za vodenje stalne plovnosti obdrži kopijo vse evidence, navedene v odstavkih (b) in (c), še dve leti po tem, ko je bil zrakoplov stalno umaknjen iz uporabe.

(e) Evidenca se hrani na način, ki zagotavlja zaščito pred poškodbami, spremembo in krajo.

(f) Vsa računalniška strojna oprema za zagotavljanje rezervne kopije se hrani na drugi lokaciji in ne tam, kjer se hranijo delovni podatki, v okolju, ki zagotavlja, da ostanejo v dobrem stanju.

(g) Kjer se vodenje stalne plovnosti zrakoplova prenese na drugo organizacijo ali osebo, se vsa zadržana evidenca prenese na omenjeno osebo ali organizacijo. Časovna obdobja, predpisana za zadržanje evidence, še naprej veljajo za omenjeno organizacijo ali osebo.

(h) Ko organizacija za vodenje stalne plovnosti zaključi svoje delovanje, se vsa zadržana evidenca prenese na lastnika zrakoplova.

▼B

M.A.715 Stalna veljavnost odobritve

(a) Izda se odobritev z neomejenim trajanjem. Veljavna ostaja pod pogojem, da:

1. organizacija ostaja skladna s tem Delom v skladu z določbami, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot so opredeljene v M.B.705, in;

2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s tem Delom, in;

3. odobritev ni umaknjena ali preklicana;

▼B

(b) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o odobritvi pristojnemu organu vrne.

M.A.716 Ugotovitve

(a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost poleta.

(b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki bi lahko znižalo varnostni standard in mogoče ogrozilo varnost leta.

(c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu z M.B.705 imetnik odobritve organizacije za vodenje stalne plovnosti opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom.

PODDEL H

POTRDILO O SPROSTITVI V OBRATOVANJE - CRS

▼M3

M.A.801 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v obratovanje

(a) Razen za zrakoplov, ki ga je v obratovanje sprostila vzdrževalna organizacija, potrjena v skladu s Prilogo II (Del 145), se potrdilo o sprostitvi v obratovanje izda skladno s tem poddelom.

(b) Noben zrakoplov se ne sprosti v obratovanje, če ob zaključku vzdrževanja ni bilo izdano potrdilo o sprostitvi v obratovanje, ko je dokazano, da je bilo vse potrebno vzdrževanje primerno opravljeno. Potrdilo izda:

1. ustrezno potrditveno osebje v imenu vzdrževalne organizacije, potrjene v skladu s Poddelom F Oddelka A te priloge (Del M); ali

2. potrditveno osebje v skladu z zahtevami iz Priloge III (Del 66), razen za opravljanje nalog zahtevnega vzdrževanja, navedenih v Dodatku VII k tej prilogi, za katero velja točka 1; ali

3. lastnik pilot v skladu s točko M.A.803.

(c) Z odstopanjem od točke M.A.801(b)2 za zrakoplove ELA1, ki se ne uporabljajo v komercialnem letalskem prevozu, lahko naloge zahtevnega vzdrževanja zrakoplova iz Dodatka VIII potrdi potrditveno osebje iz točke M.A.801(b)2.

(d) Z odstopanjem od točke M.A.801(b), v nepredvidenih okoliščinah, ko je zrakoplov prizemljen na lokaciji, kjer ni na voljo ustrezne potrjene vzdrževalne organizacije, primerno potrjene po tej prilogi ali Prilogi II (Del 145) in ni na voljo ustreznega potrditvenega osebja, lahko lastnik pooblasti katero koli osebo, ki ima najmanj tri leta ustreznih izkušenj z vzdrževanjem in ki ima primerne kvalifikacije, da v skladu s standardi iz Poddela D te priloge vzdržuje zrakoplov in ga sprosti v obratovanje. V tem primeru lastnik:

1. pridobi in v zrakoplovu hrani podrobnosti o vsem opravljenem delu in o kvalifikacijah, ki jih ima oseba, ki je izdala potrdilo, in

▼M3

2. zagotovi, da tako vzdrževanje ponovno preveri in potrdi ustrezno pooblaščena oseba iz točke M.A.801(b) ali organizacija, potrjena v skladu s Poddelom F Oddelka A te priloge (Del M) ali s Prilogo II (Del 145), in sicer ob prvi priložnosti, a najpozneje v sedmih dneh, in

3. obvesti organizacijo, odgovorno za vodenje stalne plovnosti zrakoplova, ko je z njo sklenjena pogodba v skladu s točko M.A.201(e), ali v odsotnosti take pogodbe pristojni organ, in sicer v roku 7 dni od izdaje takega pooblastila za potrjevanje.

(e) Ob sprostitvi v obratovanje v skladu s točko M.A.801(b)2 ali točko M.A.801(c) lahko potrditvenemu osebju pri izvrševanju nalog vzdrževanja pomaga ena ali več oseb pod njegovim/njenim neposrednim in stalnim nadzorom.

(f) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje vsebuje najmanj:

1. osnovne podrobnosti o opravljenem vzdrževanju; in

2. datum, ko je bilo tako vzdrževanje zaključeno; in

3. identiteto organizacije in/ali osebe, ki izda potrdilo o sprostitvi v obratovanje, vključno s:

(i) sklicem na odobritev vzdrževalne organizacije, potrjene v skladu s Poddelom F Oddelka A te priloge (Del M), in potrditvenega osebja, ki izda tako potrdilo; ali

(ii) v primeru potrdila iz točke M.A.801(b)2 ali M.A.801(c) o sprostitvi v obratovanje, identiteto in, če je ustrezno, številko licence potrditvenega osebja, ki izdaja tako potrdilo;

4. omejitve plovnosti ali operacij, če te obstajajo.

(g) Z odstopanjem od odstavka (b) in ne glede na določbe odstavka (h), ko naročenega vzdrževanja ni mogoče zaključiti, se lahko potrdilo o sprostitvi v obratovanje izda v okviru potrjenih omejitev zrakoplova. To dejstvo se, skupaj z morebitnimi veljavnimi omejitvami plovnosti ali operacij, vpiše v potrdilo o sprostitvi zrakoplova v obratovanje pred izdajo tega potrdila kot del informacij, zahtevanih v odstavku (f)4.

(h) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje se ne izda v primeru kakršne koli znane neskladnosti, ki ogroža varnost poleta.

M.A.802 Potrdilo o sprostitvi komponente v obratovanje

(a) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje se izda ob zaključku kakršnega koli vzdrževanja komponente zrakoplova v skladu s točko M.A.502.

▼M7

(b) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje, identificirano kot obrazec EASA 1, predstavlja dovoljenje za sprostitev komponente v uporabo, razen ko je bilo tako vzdrževanje komponent zrakoplova opravljeno v skladu s točko M.A.502(b), točko M.A.502(d) ali točko M.A.502(e); v tem primeru so za vzdrževanje predpisani postopki sprostitve zrakoplova v skladu s točko M.A.801.

▼M3

M.A.803 Pooblastilo pilota-lastnika

(a) Pilot lastnik mora:

1. imeti veljavno pilotsko licenco (ali enakovredno dokazilo), ki ga je izdala ali potrdila država članica za rating tipa ali razreda zrakoplova; in

2. imeti v svoji ali skupni lasti zrakoplov; ta lastnik mora biti:

(i) ena izmed fizičnih oseb v registracijskem obrazcu; ali

(ii) član neprofitne rekreativne pravne osebe, kjer je pravna oseba na registracijskem dokumentu opredeljena kot lastnica ali operaterka, ta član pa je neposredno udeležen pri postopku sprejemanja odločitev pravne osebe in ga ta pravna oseba imenuje za izvajanje vzdrževanja pilota-lastnika.

(b) Za vsak zasebno upravljani nekompleksni zrakoplov na motorni pogon z MTOM 2 730 kg in manj, jadralno letalo, motorno jadralno letalo ali balon lahko pilot-lastnik izda potrdilo o sprostitvi v obratovanje po omejenem vzdrževanju pilota-lastnika, kot je opredeljeno v Dodatku VIII.

(c) Obseg omejenega vzdrževanja pilota-lastnika je opredeljen v programu vzdrževanja zrakoplova iz točke M.A.302.

(d) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje se vpiše v tehnične knjige in vsebuje osnovne podrobnosti o opravljenem vzdrževanju, uporabljene podatke za vzdrževanje, datum, ko je bilo to vzdrževanje zaključeno, in identiteto, podpis ter številko pilotske licence lastnika-pilota, ki izdaja tako potrdilo.

▼B

PODDEL I

POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI

▼M3

M.A.901 Pregled plovnosti zrakoplova

Za zagotovitev veljavnosti potrdila o plovnosti zrakoplova se redno opravlja pregled plovnosti zrakoplova in njegove evidence o stalni plovnosti.

(a) Potrdilo o pregledu plovnosti je izdano v skladu z Dodatkom III (obrazec EASA 15a ali 15b) ob zaključku zadovoljivega pregleda plovnosti. Potrdilo o pregledu plovnosti velja eno leto.

▼M3

(b) Zrakoplov v nadzorovanem okolju je zrakoplov, (i) ki ga je v preteklih 12 mesecih vodila enotna organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s Poddelom G Oddelka A te priloge (Del M), in (ii) ki ga je v preteklih 12 mesecih vzdrževala vzdrževalna organizacija, potrjena v skladu s Poddelom F Oddelka A te priloge (Del M) ali v skladu s Prilogo II (Del 145). To vključuje naloge vzdrževanja iz točke M.A.803(b), opravljene in sproščene v obratovanje v skladu s točko M.A.801(b)2 ali M.A.801(b)3.

(c) Za vse zrakoplove, ki se uporabljajo v komercialnem letalskem prevozu, in zrakoplove z MTOM nad 2 730 kg, razen balonov, ki so v nadzorovanem okolju, lahko organizacija iz točke (b), ki vodi stalno plovnost zrakoplova, ob ustrezni odobritvi in pod pogojem skladnosti z odstavkom (k):

1. izda potrdilo o pregledu plovnosti v skladu s točko M.A.710; in

2. za potrdila o pregledu plovnosti, ki jih je izdala, ko je zrakoplov ostal v nadzorovanem okolju, dvakrat podaljšati veljavnost potrdila o pregledu plovnosti, vsakokrat za obdobje enega leta.

(d) Za vse zrakoplove, ki se uporabljajo v komercialnem letalskem prometu, in zrakoplove z MTOM nad 2 730 kg, razen balonov, ki (i) niso v nadzorovanem okolju ali (ii) katerih stalno plovnost vodi organizacija za vodenje stalne plovnosti, ki nima pravice za opravljanje pregledov plovnosti, potrdilo o pregledu plovnosti izda pristojni organ po zadovoljivi oceni, ki temelji na priporočilu organizacije za vodenje stalne plovnosti, ustrezno potrjene v skladu s Poddelom G Oddelka A te priloge (Del M), poslanem skupaj z zahtevkom lastnika ali operatorja. To priporočilo temelji na pregledu plovnosti, opravljenem v skladu z M.A.710.

(e) Za zrakoplove, ki se ne uporabljajo v komercialnem letalskem prevozu, z MTOM 2 730 kg in manj, in balone, lahko organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s Poddelom G Oddelka A te priloge (Del M) in ki jo imenuje lastnik ali operater, ob ustrezni odobritvi in v skladu z odstavkom (k):

1. izda potrdilo o pregledu plovnosti v skladu z M.A.710; in

2. za potrdila o pregledu plovnosti, ki jih je izdala, ko je zrakoplov ostal v nadzorovanem okolju pod njenim vodenjem, dvakrat podaljša veljavnost potrdila o pregledu plovnosti, vsakokrat za obdobje enega leta.

(f) Z odstopanjem od točk M.A.901(c)2 in M.A.901(e)2 lahko za zrakoplove, ki so v nadzorovanem okolju, organizacija iz (b), ki vodi stalno plovnost zrakoplova, pod pogojem skladnosti z odstavkom (k), dvakrat podaljša, vsakič za obdobje enega leta, veljavnost potrdila o pregledu plovnosti, ki ga je izdal pristojni organ ali druga organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s Poddelom G Oddelka A te priloge (Del M).

▼M3

(g) Z odstopanjem od točk M.A.901(e) in M.A.901(i)2 lahko za zrakoplove ELA1, ki se ne uporabljajo v komercialnem letalskem prevozu in ki jih ne zadeva točka M.A.201(i), potrdilo o pregledu plovnosti izda tudi pristojni organ po zadovoljivi oceni, ki temelji na priporočilu potrditvenega osebja, formalno potrjenega od pristojnega organa in skladnega z določbami Priloge III (Del 66) in tudi zahtevami iz točke M.A.707(a)2(a), poslanem skupaj z zahtevkom lastnika ali operaterja. To priporočilo temelji na pregledu plovnosti, opravljenem v skladu s točko M.A.710, in se ne izda za več kot dve zaporedni leti.

(h) Kadar koli okoliščine kažejo na potencialno ogroženost varnosti, pristojni organ sam opravi pregled plovnosti in izda potrdilo o pregledu plovnosti.

(i) Poleg odstavka (h) lahko pristojni organ opravi tudi pregled plovnosti in sam izda potrdilo o pregledu plovnosti v naslednjih primerih:

▼M4

1. ko zrakoplov vodi organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s poddelom G oddelka A te priloge (del M), ki se nahaja v tretji državi;

▼M3

2. za vse balone in druge zrakoplove z MTOM 2 730 kg in manj, če to zahteva lastnik.

(j) Ko pristojni organ sam opravi pregled plovnosti in/ali izda potrdilo o pregledu plovnosti, lastnik ali operater pristojnemu organu zagotovi:

1. dokumentacijo, ki jo pristojni organ zahteva; in

2. primerno namestitev na ustrezni lokaciji za njegovo osebje; in

3. po potrebi podporo osebja, ustrezno usposobljenega v skladu s Prilogo III (Del 66) ali enakovrednimi zahtevami za osebje, določenimi v točki 145.A.30(j)(1) in (2) Priloge II (Del 145).

(k) Potrdila o pregledu plovnosti ni mogoče izdati ali podaljšati, če obstajajo dokazi ali razlogi, ki nakazujejo, da zrakoplov ni ploven.

▼B

M.A.902 Veljavnost potrdila o pregledu plovnosti

(a) Potrdilo o pregledu plovnosti postane neveljavno, če:

1. je začasno ukinjeno ali preklicano; ali

2. je začasno ukinjeno ali preklicano spričevalo o plovnosti; ali

3. zrakoplov ni v registru zrakoplovov države članice, ali

4. je certifikat tipa, po katerem je bilo izdano spričevalo o plovnosti, začasno ukinjen ali preklican.

▼M7

(b) Zrakoplov ne sme leteti, če je spričevalo o plovnosti neveljavno ali če:

1. stalna plovnost zrakoplova ali katere koli komponente, nameščene na zrakoplov, ne izpolnjuje zahtev tega dela; ali

▼M7

2. zrakoplov ne ostaja skladen s projektom tipa, ki ga je odobrila agencija; ali

3. je zrakoplov pri delovanju presegel omejitve potrjenega letalskega priročnika ali spričevala o plovnosti, ne da bi se ustrezno ukrepalo; ali

4. je bil zrakoplov vpleten v nesrečo ali nezgodo, ki vpliva na plovnost zrakoplova brez nadaljnjega ukrepanja za obnovitev plovnosti; ali

5. modifikacija ali popravilo nista v skladu s Prilogo (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003.

▼B

(c) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o pregledu plovnosti vrne pristojnemu organu.

M.A.903 Prenos registracije zrakoplova znotraj EU

(a) Pri prenosu registracije zrakoplova znotraj EU prosilec:

1. obvesti prejšnjo državo članico, v kateri državi članici bo registriran, zatem

2. zaprosi novo državo članico za izdajo novega spričevala o plovnosti v skladu z Delom 21.

(b) Ne glede na M.A.902(a)(3) prejšnje potrdilo o pregledu plovnosti ostane v veljavi do datuma poteka.

M.A.904 Pregled plovnosti zrakoplova, uvoženega v EU

▼M3

(a) Pri uvozu zrakoplova v državo članico registra iz tretje države prosilec:

1. zaprosi državo članico registracije za izdajo novega spričevala o plovnosti v skladu s Prilogo (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003; in

2. za zrakoplov, ki ni nov, naroči zadovoljiv pregled plovnosti v skladu s točko M.A.901; in

3. naroči izvedbo vsega vzdrževanja za izpolnjevanje potrjenega programa vzdrževanja v skladu s točko M.A.302.

(b) Ko se organizacija za vodenje stalne plovnosti zadovoljivo prepriča, da zrakoplov izpolnjuje ustrezne zahteve, po potrebi pošlje dokumentirano priporočilo za izdajo potrdila o pregledu plovnosti državi članici registracije.

▼B

(c) Lastnik dovoli dostop do zrakoplova, da država članica registracije opravi pregled.

(d) Država članica registracije bo izdala novo spričevalo o plovnosti, ko se zadovoljivo prepriča, da zrakoplov izpolnjuje predpise Dela 21.

(e) Država članica izda tudi potrdilo o pregledu plovnosti, ki običajno velja eno leto, razen če ima država članica varnostne razloge za omejitev veljavnosti.

▼B

M.A.905 Ugotovitve

(a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost leta.

(b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki bi lahko znižalo varnostni standard in mogoče ogrozilo varnost leta.

▼M4

(c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s točko M.B.903 odgovorna oseba ali organizacija iz točke M.A.201 opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom, vključno z ustreznim korektivnim ukrepanjem za preprečitev ponovnega pojava ugotovitve in poglavitnega vzroka zanjo.

▼B

ODDELEK B

POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE

PODDEL A

SPLOŠNO

M.B.101 Področje uporabe

Ta oddelek vzpostavlja upravne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati pristojni organi, zadolženi za uporabo in uveljavljanje Oddelka A tega Dela.

M.B.102 Pristojni organ

(a) *Splošno*

Država članica morajo imenovati pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitev ali preklic odobritev in za nadzor stalne plovnosti. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.

(b) *Viri*

Število osebja mora ustrezati za opravljanje zahtev, ki so podrobno opisane v tem Delu B.

(c) *Kvalifikacije in usposabljanje*

Vse osebje, ki se ukvarja z dejavnostmi Dela M, mora imeti ustrezne kvalifikacije in znanje, izkušnje, začetno in nadaljevalno usposabljanje, da lahko opravlja dodeljene naloge.

(d) *Postopki*

Pristojni organ mora določiti postopke, ki podrobno opisujejo, kako se doseže skladnost s tem Delom.

Postopki se pregledujejo in spreminjajo za zagotavljanje stalne skladnosti.

▼M6

———————

▼B

M.B.104 Vodenje evidence

(a) Pristojni organi vzpostavijo sistem vodenja evidence, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, podaljšanja, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsakega potrdila.

▼B

(b) Evidenca za pregled nad potrjeno organizacijo po Delu M vključuje vsaj:

1. zahtevek za odobritev organizacije,

2. potrdilo o odobritvi organizacije vključno s kakršnimi koli spremembami,

3. kopijo revizijskega programa, ki navaja datume, kdaj so revizije predpisane in kdaj so bile opravljene,

4. evidenco pristojnega organa o stalnem pregledu nad delovanjem, vključno z vso revizijsko evidenco,

5. kopije vse ustrezne korespondence,

6. podrobnosti o kakršnih koli izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje,

7. kakršno koli poročilo drugih pristojnih organov, ki se nanaša na pregled nad delovanjem organizacije,

8. predstavitev ali priročnik organizacije s spremembami,

9. kopijo kakršnega koli drugega dokumenta, ki ga je neposredno odobril pristojni organ,

(c) Obdobje hranjenja evidence iz odstavka (b) znaša vsaj štiri leta.

(d) Minimalna evidenca za pregled nad delovanjem vsakega zrakoplova zajema vsaj kopijo:

1. spričevala zrakoplova o plovnosti,

2. potrdil o pregledu plovnosti,

3. priporočila organizacije po Oddelku A, Poddel G,

4. poročil s pregledov plovnosti, ki jih je neposredno opravila država članica,

5. vse ustrezne korespondence, ki se nanaša na zrakoplov,

6. podrobnosti o morebitnih izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje,

▼M4

7. vsakega dokumenta, ki ga je odobril pristojni organ na podlagi Priloge I (del M) ali Priloge III (EU-OPS) k Uredbi št. 3922/91.

▼B

(e) Evidenca, opredeljena v odstavku (d), se zadrži še dve leti potem, ko je bil zrakoplov trajno umaknjen iz uporabe.

(f) Vsa evidenca, opredeljena v M.B.104, je na voljo na zahtevo druge države članice ali agencije.

M.A.105 Medsebojna izmenjava informacij

(a) Da bi prispevali k izboljšanju letalske varnosti, pristojni organi sodelujejo v medsebojni izmenjavi vseh potrebnih informacij po členu 11 Osnovne uredbe.

(b) Brez poseganja v pristojnosti držav članic zadevni pristojni organi v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ki vključuje več držav članic, drug drugemu pomagajo pri opravljanju potrebnega ukrepanja za pregled nad delovanjem.

▼B

PODDEL B

ODGOVORNOST

M.B.201 Pristojnosti

Pristojni organi, kot je opredeljeno v M.1, so pristojni za vodenje pregledov in preiskav za preverjanje, da so izpolnjene zahteve tega dela.

PODDEL C

STALNA PLOVNOST

M.B.301 Program vzdrževanja

(a) Pristojni organ preveri, da je program vzdrževanja skladen z M.A.302.

(b) Razen kjer je v ►M3 točki M.A.302(c) ◄ drugače navedeno, program vzdrževanja in njegove spremembe neposredno odobrava pristojni organ.

(c) V primeru posredne odobritve postopek programa vzdrževanja odobri pristojni organ s pomočjo priročnika vodenja stalne plovnosti.

(d) Za odobritev programa vzdrževanja po odstavku (b) ima pristojni organ dostop do vseh podatkov, zahtevanih v ►M3 točkah M.A.302(d), (e) in (f) ◄.

M.B.302 Izjeme

Vse izjeme, odobrene ►M3 po členu 14(4) ◄ Osnovne uredbe, pristojni organ dokumentira in obdrži.

M.B.303 Spremljanje in nadzor stalne plovnosti zrakoplova

▼M3

(a) Pristojni organ pripravi program pregleda za spremljanje in nadzor statusa plovnosti flote zrakoplovov v svojem registru.

▼B

(b) Program pregleda vključuje preglede zrakoplovov po sistemu vzorčnega pregledovanja proizvodov.

(c) Program se pripravi ob upoštevanju števila zrakoplovov v registru, lokalnega znanja in preteklih dejavnosti nadzora.

(d) Pregled proizvoda se usmeri na številne ključne elemente tveganja glede plovnosti in določi morebitne ugotovitve. Nadalje, pristojni organ analizira vsako ugotovitev za določitev poglavitnega vzroka zanjo.

(e) Vse ugotovitve se pismeno potrdi osebi ali organizaciji, odgovorni po M.A.201.

(f) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja in priporočila.

(g) Če se med pregledi zrakoplova odkrije dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevo Dela M, pristojni organ ukrepa v skladu z M.B.903.

▼B

(h) Če poglavitni vzrok ugotovitve pokaže na neskladnost s katerim koli Poddelom ali nekim drugim Delom, se neskladnost obravnava kot predpisuje ustrezni Del.

▼M3

(i) Za pospešitev ustreznega ukrepa za uveljavljanje si pristojni organi izmenjajo informacije o neskladnostih, opredeljenih v skladu z odstavkom (h).

▼B

M.B.304 Preklic, začasna ukinitev in omejitev

Pristojni organ:

(a) začasno ukine potrdilo o pregledu plovnosti iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti ali;

(b) začasno ukine, prekliče ali omeji potrdilo o pregledu plovnosti po M.B.303(g).

PODDEL D

STANDARDI VZDRŽEVANJA

(se ustrezno pripravi)

PODDEL E

KOMPONENTE

(se ustrezno pripravi)

PODDEL F

VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

M.B.601 Zahtevek

Kjer se objekti za vzdrževanje nahajajo v več kot eni državi članici, se preiskava in stalen pregled nad odobritvijo opravljajo v povezavi s pristojnimi organi, ki so jih imenovale države članice, na katerih ozemlju se objekti za vzdrževanje nahajajo.

M.B.602 Začetna odobritev

(a) Pod pogojem, da se izpolnjujejo zahteve M.A.606(a) in (b), pristojni organ prosilcu pismeno formalno naznani svoje sprejemanje M.A.606(a) in (b) osebja.

(b) Pristojni organ ugotovi, da se postopki, opredeljeni v priročniku vzdrževalne organizacije, skladajo z M.A Poddelom F, in zagotovi, da odgovorni poslovodni delavec podpiše izjavo o obvezi.

(c) Pristojni organ preveri, da organizacija izpolnjuje zahteve Dela M.A, Poddel F.

(d) Srečanje z odgovornim poslovodnim delavcem se skliče vsaj enkrat med preiskavo za odobritev za zagotovitev, da v celoti razume pomen odobritve in razlog za podpis obveze organizacije o izpolnjevanju postopkov, opredeljenih v priročniku.

(e) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdi.

▼B

(f) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.

(g) Za začetno odobritev vse ugotovitve organizacija popravi, pristojni organ pa zaključi, preden se odobritev lahko izda.

M.B.603 Izdaja odobritve

(a) Pristojni organ prosilcu izda potrdilo o odobritvi, EASA obrazec 3 (Dodatek V), vključno z obsegom odobritve, kadar vzdrževalna organizacija izpolnjuje veljavne odstavke tega Dela.

(b) Pristojni organ navede pogoje, priložene k odobritvi, na potrdilu o odobritvi, EASA obrazec 3.

(c) Sklicna številka je vključena v potrdilu o odobritvi EASA, obrazec 3 na način, ki ga opredeljuje agencija.

M.B.604 Stalen pregled nad delovanjem

(a) Pristojni organ hrani in ažurira programski seznam za vsako potrjeno vzdrževalno organizacijo po M.A Poddelu F pod svojim nadzorstvom, datume, kdaj so obiski zaradi revizije predpisani in kdaj so bili taki obiski opravljeni.

(b) Vsaka organizacija se v celoti revidira v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev.

(c) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdijo.

(d) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.

(e) Srečanje z odgovornim poslovodnim delavcem se skliče vsaj enkrat vsakih 24 mesecev za zagotovitev, da ostaja obveščen o vseh pomembnih zadevah, ki so se pojavile med revizijami.

M.B.605 Ugotovitve

(a) Kadar se med revizijami ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevo Dela M, pristojni organ opravi naslednja ukrepanja:

1. Za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ takoj ukrepa, da v celoti ali deloma prekliče, omeji ali začasno ukine potrdilo vzdrževalne organizacije, odvisno od obsega ugotovitve 1. stopnje, dokler organizacija ni uspešno korektivno ukrepala.

2. Za ugotovitve 2. stopnje pristojni organ odobri obdobje za korektivno ukrepanje, ki ustreza vrsti ugotovitve in ni daljše od treh mesecev. V določenih okoliščinah ob koncu prvega obdobja in upoštevaje vrsto ugotovitve lahko pristojni organ podaljša trimesečno obdobje ob zadovoljivem načrtu korektivnega ukrepanja.

(b) Pristojni organ ukrepa za začasno ukinitev odobritve v celoti ali deloma v primeru neizpolnjevanja časovnega obsega, ki ga je odobril.

▼M3

M.B.606 Spremembe

(a) Pristojni organ izpolnjuje veljavne elemente začetne odobritve za vse spremembe organizacije, sporočene v skladu s točko M.A.617.

▼M3

(b) Pristojni organ lahko določi pogoje, pod katerimi lahko potrjena vzdrževalna organizacija deluje med takimi spremembami, razen če določi, da je treba odobritev začasno ukiniti zaradi narave ali obsega sprememb.

(c) Za vse spremembe priročnika vzdrževalne organizacije:

1. Ob neposredni odobritvi sprememb v skladu s točko M.A.604(b) pristojni organ preveri, da so postopki, opredeljeni v priročniku, skladni s to prilogo (Del M), preden formalno obvesti potrjeno organizacijo o odobritvi.

2. Če se za odobritev sprememb uporabi postopek posredne odobritve v skladu s točko M.A.604(c), pristojni organ zagotovi, (i) da spremembe ostanejo manjše, in (ii) da ima primeren nadzor nad odobritvijo sprememb za zagotovitev, da te ostanejo skladne z zahtevami te priloge (Del M).

▼B

M.B.607 Preklic, začasna ukinitev in omejitev odobritve

Pristojni organ:

(a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ali;

(b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po M.B.605.

PODDEL G

ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

M.B.701 Zahtevek

(a) Za komercialni letalski prevoz pristojni organ za odobritev z začetnim zahtevkom za spričevalo letalskega prevoznika in ustrezno za vsako zaprošeno spremembo ter za vsak tip zrakoplova, ki se namerava uporabljati, prejme:

1. priročnik vodenja stalne plovnosti,

2. operatorjeve programe za vzdrževanje zrakoplova,

3. tehnični dnevnik zrakoplova,

4. ko ustreza, tehnično specifikacijo pogodb o vzdrževanju med operatorjem in potrjeno vzdrževalno organizacijo po Delu 145.

(b) Kjer se objekti nahajajo v več kot eni državi članici, se preiskava in stalen pregled nad odobritvijo opravljajo v povezavi s pristojnimi organi, ki so jih imenovale države članice, na katerih ozemlju se ti objekti nahajajo.

M.B.702 Začetna odobritev

(a) Pod pogojem, da se izpolnjujejo zahteve M.A.706(a), (c) in (d) ter M.A.707, pristojni organ prosilcu pismeno formalno navede svoje sprejemanje osebja M.A.706(a), (c) in (d) ter M.A.707.

▼B

(b) Pristojni organ ugotovi, da se postopki, opredeljeni v priročniku vodenja stalne plovnosti, skladajo z Delom M.A, Poddel G, in zagotovi, da poslovodni delavec podpiše izjavo o obvezi.

(c) Pristojni organ preveri, da je organizacija skladna z zahtevami M.A Poddela G.

(d) Srečanje z odgovornim poslovodnim delavcem se skliče vsaj enkrat med preiskavo za odobritev za zagotovitev, da v celoti razume pomen odobritve in razlog za podpis obveze o priročniku organizacije za skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku vodenja stalne plovnosti.

(e) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdijo.

(f) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.

(g) Za začetno odobritev organizacija vse ugotovitve popravi, pristojni organ pa zaključi, preden se lahko izda odobritev.

M.B.703 Izdaja odobritve

(a) Pristojni organ prosilcu izda potrdilo o odobritvi, EASA obrazec 14 (Dodatek VI), ki vključuje obseg odobritve, kadar organizacija za vodenje stalne plovnosti izpolnjuje M.A Poddel G.

(b) Pristojni organ navede veljavnost odobritve na potrdilu o odobritvi, EASA obrazec 14.

(c) Sklicna številka je vključena v potrdilu o odobritvi, obrazec 14, na način, ki ga opredeljuje agencija.

(d) V primeru komercialnega letalskega prevoza se bodo informacije, vsebovane na EASA obrazcu 14, vključile v spričevalo letalskega prevoznika.

M.B.704 Stalen pregled

(a) Pristojni organ hrani in ažurira programski seznam za vsako potrjeno organizacijo za stalno plovnost po M.A Poddelu G pod svojim nadzorstvom, datume, kdaj so obiski zaradi revizije predpisani in kdaj so bili taki obiski opravljeni.

(b) Vsaka organizacija se v celoti revidira v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev.

(c) Ustrezen vzorec zrakoplovov, ki ga vodi potrjena organizacija po M.B Poddelu G, se pregleduje v obdobju vsakih 24 mesecev. O velikosti vzorca bo odločal pristojni organ na osnovi rezultata predhodnih revizij in prejšnjih pregledov proizvodov.

(d) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdijo.

(e) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.

(f) Srečanje z odgovornim poslovodnim delavcem se skliče vsaj enkrat vsakih 24 mesecev za zagotovitev, da ostaja obveščen o vseh pomembnih zadevah, ki so se pojavile med revizijami.

▼B

M.B.705 Ugotovitve

(a) Kadar se med revizijami ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevo Dela M, pristojni organ opravi naslednja ukrepanja:

1. Za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ takoj ukrepa, tako da v celoti ali deloma prekliče, omeji ali začasno ukine odobritev organizacije za vodenje stalne plovnosti, odvisno od obsega ugotovitve 1. stopnje, dokler organizacija ni uspešno korektivno ukrepala.

2. Za ugotovitve 2. stopnje pristojni organ odobri obdobje za popravno ukrepanje, ki ustreza vrsti ugotovitve in ni daljše od treh mesecev. V določenih okoliščinah ob koncu prvega obdobja in upoštevaje vrsto ugotovitve lahko pristojni organ podaljša trimesečno obdobje ob zadovoljivem načrtu korektivnega ukrepanja.

(b) Pristojni organ ukrepa za začasno ukinitev potrdila v celoti ali deloma v primeru neizpolnjevanja časovnega obsega, ki ga je odobril.

▼M3

M.B.706 Spremembe

(a) Pristojni organ izpolnjuje veljavne elemente začetne odobritve za vse spremembe organizacije, sporočene v skladu s točko M.A.713.

(b) Pristojni organ lahko določi pogoje, pod katerimi lahko potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti deluje med takimi spremembami, razen če določi, da je treba odobritev začasno ukiniti zaradi narave ali obsega sprememb.

(c) Za vse spremembe priročnika za vodenje stalne plovnosti:

1. Ob neposredni odobritvi sprememb v skladu s točko M.A.704(b) pristojni organ preveri, da so postopki, opredeljeni v priročniku, skladni s to prilogo (Del M), preden formalno obvesti potrjeno organizacijo o odobritvi.

2. Če se za odobritev sprememb uporabi postopek posredne odobritve v skladu s točko M.A.704(c), pristojni organ zagotovi, (i) da spremembe ostanejo manjše, in (ii) da ima primeren nadzor nad odobritvijo sprememb za zagotovitev, da te ostanejo skladne z zahtevami te priloge (Del M).

▼B

M.B.707 Preklic, začasna ukinitev in omejitev odobritve

Pristojni organ:

(a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ali;

(b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po M.B.705.

PODDEL H

POTRDILO O SPROSTITVI V OBRATOVANJE

(se ustrezno pripravi)

▼B

PODDEL I

POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI

M.B.901 Ocena priporočil

Ob prejemu zahtevka in z njim povezanega priporočila za potrdilo o pregledu plovnosti v skladu z ►M3 točko M.A.901 ◄:

1. Ustrezno usposobljeno osebje pristojnega organa preveri, da izjava o skladnosti iz priporočila izkazuje, da je bil opravljen popoln pregled plovnosti po M.A.710.

2. Pristojni organ preišče in lahko zahteva nadaljnje informacije v podporo oceni priporočila.

▼M3

M.B.902 Pregled plovnosti, ki ga opravi pristojni organ

(a) Ko pristojni organ opravi pregled plovnosti in izda potrdilo o pregledu plovnosti obrazec EASA 15a (Dodatek III), pristojni organ opravi pregled plovnosti v skladu s točko M.A.710.

(b) Za opravljanje pregledov plovnosti ima pristojni organ ustrezno osebje za pregled plovnosti.

1. Za vse zrakoplove, ki se uporabljajo v komercialnem letalskem prevozu, in za zrakoplove z MTOM nad 2 730 kg, razen za balone, mora to osebje imeti:

(a) vsaj petletne izkušnje s stalno plovnostjo; in

(b) ustrezno licenco v skladu s Prilogo III (Del 66) ali nacionalno priznano kvalifikacijo vzdrževalnega osebja, primerno za kategorijo zrakoplova (ko Priloga III (Del 66) navaja nacionalna pravila) ali diplomo iz aeronavtike ali enakovredno spričevalo; in

(c) formalno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja; in

(d) položaj z ustreznimi pristojnostmi.

Ne glede na točke „a“ do „d“, zgoraj lahko zahtevo iz točke M.B.902(b)1b nadomestijo petletne izkušnje v stalni plovnosti poleg tistih, ki jih že zahteva točka M.B.902(b)1a.

2. Za zrakoplove, ki se ne uporabljajo v komercialnem letalskem prevozu in z MTOM 2 730 kg in manj, ter za balone, mora to osebje imeti:

(a) vsaj triletne izkušnje s stalno plovnostjo; in

(b) ustrezno licenco v skladu s Prilogo III (Del 66) ali nacionalno priznano kvalifikacijo vzdrževalnega osebja, primerno za kategorijo zrakoplova (ko Priloga III (Del 66) navaja nacionalna pravila) ali diplomo iz aeronavtike ali enakovredno spričevalo; in

(c) ustrezno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja; in

▼M3

(d) položaj z ustreznimi pristojnostmi.

Ne glede na točke „a“ do „d“ zgoraj lahko zahtevo iz točke M.B.902(b)2b nadomestijo štiriletne izkušnje v stalni plovnosti poleg tistih, ki jih že zahteva točka M.B.902(b)2a.

(c) Pristojni organ hrani evidenco za vse osebje za pregled plovnosti, vključno s podrobnostmi o ustreznih kvalifikacijah, ki se hranijo skupaj s povzetkom ustreznih izkušenj in usposabljanja iz vodenja stalne plovnosti.

(d) Pristojno osebje ima pri izvajanju pregleda plovnosti dostop do veljavnih podatkov, kot je opredeljeno v M.A.305, M.A.306 in M.A.401.

(e) Osebje, ki izvaja pregled plovnosti, izda obrazec 15a po zadovoljivem zaključku pregleda plovnosti.

▼B

M.B.903 Ugotovitve

Kadar se med pregledi zrakoplova ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevo Dela M, pristojni organ opravi naslednja ukrepanja:

1. za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ zahteva takojšnje korektivno ukrepanje pred nadaljnjim letom, pristojni organ pa takoj ukrepa, da prekliče ali začasno ukine potrdilo o pregledu plovnosti.

2. za ugotovitve 2. stopnje je korektivno ukrepanje, ki ga zahteva pristojni organ, ustrezno vrsti ugotovitve.

▼B

Dodatek I

Dogovor o stalni plovnosti

1. Kadar lastnik v skladu z M.A.201 sklene pogodbo s potrjeno organizacijo za stalno plovnost po M.A Poddelu G za opravljanje nalog vodenja stalne plovnosti, lastnik na zahtevo pristojnega organa pošlje kopijo dogovora pristojnemu organu države članice registracije, potem ko sta ga podpisali obe strani.

2. Dogovor se pripravi ob upoštevanju zahtev Dela M in opredeljuje obveznosti podpisnikov glede stalne plovnosti zrakoplova.

3. Vsebuje najmanj:

— registracijo zrakoplova,

— tip zrakoplova,

— serijsko številko zrakoplova,

— ime lastnika zrakoplova ali registriranega najemnika ali podrobnosti o podjetju, vključno z naslovom,

podrobnosti potrjene organizacije po M.A Poddelu G, vključno z naslovom.

4. Navaja naj naslednje:

„Lastnik poverja potrjeni organizaciji vodenje stalne plovnosti zrakoplova, pripravo programa vzdrževanja, ki ga odobrijo organi za plovnost države članice, v kateri je zrakoplov registriran, in organiziranje vzdrževanja zrakoplova po omenjenem programu vzdrževanja v potrjeni organizaciji.

Po tem dogovoru se oba podpisnika zavezujeta, da bosta izpolnjevala svoje obveznosti po tem dogovoru.

Lastnik po svojem najboljšem prepričanju potrjuje, da so in bodo vse informacije, dane potrjeni organizaciji v zvezi s stalno plovnostjo zrakoplova, natančne ter da zrakoplov ne bo spremenjen brez predhodne odobritve potrjene organizacije.

V primeru kakršne koli neskladnosti s tem dogovorom s strani katerega koli od podpisnikov bo dogovor ničen. V tem primeru bo lastnik ohranil polno odgovornost za vsako nalogo v zvezi s stalno plovnostjo zrakoplova, lastnik pa se tudi zavezuje o tem obvestiti pristojne organe države članice registracije v dveh polnih tednih.“

5. Ko lastnik sklene pogodbo s potrjeno organizacijo za stalno plovnost po M.A Poddelu G v skladu z M.A.201, seobveznosti obeh strani delijo kot sledi:

▼M3

5.1 Obveznosti potrjene organizacije:

1. imeti mora tip zrakoplova v obsegu odobritve;

2. upoštevati mora spodnje pogoje za vzdrževanje stalne plovnosti zrakoplova:

(a) pripraviti mora program vzdrževanja za zrakoplov, vključno s pripravljenim programom zanesljivosti, če je to primerno;

▼M3

(b) razglasiti mora naloge vzdrževanja (v programu vzdrževanja), ki jih lahko opravi pilot-lastnik v skladu s točko M.A.803(c);

(c) organizirati mora odobritev programa vzdrževanja zrakoplova;

(d) ko je ta potrjen, mora lastniku dati kopijo programa vzdrževanja zrakoplova;

(e) organizirati mora premostitven inšpekcijski pregled predhodnega programa vzdrževanja zrakoplova;

(f) organizirati mora, da vse vzdrževanje opravi potrjena vzdrževalna organizacija;

(g) organizirati mora uporabo vseh veljavnih plovnostno-tehničnih zahtev;

(h) organizirati mora, da vse okvare, odkrite med načrtovanim vzdrževanjem pregleda plovnosti ali tiste, ki jih sporoči lastnik, popravi potrjena vzdrževalna organizacija;

(i) uskladiti mora načrtovano vzdrževanje, uporabo plovnostno tehničnih zahtev, zamenjavo delov z omejeno življenjsko dobo in zahteve pregleda komponent;

(j) obvestiti mora lastnika vsakič, ko je zrakoplov priveden k potrjeni vzdrževalni organizaciji;

(k) upravljati mora vsa tehnična poročila;

(l) arhivirati mora vsa tehnična poročila;

3. organizirati mora odobritev vsake spremembe zrakoplova v skladu s Prilogo (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003 še pred njeno vključitvijo;

4. organizirati mora odobritev vsakega popravila zrakoplova v skladu s Prilogo (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003 še pred izvedbo;

5. obvestiti mora pristojni organ države članice registracije, ko lastnik ne predstavi zrakoplova potrjeni vzdrževalni organizaciji, kot to zahteva potrjena organizacija;

6. obvestiti mora pristojni organ države članice registracije, ko ta ureditev ni bila upoštevana;

7. po potrebi mora opraviti pregled plovnosti zrakoplova in izdati potrdilo o pregledu plovnosti ali priporočilo pristojnemu organu države članice registracije;

8. v roku 10 dni mora pristojnemu organu države članice registracije poslati kopijo izdanega ali podaljšanega potrdila o pregledu plovnosti;

9. izvesti mora vse poročanje o dogodkih, ki ga nalagajo veljavni predpisi;

10. obvestiti mora pristojni organ države članice registracije, kadar katera od strani ne upošteva te ureditve.

▼**M3**

5.2 Obveznosti lastnika:

1. na splošno mora razumeti potrjeni program vzdrževanja;
2. na splošno mora razumeti to prilogo (Del M);
3. zrakoplov mora predstaviti potrjeni vzdrževalni organizaciji, kot je dogovorjeno s potrjeno organizacijo, in sicer v času, ki ga določi potrjena organizacija;
4. zrakoplova ne sme preoblikovati brez predhodnega posvetovanja s potrjeno organizacijo;
5. potrjeno organizacijo mora obvestiti o vsem vzdrževanju, ki je izjemoma opravljeno brez vedenja in nadzora potrjene organizacije;
6. potrjeni organizaciji mora s knjigo zrakoplova sporočiti vse okvare, odkrite med operacijami;
7. obvestiti mora pristojni organ države članice registracije, ko katera od strani ne upošteva te ureditve;
8. pristojni organ države članice registracije in potrjeno organizacijo mora obvestiti o prodaji zrakoplova;
9. izvesti mora vse poročanje o dogodkih, ki ga nalagajo veljavni predpisi;
10. potrjeno organizacijo mora redno obveščati o urah letenja zrakoplova in o drugih podatkih o izkoriščenosti, kot je dogovorjeno s potrjeno organizacijo;
11. potrdilo o sprostitvi v obratovanje mora vpisati v tehnične knjige, kot je navedeno v točki M.A.803(d), ko se izvaja vzdrževanje pilota-lastnika, brez preseganja omejitev seznama nalog vzdrževanja, kot je razglašeno v potrjenem programu vzdrževanja v skladu s točko M.A.803(c);
12. potrjeno organizacijo za vodenje stalne plovnosti, odgovorno za vodenje stalne plovnosti zrakoplova, mora najpozneje v 30 dneh po zaključku nalog vzdrževanja pilota-lastnika obvestiti v skladu s točko M.A.305(a).

▼M4

Dodatek II

Dovoljenje za sprostitev v uporabo – EASA obrazec 1

Ta navodila se nanašajo samo na uporabo EASA obrazca 1 za namene vzdrževanja. Opozoriti je treba na Dodatek I Priloge (del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003, ki zajema uporabo EASA obrazca 1 za proizvodne namene.

1. NAMEN IN UPORABA

1.1 Osnovni namen dovoljenja je razglasitev plovnosti za vzdrževalna dela, opravljena na proizvodih, delih in napravah (v nadaljnjem besedilu „predmet(-i)“).

1.2 Vzpostavljena mora biti korelacija med dovoljenjem in predmetom(-i). Izdajatelj mora obdržati dovoljenje v obliki, ki omogoča preverjanje prvotnih podatkov.

1.3 Dovoljenje sprejemajo številni organi za plovnost, vendar je to lahko odvisno od obstoja dvostranskih sporazumov in/ali politike organov za plovnost. Navedba „odobreni projektni podatki“ v dovoljenju torej pomeni, da jih je odobril organ za plovnost države uvoznice.

1.4 Dovoljenje ni dobavnica ali odpremnica.

1.5 Zrakoplovi se ne smejo sprostiti z dovoljenjem.

1.6 Dovoljenje ni odobritev za vgradnjo predmeta v določen zrakoplov, motor ali propeler, ampak končnemu uporabniku omogoča določitev statusa odobritve plovnosti.

1.7 Na istem dovoljenju ni dovoljena mešanica predmetov, sproščenih iz proizvodnje in predmetov, sproščenih iz vzdrževanja.

2. SPLOŠNA OBLIKA

2.1 Dovoljenje mora biti skladno s priloženo obliko, vključno s številkami polj in mestom vsakega polja. Velikost vsakega polja se lahko spreminja, da ustreza posameznemu zahtevku, vendar ne v takšnem obsegu, da bi bilo dovoljenje nerazpoznavno.

2.2 Dovoljenje mora biti v obliki „ležeče“, vendar se celotna velikost dovoljenja lahko znatno poveča ali zmanjša, v kolikor dovoljenje ostane razpoznavno in čitljivo. Če ste v dvomih, se posvetujte s pristojnim organom.

2.3 Izjava o odgovornosti uporabnika/osebe, ki izvaja vgradnjo, je lahko na kateri koli strani obrazca.

2.4 Ves tisk mora biti jasen in čitljiv, da omogoča dobro čitljivost.

2.5 Dovoljenje je lahko vnaprej natisnjeno ali računalniško izdelano, vendar mora biti v vsakem primeru odtis vrstic in znakov jasen in čitljiv ter v skladu z opredeljeno obliko.

2.6 Dovoljenje mora biti v angleščini in, če je primerno, v enem ali več drugih jezikih.

2.7 Podrobnosti, ki se vnesejo na dovoljenje, so lahko strojno/računalniško natisnjene ali napisane z roko z uporabo velikih tiskanih črk in morajo omogočati dobro čitljivost.

▼M4

2.8 Zaradi večje jasnosti omejite uporabo okrajšav na minimum.

2.9 Prostor, ki ostaja na hrbtni strani dovoljenja, lahko izdajatelj uporabi za morebitne dodatne informacije, vendar ne sme vsebovati nobene potrditvene izjave. Uporaba hrbtne strani dovoljenja mora biti navedena v ustreznem polju na sprednji strani dovoljenja.

3. KOPIJE

3.1. Število kopij dovoljenja, ki so bile poslane stranki ali jih je izdajatelj zadržal, ni omejeno.

4. NAPAKA(-E) NA DOVOLJENJU

4.1 Če končni uporabnik ugotovi, da je(so) na dovoljenju napake(-e), o tem pisno obvesti izdajatelja. Izdajatelj lahko izda novo dovoljenje samo, če je napako(-e) mogoče preveriti in popraviti.

4.2 Novo dovoljenje mora imeti novo referenčno številko, podpis in datum.

4.3 Zahtevek za novo dovoljenje se lahko izda brez ponovnega preverjanja stanja predmeta(-ov). Novo dovoljenje ni izjava o trenutnem stanju in se sklicuje na prejšnje dovoljenje v polju 12 z naslednjo izjavo: „To dovoljenje popravlja napako(-e) v polju(-ih) [vpišite popravljeno(-a) polje(-a) dovoljenja [vpišite prvotno referenčno številko] z dne [vpišite prvotni datum izdaje] in ne zajema skladnosti/stanja/sprostitve v obratovanje“. Obe dovoljenji se obdržita za obdobje hranjenja, povezano s prvim dovoljenjem.

5. IZPOLNJEVANJE DOVOLJENJA ZA SPROSTITEV

Polje 1 Pristojni organ za odobritev/Država

Navedite ime in državo pristojnega organa, pod pristojnostjo katerega je bilo to potrdilo izdano. Če je pristojni organ Agencija, se navede samo „EASA“.

Polje 2 Glava EASA obrazca 1

„DOVOLJENJE ZA SPROSTITEV V UPORABO

EASA OBRAZEC 1“

Polje 3 Referenčna številka obrazca

Vpišite edinstveno številko, ki jo določi sistem/postopek številčenja organizacije, opredeljene v polju 4; ta lahko vključuje alfanumerične znake.

Polje 4 Ime in naslov organizacije

Vpišite polno ime in naslov odobrene organizacije (sklic na EASA obrazec 3), ki sprošča delo, zajeto v tem dovoljenju. Logotipi itd. so dovoljeni, če je logotip mogoče vstaviti v polje.

Polje 5 Delovni nalog/Pogodba/Račun

Za izboljšanje sledljivosti predmeta(-ov) vpišite številko delovnega naloga, številko pogodbe, številko računa ali podobno sklicno številko.

▼M4

Polje 6 Predmet

Pri več kot eni vrstični postavki vpišite številko vrstične postavke. To polje omogoča lažje navzkrižno sklicevanje na polje 12 „Opombe“.

Polje 7 Opis

Vpišite ime ali opis predmeta. Prednost ima izraz, ki se uporablja v navodilih za stalno plovnost ali podatkih za vzdrževanje (npr. ilustrirani katalog delov, priročnik za vzdrževanje zrakoplova, servisni bilten, priročnik za vzdrževanje komponent).

Polje 8 Številka dela

Vpišite številko dela, navedeno na predmetu ali oznaki/embalaži. Za motor ali propeler se lahko uporabi oznaka tipa.

Polje 9 Količina

Navedite količino predmetov.

Polje 10 Serijska številka

Če predpisi zahtevajo, da se predmet označi s serijsko številko, jo vpišite tukaj. Poleg tega se lahko vpiše tudi vsako drugo serijsko številko, ki je predpisi ne zahtevajo. Če na predmetu ni serijske številke, vpišite „N/U“.

Polje 11 Status/Delo

Spodaj so opisani dovoljeni vpisi za polje 11. Vpišite samo enega od teh izrazov – kadar se lahko uporablja več kot eden, uporabite izraz, ki najbolj natančno opisuje večino opravljenega dela in/ali status izdelka.

(i) *Obnovljen.* Pomeni postopek, s katerim se zagotovi popolna skladnost predmeta z veljavnimi servisnimi odstopanji, določenimi v navodilih nosilca certifikata tipa oziroma proizvajalca opreme za stalno plovnost ali v podatkih, ki jih je odobril ali sprejel Organ. Predmet se najmanj razstavi, očisti, pregleda, po potrebi popravi, ponovno sestavi in preskusi v skladu z zgoraj navedenimi podatki.

(ii) *Popravljen.* Odprava okvar(-e) z uporabo veljavnega standarda (*).

(iii) *Pregledan/Preskušen.* Pregled, merjenje itd. v skladu z veljavnim standardom (*) (npr. vizualni pregled, preskušanje delovanja, preskušanje zmogljivosti itd.).

(iv) *Modificiran.* Sprememba predmeta, tako da je skladen z veljavnim standardom (*).

Polje 12 Opombe

Opišite delo, opredeljeno v polju 11, neposredno ali s sklicem na spremljajočo dokumentacijo, ki jo uporabnik ali oseba, ki izvaja vgradnjo, potrebuje za določanje plovnosti predmeta(-ov) v zvezi z delom, za katero se izdaja potrdilo. Po potrebi se lahko uporabi dodatni list in v glavnem EASA obrazcu 1 se doda sklic nanj. Vsaka izjava mora jasno označevati na kateri(-e) predmet(-e) v polju 6 se nanaša.

(*) Veljavni standard pomeni standard, način, tehniko ali prakso proizvodnje / projekta / vzdrževanja / kakovosti, ki ga je pristojni organ odobril ali je zanj sprejemljiv. Veljavni standard se opiše v polju 12.

▼M4

Primeri informacij, ki jih je treba vpisati v polje 12 so:

(i) Uporabljeni podatki za vzdrževanje, vključno s statusom spremembe in sklicem.

(ii) Skladnost s plovnostno tehničnimi zahtevami ali servisnimi bilteni.

(iii) Opravljena popravila.

(iv) Opravljene modifikacije.

(v) Vgrajeni nadomestni deli.

(vi) Stanje delov z omejeno življenjsko dobo.

(vii) Odstopanja od delovnega naloga stranke.

(viii) Izjave o sprostitvi za izpolnitev zahteve tujega organa za civilno letalstvo po vzdrževanju.

(ix) Informacije, potrebne za podporo pošiljk s pomanjkljivostmi ali ponovno sestavljanje po dostavi.

(x) Za vzdrževalne organizacije, potrjene v skladu s poddelom F Priloge I (del M), izjava o potrdilu o sprostitvi komponente v obratovanje iz točke M.A.613:

„Potrjuje, da, razen če je v tem polju drugače določeno, je bilo delo, opredeljeno v polju 11 in opisano v tem polju, opravljeno v skladu z zahtevami poddela F oddelka A Priloge I (del M) k Uredbi (ES) št. 2042/2003, in se v zvezi s tem delom predmet šteje za ustreznega za sprostitev v obratovanje. TO NI SPROSTITEV PO PRILOGI II (DEL 145) K UREDBI (ES) ŠT. 2042/2003.“

Če se podatki tiskajo iz elektronskega EASA obrazca 1, se vsi ustrezni podatki, ki niso primerni za druga polja, vpišejo v to polje.

Polje 13a–13e

Splošne zahteve za polja 13a-13e: Se ne uporablja za sprostitev iz vzdrževanja. Osenčite, potemnite ali kako drugače označite, da se prepreči nenamerna ali nedovoljena uporaba.

Polje 14a

Označite ustrezno(-a) polje(-a) z navedbami, kateri predpisi se uporabljajo za dokončano delo. Če je označeno polje „drugi predpisi, navedeni v polju 12“, je treba v polju 12 navesti predpise drugega(-ih) organa(-ov) za plovnost. Označeno mora biti vsaj eno polje ali pa obe polji, kot je ustrezno.

Za vse vzdrževanje, ki ga opravijo vzdrževalne organizacije, potrjene v skladu s poddelom F oddelka A Priloge I (del M) k Uredbi (ES) št. 2042/2003, se odkljuka polje „drug predpis, naveden v polju 12“ ter izjava o potrdilu o sprostitvi v obratovanje iz polja 12. V tem primeru je potrditvena izjava „razen če je v tem polju drugače določeno“ namenjena obravnavi naslednjih primerov:

(a) Ko vzdrževanja ni bilo mogoče zaključiti.

(b) Ko je vzdrževanje odstopalo od standarda, ki ga zahteva Priloga I (del M).

(c) Ko je bilo vzdrževanje opravljeno v skladu z zahtevo, ki ni opredeljena v Prilogi I (del M). V tem primeru se v polju 12 navede določen nacionalni predpis.

▼M4

Za vse vzdrževanje, ki ga opravijo vzdrževalne organizacije, potrjene v skladu z oddelkom A Priloge II (del 145) k Uredbi (ES) št. 2042/2003, je potrditvena izjava „razen če je v polju 12 drugače določeno“ namenjena obravnavi naslednjih primerov:

(a) Ko vzdrževanja ni bilo mogoče zaključiti.

(b) Ko je vzdrževanje odstopalo od standarda, ki ga zahteva Priloga II (del 145).

(c) Ko je bilo vzdrževanje opravljeno v skladu z zahtevo, ki ni opredeljena v Prilogi II (del 145). V tem primeru se v polju 12 navede določen nacionalni predpis.

Polje 14b Podpis pooblaščenca

V ta prostor se podpiše pooblaščena oseba. V to polje se lahko podpišejo samo osebe, posebej pooblaščene v skladu s predpisi in politikami pristojnega organa. Za pomoč pri prepoznavanju se lahko doda enotna številka, ki opredeljuje pooblaščeno osebo.

Polje 14c Številka certifikata/potrdila

Vpišite številko/sklic certifikata/potrdila. To številko ali sklic izda pristojni organ.

Polje 14d Ime

V čitljivi obliki vpišite ime osebe, ki se je podpisala v polje 14b.

Polje 14e Datum

Vpišite datum, ko je bilo polje 14b podpisano, datum mora biti v obliki dd = dan z dvema številkama, mmm = prve tri črke meseca, llll = letnica s štirimi številkami

Odgovornosti uporabnika/osebe, ki izvaja vgradnjo

Na potrdilo vpišite naslednjo izjavo, s katero končne uporabnike obvestite, da niso oproščeni odgovornosti glede vgradnje in uporabe predmeta, ki mu je priložen obrazec:

„TO POTRDILO NE POMENI AVTOMATSKEGA POOBLASTILA ZA VGRADNJO.

ČE UPORABNIK/OSEBA, KI VGRAJUJE, OPRAVLJA DELO V SKLADU S PREDPISI ORGANA ZA PLOVNOST, KI NI ISTI KOT ORGAN ZA PLOVNOST, OPREDELJEN V POLJU 1, JE BISTVENO, DA UPORABNIK/OSEBA, KI VGRAJUJE, ZAGOTOVI, DA NJEGOV/NJEN ORGAN ZA PLOVNOST SPREJME PREDMETE ORGANA ZA PLOVNOST, OPREDELJENEGA V POLJU 1.

IZJAVI V POLJIH 13A IN 14A NISTA DOVOLJENJE ZA VGRADNJO. V VSEH PRIMERIH MORA DOKUMENTACIJA O VZDRŽEVANJU ZRAKOPLOVA VSEBOVATI DOVOLJENJE ZA VGRADNJO, KI GA UPORABNIK/OSEBA, KI VGRAJUJE, IZDA SKLADNO Z NACIONALNIMI PREDPISI, PREDEN LAHKO ZRAKOPLOV UPORABLJA ZA LETENJE.“

<table>
<tr><td colspan="2">1. Pristojni organ za odobritev/Država</td><td colspan="3">2. DOVOLJENJE ZA SPROSTITEV V UPORABO
EASA OBRAZEC 1</td><td>3. Referenčna številka obrazca</td></tr>
<tr><td colspan="5">4. Ime in naslov organizacije</td><td>5. Delovni nalog/pogodba/račun</td></tr>
<tr><td>6. Opis</td><td>7. Opis</td><td>8. Št. dela</td><td>9. Količina</td><td>10. Serijska številka</td><td>11. Status/Delo</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="6">12. Opombe</td></tr>
<tr><td colspan="2">13a. Potrjuje se, da so bili zgoraj opredeljeni predmeti izdelani skladno z:
☐ odobrenimi projektnimi podatki in so sposobni za varno delovanje
☐ neodobrenimi projektnimi podatki, skladno z opredelitvijo v polju 12</td><td colspan="4">14a. Sprostitev v obratovanje po delu 145.A.50 Drug predpis, naveden v polju 12
Potrjuje, da, razen če ni drugače določeno v polju 12, je bilo delo, navedeno v polju 11 in opisano v polju 12, opravljeno v skladu z delom 145 in se v zvezi s tem delom predmeti štejejo za ustrezne za sprostitev v obratovanje.</td></tr>
<tr><td colspan="2">13b. Podpis pooblaščenca</td><td>13c. Št. potrdila/odobritve</td><td colspan="2">14b. Podpis pooblaščenca</td><td>14c. Referenčna št. certifikata/potrdila</td></tr>
<tr><td colspan="2">13d. Ime</td><td>13e. Datum (dd mmm llll)</td><td colspan="2">14d. Ime</td><td>14e. Datum (dd mmm llll)</td></tr>
<tr><td colspan="6">ODGOVORNOSTI UPORABNIKA/OSEBE, KI IZVAJA VGRADNJO
To potrdilo ne pomeni avtomatskega pooblastila za vgradnjo predmeta(-tov).
Če uporabnik/oseba, ki vgrajuje, opravlja delo v skladu s predpisi organa za plovnost, ki ni isti kot organ za plovnost, opredeljen v polju 1, je bistveno, da uporabnik/oseba, ki vgrajuje, zagotovi, da njegov/njen organ za plovnost sprejme predmete organa za plovnost, opredeljenega v polju 1.
Izjavi v poljih 13a in 14a nista dovoljenje za vgradnjo. V vseh primerih mora dokumentacija o vzdrževanju zrakoplova vsebovati dovoljenje za vgradnjo, ki ga uporabnik/oseba, ki vgrajuje, izda skladno z nacionalnimi predpisi, preden lahko zrakoplov uporablja za letenje.</td></tr>
</table>

EASA obrazec 1 -MF/145 2. izdaja

▼M4

Dodatek III

Potrdilo o pregledu plovnosti – EASA obrazec 15

[DRŽAVA ČLANICA]

Članica Evropske unije (*)

POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI

Sklic PPP: .....

V skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta, ki je zdaj v veljavi, je naslednja organizacija za vodenje stalne plovnosti, potrjena v skladu s poddelom G oddelka A Priloge I (del M) k Uredbi Komisije (ES) št. 2042/2003

[NAZIV IN NASLOV POTRJENE ORGANIZACIJE]

Sklic odobritve:: [KODA DRŽAVE ČLANICE].MG.[NNNN].

opravila pregled plovnosti v skladu s točko M.A.710 Priloge I k Uredbi Komisije (ES) št. 2042/2003 na naslednjem zrakoplovu:

Proizvajalec zrakoplova: .....

Oznaka proizvajalca: .....

Registracija zrakoplova: .....

Serijska številka zrakoplova: .....

in ta zrakoplov v času pregleda velja za plovnega.

Datum izdaje: ..... Datum poteka veljavnosti: .....

Podpis: ..... Št. pooblastila: .....

Prvo podaljšanje: zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju v skladu točko M.A.901 Priloge I k Uredbi Komisije (ES) št. 2042/2003. Ta zrakoplov v času izdaje velja za plovnega.

Datum izdaje: ..... Datum izdaje: .....

Podpis: ..... Št. pooblastila: .....

Ime podjetja: ..... Sklic odobritve: .....

Drugo podaljšanje: zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju v skladu točko M.A.901 Priloge I k Uredbi Komisije (ES) št. 2042/2003. Ta zrakoplov v času izdaje velja za plovnega.

Datum izdaje: ..... Datum poteka veljavnosti: .....

Podpis: ..... Št. pooblastila: .....

Ime podjetja: ..... Sklic odobritve: .....

obrazec EASA 15b, 3. izdaja.

(*) Izbrišite za države, ki niso članice EU.

▼M4

[DRŽAVA ČLANICA]

Članica Evropske unije (*)

POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI

Sklic PPP: .....

V skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta, ki je zdaj v veljavi, [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE] potrjuje, da naslednji zrakoplov:

Proizvajalec zrakoplova: .....

Oznaka proizvajalca: .....

Registracija zrakoplova: .....

Serijska številka zrakoplova: .....

v času pregleda velja za plovnega.

Datum izdaje: ..... Datum poteka veljavnosti: .....

Podpis: ..... Št. pooblastila: .....

Prvo podaljšanje: zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju v skladu točko M.A.901 Priloge I k Uredbi Komisije (ES) št. 2042/2003. Ta zrakoplov v času izdaje velja za plovnega.

Datum izdaje: ..... Datum poteka veljavnosti: .....

Podpis: ..... Št. pooblastila: .....

Ime podjetja: ..... Sklic odobritve: .....

Drugo podaljšanje: zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju v skladu točko M.A.901 Priloge I k Uredbi Komisije (ES) št. 2042/2003. Ta zrakoplov v času izdaje velja za plovnega.

Datum izdaje: ..... Datum poteka veljavnosti: .....

Podpis: ..... Št. pooblastila: .....

Ime podjetja: ..... Sklic odobritve: .....

obrazec EASA 15a, 3. izdaja.

(*) Izbrišite za države, ki niso članice EU.

▼M4

Dodatek IV

Sistem razredov in ratingov, ki se uporablja za odobritev vzdrževalnih organizacij iz poddela F Priloge I (del M) in iz Priloge II (del 145)

1. Razen če je drugače navedeno za najmanjše organizacije v odstavku 12, preglednica iz točke 13 določa standardni sistem za odobritev vzdrževalnih organizacij po poddelu F Priloge I (del M) in Prilogi II (del 145). Organizacija mora dobiti odobritev, ki sega od enega razreda in ratinga z omejitvami do vseh razredov in ratingov z omejitvami.

2. Poleg preglednice iz točke 13 mora odobrena vzdrževalna organizacija navesti *obseg dela* v priročniku vzdrževalne organizacije. Glej tudi odstavek 11.

3. Znotraj odobritvenega(-ih) razreda(-ov) in ratingov, ki ga/jih dodeli pristojni organ, obseg dela, opredeljen v priročniku vzdrževalne organizacije, določa natančne omejitve odobritve. Zato je bistvenega pomena, da so odobritveni razred(-i) in rating(-i) ter obseg dela organizacije usklajeni.

4. *Rating razreda kategorije A* pomeni, da lahko odobrena vzdrževalna organizacija izvaja vzdrževanje na zrakoplovu in komponentah (vključno z motorji in/ali pomožnimi agregati (APU), v skladu s podatki za vzdrževanje zrakoplova ali, če to dovoli pristojni organ, v skladu s podatki za vzdrževanje komponente, a le, ko so take komponente nameščene na zrakoplovu. Kljub temu lahko odobrena vzdrževalna organizacija ratinga A začasno odstrani komponento zaradi vzdrževanja, zato da se olajša dostop do komponente, razen če taka odstranitev povzroči potrebo po dodatnem vzdrževanju, ki ni predmet določb tega odstavka. To je predmet postopka nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije, ki ga mora odobriti pristojni organ. Oddelek o omejitvah bo opredelil obseg takega vzdrževanja in tako navedel obseg odobritve.

5. *Rating razreda kategorije B* pomeni, da lahko odobrena vzdrževalna organizacija izvaja vzdrževanje na nenameščenem motorju in/ali APU in komponentah motorja in/ali APU v skladu s podatki za vzdrževanje motorja in/ali APU ali, če to dovoli pristojni organ, v skladu s podatki za vzdrževanje komponente, a le, ko so take komponente nameščene na motorju in/ali APU. Kljub temu lahko taka odobrena vzdrževalna organizacija ratinga B komponento začasno odstrani zaradi vzdrževanja, zato da se olajša dostop do te komponente, razen če taka odstranitev povzroči potrebo po dodatnem vzdrževanju, ki ni predmet določb tega odstavka. V oddelku o omejitvah bo opredeljen obseg takega vzdrževanja in tako naveden obseg odobritve. Vzdrževalna organizacija, odobrena z ratingom razreda kategorije B, lahko tudi izvaja vzdrževanje na nameščenem motorju med vzdrževanjem „v bazi“ in „linijskim“ vzdrževanjem, pod pogojem, da je v skladu s postopkom nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije, ki ga mora odobriti pristojni organ. Obsega dela priročnika vzdrževalne organizacije odraža tako dejavnost, kjer to dovoli pristojni organ.

▼M4

6. *Rating razreda kategorije C* pomeni, da odobrena vzdrževalna organizacija lahko izvaja vzdrževanje na nevgrajenih komponentah (brez motorjev in pomožnih agregatov), namenjenih namestitvi na zrakoplov ali motor/APU. V oddelku o omejitvah bo opredeljen obseg takega vzdrževanja in tako naveden obseg odobritve. Vzdrževalna organizacija, odobrena z ratingom razreda kategorije C, lahko tudi izvaja vzdrževanje na vgrajeni komponenti med vzdrževanjem v bazi in v linijskem vzdrževanju ali na objektu za vzdrževanje motorjev/APU, pod pogojem da je v skladu s postopkom nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije, ki ga mora odobriti pristojni organ. Obsega dela priročnika vzdrževalne organizacije odraža tako dejavnost, kjer to dovoli pristojni organ.

7. *Kategorija ratinga razreda D* je samostojni rating razreda, ki ni nujno vezan na določen zrakoplov, motor ali drugo komponento. D1 – rating neporušitveni pregledi (NDT) – je potreben samo za odobreno vzdrževalno organizacijo, ki opravlja NDT kot posebno nalogo za neko drugo organizacijo. Vzdrževalna organizacija, odobrena z ratingom razreda A, B ali C, lahko opravlja NDT na proizvodih, ki jih vzdržuje, ne da bi bil potreben rating razreda D1, če priročnik vzdrževalne organizacije vsebuje postopke NDT.

8. V primeru vzdrževalnih organizacij, odobrenih v skladu s Prilogo II (del 145), so *ratingi v kategoriji razreda A* nadalje razdeljeni v vzdrževanje „v bazi“ ali „linijsko“ vzdrževanje. Taka organizacija je lahko odobrena za vzdrževanje „v bazi“ ali „linijsko“ vzdrževanje ali oboje. Treba je opozoriti, da „linijski“ objekt, ki se nahaja na lokaciji glavne baze, zahteva odobritev za „linijsko“ vzdrževanje.

9. Namen oddelka *omejitve* je, da imajo pristojni organi prožnost pri prilagajanju odobritve na določeno organizacijo. Ratingi so na odobritvi navedeni le, če so ustrezno omejeni. Preglednica iz točke 13 opredeljuje možne vrste omejitve. Ker je vzdrževanje navedeno zadnje v vsakem ratingu razreda, je sprejemljivo poudariti nalogo vzdrževanja namesto tipa ali proizvajalca zrakoplova ali motorja, če je to za organizacijo ustreznejše (primer bi lahko bile vgradnje in vzdrževanje letalskih elektronskih sistemov). Taka navedba v oddelku „omejitve“ pomeni, da je vzdrževalna organizacija potrjena za izvajanje vzdrževanja do vključno te vrste/naloge.

10. Pri sklicevanju na serijo, *tip in skupino* v oddelku omejitev razreda A in B serija pomeni specifično serijo tipa kot je serija Airbus 300 ali 310 ali 319 ali Boeing 737-300 ali serija RB211-524 ali Cessna 150 ali Cessna 172, serija Beech 55 ali kontinentalna serija O-200 itd; tip pomeni specifični tip ali model kot Airbus tipa 310-240 ali RB tipa 211-524 B4 ali Cessna tipa 172RG; lahko se navede poljubno število serij ali tipov; skupina pomeni na primer enomotorni batni zrakoplov Cessna ali batne motorje Lycoming brez tlačnega polnjenja, itd.

11. Kadar se uporablja *daljši seznam zmogljivosti*, ki bi se lahko hitro spreminjal, je ta sprememba lahko v skladu s postopkom posredne odobritve iz točk M.A.604(c) in M.B.606(c) ali 145.A.70(c) in 145.B.40, kot je ustrezno.

▼M4

12. *Vzdrževalna organizacija, ki zaposluje samo eno osebo* za načrtovanje in izvajanje vsega vzdrževanja, ima lahko ratinge odobrene samo v omejenem obsegu. Najvišje dovoljene omejitve so:

RAZRED	RATING	OMEJITEV
RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A2 LETALA, 5 700 KG IN MANJ	Z BATNIM MOTORJEM, 5 700 KG IN MANJ
RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A3 HELIKOPTERJI	Z ENIM BATNIM MOTORJEM, 3 175 KG IN MANJ
RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A4 ZRAKOPLOVI RAZEN A1, A2 IN A3	BREZ OMEJITVE
RAZRED MOTORJI	RATING B2 BATNI	MANJ KOT 450 HP
RAZRED KOMPONENTE KATEGORIZACIJE RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV ALI POMOŽNIH AGREGATOV	C1 DO C22	KOT JE NA SEZNAMU ZMOGLJIVOSTI
RAZRED SPECIALIZIRANO	D1 NDT	NDT METODE SE ŠE OPREDELIJO

Treba je opozoriti, da lahko pristojni organ tako organizacijo nadalje omeji glede obsega odobritve, kar je odvisno od zmogljivosti določene organizacije.

13. *Preglednica*

RAZRED	RATING	OMEJITEV	V BAZI	LINIJSKO
ZRAKOPLOV	A1 Letala s 5 700 kg in več	[Rating rezerviran za vzdrževalne organizacije, potrjene v skladu s Prilogo II (del 145)] [navaja proizvajalca letala ali skupino, serijo ali tip in/ali naloge vzdrževanja] *Primer: Airbus serije A320*	[DA/NE]*	[DA/NE]*
	A2 Letala s 5 700 kg in manj	[navaja proizvajalca letala ali skupino, serijo ali tip in/ali naloge vzdrževanja] *Primer: DHC-6 Twin Otter serija*	[DA/NE]*	[DA/NE]*
	A3 Helikopterji	[navaja proizvajalca helikopterja ali skupino, serijo ali tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja] *Primer: Robinson R44*	[DA/NE]*	[DA/NE]*
	A4 Zrakoplovi razen A1, A2 in A3	[navaja serijo ali tip zrakoplova in/ali nalogo(-e) vzdrževanja]	[DA/NE]*	[DA/NE]*

▼**M4**

RAZRED	RATING	OMEJITEV	V BAZI	LINIJSKO
MOTORJI	B1 Turbinski	[navaja serijo ali tip motorjev in/ali nalogo(-e) vzdrževanja]*Primer: serija PT6A*		
	B2 Batni	[navaja proizvajalca motorja ali skupino, serijo ali tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja]		
	B3 Pomožni agregati	[navaja proizvajalca motorja ali serijo, tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja]		
KOMPONENTE RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV IN POMOŽNIH AGREGATOV	C1 Sistem prezračevanja in tlaka	[navaja tip zrakoplova, proizvajalca zrakoplova, proizvajalca komponente ali določene komponente in/ali se navzkrižno sklicuje na seznam zmogljivosti v priročniku in/ali nalogo(-e) vzdrževanja.] *Primer: PT6A Komanda za gorivo*		
	C2 Sistem avtopilota			
	C3 Komunikacijski in navigacijski sistem			
	C4 Vrata – izstopne odprtine			
	C5 Električna energija in luči			
	C6 Oprema			
	C7 Motor – pomožni agregati			
	C8 Kontrole za letenje			
	C9 Gorivo			
	C10 Helikopter – Rotorji			
	C11 Helikopter – Transmisija			
	C12 Hidravlična energija			
	C13 Sistem prikazovanja in zapisovanja			
	C14 Podvozje letala			
	C15 Kisik			
	C16 Propelerji			
	C17 Pnevmatika in vakuum			
	C18 Zaščita pred ledom/dežjem/protipožarni sistem			
	C19 Okna			
	C20 Konstrukcije			

▼**M4**

RAZRED	RATING	OMEJITEV	V BAZI	LINIJSKO
	C21 Vodni balast			
	C22 Pomožni pogon			
SPECIAL-IZIRANE STORITVE	D1 neporušitveni pregledi	[navaja posebno(-e) NDT metodo(-e)]		

▼M4

Dodatek V

Odobritev vzdrževalne organizacije iz poddela F Priloge I (del M)

Stran 1 od 2

[DRŽAVA ČLANICA] (*)

Članica Evropske unije (**)

POTRDILO O ODOBRITVI VZDRŽEVALNE ORGANIZACIJE

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].MF.[XXXX]

V skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbo Komisije (ES) št. 2042/2003, ki sta zdaj v veljavi, in pod spodaj navedenimi pogoji [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)] potrjuje, da je

[NAZIV IN NASLOV PODJETJA]

vzdrževalna organizacija v skladu s poddelom F oddelka A Priloge I (del M) k Uredbi (ES) št. 2042/2003, odobrena za vzdrževanje proizvodov, delov in naprav, navedenih v priloženem seznamu odobritev, in izdajo ustreznih potrdil o sprostitvi v obratovanje z uporabo navedenih sklicev.

POGOJI:

1. Ta odobritev je omejena na tisto, navedeno v oddelku obsega dela v priročniku odobrene vzdrževalne organizacije iz poddela F oddelka A Priloge I (del M), in

2. Ta odobritev zahteva skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku odobrene vzdrževalne organizacije, in

3. Ta odobritev je veljavna v času, ko odobrena vzdrževalna organizacija ostaja skladna s Prilogo I (del M) k Uredbi (ES) št. 2042/2003.

4. Ob upoštevanju zgoraj navedenih pogojev ta odobritev ostaja v veljavi za nedoločen čas, razen če ni bila predhodno umaknjena, zamenjana, začasno ukinjena ali preklicana.

Datum prvotne izdaje: .....

Datum te spremembe: .....

Št. spremembe: .....

Podpis: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

EASA obrazec 3-MF, 2. izdaja

(*) ali EASA, če je EASA pristojni organ.
(**) Izbrišite za države, ki niso članice EU ali EASA.

▼M4

SEZNAM ODOBRITEV VZDRŽEVALNE ORGANIZACIJE

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].MF.XXXX

Organizacija: [NAZIV IN NASLOV PODJETJA]

RAZRED	RATING	LOMEJITEV
ZRAKOPLOV (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
MOTORJI (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
KOMPONENTE RAZEN KOMPLE-TNIH MOTORJEV ALI POMOŽNIH AGREGATOV (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
SPECIALIZIRANE STORITVE (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)

Ta odobritev je omejena na proizvode, dele in naprave ter dejavnosti, opredeljene v oddelku obsega dela v priročniku odobrene vzdrževalne organizacije.

Sklic priročnika vzdrževalne organizacije: .....

Datum prvotne izdaje: .....

Datum zadnje odobrene spremembe: ..... Št. spremembe .....

Podpis: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

EASA obrazec 3-MF, 2. izdaja

(*) ali EASA, če je EASA pristojni organ.

(**) Ustrezno izbrišite, če organizacija ni odobrena.

(***) Navedite ustrezen rating ali omejitev.

▼M4

Dodatek VI

Odobritev organizacije za vodenje stalne plovnosti iz poddela G Priloge I (del M)

[DRŽAVA ČLANICA] (*)

Članica Evropske unije (**)

POTRDILO O ODOBRITVI ORGANIZACIJE ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].MG.XXXX (sklic AOC XX.XXXX)

V skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbo Komisije (ES) št. 2042/2003, ki sta zdaj v veljavi, in pod spodaj navedenimi pogoji [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)] potrjuje, da je

[NAZIV IN NASLOV PODJETJA]

organizacija za vodenje stalne plovnosti v skladu s poddelom G oddelka A Priloge I (del M) k Uredbi (ES) št. 2042/2003, odobrena za vodenje stalne plovnosti zrakoplovov, navedenih v priloženem seznamu odobritev in, ko je to določeno, za izdajo priporočil ali potrdil o pregledu plovnosti po pregledu plovnosti, kot je opredeljeno v točki M.A.710 Priloge I (del M) ter, ko je to določeno, za izdajo dovoljenj za letenje, kot je opredeljeno v točki M.A.711(c) Priloge I (del M) k isti uredbi.

POGOJI

1. Ta odobritev je omejena na tisto, navedeno v obsegu oddelka odobritev v priročniku odobrene organizacije za vodenje stalne plovnosti, kot je navedeno v poddelu G oddelka A Priloge I (del M) k Uredbi (ES) št. 2042/2003.

2. Ta odobritev zahteva skladnost s postopki, opredeljenimi v Prilogi I (del M) k Uredbi (ES) št. 2042/2003 v priročniku odobrene organizacije za vodenje stalne plovnosti.

3. Ta odobritev je veljavna v času, ko odobrena organizacija za vodenje stalne plovnosti ostaja v skladu s Prilogo I (del M) k Uredbi (ES) št. 2042/2003.

4. Ko organizacija za vodenje stalne plovnosti po svojem sistemu kakovosti sklene pogodbo z eno ali več organizacijami, ta odobritev ostane veljavna pod pogojem, da taka organizacija ali organizacije izpolnjujejo veljavne pogodbene obveznosti.

5. Ob upoštevanju pogojev 1 do 4 zgoraj ta odobritev ostaja v veljavi za nedoločen čas, razen če je bila predhodno umaknjena, zamenjana, začasno ukinjena ali preklicana.

   Če se ta obrazec uporablja tudi za imetnike AOC, se referenci doda številka AOC, poleg številke standarda, pogoj 5 pa nadomestijo naslednji posebni pogoji:

6. Ta odobritev ne predstavlja dovoljenja za upravljanje tipov zrakoplovov iz odstavka 1. Dovoljenje za upravljanje zrakoplova je spričevalo letalskega prevoznika (AOC).

7. Odpoved, začasen preklic ali razveljavitev AOC samodejno razveljavi to odobritev v zvezi z registracijami zrakoplova, opredeljenimi v AOC, razen če pristojni organ izrecno ne navede drugače.

8. Če je skladna z zgornjimi pogoji, ta odobritev ostaja veljavna za nedoločen čas, razen če je bila odobritev predhodno odpovedana, nadomeščena, začasno ustavljena ali razveljavljena.

Datum prvotne izdaje: .....

Podpis: .....

Datum te spremembe: ..... Št. spremembe: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

Stran … od ….

▼M4

SEZNAM ODOBRITEV ORGANIZACIJE ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].MG.XXXX

(Sklic AOC XX.XXXX)

Organizacija: [NAZIV IN NASLOV PODJETJA]

Tip/serija/skupina zrakoplova	Dovoljen pregled plovnosti	Odobrena dovoljenja za letenje	Organizacija(-e) dela(-jo) po sistemu kakovosti
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	
	[DA/NE] (***)	[DA/NE] (***)	

Ta seznam odobritev je omejen na seznam, opredeljen v obsegu odobritev v oddelku odobrenega priročnika za vodenje stalne plovnosti .....

Sklic priročnika za vodenje stalne plovnosti: .....

Datum prvotne izdaje: .....

Podpis: .....

Datum te spremembe: ..... Št. spremembe: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

obrazec EASA 14, 3. izdaja

(*) ali EASA, če je EASA pristojni organ.
(**) Izbrišite za države, ki niso članice EU ali EASA.
(***) Ustrezno izbrišite, če organizacija ni odobrena.

▼B

Dodatek VII

Naloge zahtevnega vzdrževanja

▼M3

Naslednje predstavlja naloge zahtevnega vzdrževanja iz točk M.A.502(d)3, M.A.801(b)2 in M.A.801(c):

▼B

1. Modifikacija, popravilo ali zamenjava z zakovičenjem, spajanjem/vezanjem, laminiranjem ali varjenjem katerega koli naslednjih delov ogrodja letala:

   (a) škatlast nosilec,

   (b) vzdolžnica krila ali del rebra,

   (c) nosilec krila,

   (d) pasnica,

   (e) del paličnega nosilca,

   (f) stojina nosilca,

   (g) kobilica trupa ali plovca hidroplana,

   (h) tlačni del iz valovite pločevine na površini krila ali repa,

   (i) torzijsko rebro krila,

   (j) opornik na površini krila ali repa,

   (k) nosilec motorja,

   (l) vzdolžnik ali okvir trupa,

   (m) del bočnega vzdolžnega nosilca tlačne pregrade,

   (n) pritrdilni okov sedeža,

   (o) zamenjava sedežne tirnice,

   (p) opora noge letala ali opornik,

   (q) os,

   (r) kolo; in

   (s) zamenjava smučke ali podnožje smučke, razen prevleke za manjše trenje.

2. Modifikacija ali popravilo katerega naslednjih delov:

   (a) oplate zrakoplova ali oplate plovca zrakoplova, če delo zahteva uporabo podpore, dvigala ali stojala;

   (b) oplate dela trupa pod tlakom, če poškodba oplate meri več kot 15 cm (6 inčev) v kateri koli smeri;

   (c) nosilnega dela sistema za krmarjenje, vključno z volanom, pedali, gredjo, kvadrantom, kotnim vzvodom in kovanim ali litim nosilcem, vendar brez:

      (i) namestitev pritrdilnega okova jeklenice ali popravilo povezave jeklenice, in

      (ii) zamenjava končnega okova bowden cevi, ki je prikovan; in

   (d) katere koli druge konstrukcije, ki ni navedena pod (1) in jo je proizvajalec v svojem priročniku za vzdrževanje, priročniku za popravila konstrukcij ali navodilih za stalno plovnost določil za osnovno konstrukcijo.

▼M3

3. Izvajanje naslednjega vzdrževanja na batnem motorju:

   (a) razstavljanje in ponovno sestavljanje batnega motorja, razen zaradi (i) lažjega dostopa do sklopov bata/valja; ali (ii) za odstranitev zadnje pomožne plošče zaradi pregleda in/ali zamenjave delov oljne črpalke, kjer tako delo ne zajema odstranitve in ponovne vgradnje notranjih prestav;

   (b) razstavljanje in ponovno sestavljanje redukcijskih sklopk;

   (c) varjenje in spajkanje spojev, razen manjših popravil z varjenjem na izpušnih enotah, ki jih izvede ustrezno odobren ali pooblaščen varilec, a brez zamenjave komponent;

   (d) poseg v posamezne dele, ki se dobavijo kot predhodno testirane enote, razen za zamenjavo ali prilagoditev predmetov, ki se običajno zamenjajo ali prilagodijo v uporabi.

4. Uravnoteženje propelerja, razen

   (a) za certificiranje statičnega uravnoteženja, kjer to zahteva priročnik za vzdrževanje;

   (b) dinamičnega uravnoteženja nameščenih propelerjev z uporabo elektronske opreme za uravnoteženje, kjer to dovoljuje priročnik za vzdrževanje ali drugi odobreni podatki za plovnost;

5. Katera koli dodatna naloga, ki zahteva:

   (a) posebno orodje, opremo ali objekte, ali

   (b) precej postopkov usklajevanja zaradi dolgotrajnosti nalog in sodelovanja več oseb.

▼M3

Dodatek VIII

Omejeno vzdrževanje pilota-lastnika

Poleg zahtev iz Priloge I (Del M) je treba upoštevati naslednja osnovna načela, preden se izvede naloga vzdrževanja pod pogoji vzdrževanja pilota-lastnika:

(a) Sposobnost in odgovornost

1. Pilot-lastnik je vedno odgovoren za vsako vzdrževanje, ki ga izvaja.

2. Pred izvajanjem nalog vzdrževanja pilota-lastnika se mora pilot-lastnik prepričati, da je sposoben opraviti nalogo. Piloti-lastniki se morajo seznaniti s standardnimi praksami vzdrževanja za zrakoplove in s programom vzdrževanja zrakoplova. Če pilot-lastnik ni sposoben opraviti naloge, je pilot-lastnik tudi ne sme opraviti.

3. Pilot-lastnik (ali njegova pogodbena organizacija za vodenje stalne plovnosti iz Poddela G Oddelka A te priloge) je odgovoren za identifikacijo nalog pilota-lastnika v skladu s temi osnovnimi načeli v programu vzdrževanja in za zagotovitev, da je dokument pravočasno posodobljen.

4. Odobritev programa vzdrževanja se izvede v skladu s točko M.A.302.

(b) Naloge

Pilot-lastnik lahko opravi preproste vizualne preglede ali operacije za preverjanje splošnega stanja in očitne poškodbe ter običajnega delovanja ogrodja, motorjev, sistemov in komponent.

Nalog vzdrževanja pilot-lastnik ne opravlja, ko je naloga:

1. kritično nevarna, nepravilno opravljanje pa bo drastično vplivalo na plovnost zrakoplova, ali pa gre za nalogo vzdrževanja, ki vpliva na varnost letenja, kot je opredeljeno v točki M.A.402(a), in/ali

2. zahteva odstranitev večjih komponent ali večjih sklopov; in/ali

3. izvedena v skladu s plovnostno tehnično zahtevo (AD) ali točko omejitve plovnosti (ALI), razen če je to posebej dovoljeno v AD ali v ALI; in/ali

4. zahteva uporabo posebnih orodij, umerjenih orodij (razen navornih ključev in orodij za zvijanje); in/ali

5. zahteva uporabo preskusne opreme ali posebnega preskušanja (npr. NDT (neporušitveno preskušanje), preskušanj sistemov ali operativnih preverjanj); in/ali

6. sestavljena iz nenačrtovanih posebnih pregledov (npr. pregled podvozja); in/ali

7. vpliva na sisteme, ki so pomembni za operacije IFR (pravila instrumentnega letenja); in/ali

▼M7

8. navedena v Dodatku VII, ali je naloga vzdrževanja komponente v skladu s točkami M.A.502(a), (b), (c) ali (d).

▼M3

Zgornjih meril 1 do 8 ne morejo nadomestiti manj omejevalna navodila, izdana v skladu z „M.A.302(d) Program vzdrževanja“.

▼**M3**

Vsaka naloga, opisana v priročniku za letenje za zrakoplov kot priprava zrakoplova na let (primer: sestavljanje kril jadralnega letala ali pregled pred poletom), je naloga pilota in se ne šteje za nalogo vzdrževanja pilota-lastnika ter zato ne zahteva potrdila o sprostitvi v obratovanje.

(c) Izvajanje vzdrževalnih nalog pilota-lastnika in evidence

Podatki za vzdrževanje, opredeljeni v točki M.A.401, morajo biti vedno na voljo med izvajanjem vzdrževanja pilota-lastnika in jih je treba upoštevati. Podrobnosti podatkov, navedenih v izvajanju vzdrževanja pilota-lastnika, morajo biti vključene v potrdilo o sprostitvi v obratovanje v skladu s točko M.A.803(d).

Pilot-lastnik mora potrjeno organizacijo za vodenje stalne plovnosti, odgovorno za vodenje stalne plovnosti zrakoplova, (po potrebi) najpozneje v 30 dneh po zaključku nalog vzdrževanja pilota-lastnika obvestiti v skladu s točko M.A.305(a).

▼B

PRILOGA II

(Del 145)

▼M6

VSEBINA

145.1 Splošno

ODDELEK A – TEHNIČNE ZAHTEVE

145.A.10 Področje uporabe

145.A.15 Zahtevek

145.A.20 Pogoji odobritve

145.A.25 Zahteve glede objektov

145.A.30 Zahteve glede osebja

145.A.35 Potrditveno in podporno osebje

145.A.40 Oprema, orodje in material

145.A.42 Sprejem komponent

145.A.45 Podatki za vzdrževanje

145.A.47 Načrtovanje proizvodnje

145.A.50 Potrjevanje vzdrževanja

145.A.55 Evidenca o vzdrževanju

145.A.60 Javljanje dogodkov

145.A.65 Politika varnosti in kakovosti, postopki vzdrževanja in sistem kakovosti

145.A.70 Priročnik vzdrževalne organizacije

145.A.75 Pravice organizacije

145.A.80 Omejitve organizacije

145.A.85 Spremembe organizacije

145.A.90 Stalna veljavnost

145.A.95 Ugotovitve

ODDELEK B – POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE

145.B.1 Področje uporabe

145.B.10 Pristojni organ oblasti

145.B.15 Organizacije, ki se nahajajo v več državah članicah

145.B.20 Začetna odobritev

145.B.25 Izdaja odobritve

145.B.30 Podaljšanje odobritve

145.B.35 Spremembe

145.B.40 Spremembe priročnika vzdrževalne organizacije

145.B.45 Preklic, začasna ukinitev in omejitev odobritve

145.B.50 Ugotovitve

145.B.55 Vodenje evidence

145.B.60 Oprostitve

▼M6

Dodatek I – Dovoljenje za sprostitev v uporabo – EASA obrazec 1

Dodatek II – Sistem ratingov in razredov, ki se uporablja za odobritev vzdrževalnih organizacij iz poddela F Priloge I (del M) in iz Priloge II (Del 145)

Dodatek III – Odobritev vzdrževalne organizacije iz Priloge II (del 145)

Dodatek IV – Pogoji za uporabo osebja, ki ni kvalificirano v skladu s Prilogo III (del 66) iz točk 145.A.30(j) 1 in 2

▼B

145.1 Splošno

Za namene tega dela je pristojni organ:

1. za organizacije z glavnim krajem poslovanja v državi članici organ, ki ga imenuje ta država članica, ali.

2. za organizacije z glavnim krajem poslovanja v tretji državi, agencija.

▼M4

ODDELEK A

TEHNIČNE ZAHTEVE

▼B

145.A.10 Področje uporabe

Ta oddelek določa zahteve, ki jih mora organizacija izpolnjevati, da izpolnjuje pogoje za izdajo ali podaljšanje odobritve za vzdrževanje zrakoplovov in komponent.

▼M4

145.A.15 Zahtevek

Zahtevek za izdajo ali spremembo odobritve se predloži pristojnemu organu na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.

145.A.20 Pogoji odobritve

Organizacija v svojem priročniku opredeli obseg dela, za katerega se šteje, da predstavlja odobritev (Dodatek IV k Prilogi I (del M) vsebuje preglednico vseh razredov in ratingov).

▼B

145.A.25 Zahteve glede objektov

Organizacija zagotovi, da:

(a) so zagotovljeni objekti, ki ustrezajo za vse načrtovano delo in zagotavljajo zlasti zaščito pred vremenskimi vplivi. Specializirane delavnice in oddelki so ustrezno ločeni za zagotovitev, da ne pride do kontaminacije okolja in delovnega območja.

   1. Za vzdrževanje zrakoplova v bazi so na voljo dovolj veliki letalski hangarji, da gre vanje zrakoplov ob načrtovanem vzdrževanju v bazi;

   2. Za vzdrževanje komponent so delavnice za komponente dovolj velike, da gredo vanje komponente ob načrtovanem vzdrževanju.

▼B

(b) so zagotovljene pisarne za vodenje načrtovanega dela iz odstavka (a) in potrditveno osebje, da lahko opravlja svoje predvidene naloge na način, ki prispeva k standardom dobrega vzdrževanja zrakoplova.

(c) delovno okolje, vključno z letalskimi hangarji, delavnicami za komponente in pisarnami, ustreza opravljani nalogi ter zlasti upoštevanju posebnih zahtev. Razen v primeru, ko to narekuje okolje posebne naloge, mora biti delovno okolje tako, da se učinkovitost osebja ne poslabša:

1. temperature se morajo vzdrževati tako, da lahko osebje opravlja zahtevane naloge brez nepotrebnega neugodja.

2. prah in druga kontaminacija v zraku so kar najmanjši in ni dovoljeno, da na območju delovne naloge dosegajo raven, ko je očitna vidna površinska kontaminacija zrakoplova/komponente. Ko prah/druga kontaminacija v zraku povzroči vidno površinsko kontaminacijo, se vsi dovzetni sistemi zapečatijo, dokler se ponovno ne vzpostavijo sprejemljivi pogoji.

3. razsvetljava zagotavlja, da se vsak pregled in vzdrževalna naloga lahko opravi učinkovito.

4. hrup ne sme odvračati osebja od opravljanja nalog pregleda. Kjer nadzor nad virom hrupa ni izvedljiv, je osebju zagotovljena potrebna osebna oprema za preprečevanje motenj zaradi pretiranega hrupa med nalogami pregleda.

5. ko določena naloga vzdrževanja zahteva uporabo posebnih pogojev v okolju, drugačnih od zgoraj navedenih, se taki pogoji upoštevajo. Posebni pogoji so določeni v podatkih za vzdrževanje.

6. delovno okolje za linijsko vzdrževanje je tako, da se lahko določena naloga vzdrževanja ali pregleda opravi brez nepotrebnega motenja. Zato je treba, kadar se delovno okolje poslabša na nesprejemljivo raven kar zadeva temperaturo, vlago, točo, led, sneg, veter, svetlobo, prah/drugo kontaminacijo v zraku, določene naloge vzdrževanja ali pregleda prekiniti, dokler se zadovoljivi pogoji ponovno ne vzpostavijo.

(d) so zagotovljene varne zmogljivosti za skladiščenje komponent, opreme, orodja in materiala. Pogoji za skladiščenje zagotavljajo ločitev uporabnih komponent in materiala od neuporabnih komponent, materiala, opreme in orodja za zrakoplove. Pogoji skladiščenja so v skladu s proizvajalčevimi navodili za preprečitev kvarjenja in poškodovanja skladiščenih predmetov. Dostop do skladiščnih prostorov je omejen na pooblaščeno osebje.

145.A.30 Zahteve glede osebja

(a) Organizacija imenuje odgovornega poslovodnega delavca, ki ima pooblastilo podjetja za zagotovitev, da je mogoče vse vzdrževanje, ki ga zahteva stranka, financirati in opraviti po standardu, zahtevanem po tem delu. Odgovorni vodja:

1. zagotovi, da so na voljo vsa potrebna sredstva za zaključitev vzdrževanja po 145.A.65(b) v podporo odobritvi organizacije.

2. vzpostavi in pospešuje politiko varnosti in kakovosti po 145.A.65(a).

3. izkaže osnovno razumevanje tega dela.

▼B

(b) Organizacija imenuje osebo ali skupino oseb, odgovornih med drugim za zagotavljanje, da organizacija izpolnjuje ta Del. Ta(-e) oseba(-e) je/so predvsem odgovorna(-e) odgovornemu poslovodnemu delavcu.

1. Imenovana oseba ali osebe predstavljajo konstrukcijo vodenja vzdrževanja v organizaciji in so odgovorne za vse funkcije, opredeljene v tem Delu.

2. Imenovana oseba ali osebe so določene, njihove poverilnice pa se predložijo v obliki in na način, ki ga določi pristojni organ.

3. Imenovani osebi ali osebam je omogočeno, da izkazujejo ustrezno znanje, osnovo in zadovoljive izkušnje v zvezi z vzdrževanjem zrakoplova ali komponente ter izkazujejo delovno poznavanje tega dela.

4. Postopki pojasnjujejo, kdo nadomešča katero koli določeno osebo v primeru njene daljše odsotnosti.

(c) Odgovorni poslovodni delavec po odstavku (a) imenuje osebo, odgovorno za spremljanje in nadzor sistema kakovosti, vključno z njim povezanega sistema povratnih informacij kot zahteva 145.A.65(c). Imenovana oseba ima neposreden dostop do odgovornega poslovodnega delavca za zagotovitev, da je le-ta ustrezno obveščen o zadevah v zvezi s kakovostjo in izpolnjevanjem.

(d) Organizacija ima načrt živega dela za vzdrževanje, ki kaže, da ima organizacija dovolj osebja za načrtovanje, opravljanje, nadzor, pregled ter spremljanje in nadzor kakovosti organizacije skladno z odobritvijo. Poleg tega ima organizacija postopek za ponovno ovrednotenje dela, ki ga je treba opraviti, kadar je dejanska razpoložljivost osebja manjša od načrtovane ravni konstrukcije zaposlenih za katero koli določeno delovno izmeno ali obdobje.

(e) Organizacija določi in nadzoruje usposobljenost osebja, ki se ukvarja z vzdrževanjem, vodenjem in/ali revizijo kakovosti, po postopku in standardu, dogovorjenem s pristojnim organom. Poleg potrebnega strokovnega znanja, povezanega s funkcijo delovnega mesta, mora sposobnost vključevati razumevanje uporabe človeških dejavnikov in vprašanj človekove storilnosti, ki ustrezajo funkciji te osebe v organizaciji. „Človeški dejavnik“ pomeni načela, ki se uporabljajo za aeronavtično projektiranje, potrjevanje, usposabljanje, postopke in vzdrževanje ter skušajo poiskati varen vmesnik med človekovimi in drugimi sistemskimi komponentami z ustreznim upoštevanjem človekove storilnosti. „Človekova storilnost“ pomeni človekove sposobnosti in omejitve, ki vplivajo na varnost in učinkovitost aeronavtičnih postopkov.

(f) Organizacija zagotovi, da je osebje, ki opravlja in/ali nadzoruje stalne plovnostne neporušitvene preglede na konstrukciji zrakoplova in/ali komponentah, ustrezno kvalificirano za določeno neporušitveno preskušanje v skladu z evropskim ali enakovrednim standardom, ki ga agencija priznava. Osebje, ki opravlja katere koli druge naloge, je ustrezno usposobljeno v skladu z uradno priznanimi standardi. Z odstopanjem od tega odstavka osebje, opredeljeno v odstavkih (g), (h)(1) in (h)(2), ►M6 razvrščeno v kategorijo B1 ali B3 v skladu s Prilogo III (del 66) ◄, lahko opravlja in/ali nadzoruje preskuse prodornosti barvno kontrastnega barvila.

▼M6

(g) Vsaka organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, razen kjer je drugače navedeno v točki (j), ima v primeru linijskega vzdrževanja zrakoplova potrditveno osebje za ustrezen zrakoplov, razvrščeno v kategorije B1, B2, B3, kot je ustrezno, v skladu s Prilogo III (del 66) in točko 145.A.35.

▼M6

Poleg tega te organizacije lahko uporabijo tudi potrditveno osebje, ustrezno usposobljeno za nalogo, ki ima pravice iz točk 66.A.20(a)(1) in 66.A.20(a)(3)(ii) ter ki je razvrščeno v skladu s Prilogo III (del 66) in točko 145.A.35, za opravljanje manjšega načrtovanega linijskega vzdrževanja in odpravljanje preprostih napak. Razpoložljivost tega potrditvenega osebja ne nadomesti potrebe po potrditvenem osebju kategorij B1, B2, B3, kot je ustrezno.

▼B

(h) Vsaka organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, razen ko je v odstavku (j) drugače navedeno:

1. ima v primeru linijskega vzdrževanja zrakoplova potrditveno osebje za ustrezen tip zrakoplova, razvrščeno v kategorijo C po Delu 66 in 145.A.35. Poleg tega ima dovolj potrditvenega osebja za ustrezen tip zrakoplova, ►M6 razvrščeno v kategorijo B1, B2, kot je ustrezno ◄ v skladu z Delom 66 in 145.A.35, v podporo potrditvenemu osebju kategorije C.

   (i) B1 in B2 podporno osebje zagotavlja, da so vse ustrezne naloge in pregledi opravljeni po zahtevanem standardu, preden potrditveno osebje kategorije C izda potrdilo o sprostitvi v obratovanje.

   (ii) Organizacija vzdržuje evidenco o vsem B1 in B2 podpornem osebju.

   (iii) Potrditveno osebje kategorije C zagotavlja skladnost z odstavkom (i) in da je vse delo, ki ga zahteva stranka, zaključeno med kontrolo določenega vzdrževanja v bazi ali nabora del in tudi ovrednoti vpliv vsakega dela, ki ni bilo opravljeno, z namenom zahtevati njegovo zaključitev ali se dogovoriti z operatorjem, da se to delo odloži do druge določene kontrole ali časovnega roka.

▼M6

2. v primeru vzdrževanja zrakoplova v bazi, razen velikega zrakoplova, ima ali:

   (i) potrditveno osebje za ustrezen zrakoplov, razvrščeno v kategorije B1, B2, B3, kot je ustrezno, v skladu s Prilogo III (del 66) in točko 145.A.35 ali

   (ii) potrditveno osebje za ustrezen zrakoplov, razvrščeno v kategorijo C, ki mu pomaga podporno osebje, kot je opredeljeno v točki 145.A.35(a)(i).

▼B

(i) Potrditveno osebje za komponente izpolnjuje Del 66.

(j) ►M6 Z odstopanjem od odstavkov (g) in (h), glede na obveznost upoštevanja Priloge III (del 66) ◄ lahko organizacija uporabi potrditveno osebje, usposobljeno v skladu z naslednjimi določbami:

1. Za objekte organizacije, ki se nahajajo zunaj ozemlja Skupnosti, je lahko potrditveno osebje usposobljeno v skladu z nacionalnimi pravili letalstva države, v kateri je objekt organizacije registriran ob upoštevanju pogojev iz Dodatka IV k temu delu.

2. Za linijsko vzdrževanje, opravljeno na lokaciji za linijsko vzdrževanje organizacije, ki se nahaja zunaj ozemlja Skupnosti, je lahko potrditveno osebje usposobljeno v skladu z nacionalnimi letalskimi pravili države, v kateri se linijska postaja nahaja, po pogojih iz Dodatka IV k temu delu.

▼B

3. Za ponavljajočo predpoletno plovnostno tehnično zahtevo, ki posebej navaja, da sme to plovnostno tehnično zahtevo izvesti letalska posadka, lahko organizacija izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji zrakoplova in/ali inženirju letalcu na osnovi licence, ki jo ima letalska posadka. Organizacija pa zagotovi, da se opravi dovolj praktičnega usposabljanja za zagotovitev, da lahko ta vodja zrakoplova ali inženir letalec izpolni plovnostno tehnično zahtevo po zahtevanem standardu.

4. V primeru, ko zrakoplov deluje drugje kot na podprti lokaciji, lahko organizacija izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji letala in/ali inženirju leta na osnovi dane licence letalske posadke, če se je zadovoljivo prepričala, da je bilo opravljeno zadostno praktično usposabljanje za zagotovitev, da vodja letala ali inženir leta lahko izpolni določeno nalogo po zahtevanem standardu. Določbe tega odstavka so podrobno opisane v postopku iz priročnika.

5. V naslednjih nepredvidenih primerih, ko je zrakoplov prizemljen na lokaciji, razen na glavni lokaciji za vzdrževanje v bazi, in kjer ni na voljo ustreznega potrditvenega osebja, organizacija s pogodbo za zagotavljanje podpore vzdrževanju lahko izda enkratno pooblastilo za potrjevanje:

   (i) enemu svojih zaposlenih, ki ima pooblastila enakovrednega tipa za zrakoplov podobne tehnologije, konstrukcije in sistemov; ali

   (ii) kateri koli osebi z najmanj petletnimi izkušnjami z vzdrževanjem in z veljavno ICAO licenco za vzdrževanje zrakoplova, veljavno za tip zrakoplova, ki ga je treba potrditi, pod pogojem da na omenjeni lokaciji ni nobene organizacije, ustrezno potrjene po tem delu, ter da organizacija, s katero je bila sklenjena pogodba, pridobi in ima kartotečno evidenco o izkušnjah in licenci te osebe.

O vseh primerih, opredeljenih v tem pododstavku, se poroča pristojnemu organu v sedmih dneh od izdaje takega pooblastila za potrjevanje. Organizacija, ki izdaja enkratno pooblastilo, zagotovi, da vsako tako vzdrževanje, ki bi lahko vplivalo na varnost poleta, ponovno kontrolira ustrezno potrjena organizacija.

▼M6

145.A.35 Potrditveno in podporno osebje

(a) Poleg ustreznih zahtev 145.A.30(g) in (h) organizacija zagotovi, da potrditveno in podporno osebje primerno razumeta ustrezen zrakoplov in/ali komponente, ki jih je treba vzdrževati, skupaj z organizacijskimi postopki, ki so s tem povezani. V primeru potrditvenega osebja se to doseže pred izdajo ali ponovno izdajo pooblastila za potrjevanje.

   (i) „„Podporno osebje“ pomeni tisto osebje, ki ima licenco iz dela 66 za vzdrževanje zrakoplova kategorije B1, B2 in/ali B3 z ustreznim ratingom zrakoplova v okolju vzdrževanja v bazi, ki nima nujno pravic potrjevanja.

   (ii) „„Ustrezen zrakoplov in/ali komponente“ pomeni tiste zrakoplove ali komponente, opredeljene v določenem pooblastilu za potrjevanje.

   (iii) „„Pooblastilo za potrjevanje“ pomeni pooblastilo, ki ga potrditvenemu osebju izda organizacija in ki opredeljuje dejstvo, da lahko v imenu potrjene organizacije podpisujejo potrdila o sprostitvi v obratovanje z omejitvami, navedenimi v takem pooblastilu.

▼M6

(b) Razen v primerih, navedenih v točkah 145.A.30(j) in 66.A.20(a)3(ii), lahko organizacija izda samo pooblastilo za potrjevanje potrditvenemu osebju v zvezi z osnovnimi kategorijami ali podkategorijami in kateri koli rating za tip zrakoplova, naveden na licenci za vzdrževanje zrakoplova, kot zahteva Priloga III (del 66), pod pogojem da licenca ostane veljavna ves čas veljavnosti pooblastila in potrditveno osebje ostaja v skladu s Prilogo III (del 66).

(c) Organizacija zagotovi, da vse potrditveno osebje in podporno osebje pridobi vsaj šestmesečne izkušnje s sodelovanjem pri dejanskem ustreznem vzdrževanju zrakoplova ali komponent v katerem koli dveletnem obdobju.

Za namene tega odstavka „„sodelovanje pri dejanskem ustreznem vzdrževanju zrakoplova ali komponente“ pomeni, da je oseba delala v okolju za vzdrževanje zrakoplova ali komponent in je ali uresničevala pravice pooblastila za potrjevanje in/ali je dejansko opravljala vzdrževanje na vsaj nekaterih sistemih za tip ali skupino zrakoplova, opredeljenih v določenem pooblastilu za potrjevanje.

▼B

(d) Organizacija zagotovi, da je vse potrditveno osebje in ►M6 podporno osebje ◄ deležno dovolj stalnega usposabljanja v vsakem dvoletnem obdobju za zagotovitev, da ima to osebje ažurirano znanje o ustrezni tehnologoji, organizacijskih postopkih in vprašanjih človeškega dejavnika.

(e) Organizacija določi program za stalno usposabljanje za potrditveno osebje in ►M6 podporno osebje ◄, vključno s postopkom za zagotavljanje skladnosti z ustreznimi odstavki 145.A.35, kot osnovo za izdajo pooblastil za potrjevanje po tem delu potrditvenemu osebju, ter postopkom za zagotavljanje skladnosti z Delom 66.

(f) Razen ko gre za katerega od nepredvidenih primerov po 145.A.30(j)(5), organizacije ocenijo predvideno potrditveno osebje glede njegove kompetence, usposobljenosti in sposobnosti opravljati dolžnosti potrjevanja po postopkih, kot so opredeljeni v priročniku pred izdajo ali ponovno izdajo pooblastila za potrjevanje po tem delu.

(g) Ko je potrditveno osebje izpolnilo pogoje odstavkov (a), (b), (d), (f) in ustrezno odstavka (c), organizacija izda pooblastilo za potrjevanje, ki jasno določa področje uporabe in omejitve takega pooblastila. Stalna veljavnost pooblastila za potrjevanje zavisi od stalnega izpolnjevanja odstavkov (a), (b), (d) in ustrezno odstavka (c).

(h) Pooblastilo za potrjevanje mora biti v stilu, ki potrditvenemu osebju in vsaki pooblaščeni osebi, ki sme zahtevati pregled pooblastila, jasno določa področje uporabe. Kadar se za opredelitev področja uporabe uporabljajo kode, ima organizacija pripravljeno tolmačenje kod. „Pooblaščena oseba“ pomeni uradnike pristojnih organov, agencije in države članice in je odgovorna za pregled nad delovanjem vzdrževanega zrakoplova ali komponente.

(i) Oseba, odgovorna za sistem kakovosti, ostane v imenu organizacije odgovorna tudi za izdajo pooblastil za potrjevanje potrditvenemu osebju. Ta oseba lahko imenuje druge osebe za dejansko izdajo ali preklic pooblastil za potrjevanje v skladu s postopkom, kot je opredeljen v priročniku.

▼M4

(j) Organizacija hrani evidenco vsega potrditvenega osebja in ►M6 podporno osebje ◄, ki vsebuje:

1. podrobnosti o vsaki licenci za vzdrževanje zrakoplova, posedovani po Prilogi III (del 66); in

2. vse ustrezno zaključeno usposabljanje; in

3. področje uporabe izdanih pooblastil za potrjevanje, ko to ustreza; in

4. podrobnosti o osebju z omejenimi ali enkratnimi pooblastili za potrjevanje.

Organizacija zadrži evidenco vsaj tri leta potem, ko je osebje iz tega odstavka prenehalo biti zaposleno v organizaciji ali kakor hitro je bilo pooblastilo umaknjeno. Poleg tega vzdrževalna organizacija na zahtevo osebju iz tega odstavka ob odhodu iz organizacije dostavi kopijo njihove osebne evidence.

Osebje iz tega odstavka na zahtevo dobi dostop do svoje osebne evidence, kot je podrobno opisana zgoraj.

▼B

(k) Organizacija zagotovi potrditvenemu osebju kopijo njihovega pooblastila za potrjevanje v obliki dokumenta ali v elektronski obliki.

(l) Potrditveno osebje predloži svoje pooblastilo za potrjevanje kateri koli pooblaščeni osebi v 24 urah.

(m) Minimalna starost potrditvenega osebja in ►M6 podporno osebje ◄ je 21 let.

▼M6

(n) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova kategorije A lahko izvaja pravice potrjevanja na določenem tipu zrakoplova samo potem, ko je uspešno zaključil ustrezno usposabljanje za naloge na zrakoplovu kategorije A, ki ga je izvedla ustrezno potrjena organizacija v skladu s Prilogo II (del 145) ali Prilogo IV (del 147). To usposabljanje vključuje praktično usposabljanje na zrakoplovu in teoretično usposabljanje, kot ustreza za vsako potrjeno nalogo. Uspešno dokončanje usposabljanja se izkaže z izpitom ali oceno na delovnem mestu, ki ju opravi organizacija.

(o) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova kategorije B2 lahko uresničuje pravice potrjevanja iz točke 66.A.20(a)(3)(ii) Priloge III (del 66) samo potem, ko je uspešno zaključil (i) ustrezno usposabljanje za naloge na zrakoplovu kategorije A in (ii) šestmesečne dokumentirane praktične izkušnje, ki pokrivajo področje uporabe pooblastila, ki bo izdano. Usposabljanje vključuje praktično usposabljanje na zrakoplovu in teoretično usposabljanje, kot ustreza za vsako potrjeno nalogo. Uspešno dokončanje usposabljanja se izkaže z izpitom ali oceno na delovnem mestu. Usposabljanje za naloge in preverjanje znanja/oceno opravlja vzdrževalna organizacija, ki je izdala pooblastilo za potrditveno osebje. V okviru teh vzdrževalnih organizacij je mogoče pridobiti tudi praktične izkušnje.

▼B

145.A.40 Oprema, orodje in material

(a) Organizacija ima na voljo in uporablja potrebno opremo, orodja in material za opravljanje potrjenega obsega dela.

1. Kjer proizvajalec opredeli določeno orodje ali opremo, organizacija uporablja to orodje ali opremo, razen če se je s pristojnim organom preko postopkov, opredeljenih v priročniku, dogovorila za drugačno orodje ali opremo.

▼B

2. Orodje in oprema morajo biti stalno na voljo, razen v primeru orodja ali opreme, ki se tako redko uporablja, da njegova stalna razpoložljivost ni potrebna. Taki primeri se podrobno opišejo v postopku iz priročnika.

3. Organizacija, potrjena za vzdrževanje v bazi, ima dovolj opreme za dostop do zrakoplova in ploščadi za pregled, ki omogočajo ustrezen pregled zrakoplova.

(b) Organizacija zagotovi, da se ustrezno vse orodje, oprema in zlasti preskusna oprema nadzorujejo in umerjajo v skladu z uradno priznanim standardom tako pogosto, da se zagotovi uporabnost in natančnost. Organizacija hrani evidenco o teh umerjanjih in sledljivosti po uporabljenem standardu.

145.A.42 Sprejem komponent

▼M7

(a) Vse komponente se razvrstijo in ustrezno ločijo v naslednje kategorije:

1. Komponente, ki so v zadovoljivem stanju, sproščene na obrazcu EASA 1 ali enakovrednem, in označene v skladu s poddelom Q Priloge (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003.

2. Neuporabne komponente, ki se vzdržujejo v skladu s tem oddelkom.

3. Nepopravljive komponente, ki so razvrščene v skladu s točko 145.A.42(d).

4. Standardni deli, ki se uporabljajo na zrakoplovu, motorju, propelerju ali drugi komponenti zrakoplova, ko so navedeni v ilustriranem katalogu delov in/ali podatkih za vzdrževanje.

5. Material, ki je surovina in potrošni material hkrati, ter se uporablja med vzdrževanjem, ko se je organizacija zadovoljivo prepričala, da izpolnjuje zahtevano specifikacijo in ima ustrezno sledljivost. Ves material mora spremljati dokumentacija, ki se jasno nanaša na določen material in vsebuje izjavo o skladnosti s specifikacijo ter oba vira, proizvodni in dobaviteljev.

6. Komponente iz točke 21.A.307(c) Priloge (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003.

▼B

(b) Pred vgradnjo komponente organizacija zagotovi, da se ta komponenta lahko namesti, kadar se lahko uporabi drugačna modifikacija in/ali standardi plovnostno tehničnih zahtev.

(c) Organizacija lahko proizvede omejen obseg delov za uporabo med delom v svojih lastnih objektih, pod pogojem, da so postopki določeni v priročniku.

(d) Komponente, ki so dosegle svojo potrjeno življenjsko dobo ali vsebujejo nepopravljivo okvaro, se razvrstijo kot nepopravljive in se jim ne dovoli ponovni vstopiti v sistem oskrbe s komponentami, razen če je bila potrjena omejena življenjska doba podaljšana ali pa je bila rešitev popravila potrjena v skladu z Delom 21.

▼M7

(e) Komponente iz točke 21.A.307(c) Priloge (Del 21) k Uredbi (ES) št. 1702/2003 se vgradijo samo, če lastnik zrakoplova meni, da so ustrezne za vgradnjo v njegov zrakoplov.

▼B

145.A.45 Podatki za vzdrževanje

(a) Organizacija ima pri izvajanju vzdrževanja, vključno z modifikacijami in popravili, trenutno veljavne podatke za vzdrževanje in jih uporablja. „Veljaven“ pomeni ustrezen za vsak zrakoplov, komponento ali postopek, opredeljen v seznamu ratingov razredov iz odobritve organizacije in v vsakem seznamu zmogljivosti s tem v zvezi.

▼B

V primeru podatkov za vzdrževanje, ki jih je priskrbel operator ali stranka, organizacija te podatke ima, ko delo poteka, z izjemo potrebe po skladnosti s 145.A.55(c).

(b) Za namene tega dela so veljavni podatki za vzdrževanje kateri koli naslednji:

1. katera koli veljavna zahteva, postopek, zahteva za delovanje ali informacije, ki jih je izdal organ, odgovoren za pregled nad delovanjem zrakoplova ali komponente,

2. vse veljavne plovnostno tehnične zahteve, ki jih je izdal organ, odgovoren za pregled nad delovanjem zrakoplova ali komponente;

3. navodila za stalno plovnost, ki so jih izdali nosilci certifikata tipa, nosilci dodatnega certifikata tipa in katera koli druga organizacija, ki mora take podatke objavljati v skladu z Delom 21, ter v primeru zrakoplova ali komponent iz tretjih držav, podatki o plovnosti, ki jih je določil organ, odgovoren za pregled nad delovanjem zrakoplova ali komponente.

4. vsak veljaven standard, med drugim standardne prakse vzdrževanja, ki jih agencija priznava kot dober standard vzdrževanja,

5. vsi veljavni podatki, izdani skladno z odstavkom (d).

(c) Organizacija vzpostavi postopke za zagotovitev, da se kakršen koli ugotovljen netočen, nepopoln ali dvomljiv postopek, praksa, informacije ali navodilo za vzdrževanje, vsebovano v podatkih za vzdrževanje, ki jih uporablja osebje za vzdrževanje, dokumentira in o njem obvesti avtorja podatkov za vzdrževanje.

(d) Organizacija lahko spremeni navodila za vzdrževanje samo v skladu s postopkom, opredeljenim v priročniku vzdrževalne organizacije. V zvezi s temi spremembami organizacija izkaže, da povzročijo enakovredne ali izboljšane standarde vzdrževanja, o teh spremembah pa obvesti imetnika certifikata tipa. Navodila za vzdrževanje za namene tega odstavka pomeni navodila, kako opraviti določeno nalogo vzdrževanja: izključujejo tehnično projektiranje popravil in sprememb.

(e) Organizacija zagotovi sistem delovnih kartic ali delovnih pol, ki se vseskozi uporablja v ustreznih delih organizacije. Poleg tega organizacija na delovne kartice ali pole natančno prepiše podatke za vzdrževanje, vsebovane v odstavkih (b) in (d), ali pa izdela natančne sklice na določeno vzdrževalno nalogo ali naloge, vsebovane v teh podatkih za vzdrževanje. Delovne kartice in delovne pole so lahko računalniško izdelane in se hranijo na elektronski podatkovni bazi upoštevaje ustrezne zaščite pred nepooblaščeno spremembo ter z rezervno elektronsko podatkovno bazo, ki se ažurira v 24 urah od vpisa v glavno računalniško podatkovno bazo. Naloge zahtevnega vzdrževanja se prepišejo na delovne kartice ali delovne pole in nadalje razdelijo v jasne stopnje, ki zagotavljajo evidenco o zaključku naloge vzdrževanja.

Kadar organizacija zagotavlja storitve vzdrževanja operatorju zrakoplova, ki zahteva uporabo svojega sistema delovnih kartic ali delovnih pol, se lahko uporabi ta sistem delovnih kartic ali pol. V tem primeru organizacija vzpostavi postopek za zagotavljanje pravilnega izpolnjevanja delovnih kartic ali pol operatorja zrakoplova.

(f) Organizacija zagotovi, da so vsi veljavni podatki za vzdrževanje pripravljeni za uporabo, kadar jih zahteva vzdrževalno osebje.

▼B

(g) Organizacija vzpostavi postopek za zagotavljanje, da so podatki za vzdrževanje, ki jih nadzoruje, ažurirani. V primeru podatkov za vzdrževanje, ki jih nadzoruje in zagotavlja operator/stranka, mora organizacija izkazati, ali da ima pismeno potrditev operatorja/stranke, da so vsi ti podatki za vzdrževanje ažurirani, ali da ima delovne naloge, ki opredeljujejo status spremembe podatkov za vzdrževanje, ki naj se uporabijo, ali lahko pokaže, da so na seznamu sprememb podatkov za vzdrževanje operatorja/stranke.

145.A.47 Načrtovanje proizvodnje

(a) Organizacija ima sistem, ki ustreza količini in zahtevnosti dela, za načrtovanje razpoložljivosti vsega potrebnega osebja, orodja, materiala, podatkov in objektov za vzdrževanje za zagotovitev varnega dokončanja vzdrževalnega dela.

(b) Načrtovanje nalog vzdrževanja in organiziranje izmen upošteva omejitve človekove storilnosti.

(c) Kadar je treba predati nedokončane ali nezaključene naloge vzdrževanja zaradi izmene ali zamenjave osebja, si osebje, ki prihaja in odhaja, primerno izmenja ustrezne informacije.

145.A.50 Potrjevanje vzdrževanja

▼M3

(a) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje izda ustrezno pooblaščeno potrditveno osebje v imenu organizacije, ko je bilo ugotovljeno, da je organizacija vse naročeno vzdrževanje pravilno opravila v skladu s postopki iz točke 145.A.70 ob upoštevanju razpoložljivosti in uporabe podatkov za vzdrževanje, opredeljenih v točki 145.A.45, in da niso znane neskladnosti, ki ogrožajo varnost poleta.

▼B

(b) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje se izda pred poletom ob zaključku kakršnega koli vzdrževanja.

(c) Na nove okvare ali nepopolne delovne naloge za vzdrževanje, ugotovljene med navedenim vzdrževanjem, se opozori operatorja zrakoplova s posebnim namenom pridobiti soglasje za odpravo teh okvar ali dopolnitev manjkajočih elementov delovnega naloga za vzdrževanje. V primeru, ko operator zrakoplova zavrne izvedbo tega vzdrževanja po tem odstavku, se uporablja odstavek (e).

▼M7

(d) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje se izda ob zaključku kakršnega koli vzdrževanja na komponenti v času, ko ni na zrakoplovu. Potrdilo o sprostitvi v obratovanje „obrazec EASA 1“ iz Dodatka II k Prilogi I (Del M) predstavlja dovoljenje za sprostitev komponente v uporabo, razen če v točki M.A.502(b) ali točki M.A.502(e) ni drugače določeno. Ko organizacija zadrži komponento za lastno uporabo, obrazec EASA 1 ni nujno potreben, odvisno od notranjih postopkov organizacije za sprostitev, opredeljenih v priročniku.

▼B

(e) Ko organizacija ne more izpolniti vsega naročenega vzdrževanja, lahko z odstopanjem od odstavka (a) izda potrdilo o sprostitvi v obratovanje v okviru potrjenih omejitev zrakoplova. Organizacija to dejstvo vpiše v potrdilo o sprostitvi zrakoplova v obratovanje pred izdajo tega potrdila.

▼B

(f) Z odstopanjem od odstavka (a) in 145.A.42, ko je zrakoplov prizemljen na lokaciji, ki ni glavna lokacija za linijsko vzdrževanje ali glavna lokacija za vzdrževanje v bazi, ker ni na voljo komponente z ustreznim dovoljenjem o sprostitvi, je dovoljeno začasno namestiti komponento brez ustreznega dovoljenja o sprostitvi za največ 30 ur letenja ali dokler se zrakoplov prvič ne vrne na glavno lokacijo za linijsko vzdrževanje ali glavno lokacijo za vzdrževanje v bazi, kar nastopi prej, pri čemer je treba upoštevati soglasje operatorja zrakoplova, omenjena komponenta pa mora imeti ustrezno dovoljenje o sprostitvi ter sicer izpolnjevati vse veljavne zahteve za vzdrževanje in delovanje. Te komponente se odstranijo do predpisanega roka, razen če je bilo medtem pridobljeno ustrezno dovoljenje o sprostitvi po odstavku (a) in 145.A.42.

145.A.55 Evidenca o vzdrževanju

(a) Organizacija evidentira vse podrobnosti o opravljenem delu. Kot minimum organizacija obdrži evidenco, potrebno za dokazovanje, da so bile izpolnjene vse zahteve za izdajo potrdila o sprostitvi v obratovanje, vključno s podizvajalčevimi dokumenti o sprostitvi.

▼M7

(b) Organizacija operatorju zrakoplova zagotovi kopijo vsakega potrdila o sprostitvi v obratovanje skupaj s kopijo kakršnih koli podatkov o specifičnem popravilu/modifikaciji, uporabljenih za opravljena popravila/modifikacije.

▼M4

(c) Organizacija obdrži kopijo vse podrobne evidence o vzdrževanju in s tem povezanih podatkov za vzdrževanje tri leta od datuma, ko je bil zrakoplov ali komponenta, na katero se delo nanaša, sproščena iz organizacije.

1. Evidenca po tem odstavku se hrani na način, ki zagotavlja zaščito pred poškodbami, spremembo in krajo.

2. Računalniške rezervne kopije na diskih, trakovih itd. se hranijo na drugi lokaciji in ne tam, kjer se hranijo delovni diski, trakovi itd., v okolju, ki zagotavlja, da ostanejo v dobrem stanju.

3. Kadar organizacija, potrjena po tem delu, zaključi svoje delovanje, se vsa obdržana evidenca o vzdrževanju, ki zajema zadnji dve leti, odpošlje zadnjemu lastniku ali stranki zadevnega zrakoplova ali komponente ali pa se hrani, kot opredeljuje pristojni organ.

▼B

145.A.60 Javljanje dogodkov

(a) Organizacija poroča pristojnemu organu, državi registracije in organizaciji, odgovorni za projektiranje zrakoplova ali komponente, o kakršnem koli ugotovljenem stanju zrakoplova ali komponente, ki je povzročilo ali lahko povzroči nevarno stanje, ki resno ogroža varnost poleta.

(b) Organizacija vzpostavi notranji sistem poročanja o dogodkih, kot je podrobno opisan v priročniku, da omogoči zbiranje in ovrednotenje teh poročil, vključno z oceno in izvlečki teh dogodkov, o katerih je treba poročati po odstavku (a). Ta postopek ugotavlja neugodne trende, korektivne mere, ki jih je organizacija sprejela ali jih mora sprejeti za obravnavo pomanjkljivosti, in vključuje ovrednotenje vseh znanih ustreznih informacij v zvezi s temi dogodki ter metodo za razpošiljanje informacij po potrebi.

▼B

(c) Organizacija izdela poročila na obrazcu in na način, ki ga določa agencija, ter zagotovi, da vsebuje vse ustrezne informacije o stanju in rezultate ovrednotenja, ki so organizaciji poznani.

(d) Kadar komercialni operator sklene pogodbo z organizacijo za opravljanje vzdrževanja, organizacija operatorju poroča tudi o vsakem stanju, ki vpliva na operatorjev zrakoplov ali komponenta.

(e) Organizacija ta poročila izdela in predloži kakor hitro je izvedljivo, vendar v vsakem primeru v 72 urah, ko je organizacija ugotovila stanje, na katerega se poročilo nanaša.

145.A.65 Politika varnosti in kakovosti, postopki vzdrževanja in sistem kakovosti

(a) Organizacija določi politiko varnosti in kakovosti, ki jo organizacija vključi v priročnik po 145.A.70.

▼M7

(b) Organizacija vzpostavi postopke, dogovorjene s pristojnim organom ob upoštevanju človeških dejavnikov in človekove storilnosti za zagotovitev dobre prakse vzdrževanja in skladnost s tem delom, kar vključuje jasen delovni nalog ali pogodbo, po kateri je mogoče zrakoplov in komponente sprostiti v obratovanje v skladu s točko 145.A.50.

1. Postopki vzdrževanja po tem odstavku se uporabljajo za točke 145.A.25 do 145.A.95.

2. Postopki vzdrževanja, ki jih je ali jih mora vzpostaviti organizacija po tem odstavku, zajemajo vse vidike opravljanja dejavnosti vzdrževanja, vključno z zagotovitvijo in nadzorom specializiranih storitev, ter določajo standarde, po katerih namerava organizacija delati.

3. V zvezi z linijskim vzdrževanjem zrakoplova in vzdrževanjem v bazi organizacija vzpostavi postopke za kar največje zmanjšanje večkratnih napak in napak pri zajemanju na kritičnih sistemih ter za zagotovitev, da se od nobene osebe ne zahteva, da v zvezi z vzdrževalno nalogo, ki zajema nek element razstavljanja/ponovnega sestavljanja več komponent istega tipa, nameščenih na več kot en sistem na istem zrakoplovu, opravlja izvedbo in pregled med določeno kontrolo vzdrževanja. Kadar pa je za opravljanje teh nalog na voljo samo ena oseba, potem delovne kartice in delovne pole organizacije vključujejo dodatno stopnjo, ko ta oseba opravi ponoven pregled dela po zaključku vseh enakih nalog.

4. Vzpostavijo se postopki vzdrževanja za zagotovitev, da se poškodbe ocenijo ter opravijo modifikacije in popravila z uporabo podatkov, določenih v točki M.A.304.

▼B

(c) Organizacija vzpostavi sistem kakovosti, ki vključuje naslednje:

1. Neodvisne revizije za spremljanje in nadzor skladnosti z zahtevanimi standardi za zrakoplov/komponente zrakoplova in ustreznosti postopkov za zagotovitev, da ti postopki povzročijo dobre prakse vzdrževanja in ploven zrakoplov/komponente zrakoplova. V najmanjši organizaciji se lahko za neodvisni revizijski del sistema kakovosti sklene pogodbo z drugo organizacijo, potrjeno po tem delu, ali osebo z ustreznim tehničnim znanjem in dokazanimi zadovoljivimi revizijskimi izkušnjami, in

▼B

2. Sistem sporočanja povratnih informacij o kakovosti osebam ali skupini oseb, opredeljenih v 145.A.30(b), in predvsem odgovornemu poslovodnemu delavcu, ki zagotavlja, da se opravi pravilno in pravočasno korektivno ukrepanje kot odziv na poročila, ki so rezultat neodvisnih revizij, določenih za izpolnjevanje odstavka (1).

145.A.70 Priročnik vzdrževalne organizacije

(a) „Priročnik vzdrževalne organizacije“ pomeni dokument ali dokumente, ki vsebujejo gradivo z opredelitvijo obsega dela, za katerega se šteje, da predstavlja odobritev, in kažejo, kako namerava organizacija izpolnjevati ta Del. Organizacija pristojnemu organu zagotovi priročnik vzdrževalne organizacije, ki vsebuje vsaj naslednje informacije:

1. izjava, ki jo je podpisal odgovorni vodja in potrjuje, da priročnik vzdrževalne organizacije in priročniki s tem v zvezi, na katere se sklicuje, opredeljujejo skladnost organizacije s tem delom in se bodo izpolnjevali ob vsakem času. Kadar odgovorni poslovodni delavec ni glavni direktor organizacije, potem glavni direktor sopodpiše izjavo;

2. politika kakovosti in varnosti organizacije kot opredeljeno v 145.A.65;

3. naziv(-i) in ime(-na) oseb, imenovanih po 145.A.30(b);

4. dolžnosti in odgovornosti oseb, imenovanih po 145.A.30(b), vključno z zadevami, na katerih lahko v imenu organizacije delajo neposredno s pristojnim organom;

5. organizacijski diagram, ki kaže ustrezne verige odgovornosti med osebami, imenovanimi po 145.A.30(b);

6. seznam potrditvenega osebja ter ►**M6** podporno osebje ◄;

7. splošen opis virov delovne sile;

8. splošen opis zmogljivosti, ki se nahajajo na vsakem naslovu, opredeljenem v potrdilu o odobritvi organizacije;

9. specifikacija obsega dela organizacije, ki se nanaša na obseg odobritve;

10. postopke obveščanja iz 145.A.85 za organizacijske spremembe;

11. postopek za spremembo priročnika vzdrževalne organizacije;

12. postopki in sistem kakovosti, ki jih je organizacija določila po 145.A.25 do 145.A.90;

13. seznam komercialnih operatorjev, kje ustreza, ki jim organizacija zagotavlja storitve vzdrževanja zrakoplova;

14. seznam organizacij podizvajalk, ko to ustreza, kot je opredeljeno v 145.A.75(b);

15. ustrezno seznam lokacij za linijsko vzdrževanje, kot je opredeljeno v 145.A.75(d);

16. ustrezen seznam organizacij, s katerimi je bila sklenjena pogodba.

▼B

(b) Priročnik se po potrebi spreminja, da ostaja ažuren opis organizacije. Priročnik in nadaljnje spremembe odobri pristojni organ.

(c) Ne glede na odstavek (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo s pomočjo postopka spremembe priročnika (v nadaljevanju neposredna odobritev).

145.A.75 Privilegiji organizacije

V skladu s priročnikom je organizacija upravičena do izvajanja naslednjih nalog:

(a) Vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je potrjena, na lokacijah, opredeljenih v potrdilu o odobritvi in v priročniku;

(b) Se dogovori za vzdrževanje katerega koli zrakoplova ali komponente, za katerega je potrjena, z drugo organizacijo, ki dela pod njenim sistemom kakovosti To se nanaša na delo, ki ga opravlja organizacija, ki sama ni ustrezno potrjena za opravljanje takega vzdrževanja po tem delu in je omejena na obseg del, dovoljenih po postopkih 145.A.65(b). To delo ne vključuje kontrole vzdrževanja na zrakoplovu v bazi, popolne kontrole vzdrževanja v delavnici ali obnove motorja ali motorjevega modula;

(c) Vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je potrjena, na kateri koli lokaciji, pod pogojem da potreba po tem vzdrževanju izhaja iz neuporabnosti zrakoplova ali iz potrebe po podpiranju občasnega linijskega vzdrževanja ob upoštevanju pogojev iz priročnika;

(d) Vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katere je potrjena, na lokaciji, določeni kot lokacija za linijsko vzdrževanje, ki lahko podpira manjše vzdrževanje, in samo če priročnik organizacije dovoljuje to dejavnost in navaja te lokacije;

(e) Izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje ob zaključku vzdrževanja v skladu s 145.A.50.

145.A.80 Omejitve organizacije

Organizacija vzdržuje zrakoplov ali komponento, za katere je potrjena, samo kadar so na voljo vsi potrebni objekti, oprema, orodje, material, podatki za vzdrževanje in potrditveno osebje.

145.A.85 Spremembe organizacije

Organizacija pristojni organ obvesti o vsakem predlogu za opravljanje katere koli od naslednjih sprememb, preden se te spremembe izvršijo, da bi pristojnemu organu omogočili določitev stalne skladnosti s tem delom in spremenili, če je treba, potrdilo o odobritvi, razen v primeru predlaganih sprememb oseb, ki jih vodstvo ne pozna vnaprej, ko je treba te spremembe sporočiti ob prvi priliki:

1. ime organizacije;

2. glavni kraj organizacije;

3. dodatni kraji organizacije;

4. odgovorni poslovodni delavec;

▼B

5. katere koli osebe, imenovane po 145.A.30(b);

6. objekti, oprema, orodje, material, postopki, obseg dela ali potrditveno osebje, ki bi lahko vplivali na odobritev.

145.A.90 Stalna veljavnost

(a) Odobritev se izda z neomejenim trajanjem. Ostaja veljavna pod pogojem, da:

▼M4

1. organizacija ostaja skladna s Prilogo II (del 145) v skladu z določbami, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot je opredeljeno v točki 145.B.50, in;

▼B

2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s tem delom, in;

3. potrdilo ni umaknjeno ali preklicano.

(b) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o odobritvi pristojnemu organu vrne.

145.A.95 Ugotovitve

(a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev Dela 145, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost leta.

(b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev Dela 145, ki bi lahko znižalo varnostni standard in mogoče ogrozilo varnost leta.

(c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s 145.B.50 nosilec potrdila vzdrževalne organizacije opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom.

ODDELEK B

POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE

145.B.01 Področje uporabe

Ta oddelek določa upravne postopke, ki jim pristojni organ sledi pri izvajanju svojih nalog in odgovornosti v zvezi z izdajo, podaljšanjem, spremembo, začasnim odvzemom ali preklicem odobritev vzdrževalne organizacije po Delu 145.

145.B.10 Pristojni organ

1. *Splošno:*

Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitev ali preklic odobritve za vzdrževanje. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko konstrukcijo.

2. *Viri*

Število osebja ustreza za opravljanje zahtev, kot so podrobno opisane v tem oddelku.

▼B

3. *Kvalifikacije in usposabljanje*

Osebje, ki se ukvarja z odobritvami po Delu 145, mora:

(a) imeti ustrezne kvalifikacije in vse potrebno znanje, izkušnje in usposabljanje za opravljanje dodeljenih nalog.

(b) biti ustrezno deležno usposabljanja/stalnega usposabljanja po Delu 145, vključno s predvidenim pomenom in standardom.

4. *Postopki*

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se dosega skladnost s tem oddelkom B.

Postopke je treba za zagotavljanje stalne skladnosti pregledovati in spreminjati.

145.B.15 Organizacije, ki se nahajajo v več državah članicah

Kjer se objekti za vzdrževanje nahajajo v več kot eni državi članici, se preiskava in stalen pregled nad odobritvijo morata opravljati v povezavi s pristojnimi organi držav članic, na katere ozemlju se objekti za vzdrževanje nahajajo.

▼M6

_____

▼B

145.B.20 Začetna odobritev

1. Pod pogojem, da se izpolnjujejo zahteve 145.A.30(a) in (b), pristojni organ prosilcu pismeno formalno navede svoje sprejemanje osebja, opredeljenega v 145.A.30(a) in (b).

2. Pristojni organ preveri, da se postopki, opredeljeni v priročniku vzdrževalne organizacije, skladajo z Delom 145, in preveri, da odgovorni poslovodni delavec podpiše izjavo o obvezi.

3. Pristojni organ preveri, da organizacija izpolnjuje zahteve Dela 145.

4. Srečanje z odgovornim poslovodnim delavcem se skliče vsaj enkrat med preiskavo za odobritev za zagotovitev, da v celoti razume pomen odobritve in razlog za podpis obveze o priročniku organizacije za skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku organizacije.

5. Vse ugotovitve se organizaciji pismeno potrdijo.

6. Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.

7. Za začetno odobritev se morajo vse ugotovitve popraviti, preden je odobritev mogoče izdati.

145.B.25 Izdaja odobritve

1. Pristojni organ formalno odobri priročnik organizacije ter prosilcu izda potrdilo o odobritvi na obrazcu 3, ki vključuje ratinge odobritve. Pristojni organ potrdilo izda samo, ko organizacija izpolnjuje Del 145.

2. Pristojni organ navede pogoje odobritve na potrdilu o odobritvi, obrazec 3.

▼B

3. Sklicna številka je vključena na potrdilo o odobritvi, obrazec 3, na način, ki ga opredeljuje agencija.

145.B.30 Podaljšanje odobritve

Podaljšanje odobritve se spremlja po veljavnem postopku „začetne odobritve“ po 145.B.20. Poleg tega:

1. Pristojni organ hrani in ažurira programski seznam potrjenih vzdrževalnih organizacij pod svojim nadzorstvom, datume, kdaj so obiski zaradi revizije predpisani in kdaj so bili obiski opravljeni.

2. Vsaka organizacija se v celoti pregleda glede izpolnjevanja Dela 145 v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev.

3. Srečanje z odgovornim poslovodnim delavcem se skliče vsaj enkrat vsakih 24 mesecev za zagotovitev, da ostaja obveščen o vseh pomembnih zadevah, ki so se pojavile med revizijami.

145.B.35 Spremembe

1. Pristojni organ od organizacije prejme obvestilo o vseh predlaganih spremembah, kot je navedeno v 145.A.85.

   Pristojni organ izpolnjuje veljavne elemente odstavkov za začetni proces v zvezi s kakršno koli spremembo organizacije.

2. Pristojni organ lahko predpiše pogoje, po katerih sme organizacija delovati med takimi spremembami, razen če ugotovi, da je treba odobritev začasno ukiniti.

▼M4

145.B.40 Spremembe priročnika vzdrževalne organizacije

Za vse spremembe priročnika vzdrževalne organizacije:

1. V primeru, ko se spremembe neposredno odobrijo v skladu s točko 145.A.70(b), pristojni organ preveri, da so postopki, opredeljeni v priročniku, skladni s Prilogo II (del 145), preden odobreno organizacijo formalno obvesti o odobritvi.

2. Če se za odobritev sprememb uporabi postopek posredne odobritve v skladu s točko 145.A.70(c), pristojni organ zagotovi, (i) da spremembe ostanejo manjše in (ii) da ima primeren nadzor nad odobritvijo sprememb za zagotovitev, da te ostanejo skladne z zahtevami Priloge II (del 145).

▼B

145.B.45 Preklic, začasna ukinitev in omejitev odobritve

Pristojni organ:

(a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ali;

(b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po 145.B.50.

145.B.50 Ugotovitve

(a) Kadar se med revizijami ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevami Dela M, pristojni organ opravi naslednja ukrepanja:

   1. Za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ takoj ukrepa, tako da v celoti ali deloma prekliče, omeji ali začasno ukine, odvisno od obsega ugotovitve 1. stopnje, odobritev vzdrževalne organizacije, dokler organizacija ne opravi uspešnega korektivnega ukrepanja.

▼B

2. Za ugotovitve 2. stopnje mora rok za popravno ukrepanje, ki ga določi pristojni organ, ustrezati vrsti ugotovitve, v vsakem primeru pa na začetku ne sme presegati treh mesecev. V določenih okoliščinah in upoštevaje vrsto ugotovitve lahko pristojni organ podaljša trimesečno obdobje ob zadovoljivem načrtu ukrepanja, dogovorjenem s pristojnim organom.

(b) Pristojni organ v primeru neizpolnjevanja časovnega obsega, ki ga je odobril, ukrepa za začasno ukinitev odobritve v celoti ali deloma.

145.B.55 Vodenje evidence

1. Pristojni organi vzpostavijo sistem vodenja evidence po merilih minimalnega hranjenja, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, podaljšanja, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsake posamezne odobritve organizacije.

2. Evidenca vsebuje vsaj:

(a) zahtevek za odobritev organizacije, vključno s podaljšanjem odobritve,

(b) program pristojnega organa za stalen pregled nad delovanjem, vključno z vso revizijsko evidenco,

(c) potrdilo o odobritvi organizacije vključno s kakršnimi koli spremembami,

(d) kopijo revizijskega programa, ki navaja datume, kdaj so revizije predpisane in kdaj so bile opravljene,

(e) kopije vsega formalnega dopisovanja, vključno z obrazcem 4 ali enakovrednim,

(f) podrobnosti o morebitnih izjemah in ukrepanju(ih) za uveljavljanje,

(g) kakršne koli druge obrazce z revizijskimi poročili pristojnega organa,

(h) priročnike vzdrževalne organizacije.

3. Minimalno obdobje hranjenja gornje evidence znaša štiri leta.

4. Pristojni organ lahko izbere uporabo papirnega ali računalniškega sistema ali pa kombinacijo obeh, pri čemer upošteva ustrezne kontrole.

145.B.60 Izjeme

Vse izjeme, odobrene po členu 10(3) Osnovne uredbe, pristojni organ dokumentira in zadrži.

▼**M4**

Dodatek I

Dovoljenje za sprostitev v uporabo – EASA obrazec 1

Uporabljajo se določbe Dodatka II k Prilogi I (del M).

▼**M4**

Dodatek II

Sistem ratingov in razredov, ki se uporablja za odobritev vzdrževalnih organizacij iz poddela F Priloge I (del M) in iz Priloge II (del 145)

Uporabljajo se določbe Dodatka IV k Prilogi I (del M).

▼M4

Dodatek III

Odobritev vzdrževalne organizacije iz Priloge II (del 145)

Stran 1 od ...

[DRŽAVA ČLANICA (*)]

Članica Evropske unije (**)

POTRDILO O ODOBRITVI VZDRŽEVALNE ORGANIZACIJE

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].145.XXXX

V skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbo Komisije (ES) št. 2042/2003, ki sta zdaj v veljavi, in ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)] potrjuje, da je

[NAZIV IN NASLOV PODJETJA]

vzdrževalna organizacija v skladu z oddelkom A Priloge II (del 145) Uredbe (ES) št. 2042/2003, odobrena za vzdrževanje proizvodov, delov in naprav, navedenih v priloženem seznamu odobritev, in izdajo ustreznih potrdil o sprostitvi v obratovanje z uporabo navedenega sklica.

POGOJI:

1. Ta odobritev je omejena na tisto, navedeno v oddelku obsega dela v priročniku potrjene vzdrževalne organizacije iz oddelka A Priloge II (del 145), in

2. Ta odobritev zahteva skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku odobrene vzdrževalne organizacije, in

3. Ta odobritev je veljavna v času, ko potrjena vzdrževalna organizacija ostaja v skladu s Prilogo II (del 145) Uredbe (ES) št. 2042/2003.

4. Ob upoštevanju zgoraj navedenih pogojev ta odobritev ostaja v veljavi za nedoločen čas, razen če je bila predhodno umaknjena, zamenjana, začasno ukinjena ali preklicana.

Datum prvotne izdaje: .....

Datum te spremembe: .....

Št. spremembe: .....

Podpis: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

obrazec EASA 3-145, 2. izdaja

(*) ali EASA, če je EASA pristojni organ
(**) Izbrišite za države, ki niso članice EU ali EASA.

▼M4

Stran 2 od ...

SEZNAM ODOBRITEV VZDRŽEVALNE ORGANIZACIJE

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].145.[XXXX]

Organizacija: [NAZIV IN NASLOV PODJETJA]

RAZRED	RATING	OMEJITEV	V BAZI	LINIJSKO
ZRAKOPLOV **	***	***	[DA/ NE]**	[DA/ NE]**
	***	***	[DA/ NE]**	[DA/ NE]**
	***	***	[DA/ NE]**)	[DA/ NE]**
	***	***)	[DA/ NE]**	[DA/ NE]**
MOTORJI **	***	***		
	***	***		
KOMPONENTE RAZEN KOMPLE-TNIH MOTORJEV IN POMOŽNIH AGREGATOV **	***	***		
	***	***		
	***	***		
	***	***		
	***	***		
	***	***		
SPECIALIZIRANE STORITVE **	***	***		
	***	***		

Ta seznam odobritev je omejen na proizvode, dele in naprave ter dejavnosti, opredeljene v oddelku obsega dela v priročniku odobrene vzdrževalne organizacije.

Sklic priročnika vzdrževalne organizacije: .....

Datum prvotne izdaje: .....

Datum zadnje odobrene spremembe: ..... Št. spremembe: .....

Podpis: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE*]

obrazec EASA 3-145, 2. izdaja

(*) ali EASA, če je EASA pristojni organ.
(**) Ustrezno izbrišite, če organizacija ni odobrena.
(***) Navedite ustrezni rating in omejitev.

▼M6

Dodatek IV

Pogoji za uporabo osebja, ki ni kvalificirano v skladu s Prilogo III (del 66) iz točk 145.A.30(j) 1 in 2

1. Za potrditveno osebje, ki izpolnjuje vse naslednje pogoje, se šteje, da izpolnjuje namen točke 145.A.30(j)(1) in (2):

   (a) Oseba ima licenco ali pooblastilo potrditvenega osebja, izdano po nacionalnih predpisih popolnoma v skladu s Prilogo 1 ICAO.

   (b) Obseg dela osebe ne presega obsega dela, ki ga opredeljuje nacionalna licenca ali pooblastilo potrditvenega osebja, kar koli je najbolj omejevalno.

   (c) Oseba izkazuje, da je bila na usposabljanju o človeških dejavnikih in letalski zakonodaji iz modulov 9 in 10 Dodatka I k Prilogi III (del 66).

   (d) Oseba izkazuje petletne izkušnje z vzdrževanjem za potrditveno osebje za linijsko vzdrževanje ter osemletne izkušnje za potrditveno osebje za vzdrževanje v bazi. Osebe, katerih potrjene naloge ne presegajo nalog potrditvenega osebja po delu 66, kategorija A, pa morajo izkazati samo tri leta izkušenj z vzdrževanjem.

   (e) Potrditveno osebje za linijsko vzdrževanje in podporno osebje za vzdrževanje v bazi izkažeta, da sta bila deležna usposabljanja za tip zrakoplova in opravila izpit na ravni kategorije B1, B2 ali B3, kot je ustrezno, iz Dodatka III k Prilogi III (del 66) za vsak tip zrakoplova v področju uporabe dela iz točke (b). Osebe, katerih področje uporabe dela ne presega področja uporabe dela potrditvenega osebja kategorije A, pa so lahko deležne usposabljanja za nalogo namesto celotnega usposabljanja za tip zrakoplova.

   (f) Potrditveno osebje za vzdrževanje v bazi izkaže, da je bilo deležno usposabljanja za tip zrakoplova in opravilo izpit na ravni kategorije C iz Dodatka III k Prilogi III (del 66) za vsak tip zrakoplova v področju uporabe dela iz točke (b), usposabljanje in preverjanje znanja, razen za prvi tip zrakoplova, pa se izvajata na ravni kategorije B1, B2 ali B3 Dodatka III.

2. Zaščitene pravice

   (a) Osebje, ki je pridobilo pravice pred začetkom veljavnosti ustreznih zahtev iz Priloge III (del 66), lahko te pravice še naprej izvaja, ne da bi moralo izpolnjevati točke 1(c) do 1(f).

   (b) Po tem datumu je potrditveno osebje, ki želi razširiti obseg svojega pooblastila, tako da bo vključevalo dodatne pravice, v skladu s točko 1.

   (c) Ne glede na pododstavek 2(b) zgoraj v primeru dodatnega usposabljanja za tip zrakoplova ni potrebno izpolnjevanje točk 1(c) in 1(d).

▼**M6**

PRILOGA III

(Del 66)

VSEBINA

66.1 Pristojni organ oblasti

ODDELEK A – TEHNIČNE ZAHTEVE

PODDEL A – LICENCA ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVOV

66.A.1 Področje uporabe

66.A.3 Kategorije licenc

66.A.5 Skupine zrakoplovov

66.A.10 Zahteva

66.A.15 Upravičenost

66.A.20 Pravice

66.A.25 Zahteve glede osnovnega znanja

66.A.30 Zahtevane osnovne izkušnje

66.A.40 Stalna veljavnost licence za vzdrževanje zrakoplova

66.A.45 Odobritev ratingov za zrakoplov

66.A.50 Omejitve

66.A.55 Dokazilo o usposobljenosti

66.A.70 Določbe o konverziji

ODDELEK B – POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE

PODDEL A – SPLOŠNO

66.B.1 Področje uporabe

66.B.10 Pristojni organ oblasti

66.B.20 Vodenje evidenc

66.B.25 Medsebojna izmenjava informacij

66.B.30 Oprostitve

PODDEL B – IZDAJA LICENCE ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA

66.B.100 Postopek, po katerem pristojni organ izdaja licenco za vzdrževanje zrakoplova

66.B.105 Postopek za izdajo licence za vzdrževanje zrakoplova preko potrjene vzdrževalne organizacije po delu 145

66.B.110 Postopek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova za vključitev dodatne osnovne kategorije ali podkategorije

66.B.115 Postopek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova za vključitev ratinga za zrakoplov ali odpravo omejitev

66.B.120 Postopek za obnovitev veljavnosti licence za vzdrževanje zrakoplova

▼**M6**

66.B.125 Postopek za konverzijo licenc, vključno s skupinskimi ratingi

66.B.130 Postopek za neposredno odobritev usposabljanja za tip zrakoplova

PODDEL C – IZPITI

66.B.200 Izpit, ki ga vodi pristojni organ

PODDEL D – KONVERZIJA KVALIFIKACIJ ZA POTRDITVENO OSEBJE

66.B.300 Splošno

66.B.305 Poročilo o konverziji za nacionalne kvalifikacije

66.B.310 Poročilo o konverziji za pooblastila potrjenih vzdrževalnih organizacij

PODDEL E – PRIZNANJE IZPITOV

66.B.400 Splošno

66.B.405 Poročilo o priznanju izpita

66.B.410 Veljavnost priznanja izpita

PODDEL F – STALEN PREGLED

66.B.500 Preklic, začasna ukinitev ali omejitev licence za vzdrževanje zrakoplova

DODATKI

Dodatek I – Zahteve glede osnovnega znanja

Dodatek II – Standard osnovnega izpita

Dodatek III – Standard usposabljanja za tip zrakoplova in izpitni standard. Usposabljanje na delovnem mestu

Dodatek IV – Zahtevane izkušnje za podaljšanje licence za vzdrževanje zrakoplova

Dodatek V – EASA obrazec 19 – Obrazec za zahtevek

Dodatek VI – EASA obrazec 26 – Licenca za vzdrževanje zrakoplova iz Priloge III (del 66)

66.1 Pristojni organ

(a) Za namene te priloge (del 66) je pristojni organ:

1. organ, ki ga imenuje država članica in ga oseba najprej zaprosi za izdajo licence za vzdrževanje zrakoplova, ali

2. organ, ki ga je imenovala druga država članica, če gre za drug organ, v skladu s sporazumom z organom iz točke 1. V tem primeru se prekliče licenca iz točke 1, prenesejo se vse evidence iz točke 66.B.20, na podlagi teh evidenc pa se izda nova licenca.

(b) Agencija je odgovorna za opredelitev:

1. seznama tipov zrakoplova in

2. katere kombinacije konstrukcije zrakoplovov/motorjev se vključijo v posamezen rating za tip zrakoplova.

▼M6

ODDELEK A

TEHNIČNE ZAHTEVE

PODDEL A

VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA

66.A.1 Področje uporabe

Ta oddelek določa licenco za vzdrževanje zrakoplova ter pogoje njene uporabe, izdaje in nadaljevanja veljavnosti.

66.A.3 Kategorije licenc

(a) Licence za vzdrževanje zrakoplova vključujejo naslednje kategorije:

— Kategorija A

— Kategorija B1

— Kategorija B2

— Kategorija B3

— Kategorija C

(b) Kategoriji A in B1 sta nadalje razdeljeni v podkategorije, ki se nanašajo na kombinacije letal, helikopterjev, turbinskih in batnih motorjev. Te podkategorije so:

— A1 in B1.1 Letala s turbinskimi motorji

— A2 in B1.2 Letala z batnimi motorji

— A3 in B1.3 Helikopterji s turbinskimi motorji

— A4 in B1.4 Helikopterji z batnimi motorji

(c) Kategorija B3 se uporablja za letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj.

66.A.5 Skupine zrakoplovov

Za namen ratingov v licencah za vzdrževanje zrakoplova se zrakoplovi razvrščajo v naslednje skupine:

1. Skupina 1: zahtevni zrakoplovi na motorni pogon ter večmotorni helikopterji, letala, pri katerih največja potrjena operativna višina presega FL290, zrakoplovi, opremljeni s sistemi krmarjenja z uporabo računalnika, in drugi zrakoplovi, ki zahtevajo rating za tip zrakoplova, če tako določa Agencija.

2. Skupina 2: zrakoplovi, razen tistih iz skupine 1, ki sodijo v naslednje podskupine:

— podskupina 2a: letala z enim turbopropelerskim motorjem

— podskupina 2b: helikopterji z enim turbinskim motorjem

— podskupina 2c: helikopterji z enim batnim motorjem

3. Skupina 3: letala z batnimi motorji, ki ne sodijo v skupino 1.

66.A.10 Zahtevek

(a) Zahtevek za licenco ali spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova se izdela na EASA obrazcu 19 (glej Dodatek V) na način, ki ga določi pristojni organ, ki se mu zahtevek predloži.

▼M6

(b) Zahtevek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova se predloži pristojnemu organu države članice, ki je izdal licenco za vzdrževanje zrakoplova

(c) Poleg dokumentov, ki se zahtevajo v točkah 66.A.10(a), 66.A.10(b) ali 66.B.105, kot je ustrezno, prosilec za dodatne osnovne kategorije ali podkategorije k licenci za vzdrževanje zrakoplova pristojnemu organu predloži izvirnik svoje trenutne licence za vzdrževanje skupaj z EASA obrazcem 19.

(d) Ko prosilec za spremembo osnovnih kategorij izpolnjuje pogoje za tako spremembo po postopku iz točke 66.B.100 v državi članici, ki ni država članica, ki je izdala licenco, se zahtevek pošlje pristojnemu organu iz točke 66.1.

(e) Ko prosilec za spremembo osnovnih kategorij izpolnjuje pogoje za tako spremembo po postopku iz točke 66.B.105 v državi članici, ki ni država članica, ki je izdala licenco, vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s Prilogo II (del 145), pošlje licenco za vzdrževanje zrakoplova skupaj z EASA obrazcem 19 pristojnemu organu iz točke 66.1 za žig in podpis na spremenjeni ali ponovno izdani licenci, kot je ustrezno.

(f) Vsak zahtevek je utemeljen z dokumentacijo, ki izkazuje skladnost z ustreznim teoretičnim znanjem, praktičnim usposabljanjem in zahtevanimi izkušnjami v času vložitve zahtevka.

66.A.15 Upravičenost

Prosilec za licenco za vzdrževanje zrakoplova je star najmanj 18 let.

66.A.20 Pravice

(a) Veljajo naslednje pravice:

1. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije A imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje po manjšem načrtovanem linijskem vzdrževanju in odpravljanju manjših napak v mejah nalog, ki so izrecno potrjene na pooblastilu za potrjevanje iz točke 145.A.35 Priloge II (del 145). Pravice potrjevanja so omejene na delo, ki ga je imetnik licence osebno opravil v vzdrževalni organizaciji, ki je izdala pooblastilo za potrjevanje.

2. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije B1 imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje in opravlja nalogo podpornega osebja kategorije B1 po:

   — vzdrževanju, opravljenem na strukturi zrakoplova ter na pogonskih, mehanskih in električnih sistemih,

   — delih, opravljenih na letalskih elektronskih sistemih, ki zahtevajo le preproste preskuse za izkazovanje njihove uporabnosti, brez odpravljanja napak.

   Kategorija B1 vključuje ustrezno podkategorijo A.

3. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije B2 imetniku dovoljuje, da:

   (i) izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje in opravlja nalogo podpornega osebja kategorije B2 po:

      — vzdrževanju, opravljenem na elektronskih in električnih sistemih, in

      — delih, opravljenih na elektronskih in električnih sistemih znotraj pogonskih in mehanskih sistemov, ki zahtevajo le preproste preskuse za izkazovanje njihove uporabnosti, ter

▼M6

(ii) izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje po manjšem načrtovanem linijskem vzdrževanju in odpravljanju manjših napak v okviru nalog, ki so izrecno potrjene na pooblastilu za potrjevanje iz točke 145.A.35 Priloge II (del 145). Ta pravica potrjevanja je omejena na delo, ki ga je imetnik licence osebno opravil v vzdrževalni organizaciji, ki je izdala pooblastilo za potrjevanje, ter na ratinge, ki so že bili potrjeni v licenci B2.

Licenca kategorije B2 ne vključuje podkategorije A.

4. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije B3 imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje in opravlja nalogo podpornega osebja kategorije B3 za:

— vzdrževanje, opravljeno na strukturi letala ter na pogonskih, mehanskih in električnih sistemih,

— dela, opravljena na letalskih elektronskih sistemih, ki zahtevajo le preproste preskuse za izkazovanje njihove uporabnosti, brez odpravljanja napak.

5. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije C imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje po vzdrževanju na zrakoplovu v bazi. Pravice se uporabljajo za zrakoplov v celoti.

(b) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova ne sme izvajati svojih pravic, če:

1. ne izpolnjuje veljavnih zahtev iz Priloge I (del M) in Priloge II (del 145) in

2. ni v predhodnem dveletnem obdobju imel šest mesecev ustreznih izkušenj z vzdrževanjem v skladu s pravicami, ki jih dodeljuje licenca za vzdrževanje zrakoplova, ali če ni izpolnjeval določbe za izdajo ustreznih pravic in

3. ni ustrezno usposobljen za potrjevanje vzdrževanja ustreznega zrakoplova in

4. ni sposoben do ravni razumevanja brati, pisati in komunicirati v jezikih, v katerih so tehnična dokumentacija in postopki, potrebni za spremljanje izdaje potrdila o sprostitvi v obratovanje.

66.A.25 Zahteve glede osnovnega znanja

(a) Prosilec za licenco za vzdrževanje zrakoplova ali dodatek kategorije ali podkategorije k taki licenci z izpitom izkaže raven znanja iz ustreznih predmetnih modulov v skladu z Dodatkom I k Prilogi III (del 66). Izpite vodi organizacija za usposabljanje, ki je ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (del 147), ali pristojni organ.

(b) Usposabljanja in izpiti se zaključijo v desetih letih pred vložitvijo zahtevka za licenco za vzdrževanje zrakoplova ali dodatka kategorije ali podkategorije k taki licenci za vzdrževanje zrakoplova. V nasprotnem primeru je mogoče priznanje izpitov pridobiti v skladu s točko (c).

(c) Prosilec lahko pri pristojnem organu zaprosi za popolno ali delno priznanje izpitov v skladu z zahtevami glede osnovnega znanja, in sicer:

1. izpitov za preverjanje osnovnega znanja, ki ne izpolnjujejo zahteve iz točke (b) zgoraj, in

▼M6

2. katere koli druge tehnične usposobljenosti, za katero pristojni organ meni, da je enakovredna standardu znanja iz Priloge III (del 66).

Priznanja se odobrijo v skladu s poddelom E oddelka B te priloge (del 66).

(d) Priznanja prenehajo veljati deset let po tem, ko jih je pristojni organ odobril za prosilca. Po izteku veljavnosti lahko prosilec zaprosi za nova priznanja.

66.A.30 Zahtevane osnovne izkušnje

(a) Prosilec za licenco za vzdrževanje zrakoplova ima pridobljeno:

1. za kategorijo A, podkategoriji B1.2 in B1.4 ter kategorijo B3:

(i) tri leta praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, če prosilec nima predhodnega ustreznega tehničnega usposabljanja, ali

(ii) dve leti praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, in zaključeno usposabljanje za kvalificiranega delavca v tehničnem poklicu, za katero pristojni organ meni, da ustreza, ali

(iii) eno leto praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu in zaključeno osnovno usposabljanje, odobreno v skladu s Prilogo IV (del 147);

2. za kategorijo B2 in podkategoriji B1.1 in B1.3:

(i) pet let praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, če prosilec nima predhodnega ustreznega tehničnega usposabljanja, ali

(ii) tri leta praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu in zaključeno usposabljanje, za katerega pristojni organ meni, da ustreza, kot kvalificirani delavec v tehničnem poklicu ali

(iii) dve leti praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu in zaključeno osnovno usposabljanje, odobreno v skladu s Prilogo IV (del 147);

3. za kategorijo C v zvezi z velikimi zrakoplovi:

(i) tri leta izkušenj pri izvajanju pravic kategorije B1.1, B1.3 ali B2 na velikem zrakoplovu ali kot podporno osebje v skladu s točko 145.A.35 ali kombinacijo obojega ali

(ii) pet let izkušenj pri izvajanju pravic kategorije B1.2 ali B1.4 na velikem zrakoplovu ali kot podporno osebje v skladu s točko 145.A.35 ali kombinacijo obojega;

4. za kategorijo C v zvezi z drugimi zrakoplovi, se ne uvrščajo med velike zrakoplove: tri leta izkušenj pri izvajanju pravic kategorije B1 ali B2 na zrakoplovu, razen na velikem zrakoplovu, ali kot podporno osebje v skladu s točko 145.A.35(a) ali kombinacijo obojega;

5. za kategorijo C, pridobljeno po akademski poti: prosilec je diplomant iz tehničnih disciplin na univerzi ali drugi visokošolski izobraževalni ustanovi, ki jo priznava pristojni organ, s triletnimi izkušnjami pri delu v okolju za vzdrževanje civilnega zrakoplova z reprezentativnim izborom nalog, neposredno povezanih z vzdrževanjem zrakoplova, vključno s šestimi meseci opazovanja vzdrževalnih nalog v bazi.

(b) Prosilec za podaljšanje licence za vzdrževanje zrakoplova izpolnjuje zahteve za minimalne izkušnje za vzdrževanje civilnega zrakoplova, ki ustrezajo dodatni kategoriji ali podkategoriji licence, za katero je zaprosil, kot je opredeljeno v Dodatku IV k tej prilogi (del 66).

▼M6

(c) Izkušnje so praktične in vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja na zrakoplovu.

(d) Vsaj eno leto zahtevanih izkušenj predstavljajo nedavne izkušnje z vzdrževanjem na zrakoplovu kategorije/podkategorije, za katero želi prosilec pridobiti začetno licenco za vzdrževanje zrakoplova. Za nadaljnje dodajanje kategorije/podkategorije k obstoječi licenci za vzdrževanje zrakoplova smejo zahtevane nedavne izkušnje z vzdrževanjem zajemati manj kot eno leto, vendar vsaj tri mesece. Zahtevane izkušnje temeljijo na razliki med kategorijo/podkategorijo licence, ki jo prosilec ima, in kategorijo/podkategorijo, za katero prosi. Te dodatne izkušnje so tipične za novo kategorijo/podkategorijo licence, ki jo želi pridobiti.

(e) Ne glede na odstavek (a) se izkušnje z vzdrževanjem zrakoplova, pridobljene zunaj okolja vzdrževanja civilnega zrakoplova, sprejmejo, kadar je to vzdrževanje enakovredno tistemu, ki ga zahteva ta priloga (del 66), kar ugotovi pristojni organ. Za zagotovitev ustreznega razumevanja okolja za vzdrževanje civilnega zrakoplova pa se zahtevajo dodatne izkušnje z vzdrževanjem civilnega zrakoplova.

(f) Izkušnje se pridobijo v desetih letih pred vložitvijo zahtevka za licenco za vzdrževanje zrakoplova ali dodatka kategorije ali podkategorije k taki licenci.

66.A.40 Stalna veljavnost licence za vzdrževanje zrakoplova

(a) Licenca za vzdrževanje zrakoplova postane neveljavna pet let po zadnji izdaji ali spremembi, razen če imetnik svojo licenco za vzdrževanje zrakoplova predloži pristojnemu organu, ki jo je izdal, da bi preveril, če so informacije v licenci enake kot informacije, vsebovane v evidenci pristojnega organa, skladno s točko 66.B.120.

(b) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova izpolni ustrezne dele EASA obrazca 19 (glej Dodatek V) in ga skupaj s kopijo svoje licence predloži pristojnemu organu, ki je izdal prvotno licenco za vzdrževanje zrakoplova, razen če imetnik dela v vzdrževalni organizaciji, odobreni v skladu s Prilogo II (del 145), ki ima v svojem priročniku postopek, po katerem lahko taka organizacija predloži potrebno dokumentacijo v imenu imetnika licence za vzdrževanje zrakoplova.

(c) Vse pravice potrjevanja na osnovi licence za vzdrževanje zrakoplova postanejo neveljavne, takoj ko licenca za vzdrževanje zrakoplova preneha veljati.

(d) Licenca za vzdrževanje zrakoplova je veljavna samo (i) ko jo izda in/ali spremeni pristojni organ in (ii) ko je imetnik podpisal dokument.

66.A.45 Odobritev ratingov za zrakoplov

(a) Da bi lahko izvajal pravice potrjevanja na določenem tipu letala, mora imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova posredovati licenco v odobritev glede na ustrezne ratinge za zrakoplov.

— Za kategorijo B1, B2 ali C so ustrezni ratingi za zrakoplov naslednji:

1. Za zrakoplov skupine 1 ustrezen rating za tip zrakoplova.

2. Za zrakoplov skupine 2 ustrezen rating za tip zrakoplova, proizvajalčev podskupinski rating ali polni podskupinski rating.

▼M6

3. Za zrakoplov skupine 3 ustrezen rating za tip zrakoplova ali polni skupinski rating.

— Za kategorijo B3 je ustrezen rating „letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj“.

— V skladu z zahtevami iz točke 145.A.35 Priloge II (del 145) za kategorijo A ni potreben rating.

(b) Za odobritev ratingov za tip zrakoplova je potreben zadovoljiv zaključek ustreznega usposabljanja za tip zrakoplova kategorije B1, B2 ali C.

(c) Poleg zahteve iz točke (b) je za odobritev prvega ratinga za tip zrakoplova v dani kategoriji/podkategoriji potreben zadovoljiv zaključek ustreznega usposabljanja na delovnem mestu, kot je opisano v Dodatku III k Prilogi III (del 66).

(d) Z odstopanjem od točk (b) in (c) je mogoče za zrakoplove iz skupin 2 in 3 odobriti tudi ratinge za tip zrakoplova, in sicer po:

— zadovoljivem zaključku ustreznega izpita za tip zrakoplova kategorije B1, B2 ali C, kot je opisano v Dodatku III k tej prilogi (del 66), in

— v primeru kategorij B1 in B2, izkazu praktičnih izkušenj na tipu zrakoplova. V tem primeru praktične izkušnje vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustreza tej kategoriji licence.

V primeru ratinga kategorije C za usposobljeno osebo z visokošolsko diplomo, kot je opredeljeno v točki 66.A.30(a)(5), je prvi ustrezni izpit za tip zrakoplova na ravni kategorije B1 ali B2.

(e) Za zrakoplov skupine 2:

1. za odobritev proizvajalčevih podskupinskih ratingov za imetnike licenc kategorij B1 in C je potrebno izpolnjevanje zahtev za rating tipa vsaj dveh reprezentativnih tipov zrakoplovov, ki predstavljata podskupino istega proizvajalca;

2. za odobritev polnih podskupinskih ratingov za imetnike licenc kategorij B1 in C je potrebno izpolnjevanje zahtev za rating tipa vsaj treh reprezentativnih tipov zrakoplovov, ki predstavljajo podskupino različnih proizvajalcev;

3. za odobritev proizvajalčevih podskupinskih ratingov in polnih podskupinskih ratingov za imetnike licenc kategorije B2 je potreben izkaz praktičnih izkušenj, ki vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustreza kategoriji licence in ustrezni podskupini zrakoplova.

(f) Za zrakoplov skupine 3:

1. za odobritev polnega ratinga za zrakoplove skupine 3 za imetnike licenc kategorij B1, B2 in C je potreben izkaz praktičnih izkušenj, ki vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustreza kategoriji licence in skupini 3;

2. za kategorijo B1, razen če prosilec predloži dokaze o ustreznih izkušnjah, za rating za zrakoplove skupine 3 veljajo naslednje omejitve, ki so potrjene v licenci:

— letala s kabino pod tlakom,

— letala s kovinsko konstrukcijo,

▼M6

— letala s kompozitno konstrukcijo,

— letala z leseno konstrukcijo,

— letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino.

(g) Za licenco B3:

1. za odobritev ratinga „letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj“ je potreben izkaz praktičnih izkušenj, ki vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustreza kategoriji licence.

2. razen če prosilec predloži dokaze o ustreznih izkušnjah, za rating iz točke 1 veljajo naslednje omejitve, ki so potrjene v licenci:

— letala z leseno konstrukcijo,

— letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino.

— letala s kovinsko konstrukcijo,

— letala s kompozitno konstrukcijo.

66.A.50 Omejitve

(a) Omejitve, uvedene v zvezi z licenco za vzdrževanje zrakoplova, so izvzetja iz pravic potrjevanja in veljajo za celoten zrakoplov.

(b) Omejitve iz točke 66.A.45 prenehajo veljati po:

1. izkazu ustreznih izkušenj ali

2. zadovoljivi oceni prakse, ki jo je opravil pristojni organ.

(c) Omejitve iz točke 66.A.70 prenehajo veljati po zadovoljivem zaključku izpita iz modulov/predmetov, določenih v veljavnem poročilu o konverziji iz točke 66.B.300.

66.A.55 Dokazilo o usposobljenosti

Osebje, ki izvaja pravice potrjevanja, in podporno osebje, če tako zahteva za to pristojna oseba, v 24 urah predloži licenco kot dokazilo o usposobljenosti.

66.A.70 Določbe o konverziji

(a) Imetniku kvalifikacije za potrditveno osebje, veljavne v državi članici pred datumom začetka veljavnosti Priloge III (del 66), pristojni organ te države članice izda licenco za vzdrževanje zrakoplova brez nadaljnjega izpita ob upoštevanju pogojev iz poddela D oddelka B.

(b) Oseba, ki pridobiva kvalifikacije v procesu usposabljanja, veljavnem v državi članici pred začetkom veljavnosti Priloge III (del 66), lahko nadaljuje z usposabljanjem. Imetniku kvalifikacije za potrditveno osebje, pridobljene v skladu s tem procesom, pristojni organ zadevne države članice izda licenco za vzdrževanje zrakoplova brez nadaljnjega izpita ob upoštevanju pogojev iz poddela D oddelka B.

(c) Če je potrebno, licenca za vzdrževanje zrakoplova vsebuje omejitve v skladu s točko 66.A.50, da bi odražala razlike med (i) področjem uporabe kvalifikacije za potrditveno osebje, veljavne v državi članici pred datumom začetka veljavnosti te uredbe, ter (ii) zahtevami za osnovno znanje in standardi osnovnega izpita iz Dodatkov I in II k tej prilogi (del 66).

▼M6

(d) Z odstopanjem od odstavka (c) za zrakoplov, ki se ne uporablja za komercialni letalski prevoz, razen za velik zrakoplov, licenca za vzdrževanje zrakoplova vsebuje omejitve v skladu s točko 66.A.50, da se ohranijo pravice potrditvenega osebja, ki veljajo v zadevni državi članici pred datumom začetka veljavnosti te uredbe, in pravice v okviru konvertirane licence za vzdrževanje zrakoplova iz dela 66.

ODDELEK B

POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE

PODDEL A

SPLOŠNO

66.B.1 Področje uporabe

Ta oddelek določa postopke, vključno z upravnimi zahtevami, ki jih morajo izpolnjevati pristojni organi, zadolženi za izvajanje in uveljavljanje oddelka A te priloge (del 66).

66.B.10 Pristojni organ

(a) *Splošno*

Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitev ali preklic licenc za vzdrževanje zrakoplova.

Ta pristojni organ vzpostavi ustrezno organizacijsko strukturo za zagotavljanje skladnosti s to prilogo (del 66).

(b) *Viri*

Pristojni organ ima dovolj ustreznega osebja za zagotovitev izvajanja zahtev iz te priloge (del 66).

(c) *Postopki*

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se dosega skladnost s to prilogo (del 66). Ti postopki se pregledujejo in spreminjajo za zagotavljanje stalne skladnosti.

66.B.20 Vodenje evidence

(a) Pristojni organ vzpostavi sistem vodenja evidence, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, ponovne potrditve, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsake licence za vzdrževanje zrakoplova.

(b) Ta evidenca za vsako licenco vključuje:

1. zahtevek za licenco ali spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova, vključno z vso spremljajočo dokumentacijo;

2. kopijo licence za vzdrževanje zrakoplova, vključno z morebitnimi spremembami;

3. kopije vse ustrezne korespondence;

4. podrobnosti o kakršnih koli izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje;

5. kakršno koli poročilo drugih pristojnih organov v zvezi z imetnikom licence za vzdrževanje zrakoplova;

6. evidenco o izpitih, ki jih je izvedel pristojni organ;

▼M6

7. veljavno poročilo o konverziji, ki se uporablja za konverzijo;

8. veljavno poročilo o priznanju, ki se uporablja za priznavanje.

(c) Evidenca iz točk 1 do 5 točke (b) se hrani vsaj pet let po koncu veljavnosti licence.

(d) Evidenca iz točk 6, 7 in 8 točke (b) se hrani za neomejeno obdobje.

66.B.25 Medsebojna izmenjava informacij

(a) Da bi izvajali zahteve iz te uredbe, pristojni organi sodelujejo v medsebojni izmenjavi informacij v skladu s členom 15 Uredbe (ES) št. 216/2008.

(b) Brez poseganja v pristojnosti držav članic zadevni pristojni organi v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ki vključuje več držav članic, drug drugemu pomagajo pri opravljanju potrebnega ukrepanja za pregled nad delovanjem.

66.B.30 Izjeme

Vse izjeme, odobrene po členu 14.4 Uredbe (ES) št. 216/2008, pristojni organ evidentira in hrani.

PODDEL B

IZDAJA LICENCE ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA

Ta poddel zagotavlja postopke, ki jim mora slediti pristojni organ za izdajo, spremembo ali podaljšanje licence za vzdrževanje zrakoplova.

66.B.100 Postopek, po katerem pristojni organ izdaja licenco za vzdrževanje zrakoplova

(a) Ob prejemu EASA obrazca 19 in spremljajoče dokumentacije pristojni organ preveri popolnost EASA obrazca 19 in preveri, da navedene izkušnje izpolnjujejo zahteve iz te priloge (del 66).

(b) Pristojni organ preveri status prosilčevega izpita in/ali potrdi veljavnost morebitnih priznanj izpita za zagotovitev, da so izpolnjeni vsi zahtevani moduli Dodatka I, kot zahteva ta priloga (del 66).

(c) Ko pristojni organ preveri identiteto in datum rojstva prosilca ter se zadovoljivo prepriča, da prosilec izpolnjuje standarde znanja in izkušenj, ki jih zahteva ta priloga (del 66), mu izda ustrezno licenco za vzdrževanje zrakoplova. Enake informacije pristojni organ hrani v svoji evidenci.

(d) Če se tipi ali skupine zrakoplovov potrjujejo v času izdaje prve licence za vzdrževanje zrakoplova, pristojni organ preveri skladnost s točko 66.B.115.

66.B.105 Postopek za izdajo licence za vzdrževanje zrakoplova prek potrjene vzdrževalne organizacije v skladu s Prilogo II (del 145)

(a) Vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s Prilogo II (del 145), ki jo je pristojni organ pooblastil za opravljanje te dejavnosti, lahko (i) pripravi licenco za vzdrževanje zrakoplova v imenu pristojnega organa ali (ii) izdela priporočila pristojnemu organu v zvezi z zahtevkom posameznika za licenco za vzdrževanje zrakoplova, tako da lahko pristojni organ tako licenco pripravi in izda.

▼M6

(b) Vzdrževalne organizacije iz točke (a) zagotovijo skladnost s točkami 66.B.100 (a) in (b).

(c) V vseh primerih lahko licenco za vzdrževanje zrakoplova izda prosilcu le pristojni organ.

66.B.110 Postopek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova za vključitev dodatne osnovne kategorije ali podkategorije

(a) Ob zaključku postopkov, opredeljenih v točki 66.B.100 ali 66.B.105, pristojni organ vpiše in potrdi dodatno osnovno kategorijo ali podkategorijo na licenci za vzdrževanje zrakoplova z žigom in podpisom ali ponovno izdajo licence.

(b) Sistem evidentiranja pristojnega organa se ustrezno spremeni.

66.B.115 Postopek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova za vključitev ratinga za zrakoplov ali odpravo omejitev

(a) Ob prejemu zadovoljivega EASA obrazca 19 in morebitne spremne dokumentacije, ki izkazuje izpolnjevanje zahtev za veljaven rating, in licence za vzdrževanje zrakoplova, pristojni organ:

1. v prosilčevi licenci za vzdrževanje zrakoplova potrdi veljaven rating za zrakoplov ali

2. ponovno izda omenjeno licenco, da vključuje veljaven rating za zrakoplov, ali

3. odpravi veljavne omejitve v skladu s točko 66.A.50.

Sistem evidentiranja pristojnega organa se ustrezno spremeni.

(b) Če organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja, ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (del 147), ne izvede celotnega usposabljanja za tip zrakoplova, se pristojni organ prepriča, ali so pred izdajo ratinga za tip izpolnjene vse zahteve glede usposabljanja za tip zrakoplova.

(c) Če usposabljanje na delovnem mestu ni potrebno, se rating za tip zrakoplova odobri na podlagi spričevala o priznanju, ki ga izda organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja, odobrena v skladu s Prilogo IV (del 147).

(d) Če usposabljanje za tip zrakoplova ni zajeto v enem tečaju, se pristojni organ pred odobritvijo ratinga za tip prepriča, ali sta vsebina in trajanje tečajev v celoti usklajena s področjem uporabe kategorije licence ter ali so bila ustrezno obravnavana vmesna področja.

(e) V primeru izobraževanja o razlikah se pristojni organ prepriča, ali so (i) prejšnja kvalifikacija prosilca, dopolnjena s (ii) tečajem, odobrenim v skladu s Prilogo IV (del 147), ali tečajem, ki ga je neposredno odobril pristojni organ, sprejemljivi za odobritev ratinga za tip.

(f) Skladnost s praktičnimi elementi se izkaže (i) s predložitvijo podrobne evidence ali dnevnika praktičnega usposabljanja, ki ga zagotovi vzdrževalna organizacija, ustrezno odobrena v skladu s Prilogo II (del 145) ali, če je na voljo, (ii) s spričevalom o usposabljanju, ki zajema element praktičnega usposabljanja in ki ga izda organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja, ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (del 147).

▼M6

(g) Pri odobritvi tipa zrakoplova se uporabljajo ratingi za tip zrakoplova, ki jih določi Agencija.

66.B.120 Postopek za obnovitev veljavnosti licence za vzdrževanje zrakoplova

(a) Pristojni organ primerja imetnikovo licenco za vzdrževanje zrakoplova z evidenco pristojnega organa in preveri morebitno tekoče ukrepanje glede preklica, začasne ukinitve ali spremembe po točki 66.B.500. Če so dokumenti identični in ni tekočega ukrepanja po točki 66.B.500, se imetnikova kopija obnovi za pet let, evidenca pa ustrezno potrdi.

(b) Če se evidenca pristojnega organa razlikuje od licence za vzdrževanje zrakoplova, ki jo ima imetnik licence:

1. pristojni organ razišče razloge za te razlike in se lahko odloči, da ne bo obnovil licence za vzdrževanje zrakoplova;

2. pristojni organ obvesti oba, imetnika licence in katero koli poznano vzdrževalno organizacijo, odobreno v skladu s poddelom F Priloge I (del M) ali Prilogo II (del 145), na katero to dejstvo lahko neposredno vpliva;

3. pristojni organ po potrebi ukrepa v skladu s točko 66.B.500 za preklic, začasno ukinitev ali spremembo zadevne licence.

66.B.125 Postopek za konverzijo licenc, vključno s skupinskimi ratingi

(a) Posamezni ratingi za tip zrakoplova, ki so že odobreni na licenci za vzdrževanje zrakoplova iz točke 4 člena 5, ostanejo na licenci in se ne konvertirajo v nove ratinge, razen če imetnik licence v celoti izpolnjuje zahteve za odobritev iz točke 66.A.45 te priloge (del 66) za ustrezne skupinske/podskupinske ratinge.

(b) Konverzija se izvede v skladu z naslednjo pretvorbeno tabelo:

1. za kategorijo B1 ali C:

— helikopter z batnim motorjem, popolna skupina: konvertirana v „popolno podskupino 2c“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje z enim batnim motorjem iz skupine 1,

— helikopter z batnim motorjem, proizvajalčeva skupina: konvertirana v ustrezno „proizvajalčevo podskupino 2c“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje z enim batnim motorjem zadevnega proizvajalca iz skupine 1,

— helikopter s turbinskim motorjem, popolna skupina: konvertirana v „popolno podskupino 2b“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje z enim turbinskim motorjem iz skupine 1,

— helikopter s turbinskim motorjem, proizvajalčeva skupina: konvertirana v ustrezno „proizvajalčevo podskupino 2b“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje z enim turbinskim motorjem zadevnega proizvajalca iz skupine 1,

▼M6

— letalo z enim batnim motorjem – kovinska konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kompozitno konstrukcijo, letala z leseno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino,

— letala z več batnimi motorji – kovinska konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kompozitno konstrukcijo, letala z leseno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino,

— letalo z enim batnim motorjem – lesena konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kovinsko konstrukcijo, letala s kompozitno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino,

— letalo z več batnimi motorji – lesena konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kovinsko konstrukcijo, letala s kompozitno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino,

— letalo z enim batnim motorjem – kompozitna konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kovinsko konstrukcijo, letala z leseno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino,

— letalo z več batnimi motorji – kompozitna konstrukcija, popolna skupina ali proizvajalčeva skupina: konvertirana v „popolno skupino 3“. Za licenco B1 se vključijo naslednje omejitve: letala s kovinsko konstrukcijo, letala z leseno konstrukcijo ter letala s kovinsko cevasto konstrukcijo, prekrito s tkanino,

— letalo z enim turbinskim motorjem, popolna skupina: konvertirana v „popolno podskupino 2a“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za letala z enim turbopropelerskim motorjem, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1,

— letalo z enim turbinskim motorjem, proizvajalčeva skupina: konvertirana v ustrezno „proizvajalčevo podskupino 2a“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za letala z enim turbopropelerskim motorjem zadevnega proizvajalca, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1,

— letalo z več turbinskimi motorji, popolna skupina: konvertirana v ratinge za tip zrakoplova za letala z več turbopropelerskimi motorji, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova;

▼M6

2. za kategorijo B2:

— letalo: konvertirana v „popolno podskupino 2a“ in „popolno skupino 3“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za letala, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1,

— helikopter: konvertirana v „popolni podskupini 2b in 2c“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovali ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1;

3. za kategorijo C:

— letalo: konvertirana v „popolno podskupino 2a“ in „popolno skupino 3“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za letala, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovala ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1,

— helikopter: konvertirana v „popolni podskupini 2b in 2c“, vključno z ratingi za tip zrakoplova za helikopterje, ki v prejšnjem sistemu niso potrebovali ratinga za tip zrakoplova in sodijo v skupino 1.

(c) Če so po postopku konverzije iz točke 66.A.70 za licenco začele veljati omejitve, te omejitve ostanejo na licenci, razen če se odpravijo v skladu s pogoji, opredeljenimi v ustreznem poročilu o konverziji iz točke 66.B.300.

66.B.130 Postopek za neposredno odobritev usposabljanja za tip zrakoplova

Pristojni organ lahko odobri usposabljanje za tip zrakoplova, ki ga ni izvedla organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja, odobrena v skladu s Prilogo IV (del 147), in sicer v skladu s točko 1 Dodatka III k tej prilogi (del 66). V tem primeru izvede pristojni organ postopek za zagotovitev, da je usposabljanje za tip zrakoplova v skladu z Dodatkom III k tej prilogi (del 66).

PODDEL C

IZPITI

Ta poddel določa postopke za izpite, ki jih izvaja pristojni organ.

66.B.200 Izpit, ki ga izvaja pristojni organ

(a) Vsa izpitna vprašanja se pred izpitom hranijo na zavarovan način za zagotovitev, da kandidati ne bodo vedeli, katera vprašanja bodo osnova izpita.

(b) Pristojni organ imenuje:

1. osebe za nadzor nad vprašanji, ki se uporabljajo za vsak izpit;

2. izpraševalce, ki so prisotni na vseh izpitih, za zagotovitev integritete izpita.

(c) Osnovni izpiti upoštevajo standard, opredeljen v dodatkih I in II k tej prilogi (del 66).

(d) Izpiti iz usposabljanja za tip zrakoplova in izpiti za tip zrakoplova upoštevajo standard, opredeljen v Dodatku III k tej prilogi (del 66).

▼M6

(e) Nova opisna vprašanja se pripravijo vsaj vsakih šest mesecev, uporabljena vprašanja pa se umaknejo ali mirujejo. Zapis uporabljenih vprašanj se zadrži v evidenci zaradi sklicevanja.

(f) Vse izpitne pole se na začetku izpita izročijo kandidatu, ob koncu odmerjenega izpitnega časa pa se vrnejo izpraševalcu. Med odmerjenim izpitnim časom se izpitne pole ne smejo odnašati iz izpitnega prostora.

(g) Poleg specifične dokumentacije, potrebne za izpite za tip, sme biti kandidatu med izpitom na voljo samo izpitna pola.

(h) Kandidati za izpit so ločeni drug od drugega, tako da ne morejo brati izpitnih pol drug drugega. Ne smejo govoriti z nikomer, razen z izpraševalcem.

(i) Kandidatom, za katere je bilo dokazano, da so goljufali, je prepovedano opravljati nadaljnji izpit v 12 mesecih od datuma izpita, pri katerem je bilo ugotovljeno, da goljufajo.

PODDEL D

KONVERZIJA KVALIFIKACIJ ZA POTRDITVENO OSEBJE

Ta poddel določa postopke za konverzijo kvalifikacij za potrditveno osebje iz točke 66.A.70 v licence za vzdrževanje zrakoplova.

66.B.300 Splošno

(a) Pristojni organ lahko konvertira le kvalifikacije, (i) pridobljene v državi članici, za katero je pristojen, brez poseganja v dvostranske sporazume, in (ii) veljavne pred začetkom veljavnosti zahtev iz te priloge (del 66).

(b) Pristojni organ lahko opravi konverzijo le v skladu s poročilom o konverziji, pripravljenim po ustrezni točki 66.B.305 ali 66.B.310.

(c) Poročila o konverziji (i) pristojni organ pripravi ali (ii) odobri za zagotovitev skladnosti s to prilogo (del 66).

(d) Poročila o konverziji, vključno z njihovo morebitno spremembo, pristojni organ hrani v evidenci v skladu s točko 66.B.20.

66.B.305 Poročilo o konverziji za nacionalne kvalifikacije

(a) Poročilo o konverziji za nacionalne kvalifikacije za potrditveno osebje opisuje področje uporabe vsakega tipa kvalifikacije, vključno s tem povezano nacionalno licenco in morebitnimi z licenco povezanimi pravicami, ter vključuje kopijo ustreznih nacionalnih predpisov, ki jih določajo.

(b) Poročilo o konverziji za vsak tip kvalifikacij iz točke (a) prikazuje:

1. v katero licenco za vzdrževanje zrakoplova bo konvertirano in

2. katere omejitve se dodajo v skladu s točkama 66.A.70(c) ali (d), kot je ustrezno, in

▼M6

3. pogoje za odpravo omejitev, z opredelitvijo modulov/predmetov, za katere je potreben izpit za odpravo omejitev in pridobitev popolne licence za vzdrževanje zrakoplova ali za vključitev dodatne (pod-)kategorije. To vključuje module, določene v Dodatku III k tej prilogi (del 66), ki niso zajeti v nacionalni kvalifikaciji.

66.B.310 Poročilo o konverziji za pooblastila potrjenih vzdrževalnih organizacij

(a) Za vsako zadevno potrjeno vzdrževalno organizacijo poročilo o konverziji opisuje področje uporabe vsakega tipa pooblastila, ki ga je izdala vzdrževalna organizacija, in vključuje kopijo ustreznih postopkov potrjene vzdrževalne organizacije za kvalifikacijo in pooblaščanje potrditvenega osebja, na katerih temelji postopek konverzije.

(b) Poročilo o konverziji za vsak tip pooblastila iz točke (a) prikazuje:

1. v katero licenco za vzdrževanje zrakoplova bo konvertirano in

2. katere omejitve se dodajo v skladu s točkama 66.A.70(c) ali (d), kot je ustrezno, in

3. pogoje za odpravo omejitev, z opredelitvijo modulov/predmetov, za katere je potreben izpit za odpravo omejitev, in pridobitev popolne licence za vzdrževanje zrakoplova ali za vključitev dodatne (pod-)kategorije. To vključuje module, določene v Dodatku III k tej prilogi (del 66), ki niso zajeti v nacionalni kvalifikaciji.

PODDEL E

PRIZNANJE IZPITOV

Ta poddel zagotavlja postopke za odobritev priznanja izpitov iz točke 66.A.25(c).

66.B.400 Splošno

(a) Pristojni organ lahko odobri priznanje izpita samo na podlagi poročila o priznanju izpita, pripravljenega v skladu s točko 66.B.405.

(b) Poročilo o priznanju izpita (i) pristojni organ pripravi ali (ii) odobri za zagotovitev skladnosti s to prilogo (del 66).

(c) Poročila o priznanju izpita, vključno z njihovo morebitno spremembo, pristojni organ označi z datumom in hrani v evidenci v skladu s točko 66.B.20.

66.B.405 Poročilo o priznanju izpita

(a) Poročilo o priznanju izpita vključuje primerjavo med:

(i) moduli, podmoduli, predmeti in stopnjami znanja z Dodatka I k tej prilogi (del 66), kot je ustrezno, in

(ii) učnim načrtom za zadevno tehnično usposabljanje, ki ustreza želeni kategoriji.

Na podlagi te primerjave se ugotovi, ali je izkazana skladnost, za vsako izjavo pa je na voljo utemeljitev.

▼M6

(b) Priznanje izpitov, razen izpitov za preverjanje osnovnega znanja, ki jih izvajajo organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, odobrene v skladu s Prilogo IV (del 147), lahko odobri le pristojni organ države članice, v kateri je bila pridobljena kvalifikacija, brez poseganja v dvostranske sporazume.

(c) Priznanja ni mogoče odobriti, razen če ta vključuje izjavo o izpolnjevanju za vsak modul in podmodul ter navaja, kje v tehnični kvalifikaciji se lahko najde enakovreden standard.

(d) Pristojni organ redno preverja morebitne spremembe (i) nacionalnega standarda kvalifikacij ali (ii) Dodatka I k tej prilogi (del 66) in oceni, ali so posledično potrebne spremembe poročila o priznanju izpita. Te spremembe se dokumentirajo, datirajo in evidentirajo.

66.B.410 Veljavnost priznanja izpita

(a) Pristojni organ pisno obvesti prosilca o odobrenih priznanjih ter navede uporabljeno poročilo o priznanju izpita.

(b) Priznanja prenehajo veljati deset let po njihovi odobritvi.

(c) Po njihovem izteku veljavnosti lahko prosilec zaprosi za nova priznanja. Pristojni organ brez dodatne obravnave podaljša veljavnost priznanj za dodatno obdobje desetih let, če se zahteve glede osnovnega znanja iz Dodatka I k tej prilogi (del 66) niso spremenile.

PODDEL F

STALEN PREGLED

Ta poddel opisuje postopke za stalen pregled licence za vzdrževanje zrakoplova ter zlasti za preklic, začasno ukinitev ali omejitev licence za vzdrževanje zrakoplova.

66.B.500 Preklic, začasna ukinitev ali omejitev licence za vzdrževanje zrakoplova

Pristojni organ začasno ukine, omeji ali prekliče licenco za vzdrževanje zrakoplova, kadar ugotovi, da gre za varnostni problem ali če ima očiten dokaz, da je oseba opravila ali bila vključena v eno ali več naslednjih dejavnosti:

1. pridobitev licence za vzdrževanje zrakoplova in/ali pravic potrjevanja s ponareditvijo dokumentarne evidence;

2. opustitev izvedbe zahtevanega vzdrževanja kombinirana z opustitvijo poročanja tega dejstva organizaciji ali osebi, ki je zahtevala vzdrževanje;

3. opustitev izvedbe zahtevanega vzdrževanja, ki izhaja iz lastnega pregleda, kombinirana z opustitvijo poročanja tega dejstva organizaciji ali osebi, za katero se je vzdrževanje nameravalo opraviti;

4. malomarno vzdrževanje;

5. ponarejanje evidence za vzdrževanje;

6. izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje vedoč, da vzdrževanje, navedeno na potrdilu o sprostitvi, ni bilo opravljeno, ali brez preverjanja, da je bilo tako vzdrževanje opravljeno;

7. izvedba vzdrževanja ali izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje pod škodljivim vplivom alkohola ali drog;

8. izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje ob neskladnosti s Prilogo I (del M), Prilogo II (del 145) ali Prilogo III (del 66).

▼M6

Dodatek I

Zahteve glede osnovnega znanja

1. **Stopnje znanja za licenco za vzdrževanje zrakoplova kategorije A, B1, B2, B3 in C**

Osnovno znanje za kategorije A, B1, B2 in B3 je navedeno s stopnjami znanja (1, 2 ali 3) za vsak veljaven predmet. Prosilci za kategorijo C izpolnjujejo stopnje osnovnega znanja kategorije B1 ali kategorije B2.

Kazalci ravni znanja so opredeljeni s tremi stopnjami, kot sledi:

— *STOPNJA 1: Seznanjenost z osnovnimi elementi predmeta.*

Cilji:

(a) Prosilec mora biti seznanjen z osnovnimi elementi predmeta.

(b) Prosilec mora znati preprosto opisati celoten predmet z uporabo običajnih besed in primerov.

(c) Prosilec mora biti sposoben uporabljati tipične izraze.

— *STOPNJA 2: Splošno znanje iz teoretičnih in praktičnih vidikov predmeta ter sposobnost uporabljati to znanje.*

Cilji:

(a) Prosilec mora biti sposoben razumeti teoretične osnove predmeta.

(b) Prosilec mora znati splošno opisati predmet z uporabo ustrezno tipičnih primerov.

(c) Prosilec mora biti sposoben uporabljati matematične formule v povezavi s fizikalnimi zakoni, ki opisujejo predmet.

(d) Prosilec mora biti sposoben brati in razumeti skice, risbe in diagrame, ki opisujejo predmet.

(e) Prosilec mora biti sposoben praktično uporabljati svoje znanje z uporabo podrobnih postopkov.

— *STOPNJA 3: Podrobno znanje o teoretičnih in praktičnih vidikih predmeta ter zmožnost kombinirati in uporabiti ločene elemente znanja na logičen in razumljiv način.*

Cilji:

(a) Prosilec mora poznati teorijo predmeta in medsebojne povezave z drugimi predmeti.

(b) Prosilec mora biti sposoben podrobno opisati celoten predmet z uporabo teoretičnih temeljev in značilnih primerov.

(c) Prosilec mora razumeti in biti sposoben uporabljati matematične formule v zvezi s predmetom.

(d) Prosilec mora biti sposoben brati, razumeti in pripravljati skice, preproste risbe in diagrame, ki opisujejo predmet.

▼**M6**

(e) Prosilec mora biti sposoben praktično uporabljati svoje znanje z uporabo proizvajalčevih navodil.

(f) Prosilec mora biti sposoben podajati rezultate iz različnih virov in meritev ter ustrezno korektivno ukrepati.

2. **Modularizacija**

Kvalifikacije za osnovne predmete za vsako kategorijo ali podkategorijo licence za vzdrževanje zrakoplova morajo biti v skladu z naslednjo matriko, kjer so predmeti, ki veljajo, označeni z „X“.

Predmetni modul	Zrakoplov A ali B1 s:		Helikopter A ali B1 s:		B2	B3
	Turbinskim(-i) motorjem(-i)	Batnim(-i) motorjem(-i)	Turbinskim(-i) motorjem(-i)	Batnim(-i) motorjem(-i)	Letalska elektronika	Letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj
1	X	X	X	X	X	X
2	X	X	X	X	X	X
3	X	X	X	X	X	X
4	X	X	X	X	X	X
5	X	X	X	X	X	X
6	X	X	X	X	X	X
7A	X	X	X	X	X	
7B						X
8	X	X	X	X	X	X
9A	X	X	X	X	X	
9B						X
10	X	X	X	X	X	X
11A	X					
11B		X				
11C						X
12			X	X		
13					X	
14					X	
15	X		X			
16		X		X		X
17A	X	X				
17B						X

▼**M6**

MODUL 1. MATEMATIKA

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
1.1 **Aritmetika**	1	2	2	2
aritmetični izrazi in znaki, načini množenja in deljenja, ulomki in decimalna števila, faktorji in mnogokratniki, uteži, mere in pretvorniki, razmerje in sorazmerje, povprečja in odstotki, površine in prostornine, kvadrati in kubi, kvadratni in kubični koreni.				
1.2 **Algebra**				
(a) izračunavanje preprostih algebraičnih izrazov, seštevanje, odštevanje, množenje in deljenje, uporaba oklepajev, preprosti algebraični ulomki;	1	2	2	2
(b) linearne enačbe in njihovo reševanje;	—	1	1	1
eksponenti in potence, negativni in ulomljeni eksponenti;				
binarni in drugi uporabni številski sistemi;				
sistemi enačb in enačbe druge stopnje z eno neznanko;				
logaritmi.				
1.3 **Geometrija**				
(a) preproste geometrijske konstrukcije;	—	1	1	1
(b) grafični prikaz; vrsta in raba grafov, grafi enačb/funkcij;	2	2	2	2
(c) preprosta trigonometrija; trigonometrična razmerja, uporaba tabel ter pravokotnih in polarnih koordinat (koordinatnih sistemov).	—	2	2	2

MODUL 2. FIZIKA

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
2.1 **Snov**	1	1	1	1
lastnosti snovi: kemični elementi, struktura atoma, molekule;				
kemične spojine;				
stanja: trdo, tekoče in plinasto;				
spremembe stanj.				
2.2 **Mehanika**				
2.2.1 *Statika*	1	2	1	1
sile, navor in vrtilne sile, vektorski prikaz;				

▼**M6**

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
težišče;				
elementi teorije obremenitve, deformacije in prožnosti: napetost, kompresija, strig in torzija;				
narava in lastnosti trdnih snovi, tekočin in plinov;				
pritisk in vzgon v tekočinah (barometri).				
2.2.2 *Kinetika*	1	2	1	1
premočrtno gibanje: enakomerno gibanje v ravni črti, enakomerno pospešeno gibanje (gibanje zaradi težnosti);				
krožno gibanje: enakomerno kroženje (centrifugalne/centripetalne sile);				
periodično gibanje: nihanje;				
preprosta teorija nihanja, harmoničnost in resonanca;				
kvocient hitrosti, mehanski pospešek in izkoristek.				
2.2.3 *Dinamika*				
(a) masa;	1	2	1	1
sila, vztrajnost, delo, moč, energija (potencialna, kinetična in skupna energija), toplota, izkoristek.				
(b) moment, ohranjanje momenta;	1	2	2	1
sunek sile;				
giroskopski principi;				
trenje: lastnosti in učinki, koeficient trenja (kotalni upor).				
2.2.4 *Dinamika tekočin*				
(a) specifična teža in gostota;	2	2	2	2
(b) viskoznost, upornost tekočin, učinki linearnega toka;	1	2	1	1
učinki stisljivosti na tekočine;				
statični, dinamični in skupni tlak: Bernoullijev teorem, Venturijeva cev.				
2.3 **Termodinamika**				
(a) temperatura: termometri in temperaturne lestvice: Celzij, Fahrenheit in Kelvin; definicija toplote;	2	2	2	2

▼**M6**

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
(b) toplotna kapaciteta, specifična toplota; prehajanje toplote: konvekcija, sevanje in prevajanje; volumetrična ekspanzija; prvi in drugi zakon termodinamike; plini: zakoni idealnih plinov; specifična toplota pri konstantni prostornini in konstantnem tlaku, opravljeno delo pri širjenju plinov; izotermno, adiabatno širjenje in krčenje, takti motorja, konstantna prostornina in konstantni pritisk, hladilniki in toplotne črpalke; latentna toplota pri taljenju in izparevanju, toplotna energija, toplota pri izgorevanju.	—	2	2	1
2.4 **Optika (svetloba)**	—	2	2	—
lastnosti svetlobe, hitrost svetlobe;				
zakoni odboja in loma svetlobe: odboj svetlobe na ravnih površinah, odboj na ukrivljenih ogledalih, lom, leče;				
optična vlakna.				
2.5 **Valovanje in zvok**	—	2	2	—
valovanje: mehanski valovi, sinusoidno valovanje, pojavi interference, stoječe valovanje;				
zvok: hitrost zvoka, proizvajanje zvoka, jakost, frekvenca in barva, Dopplerjev pojav.				

MODUL 3. TEMELJI ELEKTROTEHNIKE

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
3.1 **Teorija elektronov**	1	1	1	1
struktura in porazdelitev električnega naboja v: atomih, molekulah, ionih, spojinah;				
molekularna struktura prevodnikov, polprevodnikov in izolatorjev.				
3.2 **Statična elektrika in prevajanje**	1	2	2	1
statična elektrika in porazdelitev elektrostatičnega naboja;				
elektrostatični zakoni privlačnosti in odbojnosti;				
enote naboja, Coulombov zakon;				
električna prevodnost v trdnih snoveh, tekočinah, plinih in v vakuumu.				

▼M6

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
3.3 **Elektrotehnična terminologija**	1	2	2	1
naslednji izrazi, njihove enote in dejavniki, ki nanje vplivajo: razlika potencialov, električna poljska jakost, napetost, tok, upornost, prevodnost, naboj, konvencionalni električni tok, pretok elektronov.				
3.4 **Proizvodnja elektrike**	1	1	1	1
proizvodnja elektrike z naslednjimi metodami: svetloba, toplota, trenje, tlak, kemično delovanje, magnetizem in gibanje.				
3.5 **Viri enosmernega toka**	1	2	2	2
konstrukcija in osnovno kemično delovanje: primarnih členov, sekundarnih členov, svinčevih celic, nikelj-kadmijevih celic, drugih alkalnih celic;				
zaporedno in vzporedno vezane celice;				
notranja upornost in njen učinek na baterijo;				
konstrukcija, materiali in delovanje termočlenov;				
delovanje fotocelic.				
3.6 **Enosmerni tokokrogi**	—	2	2	1
Ohmov zakon, Kirchhoffovi zakoni (napetosti in toka);				
izračunavanje upornosti, napetosti in toka z zgoraj omenjenimi zakoni;				
pomen notranje upornosti vira.				
3.7 **Upornost/upor**				
(a) upornost in dejavniki, ki nanjo vplivajo;	—	2	2	1
specifična upornost;				
barvne kode uporov, vrednosti in tolerance, preferenčne vrednosti, razredi moči;				
zaporedna in vzporedna vezava uporov;				
izračun skupne upornosti z zaporednimi, vzporednimi in zaporedno-vzporednimi vezavami;				
delovanje in uporaba potenciometrov in reostatov;				
delovanje Wheatstonovega mostiča;				

▼M6

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
(b) pozitivni in negativni temperaturni koeficienti prevodnosti; fiksni upori, stabilnost, toleranca in omejitve, načini konstrukcije; spremenljivi upori, termistorji, napetostno spremenljivi upori; konstrukcija potenciometrov in reostatov; konstrukcija Wheatstonovega mostiča.	—	1	1	—
3.8 **Moč** moč, delo in energija (kinetična in potencialna); izguba moči zaradi upora; formula moči; izračuni za moč, delo in energijo.	—	2	2	1
3.9 **Kapacitativnost/kondenzator** delovanje in vloga kondenzatorja; dejavniki, ki vplivajo na kapacitativno površino elektrod, razdalja med elektrodami, število elektrod, dielektrik in dielektrična konstanta, delovna napetost, razredi napetosti; tipi kondenzatorjev, konstrukcija in delovanje; barvno kodiranje kondenzatorjev; izračun kapacitivnosti in napetosti v zaporednih in vzporednih tokokrogih; eksponentni naboj in izpraznitev kondenzatorja, časovne konstante; preizkušanje kondenzatorjev.	—	2	2	1
3.10 **Magnetizem**				
(a) teorija magnetizma; lastnosti magneta; delovanje magneta, visečega v zemeljskem magnetnem polju; namagnetenje in razmagnetenje; magnetna zaščita; različne vrste magnetnih materialov; konstrukcija elektromagnetov in principi delovanja; pravila roke za določanje magnetnega polja okoli vodnika, skozi katerega teče tok;	—	2	2	1
(b) magnetna sila, poljska jakost, gostota magnetnega pretoka, permeabilnost, histerezna zanka, remanenca, koercitivna jakost, magnetna upornost, nasičenje magneta, vrtinčasti tokovi; varnostni ukrepi za nego in hranjenje magnetov.	—	2	2	1

▼**M6**

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
3.11 **Indukcija/induktor**	—	2	2	1
Faradayev zakon;				
indukcija napetosti v prevodniku, ki se premika v magnetnem polju;				
načela indukcije;				
učinki naslednjih dejavnikov na velikost inducirane napetosti: magnetnega poljska jakost, hitrost spremembe pretoka, število ovojev prevodnika;				
vzajemna indukcija;				
učinek hitrosti spremembe primarnega toka in vzajemne indukcije na inducirano napetost;				
dejavniki, ki vplivajo na vzajemno indukcijo: število ovojev tuljave, velikost tuljave, permeabilnost tuljave, položaj tuljav v odnosu druga do druge;				
Lenzovo pravilo in pravila za določanje polaritete;				
povratni sklop, samoindukcija;				
nasičenje magneta;				
glavna uporaba induktorjev.				
3.12 **Motor na enosmerni tok/teorija generatorja**	—	2	2	1
osnovna teorija motorja in generatorja;				
konstrukcija in namen komponent generatorja enosmernega toka;				
delovanje in dejavniki, ki vplivajo na učinek in smer toka v generatorjih enosmernega toka;				
delovanje in dejavniki, ki vplivajo na izhodno moč, navor, hitrost in smer vrtenja elektromotorjev;				
elektromotorji z vzporednim, zaporednim in kombiniranim navitjem;				
konstrukcija generatorja-zaganjalnika.				
3.13 **Teorija izmeničnega toka**	1	2	2	1
sinusoidna oblika valovanja: faza, perioda, frekvenca, nihajni cikel;				
trenutna vrednost, srednje kvadratna vrednost, konična vrednost, vrednosti toka med koničnima vrednostma in izračuni teh vrednosti glede na napetost, tok in moč;				
trikotni/pravokotni valovi;				
enofazni/trifazni principi.				

▼**M6**

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
3.14 **Uporovna (R), kapacitivna (C) in induktivna (L) vezja**	—	2	2	1
fazno razmerje napetosti in toka v L, C in R vezjih, vzporednih, zaporednih in zaporedno vzporednih;				
izguba moči v L, C in R vezjih;				
impedanca, fazni zamik, faktor moči in tokovni izračuni;				
izračun delovne moči, navidezne moči in jalove moči.				
3.15 **Transformatorji**	—	2	2	1
principi konstrukcije in delovanja transformatorja;				
izgube transformatorja in načini, kako se izgubam izognemo;				
delovanje transformatorja pod obremenitvijo in brez obremenitve;				
prenos moči, izkoristek, označevanje polaritet;				
izračuni medfazne in fazne napetosti ter toka;				
izračun moči v trifaznem sistemu;				
primarni in sekundarni tok, napetost, razmerje navitja; moč, izkoristek;				
avtotransformatorji.				
3.16 **Filtri**	—	1	1	—
delovanje, aplikacije in uporaba naslednjih filtrov: nizkofrekvenčni, visokofrekvenčni, pasovni, pasovno zaporni.				
3.17 **Generatorji izmeničnega toka (AC generatorji)**	—	2	2	1
vrtenje zanke v magnetnem polju in dobljena oblika valovanja;				
delovanje in konstrukcija generatorjev z vrtečo kotvo in generatorjev z vrtilnim magnetnim poljem;				
enofazni, dvofazni in trifazni alternatorji;				
prednosti in uporaba trifazne zvezdne in trikotne (delta) vezave;				
generatorji s trajnim magnetom.				

▼**M6**

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
3.18 **Elektromotorji na izmenični tok**	—	2	2	1
konstrukcija, principi delovanja in značilnosti: sinhroni in indukcijski elektromotorji, enofazni in večfazni, na izmenični tok;				
metode krmiljenja hitrosti in smeri vrtenja;				
metode proizvajanja vrtilnega polja: kondenzator, induktor, zasenčen ali razcepljen pol.				

MODUL 4. OSNOVE ELEKTRONIKE

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
4.1 **Polprevodniki**				
4.1.1 *Diode*				
(a) simboli diod;	—	2	2	1
značilnosti in lastnosti diod;				
diode v zaporedni in vzporedni vezavi;				
glavne značilnosti in uporaba silikonskih usmernikov (tiristorjev), svetlečih diod, fotodiod, varistorjev, usmerniških diod;				
preizkušanje delovanja diod;				
(b) materiali, konfiguracija elektronov, električne lastnosti;	—	—	2	—
P in N tipi materialov: vplivi nečistoč na prevodnost, večinski in manjšinski znaki;				
PN-spoj v polprevodniku, razvoj potenciala skozi PN-spoj v nevtralni diodi, diodi z napetostjo v prevodni smeri in diodi z napetostjo v zaporni smeri;				
parametri diod: najvišja zaporna vrednost, največji prevodni tok, temperatura, frekvenca, tok puščanja, stresanje energije;				
delovanje in funkcija diod v naslednjih tokokrogih: porezovalnik, nivojnik, polnovalovni in polvalovni usmerniki, mostični usmernik, napetostni podvojevalci in potrojevalci;				
podrobno delovanje in značilnosti naslednjih naprav: tiristorja, svetleče diode, Schottkyjeve diode, foto diode, varaktor diode, varistorjev, usmerniških diod, Zenerjeve diode.				
4.1.2 *Tranzistorji*				
(a) simboli tranzistorjev;	—	1	2	1
opis in usmerjenost komponent;				
značilnosti in lastnosti tranzistorjev;				

▼M6

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
(b) konstrukcija in delovanje PNP in NPN tranzistorjev; konfiguracija baze, kolektorja in emitorja; preizkušanje tranzistorjev; osnovno vrednotenje drugih vrst tranzistorjev in njihova uporaba; uporaba tranzistorjev: razredi ojačevalnikov (A, B,C); preprosta vezja, ki vključujejo: prednapetost, razklopitev, povratno vezavo/zvezo in stabiliziranje; principi večstopenjskih vezij: kaskade, protitaktna, na sklapljanje/razklapljanje, oscilatorji, multivibratorji, bistabilna vezja.	—	—	2	—
4.1.3 *Integrirana vezja*				
(a) opis in delovanje logičnih vezij in linearnih vezij/operacijski ojačevalniki;	—	1	—	1
(b) opis in delovanje logičnih vezij in linearnih vezij; uvod v delovanje in funkcije operacijskega ojačevalnika, ki se uporablja kot: integrator, diferenciator, sledilec napetosti, komparator; delovanje in načini povezovanja ojačevalnih stopenj: uporovno kapacitivno, induktivno (transformator), induktivno uporovno (IR), direktno; dobre in slabe strani pozitivne in negativne povratne vezave.	—	—	2	—
4.2 **Tiskana vezja** opis in uporaba tiskanih vezij.	—	1	2	—
4.3 **Servomehanizmi**				
(a) razumevanje naslednjih izrazov: sistem z odprto zanko in sistem z zaključeno regulacijsko zanko, povratna vezava, sledilni sistem, analogni pretvorniki; principi delovanja in uporaba naslednjih komponent/lastnosti sinhronskih sistemov: krožni potenciometri, diferencial, krmiljenje in navor, transformatorji, indukcijski in kapacitivni oddajniki;	—	1	—	—
(b) razumevanje naslednjih izrazov: odprta zanka in zaključena regulacijska zanka, sledilni sistem, servomehanizem, analogen, pretvornik, nič, dušenje, povratna zveza, mrtvo območje; konstrukcija, delovanje in uporaba naslednjih komponent sinhronskih sistemov: krožni potenciometer, diferencial, krmiljenje in navor, E in I transformatorji, indukcijski oddajniki, kapacitivni oddajniki, sinhroni oddajniki; okvare servomehanizmov, preobrat sinhronih vodil, lovljenje.	—	—	2	—

▼**M6**

MODUL 5. DIGITALNE TEHNIKE/SISTEMI ELEKTRONSKIH INSTRUMENTOV

	STOPNJA				
	A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	B2	B3
5.1 **Sistemi elektronskih instrumentov**	1	2	2	3	1
tipična ureditev sistemov in razmestitev sistemov elektronskih instrumentov v pilotski kabini.					
5.2 **Številski sistemi**	—	1	—	2	—
številski sistemi: dvojiški, osmiški in šestnajstiški;					
prikaz pretvorb med desetiškim in dvojiškim, osmiškim in šestnajstiškim sistemom in obratno.					
5.3 **Pretvorba podatkov**	—	1	—	2	—
analogni podatki, digitalni podatki;					
delovanje in uporaba analogno digitalnih in digitalno analognih pretvornikov, vnos in iznos podatkov, različne vrste omejitev.					
5.4. **Podatkovna vodila**	—	2	—	2	—
delovanje podatkovnih vodil v sistemih zrakoplova, vključno s poznavanjem ARINC in drugih specifikacij.					
omrežje/ethernet zrakoplova					
5.5 **Logična vezja**					
(a) prepoznavanje splošnih simbolov logičnih vrat, tabel in enakovrednih vezij;	—	2	—	2	1
aplikacije, ki se uporabljajo v sistemih zrakoplova, shematični diagrami;					
(b) interpretacija logičnih diagramov.	—	—	—	2	—
5.6 **Osnovna zgradba računalnika**					
(a) računalniška terminologija (vključno z biti, bajti, programsko opremo, strojno opremo, centralnim procesorjem (CPU), integriranim vezjem (IC) in različnimi pomnilniškimi napravami, kot so RAM, ROM, PROM);	1	2	—	—	—
računalniška tehnologija (ki se uporablja v sistemih zrakoplovov);					

▼M6

	STOPNJA				
	A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	B2	B3
(b) računalniška terminologija; delovanje, postavitev in povezovanje na glavne komponente mikroračunalnika, vključno z njihovimi sistemi vodil; podatki, shranjeni v eno- in večnaslovnih ukazih; izrazi v zvezi s pomnilnikom; delovanje tipičnih pomnilniških naprav; delovanje, dobre in slabe strani različnih sistemov za shranjevanje podatkov.	—	—	—	2	—
5.7 **Mikroprocesorji** funkcije, ki jih opravljajo, in celovito delovanje mikroprocesorja; osnovno delovanje vsakega od naslednjih elementov mikroprocesorja: krmilna in procesorska enota, ura, register, aritmetična logična enota.	—	—	—	2	—
5.8 **Integrirana vezja** delovanje in uporaba kodirnikov in dekodirnikov; funkcija tipov kodirnikov; uporaba srednje, visoke in zelo visoke integracije.	—	—	—	2	—
5.9 **Multipleksiranje** delovanje, uporaba in identifikacija logičnih diagramov multipleksorjev in demultipleksorjev.	—	—	—	2	—
5.10 **Optična vlakna** dobre in slabe strani prenosa podatkov po optičnih vlaknih v primerjavi s prenosom po električnih žicah; podatkovno vodilo iz optičnih vlaken; izrazi, povezani z optičnimi vlakni; zaključitve; spojniki, krmilni terminali, oddaljeni terminali; uporaba optičnih vlaken v sistemih zrakoplovov.	—	1	1	2	—
5.11 **Elektronski zasloni** principi delovanja splošnih tipov zaslonov, ki se uporabljajo v sodobnem letalstvu, vključno z zasloni s katodno cevjo (CRT), zasloni s svetlečimi diodami (LED) in zasloni s tekočimi kristali (LCD).	—	2	1	2	1

▼**M6**

	STOPNJA				
	A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	B2	B3
5.12 **Naprave, občutljive za statično elektriko**	1	2	2	2	1
posebno ravnanje s komponentami, ki so občutljive za elektrostatično praznjenje;					
poznavanje tveganj in možnih okvar, zaščitne antistatične naprave za komponente in osebje.					
5.13 **Nadzor upravljanja s programsko opremo**	—	2	1	2	1
poznavanje omejitev, plovnostno tehničnih zahtev in možnih katastrofalnih učinkov neodobrenih sprememb računalniških programov.					
5.14 **Elektromagnetno okolje**	—	2	2	2	1
vpliv naslednjih pojavov na vzdrževalne postopke za elektronske sisteme:					
EMC – elektromagnetna kompatibilnost					
EMI – elektromagnetna interferenca					
HIRF – polje sevanja močne intenzitete					
strela/zaščita pred strelo					
5.15 **Tipični elektronski/digitalni sistemi v zrakoplovih**	—	2	2	2	1
splošna razvrstitev tipičnih elektronskih/digitalnih sistemov v zrakoplovih in preizkušanje z vgrajeno preizkusno opremo v zvezi s tem (BITE):					
(a) *Le za B1 in B2:*					
ACARS-ARINC – sistem za komunikacijo, naslavljanje in poročanje					
EICAS (Engine Indication And Crew Alerting System) – sistem za prikaz motorja in opozarjanje posadke					
FBW (Fly by Wire) – krmiljenje s pomočjo računalnika					
FMS (Flight Management System) – sistem za vodenje zrakoplova					
IRS (Inertial Reference System) – inercialni referenčni sistem					
(b) *Za B1, B2 in B3:*					
ECAM (Electronic Centralised Aircraft Monitoring) – elektronski centraliziran nadzor zrakoplova					
EFIS (Electronic Flight Instrument System) – elektronski sistem instrumentov za letenje					
GPS (Global Positioning System) – satelitski sistem določanja položaja					
TCAS (Traffic Alert Collision Avoidance System) – sistem za preprečevanje trčenja v zraku.					
Integrirana modularna letalska elektronika					
Sistemi v kabini					
Informacijski sistemi					

▼**M6**

MODUL 6. MATERIALI IN STROJNA OPREMA

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
6.1 **Materiali v zrakoplovih – železovi materiali**				
(a) značilnosti, lastnosti in identifikacija običajnih legiranih jekel, ki se uporabljajo v zrakoplovih; toplotna obdelava in uporaba legiranih jekel;	1	2	1	2
(b) preizkušanje železovih materialov za trdoto, natezno trdnost, trajno nihajno trdnost in udarno trdnost.	—	1	1	1
6.2 **Materiali v zrakoplovih – neželezni materiali**				
(a) značilnosti, lastnosti in identifikacija običajnih neželeznih materialov, ki se uporabljajo v zrakoplovih; toplotna obdelava in uporaba neželeznih materialov;	1	2	1	2
(b) preizkušanje neželeznih materialov na trdoto, natezno trdnost, odpornost proti utrujenosti in odpornost na udarce.	—	1	1	1
6.3 **Materiali v zrakoplovih – kompozitni in nekovinski**				
6.3.1 *Kompozitni in nekovinski materiali, razen lesa in tkanin*				
(a) značilnosti, lastnosti in identifikacija običajnih kompozitnih in nekovinskih materialov, razen lesa, ki se uporabljajo v zrakoplovih; tesnilne mase in veziva;	1	2	2	2
(b) odkrivanje okvar/propadanja v kompozitnih in nekovinskih materialih; popravila kompozitnih in nekovinskih materialov.	1	2	—	2
6.3.2 *Lesene konstrukcije*	1	2	—	2
metode gradnje lesenih konstrukcij ogrodja zrakoplova;				
značilnosti, lastnosti ter vrste lesa in lepila, ki se uporabljajo za letala;				
ohranjanje in vzdrževanje lesene konstrukcije;				
vrste okvar v lesenem materialu in lesenih konstrukcijah;				
odkrivanje okvar v leseni konstrukciji;				
popravilo lesene konstrukcije.				

▼**M6**

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
6.3.3 *Prevleka iz tkanine*	1	2	—	2
značilnosti, lastnosti in vrste tkanin, ki se uporabljajo za letala;				
metode pregleda tkanine;				
vrste napak v tkanini;				
popravilo prevleke iz tkanine.				
6.4 **Korozija**				
(a) kemijske osnove:	1	1	1	1
tvorbe pri galvanskih procesih, mikrobioloških procesih in obremenitvah;				
(b) vrste korozije in njihovo prepoznavanje;	2	3	2	2
vzroki za korozijo;				
vrste materialov, občutljivost za korozijo.				
6.5 **Spon(k)e**				
6.5.1 *Navoji vijakov*	2	2	2	2
nomenklatura vijakov;				
oblike navojev, dimenzije in tolerance za standardne navoje, ki se uporabljajo v zrakoplovih;				
merjenje navojev vijakov.				
6.5.2 *Vijaki z matico, stojni vijaki, kovice in ostali vijaki*	2	2	2	2
vrste vijakov z matico: specifikacija, identifikacija in označevanje vijakov z matico za zrakoplove, mednarodni standardi;				
matice: samozaporne, sidrne, standardne;				
strojni vijaki: specifikacije za zrakoplove;				
stojni vijaki: vrste in uporaba, vstavljanje in odstranjevanje;				
pločevinski samorezni vijaki, centrirni zatiči.				
6.5.3 *Blokirne naprave*	2	2	2	2
podložke z zavihkom in vzmetne podložke, varovalne podložke, razcepke, pal-matice, žično varovanje, sponke za hitro sprostitev, ključi, vzmetni obročki, razcepke.				
6.5.4 *Zakovice za zrakoplove*	1	2	1	2
vrste trdnih in skritih zakovic: specifikacije in identifikacija, toplotna obdelava.				

▼M6

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
6.6 **Cevi in cevne spojke**				
(a) identifikacija, vrste togih in gibkih cevi ter njihovi vezni elementi, ki se uporabljajo v zrakoplovih;	2	2	2	2
(b) standardne cevne spojke za letalsko hidravliko, gorivo, olje, cevi za pnevmatske in zračne sisteme.	2	2	1	2
6.7 **Vzmeti**	—	2	1	1
vrste vzmeti, materiali, značilnosti in uporaba.				
6.8 **Ležaji**	1	2	2	1
namen ležajev, obremenitve, material, konstrukcija;				
vrste ležajev in njihova uporaba.				
6.9 **Prenosi**	1	2	2	1
vrste zobnikov in njihova uporaba;				
prestavna razmerja, redukcijski in multiplikacijski sistemi zobnikov, gnani in pogonski zobniki, vmesni zobniki, vzorci vprijemanja zobnikov;				
jermeni in jermenice, verige in zobci.				
6.10 **Krmilni jekleni kabli**	1	2	1	2
vrste kablov;				
končni pritrdilni elementi, napenjalci jeklenic in kompenzacijske naprave;				
koleščki in komponente kabelskih sistemov;				
bovdenska žica;				
fleksibilni krmilni sistemi zrakoplova.				
6.11 **Električni kabli in konektorji**	1	2	2	2
vrste kablov, konstrukcija in značilnosti;				
visokonapetostni in koaksialni kabli;				
zvijanje;				
vrste konektorjev, kontaktni nastavki, vtiči, podnožja, izolatorji, razredi toka in napetosti, sklopi, identifikacijske kode.				

▼**M6**

MODUL 7A. VZDRŽEVALNA PRAKSA

Opomba: Ta modul ne velja za kategorijo B3. Ustrezni predmeti za kategorijo B3 so opredeljeni v modulu 7B.

	STOPNJA		
	A	B1	B2
7.1 **Varnostni ukrepi – zrakoplov in delavnica**	3	3	3
Vidiki varstva pri delu vključujejo preventivne ukrepe, ki jih je treba sprejeti pri delu z elektriko, plini, zlasti s kisikom, olji in kemikalijami.			
Navodila za sanacijske ukrepe ob požaru ali drugi nesreči z eno ali več temi nevarnimi snovmi, vključno s poznavanjem sredstev za gašenje.			
7.2 **Delo v delavnici**	3	3	3
skrb za orodje, pregled orodja, uporaba materialov iz delavnice;			
dimenzije, toleranca in dopustna odstopanja, strokovni standardi;			
umerjanje orodja in opreme, standardi za umerjanje.			
7.3 **Orodje**	3	3	3
običajno ročno orodje;			
običajno električno orodje;			
delovanje in uporaba orodja za natančne meritve;			
oprema za mazanje in tehnike mazanja;			
delovanje, funkcija in uporaba električne splošne preizkusne opreme.			
7.4 **Splošna preizkusna oprema za letalsko elektroniko**	—	2	3
delovanje, funkcija in uporaba splošne preizkusne opreme za letalsko elektroniko.			
7.5 **Tehnične risbe, diagrami in standardi**	1	2	2
vrste risb in diagramov, njihovi simboli, dimenzije, tolerance in projekcije;			
prepoznavanje podatkov v naslovu;			
mikrofilmi, mikrofiši in računalniške predstavitve,			
specifikacija 100 Ameriškega Združenja za zračni promet (ATA);			

▼**M6**

	STOPNJA		
	A	B1	B2
letalski in drugi veljavni standardi, vključno z ISO, AN, MS, NAS in MIL;			
načrti ožičenja in shematski diagrami.			
7.6 **Prilegi in ohlapnost**	1	2	1
velikosti svedrov za luknje za sornike, razredi prilegov;			
običajen sistem prilegov in ohlapnih prilegov;			
razpored prilegov in ohlapnosti za zrakoplove in motorje;			
omejitve za upogibanje, zvijanje in obrabo;			
standardne metode za pregledovanje gredi, ležajev in drugih delov.			
7.7 **Medsebojne povezave električne napeljave (EWIS)**	1	3	3
neprekinjenost, izolacija in tehnike spajanja/vezanja ter preizkušanje			
uporaba orodja za zvijanje: ročnega in hidravličnega;			
preizkušanje zvitih spojev;			
odstranjevanje in vstavljanje kontaktnih nožic;			
koaksialni kabli: preizkušanje in preventivni varnostni ukrepi pri nameščanju;			
identifikacija tipov žic, merila za njihovo pregledovanje in tolerance poškodb;			
tehnike za zaščito ožičenja: odkrivanje kablov in podpora odkrivanju, kabelske spojke, tehnike zaščitnih cevi, vključno s toplotno krčnim ovojem, ščitom;			
vgradnje EWIS, standardi pregledov, popravil, vzdrževanja in čistoče.			
7.8 **Kovičenje**	1	2	—
zakovičeni spoji, razdalja med kovicami in razdelek;			
orodje za kovičenje in luknjanje;			
pregled zakovičenih spojev.			
7.9 **Cevi in gumijaste cevi**	1	2	—
ukrivljanje in širjenje cevi v zrakoplovih;			
pregled in preizkušanje cevi in gumijastih cevi v zrakoplovih;			

▼M6

	STOPNJA		
	A	B1	B2
vgrajevanje in spajanje cevi.			
7.10 **Vzmeti**	1	2	—
pregled in preizkušanje vzmeti.			
7.11 **Ležaji**	1	2	—
preizkušanje, čiščenje in pregled ležajev;			
zahteve za mazanje ležajev;			
okvare v ležajih in vzrok za okvare.			
7.12 **Prenosi**	1	2	—
pregled zobnikov, mrtvi tek;			
pregled jermenov in jermenic, verig in verižnih zobnikov;			
pregled škripcev, dvigalk, sistemov vzvodov za prenos dvosmernih pomikov.			
7.13 **Krmilni jekleni kabli**	1	2	—
nameščanje končnikov;			
pregled in preizkušanje krmilnih kablov;			
bovdenska žica; fleksibilni krmilni sistemi zrakoplova.			
7.14 **Ravnanje z materiali**			
7.14.1 *Pločevina*	—	2	—
omejevanje in izračun tolerance pri krivljenju;			
obdelava pločevine, vključno s krivljenjem in oblikovanjem;			
pregled obdelave pločevine.			
7.14.2 *Kompozitni in nekovinski materiali*	—	2	—
načini spajanja;			
okoljski pogoji,			
načini pregledovanja.			
7.15 **Varjenje, trdo lotanje, mehko lotanje in vezanje/spajanje**			
(a) načini mehkega lotanja; pregled lotanih spojev;	—	2	2

▼M6

	STOPNJA		
	A	B1	B2
(b) načini varjenja in trdega lotanja; pregled zvarjenih mest in lotanih spojev; načini spajanja in pregled spajanih spojev.	—	2	—
7.16 **Teža zrakoplova in ravnotežje**			
(a) težišče/izračun meja ravnotežja: uporaba ustreznih dokumentov;	—	2	2
(b) priprava zrakoplova na tehtanje; tehtanje zrakoplova.	—	2	—
7.17 **Ravnanje z zrakoplovom in skladiščenje** vožnja po letaliških površinah/vleka zrakoplova in ustrezni varnostni ukrepi; dviganje zrakoplova, podstavljanje, zavarovanje in ustrezni varnostni ukrepi; načini skladiščenja zrakoplova; postopki dopolnjevanja goriva in praznjenja rezervoarja; postopki odtajevanja in preprečevanja zaledenitve; električni, hidravlični priključek in pnevmatski priključki za oskrbo na tleh; vplivi okolja na ravnanje z zrakoplovom in delovanje.	2	2	2
7.18 **Metode razstavljanja, pregleda, popravila in sestavljanja**			
(a) vrste okvar in metode vizualnega pregleda; odstranitev korozije, pregled in ponovna zaščita;	2	3	3
(b) metode splošnega popravila, priročnik za popravila strukture; programi za nadzor staranja, utrujenosti materiala in korozije;	—	2	—
(c) metode neporušitvenih pregledov vključno z metodami prodiranja kontrastne barve, radiografije, vrtinčastih tokov, ultrazvoka in boroskopa;	—	2	1

▼**M6**

	STOPNJA		
	A	B1	B2
(d) tehnike razstavljanja in ponovnega sestavljanja;	2	2	2
(e) tehnike odpravljanja poškodb.	—	2	2
7.19 **Izredni dogodki**			
(a) pregled po udaru strele in prodoru HIRF (polja sevanja močne intenzitete);	2	2	2
(b) pregled po izrednih dogodkih, kot so trdi pristanki in letenje skozi turbulenco.	2	2	—
7.20 **Postopki vzdrževanja**	1	2	2
načrtovanje vzdrževanja;			
postopki modifikacije;			
postopki skladiščenja;			
postopki izdaje potrdil/sprostitve;			
povezovanje na delovanje zrakoplova;			
pregled vzdrževanja/kontrola kakovosti/zagotavljanje kakovosti;			
dodatni postopki vzdrževanja;			
kontrola delov z omejeno življenjsko dobo.			

MODUL 7B. VZDRŽEVALNA PRAKSA

Opomba: Področje uporabe tega modula mora odražati tehnologijo letal, ki sodijo v kategorijo B3.

	STOPNJA
	B3
7.1 **Varnostni ukrepi – zrakoplov in delavnica**	3
Vidiki varstva pri delu vključujejo preventivne ukrepe, ki jih je treba sprejeti pri delu z elektriko, plini, zlasti s kisikom, olji in kemikalijami.	
Navodila za sanacijske ukrepe ob požaru ali drugi nesreči z eno ali več nevarnimi snovmi, vključno s poznavanjem sredstev za gašenje.	
7.2 **Delo v delavnici**	3
skrb za orodje, pregled orodja, uporaba materialov iz delavnice;	
dimenzije, toleranca in dopustna odstopanja, strokovni standardi;	
umerjanje orodja in opreme, standardi za umerjanje.	

▼**M6**

	STOPNJA
	B3
7.3 **Orodje**	3
običajno ročno orodje;	
običajno električno orodje;	
delovanje in uporaba orodja za natančne meritve;	
oprema za mazanje in tehnike mazanja;	
delovanje, funkcija in uporaba električne splošne preizkusne opreme.	
7.4 **Splošna preizkusna oprema za letalsko elektroniko**	—
delovanje, funkcija in uporaba splošne preizkusne opreme za letalsko elektroniko.	
7.5 **Tehnične risbe, diagrami in standardi**	2
vrste risb in diagramov, njihovi simboli, dimenzije, tolerance in projekcije;	
prepoznavanje podatkov v naslovu;	
mikrofilmi, mikrofiši in računalniške predstavitve,	
specifikacija 100 Ameriškega Združenja za zračni promet (ATA);	
letalski in drugi veljavni standardi, vključno z ISO, AN, MS, NAS in MIL;	
načrti ožičenja in shematski diagrami.	
7.6 **Prilegi in ohlapnost**	2
velikosti svedrov za luknje za sornike, razredi prilegov;	
običajen sistem prilegov in ohlapnih prilegov;	
razpored prilegov in ohlapnosti za zrakoplove in motorje;	
omejitve za upogibanje, zvijanje in obrabo;	
standardne metode za pregledovanje gredi, ležajev in drugih delov.	
7.7 **Električni kabli in konektorji**	2
neprekinjenost, izolacija in tehnike spajanja/vezanja ter preizkušanje;	
uporaba orodja za zvijanje: ročnega in hidravličnega;	
preizkušanje zvitih spojev;	
odstranjevanje in vstavljanje kontaktnih nožic;	
koaksialni kabli: preizkušanje in preventivni varnostni ukrepi pri nameščanju;	
tehnike za zaščito ožičenja: odkrivanje kablov in podpora odkrivanju, kabelske spojke, tehnike zaščitnih cevi, vključno s toplotno krčnim ovojem, ščitom;	

▼**M6**

	STOPNJA
	B3
7.8 **Kovičenje**	2
zakovičeni spoji, razdalja med kovicami in razdelek;	
orodje za kovičenje in luknjanje;	
pregled zakovičenih spojev.	
7.9 **Cevi in gumijaste cevi**	2
ukrivljanje in širjenje cevi v zrakoplovih;	
pregled in preizkušanje cevi in gumijastih cevi v zrakoplovih;	
vgrajevanje in spajanje cevi.	
7.10 **Vzmeti**	1
pregled in preizkušanje vzmeti.	
7.11 **Ležaji**	2
preizkušanje, čiščenje in pregled ležajev;	
zahteve za mazanje ležajev;	
okvare v ležajih in vzrok za okvare.	
7.12 **Prenosi**	2
pregled zobnikov, mrtvi tek;	
pregled jermenov in jermenic, verig in verižnih zobnikov;	
pregled škripcev, dvigalk, sistemov vzvodov za prenos dvosmernih pomikov.	
7.13 **Krmilni jekleni kabli**	2
nameščanje končnikov;	
pregled in preizkušanje krmilnih kablov;	
bovdenska žica; fleksibilni krmilni sistemi zrakoplova.	
7.14 **Ravnanje z materiali**	
7.14.1 *Pločevina*	2
omejevanje in izračun tolerance pri krivljenju;	
obdelava pločevine, vključno s krivljenjem in oblikovanjem;	
pregled obdelave pločevine.	
7.14.2 *Kompozitni in nekovinski materiali*	2
načini spajanja;	
okoljski pogoji,	
načini pregledovanja.	

▼M6

	STOPNJA
	B3
7.15 **Varjenje, trdo lotanje, mehko lotanje in vezanje/spajanje**	
(a) načini mehkega lotanja; pregled lotanih spojev;	2
(b) načini varjenja in trdega lotanja; pregled zvarjenih mest in lotanih spojev; načini spajanja in pregled spajanih spojev.	2
7.16 **Teža zrakoplova in ravnotežje**	
(a) težišče/izračun meja ravnotežja: uporaba ustreznih dokumentov;	2
(b) priprava zrakoplova na tehtanje; tehtanje zrakoplova.	2
7.17 **Ravnanje z zrakoplovom in skladiščenje**	2
vožnja po letaliških površinah/vleka zrakoplova in ustrezni varnostni ukrepi;	
dviganje zrakoplova, podstavljanje, zavarovanje in ustrezni varnostni ukrepi;	
načini skladiščenja zrakoplova;	
postopki dopolnjevanja goriva in praznjenja rezervoarja;	
postopki odtajevanja in preprečevanja zaledenitve;	
električni, hidravlični priključek in pnevmatski priključki za oskrbo na tleh;	
vplivi okolja na ravnanje z zrakoplovom in delovanje.	
7.18 **Metode razstavljanja, pregleda, popravila in sestavljanja**	
(a) vrste okvar in metode vizualnega pregleda; odstranitev korozije, pregled in ponovna zaščita;	3
(b) metode splošnega popravila, priročnik za popravila strukture; programi za nadzor staranja, utrujenosti materiala in korozije;	2
(c) metode neporušitvenih pregledov vključno z metodami prodiranja kontrastne barve, radiografije, vrtinčastih tokov, ultrazvoka in boroskopa;	2
(d) tehnike razstavljanja in ponovnega sestavljanja;	2
(e) tehnike odpravljanja poškodb.	2
7.19 **Izredni dogodki**	
(a) pregled po udaru strele in prodoru HIRF (polja sevanja močne intenzitete);	2
(b) pregled po izrednih dogodkih, kot so trdi pristanki in letenje skozi turbulenco.	2

▼**M6**

	STOPNJA
	B3
7.20 **Postopki vzdrževanja**	2
načrtovanje vzdrževanja;	
postopki modifikacije;	
postopki skladiščenja;	
postopki izdaje potrdil/sprostitve;	
povezovanje na delovanje zrakoplova;	
pregled vzdrževanja/kontrola kakovosti/zagotavljanje kakovosti;	
dodatni postopki vzdrževanja;	
kontrola delov z omejeno življenjsko dobo.	

MODUL 8. OSNOVE AERODINAMIKE

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
8.1 **Fizika atmosfere**	1	2	2	1
mednarodna standardna atmosfera (ISA), uporaba v aerodinamiki.				
8.2 **Aerodinamika**	1	2	2	1
tok zraka okoli telesa;				
mejna plast, laminarni in turbulentni tok, prosti tok, relativni zračni tok, navzgor in navzdol, vrtinci, mirovanje;				
izrazi: usločenost, tetiva profila, srednja aerodinamična tetiva, upor aerodinamičnega profila, induktivni upor, središče pritiska, vpadni kot, „wash in and wash out“, vrtinci in zmanjšanje vpadnega kota na krilu letala proti vrhu krila, razmerje čistine, oblika krila in vitkost;				
potisk, teža, aerodinamični rezultat;				
nastajanje vzgona in upora: vpadni kot, koeficient vzgona, koeficient upora, polarna krivulja, porušitev vzgona;				
kontaminacija aerodinamičnega profila vključno z ledom, snegom in ivjem.				
8.3 **Teorija letenja**	1	2	2	1
razmerje med vzgonom, težo, potiskom in uporom;				
razmerje drsenja;				
enakomerno letenje, delovanje;				

▼**M6**

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
teorija obračanja; vpliv faktorja preobremenitve: porušitev vzgona, osnovni parametri izvedbe zrakoplova in konstrukcijske omejitve; povečanje vzgona.				
8.4 **Stabilnost leta in dinamika** vzdolžna, prečna in smerna stabilnost (aktivna in pasivna).	1	2	2	1

MODUL 9A. ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

Opomba: Ta modul ne velja za kategorijo B3. Ustrezni predmeti za kategorijo B3 so opredeljeni v modulu 9B.

	STOPNJA		
	A	B1	B2
9.1 **Splošno** potreba po upoštevanju človeških dejavnikov; nezgode, ki se lahko pripišejo človeškemu dejavniku/človeški napaki; „Murphyjev“ zakon.	1	2	2
9.2 **Človekova učinkovitost in omejitve** vid; sluh; obdelava podatkov; pozornost in dojemanje; spomin; klavstrofobija in fizični dostop.	1	2	2
9.3 **Socialna psihologija** odgovornost: posameznika in skupine; motivacija in demotivacija; pritisk sodelavcev; vprašanja „druge kulture“; skupinsko delo; upravljanje, nadzorstvo in vodenje.	1	1	1

▼**M6**

	STOPNJA		
	A	B1	B2
9.4 **Dejavniki, ki vplivajo na učinkovitost** telesna pripravljenost/zdravje; stres: pritiski doma in na delovnem mestu; pritisk zaradi časa in skrajnih rokov; delovna obremenitev: prevelika in premajhna; spanje in utrujenost, delo v izmenah; alkohol, zdravila, zloraba drog.	2	2	2
9.5 **Fizično okolje** hrup in hlapi; osvetljenost; podnebje in temperatura; gibanje in tresljaji; delovno okolje.	1	1	1
9.6 **Naloge** fizično delo; ponavljajoče se naloge; vizualni pregled; kompleksni sistemi.	1	1	1
9.7 **Komunikacija** v skupini in med skupinami; knjiženje dela in evidentiranje; sledenje razvoju, posodabljanje; širjenje informacij.	2	2	2
9.8 **Človeška napaka** vzorci in teorije napak; vrste napak pri vzdrževalnih nalogah; posledice napak (tj. nesreče); izogibanje napakam in nadzor napak.	1	2	2
9.9 **Nevarnosti na delovnem mestu** prepoznavanje in preprečevanje nevarnosti; ravnanje ob izrednih dogodkih.	1	2	2

▼**M6**

MODUL 9B. ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

Opomba: Področje uporabe tega modula mora odražati manj zahtevno okolje vzdrževanja za imetnike licenc B3.

	STOPNJA
	B3
9.1 **Splošno**	2
potreba po upoštevanju človeških dejavnikov;	
nezgode, ki se lahko pripišejo človeškemu dejavniku/človeški napaki;	
„Murphyjev“ zakon.	
9.2 **Človekova učinkovitost in omejitve**	2
vid;	
sluh;	
obdelava podatkov;	
pozornost in dojemanje;	
spomin;	
klavstrofobija in fizični dostop.	
9.3 **Socialna psihologija**	1
odgovornost: posameznika in skupine;	
motivacija in demotivacija;	
pritisk sodelavcev;	
vprašanja „druge kulture“;	
skupinsko delo;	
upravljanje, nadzorstvo in vodenje.	
9.4 **Dejavniki, ki vplivajo na učinkovitost**	2
telesna pripravljenost/zdravje;	
stres: pritiski doma in na delovnem mestu;	
pritisk zaradi časa in skrajnih rokov;	
delovna obremenitev: prevelika in premajhna;	
spanje in utrujenost, delo v izmenah;	
alkohol, zdravila, zloraba drog.	
9.5 **Fizično okolje**	1
hrup in hlapi;	
osvetljenost;	
podnebje in temperatura;	
gibanje in tresljaji;	

▼**M6**

	STOPNJA
	B3
delovno okolje.	
9.6 **Naloge**	1
fizično delo;	
ponavljajoče se naloge;	
vizualni pregled;	
kompleksni sistemi.	
9.7 **Komunikacija**	2
v skupini in med skupinami;	
knjiženje dela in evidentiranje;	
sledenje razvoju, posodabljanje;	
širjenje informacij.	
9.8 **Človeška napaka**	2
vzorci in teorije napak;	
vrste napak pri vzdrževalnih nalogah;	
posledice napak (tj. nesreče);	
izogibanje napakam in nadzor napak.	
9.9 **Nevarnosti na delovnem mestu**	2
prepoznavanje in preprečevanje nevarnosti;	
ravnanje ob izrednih dogodkih.	

MODUL 10. LETALSKA ZAKONODAJA

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
10.1 **Osnovni predpisi**	1	1	1	1
vloga Mednarodne organizacije za civilno letalstvo;				
vloga Evropske komisije;				
vloga Evropske agencije za varnost v letalstvu (EASA);				
vloga držav članic in nacionalnih letalskih organov;				
Uredba (ES) št. 216/2008 in njena izvedbena pravila, uredbi (ES) št. 1702/2003 in (ES) št. 2042/2003;				
odnosi med različnimi prilogami (deli), kot so del 21, del M, del 145, del 66, del 147 in EU-OPS.				

▼**M6**

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
10.2 **Potrditveno osebje– vzdrževanje**	2	2	2	2
podrobno razumevanje dela 66.				
10.3 **Potrjene vzdrževalne organizacije**	2	2	2	2
podrobno razumevanje dela 145 in poddela F dela M.				
10.4 **Letalske operacije**	1	1	1	1
splošno razumevanje EU-OPS.				
spričevala letalskega prevoznika;				
odgovornosti operaterjev, zlasti glede stalne plovnosti in vzdrževanja;				
Program vzdrževanja zrakoplova				
MEL//CDL				
dokumenti, ki jih morajo imeti na krovu;				
označevanje v zrakoplovu (oznake).				
10.5 **Izdaja certifikatov za zrakoplove, dele in naprave**				
(a) *Splošno*	—	1	1	1
splošno razumevanje dela 21 in certifikacijskih specifikacij EASA CS-23, 25, 27, 29.				
(b) *Dokumenti*	—	2	2	2
spričevalo o plovnosti, spričevala o plovnosti z omejitvami in dovoljenje za letenje;				
potrdilo o registraciji;				
spričevalo o hrupu;				
razporeditev mase;				
licenca in odobritev za radijsko postajo.				
10.6 **Stalna plovnost**	2	2	2	2
podrobno razumevanje določb iz dela 21, povezanih s stalno plovnostjo;				
podrobno razumevanje dela M.				

▼**M6**

	STOPNJA			
	A	B1	B2	B3
10.7 **Veljavne državne in mednarodne zahteve za** (če jih niso nadomestile zahteve EU).				
(a) programe vzdrževanja, kontrole in preglede vzdrževanja;	1	2	2	2
plovnostno tehnične zahteve;				
tehnične biltene, proizvajalčeve servisne podatke;				
modifikacije in popravila;				
dokumentacijo o vzdrževanju: priročniki za vzdrževanje, priročnik za konstrukcijska popravila, ilustrirani katalog delov itd.;				
Le za licence od A do B2:				
glavni spisek minimalne opreme, spisek minimalne opreme, spiski odklonov razpečevalne službe;				
(b) stalna plovnost;	—	1	1	1
zahteve glede minimalne opreme – preizkusni poleti;				
Le za licenci B1 in B2:				
ETOPS, zahteve za vzdrževanje in za službo odprave;				
letenje ob vsakem vremenu, letenje v pogojih kategorije 2/3.				

MODUL 11A. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI TURBINSKIH LETAL

	STOPNJA	
	A1	B1.1
11.1 **Teorija letenja**		
11.1.1 *Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta*	1	2
delovanje in učinek:		
— krmiljenja nagiba: krilca in spojlerji,		
— krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi,		
— krmiljenje zasuka okrog navpične osi, omejevalniki odklona smernega krmila;		
krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila;		
naprave za povečanje vzgona, reže, predkrilca, zakrilca, krilca-zakrilca;		
naprave za povzročanje upora, spojlerji, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore;		
učinki zaključka krila, nažagani sprednji robovi aerodinamičnih profilov;		
krmiljenje mejne plasti z generatorji silnic, klini za porušitev vzgona ali napravami na sprednjem robu aerodinamičnega profila;		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A1	B1.1
delovanje in učinki trimerjev, ravnotežne in neravnotežne (glavne) krmilne površine, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine, pomožnih krmilnih površin z vzmetjo, masne uravnoteženosti, uravnoteženja krmila, plošč za aerodinamično ravnovesje.		
11.1.2 *Poleti z veliko hitrostjo*	1	2
zvočna hitrost, podzvočni leti, transonični leti, nadzvočni leti;		
Machovo število, kritično Mahovo število, aerodinamično vzbujanje zaradi stisljivosti, poševni tlačni skok, aerodinamično segrevanje, območno pravilo;		
dejavniki, ki vplivajo na zračni tok v sesalnih odprtinah motorja hitrih zrakoplovov;		
učinki „sweepback“ na kritično Machovo število.		
11.2 **Konstrukcije strukture zrakoplova – splošni pojmi**		
(a) plovnostno tehnične zahteve za konstrukcijsko trdnost;	2	2
klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna;		
koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar;		
sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo;		
napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala;		
zagotovitev drenaže in ventilacije;		
zagotovitev namestitve sistemov;		
zaščita pred udarom strele;		
pritrjevanje zrakoplova;		
(b) konstrukcijske metode: trupa letala z obremenjeno oplato, okvirji trupa letala, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplat, protikorozijska zaščita, pritrdišča na krilih, repu in motorju;	1	2
tehnike sestavljanja konstrukcije: zakovičenje, pritrjevanje z vijaki, spajanje/vezanje;		
metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje;		
čiščenje površine;		
simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.		
11.3 **Konstrukcije strukture zrakoplova – letala**		
11.3.1 *Trup letala (ATA 52/53/56)*	1	2
struktura in tlačno tesnjenje;		
pritrdišča kril, stabilizatorjev, nosilcev in podvozja;		
vgradnja sedežev in sistem za natovarjanje;		
vrata in zasilni izhodi: konstrukcija, mehanizmi, delovanje in varnostne naprave;		
konstrukcija in mehanizmi oken in vetrobranskega stekla.		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A1	B1.1
11.3.2 *Krila (ATA 57)* konstrukcija; shranjevanje goriva; pritrdišča podvozja letala, nosilcev, krmila in povečanja vzgona/upora.	1	2
11.3.3 *Stabilizatorji (ATA 55)* konstrukcija; pritrdišče krmila.	1	2
11.3.4 *Površine za krmarjenje leta (ATA 55/57)* konstrukcija in pritrditev; uravnoteženje – masa in aerodinamika.	1	2
11.3.5 *Gondole/nosilci (ATA 54)* gondole/nosilci: — konstrukcija, — protipožarne stene, — nosilci motorja.	1	2
11.4 **Klimatizacija in uravnavanje tlaka v kabini (ATA 21)**		
11.4.1 *Dovod zraka* viri dovoda zraka vključno z odvzemom zraka iz kompresorja motorja in vozičkom za oskrbo zrakoplova na tleh.	1	2
11.4.2 *Klimatizacija* klimatizacijski sistemi; naprave za kroženje zraka in naprave za kroženje pare; razdelilni sistemi; sistem za nadzor in upravljanje pretoka, temperature in vlažnosti.	1	3
11.4.3 *Uravnavanje tlaka* sistemi za uravnavanje tlaka; krmiljenje in prikaz, vključno s krmilnimi in varnostnimi ventili; krmilniki tlaka v kabini.	1	3
11.4.4 *Varnostne in opozorilne naprave* zaščitne in opozorilne naprave.	1	3

▼**M6**

	STOPNJA	
	A1	B1.1
11.5 **Instrumenti/sistemi letalske elektronike**		
11.5.1 *Sistemi instrumentov (ATA 31)*	1	2
pitot statični sistemi: višinomer, merilnik hitrosti, variometer;		
giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev;		
kompasi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje;		
prikaz vpadnega kota, opozorilni sistemi za zaščito porušitve vzgona;		
pilotska kabina s katodnimi zasloni;		
drugi prikazi v sistemu zrakoplova.		
11.5.2 *Sistemi letalske elektronike*	1	1
osnove razporeditve/ureditve in delovanja sistemov: — avtomatsko krmarjenje zrakoplova (ATA 22), — komunikacije (ATA 23), — navigacijski sistemi (ATA 34).		
11.6 **Električna energija (ATA 24)**	1	3
namestitev in delovanje električnih akumulatorjev;		
proizvajanje enosmernega toka;		
proizvajanje izmeničnega toka,		
rezervno proizvajanje električnega toka (v sili);		
proizvajanje električnega toka v sili (rezervno);		
distribucija energije;		
pretvorniki, transformatorji, usmerniki;		
zaščita vezij;		
zunanje/zemeljsko napajanje.		
11.7 **Oprema in notranja oprema (ATA 25)**		
(a) zahteve za reševalno opremo;	2	2
sedeži, vezalno pasovje in pasovi;		
(b) razporeditev kabine;	1	1
razporeditev/ureditev opreme;		
vgradnja notranje opreme v kabini;		
oprema za razvedrilo v kabini;		
vgradnja kuhinje;		
natovarjanje tovora in oprema za pritrditev;		
letalske stopnice.		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A1	B1.1
11.8 **Protipožarna zaščita (ATA 26)**	1	3
(a) sistemi za odkrivanje požara in dima ter opozarjanje; sistemi za gašenje požara; preizkušanje sistemov;		
(b) prenosni gasilni aparat.	1	1
11.9 **Krmarjenje leta (ATA 27)**	1	3
glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo, spojler;		
krmiljenje ravnotežja;		
aktivna kontrola obremenitve;		
naprave za povečanje vzgona;		
notranja aerodinamična zavora, aerodinamična zavora;		
upravljanje sistema: ročno, hidravlično, pnevmatsko, električno, krmiljenje s pomočjo računalnika;		
umetno povzročeni občutek trdote komand, blažilnik nihanja, trimanje zrakoplova glede na Machovo število, omejevalnik odklona smernega krmila, sistemi blokade zaradi turbulence;		
uravnoteženje in oprema;		
opozorilni sistemi za zaščito porušitve vzgona.		
11.10 **Sistemi goriva (ATA 28)**	1	3
razporeditev/ureditev sistema;		
posode za gorivo;		
sistemi za dovod goriva;		
izpuščanje goriva v zraku, odduševanje in odvajanje;		
navzkrižno napajanje in prenos;		
prikazi in opozorila;		
dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja;		
vzdolžno uravnoteženi sistemi goriva.		
11.11 **Hidravlična moč (ATA 29)**	1	3
razporeditev/ureditev sistema;		
hidravlične tekočine;		
hidravlični rezervoarji in akumulatorji;		
proizvajanje tlaka: električno, mehansko, pnevmatično;		
rezervno proizvajanje tlaka;		
filtri;		
krmiljenje tlaka;		

▼M6

	STOPNJA	
	A1	B1.1
distribucija energije;		
prikaz in opozorilni sistemi;		
povezovanje z drugimi sistemi.		
11.12 **Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)**	1	3
nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu;		
sistemi za preprečevanje zaledenitve: električni, toplozračni in kemični;		
sistemi za odstranjevanje ledu: električni, toplozračni, pnevmatski in kemični;		
sredstvo za zaščito pred dežjem in odbojnost;		
gretje sonde in drenaže;		
sistemi brisal.		
11.13 **Podvozje letala (ATA 32)**	2	3
konstrukcija, blaženje udarcev;		
sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni;		
prikaz in opozorila;		
kolesa, zavore, preprečevanje blokiranja koles med zaviranjem in avtomatsko zaviranje;		
pnevmatike;		
krmiljenje;		
zaznavanje zrak-tla.		
11.14 **Luči (ATA 33)**	2	3
zunanje: navigacijske, opozorilne bliskalice, pristajalne, za vožnjo po letaliških površinah, za led;		
notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor;		
zasilne luči.		
11.15 **Kisik (ATA 35)**	1	3
razporeditev/ureditev sistema: potniška in pilotska kabina;		
viri, shranjevanje, polnjenje in distribucija;		
uravnavanje dovoda;		
prikazi in opozorila.		
11.16 **Pnevmatika/vakuum (ATA 36)**	1	3
razporeditev/ureditev sistema;		
viri: motor/pomožni agregat, kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh;		
krmiljenje tlaka;		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A1	B1.1
distribucija;		
prikazi in opozorila.		
povezovanje z drugimi sistemi.		
11.17 **Voda/odpadki (ATA 38)**	2	3
razporeditev/ureditev vodovodnega sistema, dobava, distribucija, oskrbovanje in drenaža;		
razporeditev/ureditev toaletnih sistemov; splakovanje in oskrbovanje;		
vidiki korozije.		
11.18 **Sistemi za vzdrževanje na letalu (ATA 45)**	1	2
osrednji vzdrževalni računalniki;		
sistem za nalaganje podatkov;		
sistem elektronske knjižnice;		
tiskanje;		
nadzor konstrukcije (nadzor tolerance poškodb).		
11.19 **Integrirana modularna letalska elektronika (ATA 42)**	1	2
Funkcije, ki so praviloma na voljo v modulih Integrirana modularna letalska elektronika (IMA), so med drugim:		
upravljanje izpusta, nadzor zračnega tlaka, prezračevanje in nadzor zraka, nadzor letalske elektronike in prezračevanja pilotske kabine, nadzor temperature, obveščanje o zračnem prometu, usmerjevalnik letalske komunikacije, upravljanje električnih obremenitev, spremljanje prekinjevalca tokokroga, električni sistem BITE, upravljanje goriva, upravljanje zavore, upravljanje krmilja, izvlečenje in uvlečenje podvozja letala, prikaz tlaka v pnevmatikah, prikaz tlaka olja, spremljanje temperature zavor itd.		
osnovni sistem, komponente omrežja;		
11.20 **Sistemi v kabini (ATA44)**	1	2
Enote in komponente, ki služijo kot razvedrilo za potnike in zagotavljajo komunikacijo v zrakoplovu (sistem podatkovne komunikacije v kabini) ter med kabino in zemeljskimi postajami zrakoplova (kabinske omrežne storitve). To vključuje prenos glasu, podatkov, glasbe in video vsebin.		
Sistem podatkovne komunikacije v kabini služi kot vmesnik med posadko v pilotski/potniški kabini in sistemi v kabini. Ti sistemi podpirajo izmenjavo podatkov med različnimi enotami LRU, praviloma pa jih upravlja letalsko spremno osebje.		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A1	B1.1
Sistem kabinske omrežne storitve je praviloma sestavljen iz strežnika, ki med drugim predstavlja vmesnik za naslednje sisteme:		
— komunikacija podatki/radio, razvedrilni sistem med letom.		
Kabinska omrežna storitev lahko gosti funkcije, kot so:		
— dostop do poročil pred odhodom/ob odhodu,		
— dostop do e-pošte/intraneta/interneta,		
— zbirka podatkov o potnikih;		
osnovni sistem kabine;		
razvedrilni sistem med letom;		
zunanji komunikacijski sistem;		
masovni pomnilniški sistem v kabini;		
nadzorni sistem v kabini;		
drugi sistemi v kabini.		
11.21 **Informacijski sistemi (ATA46)**	1	2
Enote in komponente, ki služijo kot sredstvo za shranjevanje, posodabljanje in priklic digitalnih informacij, ki so običajno na voljo v papirni obliki ter na mikrofilmu ali mikrofišu. Vključuje enote, namenjene shranjevanju in priklicu informacij, kot sta masovni polnilnik in krmilnik elektronske knjižnice. Ne vključuje enot ali komponent, ki so vgrajene za druge uporabe in ki se delijo z drugimi sistemi, kot sta tiskalnik v pilotski kabini ali zaslon za splošno rabo.		
Tipični primeri vključujejo sisteme za upravljanje zračnega prometa in informacij ter sisteme omrežnega strežnika.		
splošni informacijski sistem zrakoplova;		
informacijski sistem v pilotski kabini;		
informacijski sistem za namene vzdrževanja;		
informacijski sistem v potniški kabini;		
drugi informacijski sistemi.		

MODUL 11B. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETAL Z BATNIM MOTORJEM

Opomba 1: Ta modul ne velja za kategorijo B3. Ustrezni predmeti za kategorijo B3 so opredeljeni v modulu 11B.

Opomba 2: Področje uporabe tega modula mora odražati tehnologijo letal, ki sodijo v podkategoriji A2 in B1.2.

	STOPNJA	
	A2	B1.2
11.1 **Teorija letenja**		
11.1.1 *Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta*	1	2
delovanje in učinek:		
— krmiljenja nagiba: krilca in spojlerji,		
— krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi,		
— krmiljenje zasuka okrog navpične osi, omejevalniki odklona smernega krmila;		

▼M6

	STOPNJA	
	A2	B1.2
krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila;		
naprave za povečanje vzgona, reže, predkrilca, zakrilca, krilca-zakrilca;		
naprave za povzročanje upora, spojlerji, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore;		
učinki zaključka krila, nažagani sprednji robovi aerodinamičnih profilov;		
krmiljenje mejne plasti z generatorji silnic, klini za porušitev vzgona ali napravami na sprednjem robu aerodinamičnega profila;		
delovanje in učinki trimerjev, ravnotežne in neravnotežne (glavne) krmilne površine, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine, pomožnih krmilnih površin z vzmetjo, masne uravnoteženosti, uravnoteženja krmila, plošč za aerodinamično ravnovesje.		
11.1.2 *Poleti z veliko hitrostjo –N/U (se ne uporablja)*	—	—
11.2 **Konstrukcije strukture zrakoplova – splošni pojmi**		
(a) plovnostno tehnične zahteve za konstrukcijsko trdnost;	2	2
klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna;		
koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar;		
sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo;		
napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala;		
zagotovitev drenaže in ventilacije;		
zagotovitev namestitve sistemov;		
zaščita pred udarom strele;		
pritrjevanje zrakoplova;		
(b) konstrukcijske metode: trupa letala z obremenjeno oplato, okvirji trupa letala, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplat, protikorozijska zaščita, pritrdišča na krilih, repu in motorju;	1	2
tehnike sestavljanja konstrukcije: zakovičenje, pritrjevanje z vijaki, spajanje/vezanje;		
metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje;		
čiščenje površine;		
simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.		
11.3 **Konstrukcije strukture zrakoplova – letala**		
11.3.1 *Trup letala (ATA 52/53/56)*	1	2
struktura in tlačno tesnjenje;		
pritrdišča kril, stabilizatorjev, nosilcev in podvozja;		
vgradnja sedežev;		
vrata in zasilni izhodi: konstrukcija in delovanje;		
pritrdišča oken in vetrobranskega stekla.		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A2	B1.2
11.3.2 *Krila (ATA 57)* konstrukcija; shranjevanje goriva; pritrdišča podvozja letala, nosilcev, krmila in povečanja vzgona/upora.	1	2
11.3.3 *Stabilizatorji (ATA 55)* konstrukcija; pritrdišče krmila.	1	2
11.3.4 *Površine za krmarjenje leta (ATA 55/57)* konstrukcija in pritrditev; uravnoteženje – masa in aerodinamika.	1	2
11.3.5 *Gondole/nosilci (ATA 54)* gondole/nosilci: — konstrukcija, — protipožarne stene, — nosilci motorja.	1	2
11.4 **Klimatizacija in uravnavanje tlaka v kabini (ATA 21)** sistemi za uravnavanje tlaka in klimatizacijo; krmilniki tlaka v kabini, zaščitne in opozorilne naprave; sistemi ogrevanja.	1	3
11.5 **Instrumenti/sistemi letalske elektronike**		
11.5.1 *Sistemi instrumentov (ATA 31)* pitot statični sistemi: višinomer, merilnik hitrosti, variometer; giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev; kompasi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje; prikaz vpadnega kota, opozorilni sistemi za zaščito porušitve vzgona; pilotska kabina s katodnimi zasloni; drugi prikazi v sistemu zrakoplova.	1	2
11.5.2 *Sistemi letalske elektronike* osnove razporeditve/ureditve in delovanja sistemov: — avtomatsko krmarjenje zrakoplova (ATA 22), — komunikacije (ATA 23), — navigacijski sistemi (ATA 34).	1	1

▼M6

	STOPNJA	
	A2	B1.2
11.6 **Električna energija (ATA 24)**	1	3
namestitev in delovanje električnih akumulatorjev;		
proizvajanje enosmernega toka;		
proizvajanje električnega toka v sili (rezervno);		
distribucija energije;		
zaščita vezij;		
pretvorniki, transformatorji.		
11.7 **Oprema in notranja oprema (ATA 25)**		
(a) zahteve za reševalno opremo; sedeži, vezalno pasovje in pasovi,	2	2
(b) razporeditev kabine; razporeditev/ureditev opreme; vgradnja notranje opreme v kabini; oprema za razvedrilo v kabini; vgradnja kuhinje; natovarjanje tovora in oprema za pritrditev; letalske stopnice.	1	1
11.8 **Protipožarna zaščita (ATA 26)**		
(a) sistemi za odkrivanje požara in dima ter opozarjanje; sistemi za gašenje požara; preizkušanje sistemov;	1	3
(b) prenosni gasilni aparat.	1	3
11.9 **Krmarjenje leta (ATA 27)**	1	3
glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo;		
trimerji;		
naprave za povečanje vzgona;		
upravljanje sistema: ročno;		
blokada zaradi udarcev vetra;		
uravnoteženje in oprema;		
opozorilni sistem za zaščito porušitve vzgona.		
11.10 **Sistemi goriva (ATA 28)**	1	3
razporeditev/ureditev sistema;		
posode za gorivo;		
sistemi za dovod goriva;		
navzkrižno napajanje in prenos;		
prikazi in opozorila.		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A2	B1.2
dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja.		
11.11 **Hidravlična moč (ATA 29)**	1	3
razporeditev/ureditev sistema;		
hidravlične tekočine;		
hidravlični rezervoarji in akumulatorji;		
proizvajanje tlaka: električno, mehansko;		
filtri;		
krmiljenje tlaka;		
distribucija energije;		
prikaz in opozorilni sistemi;		
11.12 **Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)**	1	3
nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu;		
sistemi za odstranjevanje ledu: električni, toplozračni, pnevmatski in kemični;		
gretje sonde in drenaže;		
sistemi brisal.		
11.13 **Podvozje letala (ATA 32)**	2	3
konstrukcija, blaženje udarcev;		
sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni;		
prikaz in opozorila;		
kolesa, zavore, preprečevanje blokiranja koles med zaviranjem in avtomatsko zaviranje;		
pnevmatike;		
krmiljenje;		
zaznavanje zrak-tla.		
11.14 **Luči (ATA 33)**	2	3
zunanje: navigacijske, opozorilne bliskalice, pristajalne, za vožnjo po letaliških površinah, za led;		
notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor;		
zasilne luči.		
11.15 **Kisik (ATA 35)**	1	3
razporeditev/ureditev sistema: potniška in pilotska kabina;		
viri, shranjevanje, polnjenje in distribucija;		
uravnavanje dovoda;		
prikazi in opozorila.		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A2	B1.2
11.16 **Pnevmatika/vakuum (ATA 36)**	1	3
razporeditev/ureditev sistema;		
viri: motor/pomožni agregat, kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh;		
krmiljenje tlaka;		
distribucija;		
prikazi in opozorila.		
povezovanje z drugimi sistemi.		
11.17 **Voda/odpadki (ATA 38)**	2	3
razporeditev/ureditev vodovodnega sistema, dobava, distribucija, oskrbovanje in drenaža;		
razporeditev/ureditev toaletnih sistemov; splakovanje in oskrbovanje;		
vidiki korozije.		

MODUL 11C. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETAL Z BATNIM MOTORJEM

Opomba: Področje uporabe tega modula mora odražati tehnologijo letal, ki sodijo v kategorijo B3.

	STOPNJA
	B3
11.1 **Teorija letenja**	
Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta	1
delovanje in učinek: — krmiljenja nagiba: krilca, — krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi, — krmiljenje zasuka okrog navpične osi, omejevalniki odklona smernega krmila;	
krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila;	
naprave za povečanje vzgona, reže, predkrilca, zakrilca, krilca-zakrilca;	
naprave za povzročanje upora, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore;	
učinki zaključka krila, nažagani sprednji robovi aerodinamičnih profilov;	
krmiljenje mejne plasti z generatorji silnic, klini za porušitev vzgona ali napravami na sprednjem robu aerodinamičnega profila;	
delovanje in učinki trimerjev, ravnotežne in neravnotežne (glavne) krmilne površine, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine, pomožnih krmilnih površin z vzmetjo, masne uravnoteženosti, uravnoteženja krmila, plošč za aerodinamično ravnovesje.	

▼**M6**

	STOPNJA
	B3
11.2 **Konstrukcije strukture zrakoplova – splošni pojmi**	
(a) plovnostno tehnične zahteve za konstrukcijsko trdnost;	2
klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna;	
koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar;	
sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo;	
napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala;	
zagotovitev drenaže in ventilacije;	
zagotovitev namestitve sistemov;	
zaščita pred udarom strele;	
pritrjevanje zrakoplova;	
(b) konstrukcijske metode: trupa letala z obremenjeno oplato, okvirji trupa letala, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplat, protikorozijska zaščita, pritrdišča na krilih, repu in motorju;	2
tehnike sestavljanja konstrukcije: zakovičenje, pritrjevanje z vijaki, spajanje/vezanje;	
metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje;	
čiščenje površine;	
simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.	
11.3 **Konstrukcije strukture zrakoplova – letala**	
11.3.1 *Trup letala (ATA 52/53/56)*	1
konstrukcija;	
pritrdišča kril, stabilizatorjev, nosilcev in podvozja;	
vgradnja sedežev;	
vrata in zasilni izhodi: konstrukcija in delovanje;	
pritrdišča oken in vetrobranskega stekla.	
11.3.2 *Krila (ATA 57)*	1
konstrukcija;	
shranjevanje goriva;	
pritrdišča podvozja letala, nosilcev, krmila in povečanja vzgona/upora.	
11.3.3 *Stabilizatorji (ATA 55)*	1
konstrukcija;	
pritrdišče krmila.	
11.3.4 *Površine za krmarjenje leta (ATA 55/57)*	1
konstrukcija in pritrditev;	
uravnoteženje – masa in aerodinamika.	

▼**M6**

	STOPNJA
	B3
11.3.5 *Gondole/nosilci (ATA 54)*	
gondole/nosilci: — konstrukcija, — protipožarne stene, — nosilci motorja.	1
11.4 **Klimatizacija (ATA 21)**	
Ogrevalni in prezračevalni sistemi	1
11.5 **Instrumenti/sistemi letalske elektronike**	
11.5.1 *Sistemi instrumentov (ATA 31)*	1
pitot statični sistemi: višinomer, merilnik hitrosti, variometer; giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev; kompasi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje; prikaz vpadnega kota, opozorilni sistemi za zaščito porušitve vzgona; pilotska kabina s katodnimi zasloni; drugi prikazi v sistemu zrakoplova.	
11.5.2 *Sistemi letalske elektronike*	1
osnove razporeditve/ureditve in delovanja sistemov: — avtomatsko krmarjenje zrakoplova (ATA 22), — komunikacije (ATA 23), — navigacijski sistemi (ATA 34).	
11.6 **Električna energija (ATA 24)**	2
namestitev in delovanje električnih akumulatorjev; proizvajanje enosmernega toka; proizvajanje električnega toka v sili (rezervno); distribucija energije; zaščita vezij; pretvorniki, transformatorji.	
11.7 **Oprema in notranja oprema (ATA 25)**	2
zahteve za reševalno opremo; sedeži, vezalno pasovje in pasovi.	

▼M6

	STOPNJA
	B3
11.8 **Protipožarna zaščita (ATA 26)**	2
prenosni gasilni aparat.	
11.9 **Krmarjenje leta (ATA 27)**	3
glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo;	
trimerji;	
naprave za povečanje vzgona;	
upravljanje sistema: ročno;	
blokada zaradi udarcev vetra;	
uravnoteženje in oprema;	
opozorilni sistem za zaščito porušitve vzgona.	
11.10 **Sistemi goriva (ATA 28)**	2
razporeditev/ureditev sistema;	
posode za gorivo;	
sistemi za dovod goriva;	
navzkrižno napajanje in prenos;	
prikazi in opozorila;	
dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja.	
11.11 **Hidravlična moč (ATA 29)**	2
razporeditev/ureditev sistema;	
hidravlične tekočine;	
hidravlični rezervoarji in akumulatorji;	
proizvajanje tlaka: električno, mehansko;	
filtri;	
krmiljenje tlaka;	
distribucija energije;	
prikaz in opozorilni sistemi.	
11.12 **Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)**	1
nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu;	
sistemi za odstranjevanje ledu: električni, toplozračni, pnevmatski in kemični;	
gretje sonde in drenaže;	
sistemi brisal.	

▼**M6**

	STOPNJA
	B3
11.13 **Podvozje letala (ATA 32)**	2
konstrukcija, blaženje udarcev;	
sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni;	
prikaz in opozorila;	
kolesa, zavore, preprečevanje blokiranja koles med zaviranjem in avtomatsko zaviranje;	
pnevmatike;	
krmiljenje.	
11.14 **Luči (ATA 33)**	2
zunanje: navigacijske, opozorilne bliskalice, pristajalne, za vožnjo po letaliških površinah, za led;	
notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor;	
zasilne luči.	
11.15 **Kisik (ATA 35)**	2
razporeditev/ureditev sistema: potniška in pilotska kabina;	
viri, shranjevanje, polnjenje in distribucija;	
uravnavanje dovoda;	
prikazi in opozorila.	
11.16 **Pnevmatika/vakuum (ATA 36)**	2
razporeditev/ureditev sistema;	
viri: motor/pomožni agregat, kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh;	
tlačne in vakuumske črpalke;	
krmiljenje tlaka;	
distribucija;	
prikazi in opozorila.	
povezovanje z drugimi sistemi.	

MODUL 12. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI HELIKOPTERJEV

	STOPNJA	
	A3 A4	B1.3 B1.4
12.1 **Teorija letenja – aerodinamika rotacijskih kril**	1	2
terminologija;		
učinki giroskopske precesije;		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A3 A4	B1.3 B1.4
reakcija vrtilnega momenta in krmiljenje po smeri;		
asimetrija vzgona, porušitev vzgona na konici kraka;		
spreminjanje tendence in njeno popravljanje;		
Coriolisova sila in kompenzacija;		
stanje vrtinca silnic, nastavitev moči motorja, čezmerno nagibanje;		
avtorotacija;		
talni učinek.		
12.2 **Sistemi za krmarjenje leta**	2	3
ciklična komanda;		
kolektivna komanda;		
nihajna plošča;		
krmiljenje nihanja: krmilo za uravnoteženje reakcije vrtilnega momenta, repni rotor, izpustni zrak;		
glava glavnega rotorja: konstrukcija in delovanje;		
blažilniki krakov: funkcija in konstrukcija;		
kraki rotorja: konstrukcija in pritrditev krakov glavnega in repnega rotorja;		
krmiljenje ravnotežja, fiksni in prilagodljivi stabilizatorji;		
upravljanje sistema: ročno, hidravlično, električno in računalniško;		
umetno povzročeni občutek trdote komand;		
uravnoteženje in oprema.		
12.3 **Nastavitev krakov in analiza vibracij**	1	3
poravnava rotorja;		
nastavitev glavnega in repnega rotorja;		
statično in dinamično uravnoteženje;		
vrste vibracij, načini zmanjševanja vibracij;		
resonanca tal.		
12.4 **Prenosi**	1	3
reduktorji, glavni in repni rotorji;		
sklopke, proste kolesne enote in zavora rotorja;		
pogonske gredi repnega rotorja, prožne spojke, ležaji, dušilniki nihanj in nosilci ležajev.		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A3 A4	B1.3 B1.4
12.5 **Konstrukcije strukture zrakoplova**		
(a) plovnostno tehnične zahteve za konstrukcijsko trdnost; klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna; koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar; sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo; napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala; zagotovitev drenaže in ventilacije; zagotovitev namestitve sistemov; naprave za zaščito pred udarom strele,	2	2
(b) konstrukcijske metode: trup z obremenjeno oplato, okvirji trupa, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplat in protikorozijska zaščita. pritrditve nosilcev, stabilizatorjev in podvozja; vgradnja sedežev; vrata: konstrukcija, mehanizmi, delovanje in varnostne naprave; konstrukcija oken in vetrobranskih stekel; shranjevanje goriva; protipožarne stene; nosilci motorja; tehnike sestavljanja konstrukcije: zakovičenje, pritrjevanje z vijaki, spajanje/vezanje; metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje; čiščenje površine; simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.	1	2
12.6 **Klimatizacija (ATA 21)**		
12.6.1 *Dovod zraka* Viri dovoda zraka, vključno z odvzemom zraka iz kompresorja motorja in vozičkom za oskrbo zrakoplova na tleh.	1	2
12.6.2 *Klimatizacija* klimatizacijski sistemi; razdelilni sistemi; sistemi za krmiljenje pretoka in temperature; zaščitne in opozorilne naprave.	1	3
12.7 **Instrumenti/sistemi letalske elektronike**		
12.7.1 *Sistemi instrumentov (ATA 31)* pitot statični: višinomer, merilnik hitrosti, variometer; giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev;	1	2

▼**M6**

	STOPNJA	
	A3 A4	B1.3 B1.4
kompasi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje;		
sistemi za prikaz vibracij – HUMS;		
pilotska kabina s katodnimi zasloni;		
drugi prikazi v sistemu zrakoplova.		
12.7.2 *Sistemi letalske elektronike*	1	1
osnove razporeditve/ureditve in delovanje: avtomatskega krmarjenja (ATA 22), komunikacij (ATA 23), navigacijskih sistemov (ATA 34).		
12.8 **Električna energija (ATA 24)**	1	3
namestitev in delovanje električnih akumulatorjev;		
proizvajanje enosmernega toka, proizvajanje izmeničnega toka;		
rezervno proizvajanje električnega toka (v sili);		
uravnavanje napetosti, zaščita vezij;		
distribucija energije;		
pretvorniki, transformatorji, usmerniki;		
zunanje/zemeljsko napajanje.		
12.9 **Oprema in notranja oprema (ATA 25)**		
(a) zahteve za reševalno opremo; sedeži, vezalno pasovje in pasovi; sistemi za dviganje;	2	2
(b) zasilni plavalni sistemi; razporeditev/ureditev kabine, pritrditev tovora; razporeditev/ureditev opreme; vgradnja notranje opreme v kabini;	1	1
12.10 **Protipožarna zaščita (ATA 26)**	1	3
sistemi za odkrivanje požara in dima ter opozarjanje;		
sistemi za gašenje požara;		
preizkušanje sistemov.		
12.11 **Sistemi goriva (ATA 28)**	1	3
razporeditev/ureditev sistema;		
posode za gorivo;		
sistemi za dovod goriva;		
izpuščanje goriva v zraku, odduševanje in odvajanje;		
navzkrižno napajanje in prenos;		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A3 A4	B1.3 B1.4
prikazi in opozorila;		
dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja.		
12.12 **Hidravlična moč (ATA 29)**	1	3
razporeditev/ureditev sistema;		
hidravlične tekočine;		
hidravlični rezervoarji in akumulatorji;		
proizvajanje tlaka: električno, mehansko, pnevmatično;		
rezervno proizvajanje tlaka;		
filtri;		
krmiljenje tlaka;		
distribucija energije;		
prikaz in opozorilni sistemi;		
povezovanje z drugimi sistemi.		
12.13 **Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)**	1	3
nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu;		
sistemi za preprečevanje in odstranjevanje zaledenitve: električni, toplozračni in kemični;		
sredstvo za zaščito pred dežjem in odboj dežja;		
gretje sonde in drenaže;		
sistem brisal.		
12.14 **Podvozje letala (ATA 32)**	2	3
konstrukcija, blaženje udarcev;		
sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni;		
prikaz in opozorila;		
kolesa, pnevmatike, zavore;		
krmiljenje;		
zaznavanje zrak-tla;		
zdrsi, plovci.		
12.15 **Luči (ATA 33)**	2	3
zunanje: navigacijske, pristajalne, za vožnjo po letaliških površinah, za led;		
notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor;		
zasilne luči.		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A3 A4	B1.3 B1.4
12.16 **Pnevmatika/vakuum (ATA 36)**	1	3
razporeditev/ureditev sistema;		
viri: motor/pomožni agregat, kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh;		
krmiljenje tlaka;		
distribucija;		
prikazi in opozorila;		
povezovanje z drugimi sistemi.		
12.17 **Integrirana modularna letalska elektronika (ATA 42)**	1	2
Funkcije, ki so praviloma na voljo v modulih Integrirana modularna letalska elektronika (IMA), so med drugim:		
upravljanje izpusta, nadzor zračnega tlaka, prezračevanje in nadzor zraka, nadzor letalske elektronike in prezračevanja pilotske kabine, nadzor temperature, obveščanje o zračnem prometu, usmerjevalnik letalske komunikacije, upravljanje električnih obremenitev, spremljanje prekinjevalca tokokroga, električni sistem BITE, upravljanje goriva, upravljanje zavore, upravljanje krmilja, izvlečenje in uvlečenje podvozja letala, prikaz tlaka v pnevmatikah, prikaz tlaka olja, spremljanje temperature zavor itd.		
osnovni sistem;		
komponente omrežja;		
12.18 **Sistemi za vzdrževanje na letalu (ATA 45)**	1	2
osrednji vzdrževalni računalniki;		
sistem za nalaganje podatkov;		
sistem elektronske knjižnice;		
tiskanje;		
nadzor konstrukcije (nadzor tolerance poškodb).		
12.19 **Informacijski sistemi (ATA46)**	1	2
Enote in komponente, ki služijo kot sredstvo za shranjevanje, posodabljanje in priklic digitalnih informacij, ki so običajno na voljo v papirni obliki ter na mikrofilmu ali mikrofišu. Vključuje enote, namenjene shranjevanju in priklicu informacij, kot sta masovni polnilnik in krmilnik elektronske knjižnice. Ne vključuje enot ali komponent, ki so vgrajene za druge uporabe in ki se delijo z drugimi sistemi, kot sta tiskalnik v pilotski kabini ali zaslon za splošno rabo.		
Tipični primeri vključujejo sisteme za upravljanje zračnega prometa in informacij ter sisteme omrežnega strežnika.		
splošni informacijski sistem zrakoplova;		
informacijski sistem v pilotski kabini;		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A3 A4	B1.3 B1.4
informacijski sistem za namene vzdrževanja; informacijski sistem v potniški kabini; drugi informacijski sistemi.		

MODUL 13. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI ZRAKOPLOVA

	STOPNJA
	B2
13.1 **Teorija letenja**	
(a) *Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta*	1
delovanje in učinek: — krmiljenja nagiba: krilca in spojlerji, — krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi, — krmiljenje zasuka okrog navpične osi, omejevalniki odklona smernega krmila; krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila; naprave za povečanje vzgona: reže, predkrilca, zakrilca; naprave za povzročanje upora: spojlerji, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore; delovanje in učinki trimerjev, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine, uravnoteženja krmila.	
(b) *Poleti z veliko hitrostjo*	1
zvočna hitrost, podzvočni leti, transonični leti, nadzvočni leti; Machovo število, kritično Machovo število.	
(c) *Aerodinamika rotacijskih kril*	1
terminologija; delovanje in učinek cikličnega spreminjanja koraka rotorja, spreminjanje skupnega osnovnega koraka rotorja in krmila za uravnovešanje reakcije vrtilnega momenta.	
13.2 **Konstrukcije – splošni pojmi**	
(a) osnove konstrukcijskih sistemov;	1
(b) sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo; električna povezava; naprave za zaščito pred udarom strele.	2

▼**M6**

	STOPNJA
	B2
13.3 **Avtomatsko krmarjenje (ATA 22)**	3
osnove krmilnega sistema za avtomatsko krmarjenje zrakoplova, vključno z načeli delovanja in tekočo terminologijo;	
obdelava komandnih signalov;	
načini delovanja: kanali za nagib, kot zrakoplova glede na horizontalno ravnino, nihanje;	
blažilniki nihanja;	
sistemi za povečevanje stabilnosti pri helikopterjih;	
Avtomatsko krmiljenje ravnotežja;	
vmesnik za pripomočke za navigacijo z avtopilotom;	
sistemi za avtomatsko nastavitev moči motorja;	
sistem za avtomatsko pristajanje: principi in kategorije, načini delovanja, prilet, drsna strmina, zemeljska površina, neuspeli prilet, sistemski zasloni in pogoji ob napaki.	
13.4 **Komunikacije/navigacija (ATA 23/34)**	3
osnove širjenja radijskih valov, antene, linije radiofonskega prenosa, komunikacije, sprejemnik in oddajnik;	
principi delovanja naslednjih sistemov: — komunikacija na zelo visoki frekvenci (VHF), — komunikacija na visoki frekvenci (HF), — avdio, — oddajniki signala v sili (ELT), — zapisovalnik zvoka v pilotski kabini, — visokofrekvenčni vsesmerni radijski oddajnik (VOR), — radiokompas (ADF), — instrumentni pristajalni sistem (ILS), — mikrovalovni pristajalni sistem (MLS), — usmerjevalnik leta; merilnik razdalje (DME), — zelo nizkofrekvenčna in hiperbolična navigacija (VLF/Omega), — Dopplerjeva navigacija, — območna navigacija, RNAV sistemi, — sistemi za vodenje zrakoplova FMS, — satelitski sistem določanja položaja (GPS), satelitski sistemi za navigacijo (GNSS), — inercialni navigacijski sistem, — radarski odzivnik za nadzor zračnega prometa, sekundarni nadzorovalni radar, — sistem za preprečevanje trčenja v zraku (TCAS), — radar za izogibanje vremenskim pojavom, — radiovišinomer, — ARINC komunikacija in poročanje.	

▼**M6**

	STOPNJA
	B2
13.5 **Električna energija (ATA 24)**	3
namestitev in delovanje električnih akumulatorjev;	
proizvajanje enosmernega toka;	
proizvajanje izmeničnega toka,	
rezervno proizvajanje električnega toka (v sili);	
proizvajanje električnega toka v sili (rezervno);	
distribucija energije;	
pretvorniki, transformatorji, usmerniki;	
zaščita vezij;	
zunanje/zemeljsko napajanje.	
13.6 **Oprema in notranja oprema (ATA 25)**	3
zahteve za elektronsko opremo v sili;	
kabinska oprema za razvedrilo.	
13.7 **Krmarjenje leta (ATA 27)**	
(a) glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo, spojler;	2
krmiljenje ravnotežja;	
aktivna kontrola obremenitve;	
naprave za povečanje vzgona;	
notranja aerodinamična zavora, aerodinamična zavora;	
upravljanje sistema: ročno, hidravlično, pnevmatsko;	
umetno povzročeni občutek trdote komand, blažilnik nihanja, trimanje zrakoplova glede na Machovo število, omejevalnik odklona smernega krmila, sistemi blokade zaradi turbulence;	
sistemi za zaščito porušitve vzgona;	
(b) upravljanje sistema: električno, krmiljenje s pomočjo računalnika.	3
13.8 **Instrumenti (ATA 31)**	3
klasifikacija;	
atmosfera;	
terminologija;	
naprave in sistemi za merjenje tlaka;	
pitot statični sistemi;	
višinomeri;	
variometri; merilniki hitrosti;	
merilniki hitrosti;	
naprave za merjenje Machovega števila;	
naprave za sporočanje/opozarjanje na višino leta;	

▼**M6**

	STOPNJA
	B2
računalniki podatkov o letu;	
pnevmatski sistemi instrumentov;	
manometer in termometer z neposrednim odbiranjem;	
sistemi za prikaz temperature;	
sistemi za prikaz količine goriva;	
giroskopski principi;	
umetni horizonti;	
kontrolniki letenja;	
giroskopski kompasi;	
sistemi opozarjanja na bližino zemlje;	
sistemi kompasov;	
sistemi za zapis podatkov o letu;	
sistemi elektronskih instrumentov za letenje;	
opozorilni sistemi z instrumenti, vključno z glavnimi opozorilnimi sistemi in centraliziranimi opozorilnimi zasloni;	
opozorilni sistemi za porušitev vzgona in sistemi za prikaz vpadnega kota;	
merjenje in prikaz vibracij;	
pilotska kabina s katodnimi zasloni.	
13.9 **Luči (ATA 33)**	3
zunanje: navigacijske, pristajalne, za vožnjo po letaliških površinah, za led;	
notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor;	
zasilne luči.	
13.10 **Sistemi za vzdrževanje na letalu (ATA 45)**	3
osrednji vzdrževalni računalniki;	
sistem za nalaganje podatkov;	
sistem elektronske knjižnice;	
tiskanje;	
nadzor konstrukcije (nadzor tolerance poškodb).	
13.11 **Klimatizacija in uravnavanje tlaka v kabini (ATA 21)**	
13.11.1 *Dovod zraka*	2
viri dovoda zraka vključno z odvzemom zraka iz kompresorja motorja in vozičkom za oskrbo zrakoplova na tleh;	

▼**M6**

	STOPNJA
	B2
13.11.2 *Klimatizacija*	
klimatizacijski sistemi;	2
naprave za kroženje zraka in naprave za kroženje pare;	3
razdelilni sistemi;	1
sistem za nadzor in upravljanje pretoka, temperature in vlažnosti.	3
13.11.3 *Uravnavanje tlaka*	3
sistemi za uravnavanje tlaka;	
krmiljenje in prikaz, vključno s krmilnimi in varnostnimi ventili;	
krmilniki tlaka v kabini.	
13.11.4 *Varnostne in opozorilne naprave*	3
zaščitne in opozorilne naprave.	
13.12 **Protipožarna zaščita (ATA 26)**	
(a) sistemi za odkrivanje požara in dima ter opozarjanje; sistemi za gašenje požara; preizkušanje sistemov;	3
(b) prenosni gasilni aparat.	1
13.13 **Sistemi goriva (ATA 28)**	
razporeditev/ureditev sistema;	1
posode za gorivo;	1
sistemi za dovod goriva;	1
izpuščanje goriva v zraku, odduševanje in odvajanje;	1
navzkrižno napajanje in prenos;	2
prikazi in opozorila;	3
dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja;	2
vzdolžno uravnoteženi sistemi goriva.	3
13.14 **Hidravlična moč (ATA 29)**	
razporeditev/ureditev sistema;	1
hidravlične tekočine;	1
hidravlični rezervoarji in akumulatorji;	1
proizvajanje tlaka: električno, mehansko, pnevmatično;	3
rezervno proizvajanje tlaka;	3

▼**M6**

	STOPNJA
	B2
filtri;	1
krmiljenje tlaka;	3
distribucija energije;	1
prikaz in opozorilni sistemi;	3
povezovanje z drugimi sistemi.	3
13.15 **Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)**	
nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu;	2
sistemi za preprečevanje zaledenitve: električni, toplozračni in kemični;	2
sistemi za odstranjevanje ledu: električni, toplozračni, pnevmatski in kemični;	3
sredstvo za zaščito pred dežjem in odbojnost;	1
gretje sonde in drenaže;	3
sistemi brisal.	1
13.16 **Podvozje letala (ATA 32)**	
konstrukcija, blaženje udarcev;	1
sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni;	3
prikazi in opozorila;	3
kolesa, zavore, preprečevanje blokiranja koles med zaviranjem in avtomatsko zaviranje;	3
pnevmatike;	1
krmiljenje;	3
zaznavanje zrak-tla.	3
13.17 **Kisik (ATA 35)**	
razporeditev/ureditev sistema: potniška in pilotska kabina;	3
viri, shranjevanje, polnjenje in distribucija;	3
uravnavanje dovoda;	3
prikazi in opozorila.	3
13.18 **Pnevmatika/vakuum (ATA 36)**	
razporeditev/ureditev sistema;	2
viri: motor/pomožni agregat, kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh;	2
krmiljenje tlaka;	3
distribucija;	1

▼M6

	STOPNJA
	B2
prikazi in opozorila.	3
povezovanje z drugimi sistemi.	3
13.19 **Voda/odpadki (ATA 38)**	2
razporeditev/ureditev vodovodnega sistema, dobava, distribucija, oskrbovanje in drenaža;	
razporeditev/ureditev toaletnih sistemov; splakovanje in oskrbovanje.	
13.20 **Integrirana modularna letalska elektronika (ATA 42)**	3
Funkcije, ki so praviloma na voljo v modulih Integrirana modularna letalska elektronika (IMA), so med drugim:	
upravljanje izpusta, nadzor zračnega tlaka, prezračevanje in nadzor zraka, nadzor letalske elektronike in prezračevanja pilotske kabine, nadzor temperature, obveščanje o zračnem prometu, usmerjevalnik letalske komunikacije, upravljanje električnih obremenitev, spremljanje prekinjevalca tokokroga, električni sistem BITE, upravljanje goriva, upravljanje zavore, upravljanje krmilja, izvlečenje in uvlečenje podvozja letala, prikaz tlaka v pnevmatikah, prikaz tlaka olja, spremljanje temperature zavor itd.	
osnovni sistem;	
komponente omrežja;	
13.21 **Sistemi v kabini (ATA44)**	3
Enote in komponente, ki služijo kot razvedrilo za potnike in zagotavljajo komunikacijo v zrakoplovu (sistem podatkovne komunikacije v kabini) ter med kabino in zemeljskimi postajami zrakoplova (kabinske omrežne storitve). To vključuje prenos glasu, podatkov, glasbe in video vsebin.	
Sistem podatkovne komunikacije v kabini služi kot vmesnik med posadko v pilotski/potniški kabini in sistemi v kabini. Ti sistemi podpirajo izmenjavo podatkov med različnimi enotami LRU, praviloma pa jih upravlja letalsko spremno osebje.	
Sistem kabinske omrežne storitve je praviloma sestavljen iz strežnika, ki med drugim predstavlja vmesnik za naslednje sisteme:	
— komunikacija podatki/radio, razvedrilni sistem med letom.	
Kabinska omrežna storitev lahko gosti funkcije, kot so:	
— dostop do poročil pred odhodom/ob odhodu,	
— dostop do e-pošte/intraneta/interneta,	
— zbirka podatkov o potnikih,	
osnovni sistem kabine;	
razvedrilni sistem med letom;	
zunanji komunikacijski sistem;	

▼**M6**

	STOPNJA
	B2
masovni pomnilniški sistem v kabini; nadzorni sistem v kabini; drugi sistemi v kabini.	
13.22 **Informacijski sistemi (ATA46)**	3
Enote in komponente, ki služijo kot sredstvo za shranjevanje, posodabljanje in priklic digitalnih informacij, ki so običajno na voljo v papirni obliki ter na mikrofilmu ali mikrofišu. Vključuje enote, namenjene shranjevanju in priklicu informacij, kot sta masovni polnilnik in krmilnik elektronske knjižnice. Ne vključuje enot ali komponent, ki so vgrajene za druge uporabe in ki se delijo z drugimi sistemi, kot sta tiskalnik v pilotski kabini ali zaslon za splošno rabo. Tipični primeri vključujejo sisteme za upravljanje zračnega prometa in informacij ter sisteme omrežnega strežnika. splošni informacijski sistem zrakoplova; informacijski sistem v pilotski kabini; informacijski sistem za namene vzdrževanja; informacijski sistem v potniški kabini; drugi informacijski sistemi.	

MODUL 14. POGON

	STOPNJA
	B2
14.1 **Turbinski motorji**	
(a) konstrukcijska ureditev in delovanje turboreaktivnega motorja, turboventilacijskega motorja, turbinskega motorja za pogon helikopterjev in turbopropelerskega motorja;	1
(b) sistemi za elektronsko krmiljenje motorja in merjenje goriva (FADEC).	2
14.2 **Sistemi za prikaz delovanja motorja**	2
temperatura izpušnega plina/sistemi meritve temperature med turbinskimi stopnjami; hitrost motorja; prikaz potiska v motorju: kompresijsko razmerje v motorju, izstopni tlak iz turbine ali tlačni sistemi brizgalnih cevi; tlak in temperatura olja; tlak, temperatura in pretok goriva; tlak v cevnem razdelilniku; vrtilni moment motorja; hitrost propelerja.	

▼**M6**

	STOPNJA
	B2
14.3 **Zagon motorja in vžigalni sistemi** delovanje sistemov in komponent za zagon motorja; vžigalni sistemi in komponente; predpisi o varnosti vzdrževanja.	2

MODULE 15. MOTOR S PLINSKO TURBINO

	STOPNJA	
	A	B1
15.1 **Osnove** potencialna energija, kinetična energija, Newtonovi zakoni gibanja, Braytonov cikel, razmerje med silo, delom, močjo, energijo, hitrostjo, pospeškom; razporeditev/ureditev in delovanje turboreaktivnega motorja, turboventilacijskega motorja, turbinskega motorja za pogon helikopterjev in turbopropelerskega motorja.	1	2
15.2 **Zmogljivost motorja** bruto potisna sila, neto potisna sila, potisna sila pri največjem pretoku potisne šobe, porazdelitev potiska, končni potisk, konjska moč potiska, ustrezna konjska moč na gredi, specifična poraba goriva; izkoristki motorja; razmerje vzporednega toka zraka in razmerje tlaka v motorju; tlak, temperatura in hitrost pretoka plina; vrste motorja, statični potisk, vpliv hitrosti, višine in toplega podnebja, nazivna imenska konstantno omejena moč, omejitve.	—	2
15.3 **Vstopna odprtina** vstopne odprtine kompresorja; vplivi različnih konfiguracij vstopnih odprtin; zaščita pred ledom.	2	2
15.4 **Kompresorji** aksialni in centrifugalni kompresorji; konstrukcijske značilnosti, principi delovanja in uporaba; uravnoteženje ventilatorja; sistema: vzroki in posledice porušitve in vzpona vzgona v kompresorju; načini krmiljenja pretoka zraka: izpustni ventili, spremenljive vstopne vodilne lopatice, spremenljive lopatice statorja, vrtljive lopatice statorja;	1	2

▼**M6**

	STOPNJA	
	A	B1
kompresijsko razmerje.		
15.5 **Zgorevalni del**	1	2
konstrukcijske lastnosti in principi delovanja.		
15.6 **Turbinski del**	2	2
delovanje in značilnosti različnih vrst turbinskih lopatic;		
pritrdišče lopatice na disk;		
vodilne lopatice potisne šobe;		
vzroki in posledice napetosti in pomika turbinske lopatice.		
15.7 **Izpuh**	1	2
konstrukcijske lastnosti in principi delovanja;		
konvergentne, divergentne in potisne šobe s spremenljivo površino;		
zmanjšanje hrupa motorja;		
sistemi vzvratnega potiska.		
15.8 **Nosilci in tesnila**	—	2
konstrukcijske lastnosti in principi delovanja.		
15.9 **Maziva in goriva**	1	2
lastnosti in specifikacije;		
dodatki za gorivo;		
preventivni varnostni ukrepi.		
15.10 **Mazalni sistemi**	1	2
delovanje/razporeditev/ureditev sistema in komponente.		
15.11 **Sistemi goriva**	1	2
delovanje krmiljenja motorja in sistemov merjenja goriva, vključno z elektronskim krmiljenjem motorja (FADEC);		
razporeditev/ureditev in komponente sistemov.		
15.12 **Sistemi za zrak**	1	2
delovanje sistemov za distribucijo zraka v motorju in za preprečevanje zaledenitve, vključno z notranjim hlajenjem, tesnjenjem in oskrbovanjem z zunanjim zrakom.		
15.13 **Zagon motorja in vžigalni sistemi**	1	2
delovanje sistemov in komponent za zagon motorja;		
vžigalni sistemi in komponente;		
predpisi o varnosti vzdrževanja.		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A	B1
15.14 **Sistemi za prikaz delovanja motorja**	1	2
temperatura izpušnega plina/vmesna temperatura v turbinah;		
prikaz potiska v motorju: kompresijsko razmerje v motorju, izstopni tlak iz turbine ali tlačni sistemi brizgalnih cevi;		
tlak in temperatura olja;		
tlak in pretok goriva;		
hitrost motorja;		
merjenje in prikaz vibracij;		
vrtilni moment;		
moč.		
15.15 **Sistemi za povečevanje moči**	—	1
delovanje in uporaba;		
vbrizgavanje vode, vode z metanolom;		
komore za dodatno izgorevanje.		
15.16 **Turbopropelerski motorji**	1	2
turbina, povezana s plinskim tokom/prosta turbina, turbina, povezana z zobniškim predležjem;		
reduktorji;		
integrirani krmilniki motorja in propelerja;		
varnostne naprave za preprečevanje prevelike hitrosti.		
15.17 **Turbinski motorji za pogon helikopterjev**	1	2
razporeditev/ureditev, pogonski sistemi, reduktorji, spoji, krmilni sistemi.		
15.18 **Pomožni agregati (APU)**	1	2
namen, delovanje, zaščitni sistemi.		
15.19 **Namestitev pogonskega sistema**	1	2
konfiguracija požarnih sten, okrova motorja, zvočnih sten, nosilcev motorja, protivibracijskih nosilcev, gumijastih in ostalih cevi, glavnih dovodnih kablov, konektorjev, ožičenja, krmilnih kablov in drogov, dvižnih točk in drenaž.		
15.20 **Sistemi za zaščito pred požarom**	1	2
delovanje sistemov za odkrivanje in gašenje požarov.		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A	B1
15.21 **Spremljanje parametrov motorja in delovanje na zemlji**	1	3
postopki za zagon in preizkušanje motorjev na zemlji;		
interpretacija izstopne moči in parametrov motorja;		
spremljanje trenda (vključno z analizo olja, vibracijami in boroskopom);		
pregled motorja in komponent glede na merila, odstopanja in podatke, ki jih je navedel proizvajalec motorja;		
pranje/čiščenje kompresorja;		
poškodba zaradi tujka.		
15.22 **Shranjevanje in konzerviranje motorjev**	—	2
konzerviranje in dekonzerviranje za motor in dodatno opremo/sisteme.		

MODUL 16. BATNI MOTOR

	STOPNJA		
	A	B1	B3
16.1 **Osnove**	1	2	2
mehanski, toplotni in volumetrični izkoristek;			
delovni cikli – dvotaktni, štiritaktni, Ottovi in Dieselski;			
premik bata in kompresijsko razmerje;			
konfiguracija motorja in zaporedje vžigov.			
16.2 **Zmogljivost motorja**	1	2	2
izračun in merjenje moči;			
dejavniki, ki vplivajo na moč motorja;			
mešanice/zmanjševanje količine goriva v mešanici gorivo-zrak, predvžig.			
16.3 **Konstrukcija motorja**	1	2	2
ohišje motorja, ročična gred, odmične gredi, oljna korita;			
dodatno zobniško predležje;			
sklopi valjev in batov;			
spojni drogi, vstopna odprtina in izstopne razdelilne cevi;			
mehanizmi ventilov;			

▼M6

	STOPNJA		
	A	B1	B3
propelerski reduktorji.			
16.4 **Sistemi goriva v motorju**			
16.4.1 *Uplinjači*	1	2	2
vrste, razporeditev/ureditev in principi delovanja;			
zaledenitev in segrevanje.			
16.4.2 *Sistemi za vbrizg goriva*	1	2	2
vrste, konstrukcija in principi delovanja.			
16.4.3 *Elektronsko krmiljenje motorja*	1	2	2
delovanje krmiljenja motorja in sistemov merjenja goriva, vključno z elektronskim krmiljenjem motorja (FADEC);			
razporeditev/ureditev in komponente sistemov.			
16.5 **Zagon motorja in vžigalni sistemi**	1	2	2
zaganjalni sistemi, sistemi predogrevanja;			
vrste magnetnih vžigalnih naprav, konstrukcija in principi delovanja;			
vžigalna ožičenja, svečke;			
nizko- in visokonapetostni sistemi.			
16.6 **Sesalni, izpušni in hladilni sistem**	1	2	2
konstrukcija in delovanje sesalnih sistemov, vključno z izmeničnimi zračnimi sistemi;			
izpušni sistemi in sistemi za hlajenje motorja – zračni in tekočinski.			
16.7 **Tlačno polnjenje/turbinsko tlačno polnjenje**	1	2	2
principi in namen tlačnega polnjenja in njegovi učinki na parametre motorja;			
razporeditev/ureditev in delovanje sistemov za tlačno polnjenje/turbinsko tlačno polnjenje;			
sistemska terminologija;			
krmilni sistemi;			
zaščita sistemov.			
16.8 **Maziva in goriva**	1	2	2
lastnosti in specifikacije;			
dodatki za gorivo;			

▼**M6**

	STOPNJA		
	A	B1	B3
preventivni varnostni ukrepi.			
16.9 **Mazalni sistemi**	1	2	2
delovanje/razporeditev/ureditev sistema in komponente.			
16.10 **Sistemi za prikaz delovanja motorja**	1	2	2
hitrost motorja;			
temperatura glave valja;			
temperatura hladilne tekočine;			
tlak in temperatura olja;			
temperatura izpušnega plina;			
tlak in pretok goriva;			
tlak v cevnem razdelilniku.			
16.11 **Namestitev pogonskega sistema**	1	2	2
izvedba požarnih sten, okrova motorja, zvočnih sten, nosilcev motorja, protivibracijskih nosilcev, cevi, dovodnih kablov, konektorjev, ožičenja, krmilnih kablov in drogov, dvižnih točk in drenaž.			
16.12 **Spremljanje parametrov motorja in delovanje na zemlji**	1	3	2
postopki za zagon in preizkušanje motorjev na zemlji;			
interpretacija izstopne moči in parametrov motorja;			
pregled motorja in komponent: merila, odstopanja in podatki, ki jih je navedel proizvajalec motorja.			
16.13 **Shranjevanje in konzerviranje motorjev**	—	2	1
konzerviranje in dekonzerviranje za motor in dodatno opremo/sisteme.			

MODUL 17A. PROPELER

Opomba: Ta modul ne velja za kategorijo B3. Ustrezni predmeti za kategorijo B3 so opredeljeni v modulu 17B.

	STOPNJA	
	A	B1
17.1 **Osnove**	1	2
teorija krakov propelerja;		

▼**M6**

	STOPNJA	
	A	B1
visok/nizek kot kraka, kot pri spremembi smeri, vpadni kot, vrtilna hitrost; zdrs propelerja; aerodinamična, centrifugalna in potisna sila; vrtilni moment; zračni tok na vpadnem kotu kraka; nihanje in resonanca.		
17.2 **Konstrukcija propelerja** načini gradnje in materiali, ki se uporabljajo v lesenih, kompozitnih in kovinskih propelerjih; položaj kraka, zgornja stran kraka, trup kraka, spodnja stran kraka in pesto; propeler z nespremenljivim korakom, s krmiljenim korakom, z nastavljeno hitrostjo; vgradnja propelerja/kape propelerja.	1	2
17.3 **Krmiljenje koraka propelerja** krmiljenje hitrosti in načini spreminjanja koraka, mehanski in električni/elektronski; postavljanje propelerja na nož in negativni korak; zaščita pred preveliko hitrostjo.	1	2
17.4 **Sinhroniziranje propelerja** oprema za sinhroniziranje in sinhronizacijo faz.	—	2
17.5 **Zaščita propelerja pred ledom** tekočina in električna oprema za odtajevanje.	1	2
17.6 **Vzdrževanje propelerja** statično in dinamično uravnoteženje; iztekanje krakov; ocenjevanje poškodb na krakih, razjedenost, korozija, udarci, odstopanje/razslojevanje; načrti za obdelavo/popravila propelerja; tek motorja propelerja.	1	3
17.7 **Hranjenje in konzerviranje propelerja** konzerviranje in dekonzerviranje propelerja.	1	2

▼**M6**

MODUL 17B. PROPELER

Opomba: Področje uporabe tega modula mora odražati tehnologijo letal, ki sodijo v kategorijo B3.

	STOPNJA
	B3
17.1 **Osnove**	2
teorija krakov propelerja;	
visok/nizek kot kraka, kot pri spremembi smeri, vpadni kot, vrtilna hitrost;	
zdrs propelerja;	
aerodinamična, centrifugalna in potisna sila;	
vrtilni moment;	
zračni tok na vpadnem kotu kraka;	
nihanje in resonanca.	
17.2 **Konstrukcija propelerja**	2
načini gradnje in materiali, ki se uporabljajo v lesenih, kompozitnih in kovinskih propelerjih;	
položaj kraka, zgornja stran kraka, trup kraka, spodnja stran kraka in pesto;	
propeler z nespremenljivim korakom, s krmiljenim korakom, z nastavljeno hitrostjo;	
vgradnja propelerja/kape propelerja.	
17.3 **Krmiljenje koraka propelerja**	2
krmiljenje hitrosti in načini spreminjanja koraka, mehanski in električni/elektronski;	
postavljanje propelerja na nož in negativni korak;	
zaščita pred preveliko hitrostjo.	
17.4 **Sinhroniziranje propelerja**	2
oprema za sinhroniziranje in sinhronizacijo faz.	
17.5 **Zaščita propelerja pred ledom**	2
tekočina in električna oprema za odtajevanje.	
17.6 **Vzdrževanje propelerja**	2
statično in dinamično uravnoteženje;	
iztekanje krakov;	
ocenjevanje poškodb na krakih, razjedenost, korozija, udarci, odstopanje/razslojevanje;	
načrti za obdelavo/popravila propelerja;	
tek motorja propelerja.	
17.7 **Hranjenje in konzerviranje propelerja**	2
konzerviranje in dekonzerviranje propelerja.	

▼M6

Dodatek II

Standard osnovnega izpita

1. **Splošno**

1.1 Vsi osnovni izpiti se izvedejo v obliki izbirnih in opisnih vprašanj, kot je opredeljeno spodaj. Nepravilne možnosti se štejejo za enako verodostojne kot prazen odgovor; vse možnosti so jasno povezane z vprašanjem in vsebujejo podobno terminologijo, slovnično strukturo in dolžino; nepravilni odgovori pri numeričnih vprašanjih ustrezajo postopkovnim napakam, kot so popravki, uporabljeni v napačnem smislu, ali nepravilne zamenjave enot: to niso le poljubne številke.

1.2 Vsako izbirno vprašanje ima tri alternativne odgovore, od katerih je samo eden pravilen, kandidat pa ima za vsak modul na voljo čas, ki temelji na nominalnem povprečju 75 sekund na vsako vprašanje.

1.3 Vsako opisno vprašanje zahteva pripravo pisnega odgovora in kandidatu se da na voljo 20 minut za odgovor na vprašanje.

1.4 Pripravijo se primerna opisna vprašanja, ki se ocenijo z uporabo vsebin predmetov iz Dodatka I, moduli 7A, 7B, 9A, 9B in 10.

1.5 Vsako vprašanje ima pripravljen vzorčni odgovor, ki vsebuje tudi vse poznane alternativne odgovore, ki bi lahko bili pomembni za druge podrazdelitve.

1.6 Ta vzorčni odgovor bo tudi razčlenjen v seznam pomembnih točk, znanih kot ključne točke.

1.7 Zadostna ocena za vsak modul in pod-modul izbirnega dela izpita je 75 %.

1.8 Zadostna ocena za vsako opisno vprašanje je 75 %, s tem da kandidatov odgovor vsebuje 75 % zahtevanih ključnih točk, ki jih to vprašanje obravnava, in nobene pomembne napake v zvezi s katero koli zahtevano ključno točko.

1.9 Če kandidat ne opravi samo izbirnega ali samo opisnega dela, je treba ponovno opravljati samo neopravljeni del.

1.10 Za določitev, ali je kandidat opravil izpit, se ne uporabljajo sistemi kazenskega označevanja.

1.11 Neopravljenega modula se ne sme ponovno opravljati vsaj 90 dni od datuma izpita po neopravljenem modulu, razen v primeru potrjene organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja v skladu s Prilogo IV (Del 147), ki vodi ponovno usposabljanje, prilagojeno neopravljenim predmetom v posebnem modulu, ko se lahko neopravljeni modul ponovno opravlja po 30 dneh.

1.12 Časovno obdobje v skladu s točko 66.A.25 velja za vsak posamezen izpit iz modula, razen za izpite iz modulov, ki so bili opravljeni kot del licence druge kategorije, ki je že bila izdana.

1.13 Dovoljeni so največ trije zaporedni poskusi za vsak modul. Nadaljnji sklop treh poskusov je dovoljen po enem letu čakalnega roka med sklopi.

Prosilec pisno potrdi pri odobreni organizaciji za usposabljanje iz vzdrževanja ali pristojnem organu, pri katerem se je prijavil na izpit, število in datume poskusov v zadnjem letu ter organizacijo ali pristojni organ, pri katerem je opravljal te poskuse. Organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja ali pristojni organ sta odgovorna za preverjanje števila poskusov v veljavnih časovnih obdobjih.

▼M6

2. **Število vprašanj na modul**

2.1 MODUL 1 – MATEMATIKA

Kategorija A: 16 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 20 minut.

Kategorija B1: 32 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

Kategorija B2: 32 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

Kategorija B3: 28 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 35 minut.

2.2 MODUL 2 – FIZIKA

Kategorija A: 32 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

Kategorija B1: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B2: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B3: 28 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 35 minut.

2.3 MODUL 3 – TEMELJI ELEKTROTEHNIKE

Kategorija A: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B1: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B2: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B3: 24 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 30 minut.

2.4 MODUL 4 – OSNOVE ELEKTRONIKE

Kategorija B1: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B2: 40 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 50 minut.

Kategorija B3: 8 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 10 minut.

2.5 MODUL 5 – SISTEMI DIGITALNE TEHNIKE/ELEKTRONSKIH INSTRUMENTOV

Kategorija A: 16 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 20 minut.

Kategoriji B1.1 in B1.3: 40 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 50 minut.

Kategoriji B1.2 in B1.4: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B2: 72 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

Kategorija B3: 16 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 20 minut.

▼**M6**

2.6 MODUL 6 – MATERIALI IN STROJNA OPREMA

Kategorija A: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B1: 72 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

Kategorija B2: 60 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 75 minut.

Kategorija B3: 60 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 75 minut.

2.7 MODUL 7A – VZDRŽEVALNA PRAKSA

Kategorija A: 72 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 90 minut in dodatnih 40 minut.

Kategorija B1: 80 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 100 minut in dodatnih 40 minut.

Kategorija B2: 60 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 75 minut in dodatnih 40 minut.

MODUL 7B – VZDRŽEVALNA PRAKSA

Kategorija B3: 60 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 75 minut in dodatnih 40 minut.

2.8 MODUL 8 – OSNOVE AERODINAMIKE

Kategorija A: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B1: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B2: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B3: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

2.9 MODUL 9A – ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

Kategorija A: 20 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 25 minut in dodatnih 20 minut.

Kategorija B1: 20 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 25 minut in dodatnih 20 minut.

Kategorija B2: 20 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 25 minut in dodatnih 20 minut.

MODUL 9B – ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

Kategorija B3: 16 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 20 minut in dodatnih 20 minut.

2.10 MODUL 10 – LETALSKA ZAKONODAJA

Kategorija A: 32 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 40 minut in dodatnih 20 minut.

Kategorija B1: 40 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 50 minut in dodatnih 20 minut.

▼**M6**

Kategorija B2: 40 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 50 minut in dodatnih 20 minut.

Kategorija B3: 32 izbirnih in 1 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut in dodatnih 20 minut.

2.11 MODUL 11A – AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETALA S TURBINSKIM MOTORJEM

Kategorija A: 108 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 135 minut.

Kategorija B1: 140 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 175 minut.

MODUL 11B – AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETALA Z BATNIM MOTORJEM

Kategorija A: 72 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

Kategorija B1: 100 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 125 minut.

MODUL 11C – AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETALA Z BATNIM MOTORJEM

Kategorija B3: 60 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 75 minut.

2.12 MODUL 12 – AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI HELIKOPTERJEV:

Kategorija A: 100 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 125 minut.

Kategorija B1: 128 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 160 minut.

2.13 MODUL 13 – AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI ZRAKOPLOVA

Kategorija B2: 180 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 225 minut. Vprašanja in dovoljeni čas se lahko po potrebi razdelijo na dva izpita.

2.14 MODUL 14 – POGON

Kategorija B2: 24 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 30 minut.

2.15 MODUL 15 – PLINSKI TURBINSKI MOTOR

Kategorija A: 60 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 75 minut.

Kategorija B1: 92 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 115 minut.

2.16 MODUL 16 – BATNI MOTOR

Kategorija A: 52 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B1: 72 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

Kategorija B3: 68 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 85 minut.

▼**M6**

2.17 MODUL 17A – PROPELER

Kategorija A: 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B1: 32 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

MODUL 17B – PROPELER

Kategorija B3: 28 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 35 minut.

▼M6

Dodatek III

Standard usposabljanja za tip zrakoplova in izpitni standard

Usposabljanje na delovnem mestu

1. **Splošno**

Usposabljanje za tip zrakoplova je sestavljeno iz teoretičnega usposabljanja in izpita ter, razen za ratinge kategorije C, praktičnega usposabljanja in ocene.

(a) Teoretično usposabljanje in izpit izpolnjujeta naslednje zahteve:

(i) izvaja ju organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja, ki je ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (del 147), ali druge organizacije, ki jih je neposredno odobril pristojni organ;

(ii) izpolnjujeta standard iz odstavkov 3.1 in 4 Dodatka III, razen če drugače dovoljuje izobraževanje o razlikah, opisano spodaj;

(iii) v primeru osebe kategorije C, zaradi visokošolske diplome razvrščene, kot je opredeljeno v 66.A.30(a)(5), je prvo ustrezno teoretično usposabljanje za tip zrakoplova na ravni kategorije B1 ali B2;

(iv) začneta in končata se v treh letih pred vložitvijo zahtevka za odobritev ratinga za tip.

(b) Praktično usposabljanje in ocena izpolnjujeta naslednje zahteve:

(i) vodi ju organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja, ki je ustrezno odobrena v skladu s Prilogo IV (del 147), ali druge organizacije, ki jih je neposredno odobril pristojni organ;

(ii) izpolnjujeta standard iz odstavkov 3.2 in 4 Dodatka III, razen če drugače dovoljuje izobraževanje o razlikah, opisano spodaj;

(iii) vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustreza tipu zrakoplova;

(iv) vključujeta predstavitve z opremo, komponentami, simulatorji, drugimi pripravami za usposabljanje ali zrakoplovom;

(v) začneta in končata se v treh letih pred vložitvijo zahtevka za odobritev ratinga za tip.

(c) Izobraževanje o razlikah

(i) Izobraževanje o razlikah je usposabljanje, potrebno za zajetje razlik med dvema različnima ratingoma za tip zrakoplova istega proizvajalca, kot določa Agencija.

(ii) Izobraževanje o razlikah mora biti opredeljeno za vsak primer posebej, ob upoštevanju zahtev iz tega Dodatka III glede teoretičnih in praktičnih elementov usposabljanja za rating tipa.

▼M6

(iii) Rating za tip se odobri na licenci po končanem izobraževanju o razlikah le, če prosilec izpolnjuje enega od naslednjih pogojev:

— na licenci je že odobren rating za tip zrakoplova, pri katerem so bile ugotovljene razlike, ali

— zahteve glede usposabljanja za tip zrakoplova, pri katerem so bile ugotovljene razlike, so izpolnjene.

2. **Stopnje usposabljanja za tip zrakoplova**

Spodaj navedene tri stopnje opredeljujejo cilje, globino usposabljanja in raven znanja, ki jih namerava doseči usposabljanje.

— *Stopnja 1: Kratek pregled strukture zrakoplova, sistemov in pogonskega sistema, kot je opisano v oddelku Opis sistemov v Priročniku za vzdrževanje zrakoplova / Navodila za stalno plovnost.*

Cilji tečaja: Ob zaključku usposabljanja na stopnji 1 bo študent sposoben:

(a) zagotoviti preprost opis celotnega predmeta z uporabo običajnih besed in primerov ter tipičnih izrazov in določiti varnostne ukrepe v zvezi s strukturo zrakoplova, njegovimi sistemi in pogonskim sistemom;

(b) določiti priročnike za zrakoplove, prakse vzdrževanja, pomembne za strukturo zrakoplova, njegove sisteme in pogonski sistem;

(c) opredeliti splošno razmestitev glavnih sistemov zrakoplova;

(d) opredeliti splošno razmestitev in značilnosti pogonskega sistema;

(e) določiti specialno orodje in preskusno opremo, uporabljeno za zrakoplov.

— *Stopnja 2: Osnovni sistemski pregled nad komandami, kazalniki, glavnimi komponentami, vključno z njihovo lokacijo in namenom, oskrbovanjem in odpravljanjem manjših napak. Splošno znanje iz teoretičnih in praktičnih vidikov predmeta.*

Cilji tečaja: Poleg informacij, vsebovanih v usposabljanju na stopnji 1, bo študent ob zaključku usposabljanja stopnji 2 sposoben:

(a) razumeti teoretične osnove predmeta; praktično uporabljati svoje znanje z uporabo podrobnih postopkov;

(b) našteti previdnostne ukrepe, ki jih je treba upoštevati pri delu na zrakoplovu, pogonskem sistemu in drugih sistemih ali v njihovi bližini;

(c) opisati sisteme in ravnanje z zrakoplovom, zlasti dostop, razpoložljivost energije in vire;

(d) določiti lokacije glavnih komponent;

(e) pojasniti normalno delovanje vsakega od glavnih sistemov, vključno s terminologijo in nomenklaturo;

(f) izvajati postopke za oskrbovanje zrakoplova za naslednje sisteme: gorivo, pogonski sistemi, hidravlika, podvozje letala, voda/odpadki, kisik;

▼**M6**

(g) izkazati strokovnost pri uporabi poročil posadke in sistemov za poročanje na krovu (odpravljanje manjših napak) ter določiti plovnost zrakoplova po MEL/CDL;

(h) predstaviti koristnost, razlago in uporabo ustrezne dokumentacije, vključno z navodili za stalno plovnost, priročnikom vzdrževanja, ilustriranim katalogom delov itd.

— *Stopnja 3: Podroben opis, delovanje, lokacija komponent, odstranitev/vgradnja ter BITE postopki in postopki pri odpravljanju napak na ravni priročnika za vzdrževanje.*

Cilji tečaja: Poleg informacij, vsebovanih v usposabljanju na stopnjah 1 in 2, bo študent ob zaključku usposabljanja na stopnji 3 sposoben:

(a) pokazati teoretično znanje o sistemih in konstrukcijah zrakoplova ter povezave z drugimi sistemi, zagotoviti podroben opis predmeta s teoretično osnovo in specifičnimi primeri ter podajati rezultate iz različnih virov in meritev ter ustrezno korektivno ukrepati;

(b) opravljati preglede sistema, pogonskega sistema, komponente in funkcijske preglede, kot je določeno v priročniku za vzdrževanje zrakoplova;

(c) pokazati koristnost, razložiti in uporabiti ustrezno dokumentacijo, vključno s priročnikom za konstrukcijska popravila, priročnikom za odpravljanje napak itd.;

(d) povezati in primerjati informacije z namenom sprejemati odločitve v zvezi z diagnozo in odpravo napak na ravni priročnika za vzdrževanje;

(e) opisati postopke za zamenjavo komponent, ki so za tip zrakoplova enkratne.

3. **Standard usposabljanja za tip zrakoplova**

Čeprav usposabljanje za tip zrakoplova vključuje tako teoretični kot praktični del, se lahko tečaji odobrijo za teoretični del, praktični del ali za kombinacijo obojega.

3.1 *Teoretični del*

(a) Cilj:

Ob zaključku teoretičnega dela usposabljanja je študent sposoben na ravneh, določenih v vsebini predmetov iz Dodatka III, pokazati podrobno teoretično znanje o sistemih, konstrukciji, delovanju, vzdrževanju, popravilu in odpravljanju napak zrakoplova v skladu z odobrenimi podatki za vzdrževanje. Študent zna uporabljati priročnike in odobrene postopke ter pokaže znanje o ustreznih pregledih in omejitvah.

(b) Stopnja usposabljanja:

Stopnje usposabljanja so stopnje, opredeljene v točki 2 zgoraj.

Po prvem usposabljanju za tip zrakoplova za potrditveno osebje kategorije C so lahko vsi nadaljnji tečaji samo na stopnji 1.

▼**M6**

Med stopnjo 3 teoretičnega usposabljanja se lahko za poučevanje o celotnem poglavju uporabi gradivo za usposabljanje na stopnjah 1 in 2. Vendar sta med usposabljanjem večina gradiva za tečaj in čas usposabljanja na višji ravni.

(c) Trajanje:

Najmanjše število ur poučevanja pri teoretičnem usposabljanju je navedeno v naslednji preglednici:

Kategorija	Ure
Letala z največjo vzletno maso nad 30 000 kg:	
B1.1	150
B1.2	120
B2	100
C	30
Letala z največjo vzletno maso, ki je enaka ali manjša od 30 000 kg in večja od 5 700 kg:	
B1.1	120
B1.2	100
B2	100
C	25
Letala z največjo vzletno maso 5 700 kg in manj ([1])	
B1.1	80
B1.2	60
B2	60
C	15
Helikopterji ([2])	
B1.3	120
B1.4	100
B2	100
C	25

([1]) Za letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM, se lahko minimalno trajanje zmanjša za 50 %.
([2]) Za helikopterje iz skupine 2 (kot je določeno v točki 66.A.42) se lahko minimalno trajanje zmanjša za 30 %.

Ura poučevanja v zgornji tabeli pomeni 60 minut poučevanja, kar ne vključuje odmorov, izpitov, pregledovanja, priprav in ogleda zrakoplova.

Te ure veljajo le za teoretične tečaje za popolne kombinacije zrakoplova/motorja v skladu z ratingom za tip, ki ga je določila Agencija.

▼M6

(d) Določitev trajanja tečaja:

Trajanje in pokritje vseh vsebin predmetov pri tečajih usposabljanja, ki jih izvaja organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja, odobrena v skladu s Prilogo IV (del 147), in tečajih, ki jih je neposredno odobril pristojni organ, določa analiza potreb po usposabljanju, ki temelji na:

— zasnovi tipa zrakoplova, potrebah po njegovem vzdrževanju in vrstah delovanja,

— natančni analizi poglavij, ki se uporabljajo – glej preglednico v spodnji točki 3.1(e),

— natančni analizi usposobljenosti, ki kaže, da so bili cilji iz zgornje točke 3.1(a) v celoti izpolnjeni.

Če analiza potreb po usposabljanju pokaže, da je potrebnih več ur, je lahko trajanje tečajev daljše od minimalnega števila ur, določenega v preglednici.

Podobno tudi ure poučevanja pri izobraževanju o razlikah ali drugih kombinacijah tečajev usposabljanja (kot je kombinacija tečajev B1/B2) in v primeru teoretičnega usposabljanja, katerega število ur je manjše kot v zgornji točki 3.1(c), določi pristojni organ na podlagi analize potreb po usposabljanju, kot je določeno zgoraj.

Poleg tega mora tečaj opisovati in določati naslednje:

— najmanjšo prisotnost kandidata za izpolnitev ciljev tečaja,

— največje število ur usposabljanja na dan, ob upoštevanju pedagoških načel in človeških dejavnikov.

Če zahtevana najmanjša prisotnost ni dosežena, se spričevalo o priznanju ne izda. Organizacija za usposabljanje lahko zagotovi dodatno usposabljanje za izpolnitev najmanjše prisotnosti.

(e) Vsebina:

V programu so zajeti vsaj elementi, značilni za tip zrakoplova. Vključeni so tudi dodatno vneseni elementi, in sicer zaradi sprememb tipa, tehnoloških sprememb itd.

Vsebina predmetov usposabljanja je osredotočena na mehanske in električne vidike za osebje B1 ter na električne vidike in vidike letalske elektronike za B2.

Poglavja \ Stopnja	Letala s turbinskimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
Kategorija licence	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
Uvodni modul:									
05 Časovni roki/kontrola vzdrževanja	1	1	1	1	1	1	1	1	1
06 Mere/območja (MTOM itd.)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
07 Dvigovanje in podpiranje	1	1	1	1	1	1	1	1	1
08 Izravnavanje in tehtanje	1	1	1	1	1	1	1	1	1

▼**M6**

Poglavja \ Stopnja		Letala s turbinskimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
Kategorija licence		B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
09	Vleka in vožnja po letaliških manevrskih površinah	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	Parkiranje/sidranje, shranjevanje in vrnitev v obratovanje	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	Nalepke in oznake	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	Oskrbovanje	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20	Standardne prakse – značilne samo za tip	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Helikopterji										
18	Analiza vibracij in hrupa (nastavitev krakov)	—	—	—	—	3	1	3	1	—
60	Standardne prakse – rotor	—	—	—	—	3	1	3	1	—
62	Rotorji	—	—	—	—	3	1	3	1	1
62A	Rotorji – spremljanje in prikazovanje	—	—	—	—	3	1	3	1	3
63	Pogoni rotorja	—	—	—	—	3	1	3	1	1
63A	Pogoni rotorja – spremljanje in prikazovanje	—	—	—	—	3	1	3	1	3
64	Repni rotor	—	—	—	—	3	1	3	1	1
64A	Repni rotor– spremljanje in prikazovanje	—	—	—	—	3	1	3	1	3
65	Pogon repnega rotorja	—	—	—	—	3	1	3	1	1
65A	Pogon repnega rotorja – spremljanje in prikazovanje	—	—	—	—	3	1	3	1	3
66	Zložljivi kraki/nosilec	—	—	—	—	3	1	3	1	—
67	Rotorski sistem za krmarjenje leta	—	—	—	—	3	1	3	1	—
53	Konstrukcija strukture zrakoplova (helikopter)	—	—	—	—	3	1	3	1	—
25	Zasilna plavalna oprema	—	—	—	—	3	1	3	1	1
Konstrukcije strukture zrakoplova										
51	Standardne prakse in konstrukcije (opredelitev, ocena in popravilo poškodbe)	3	1	3	1	—	—	—	—	1
53	Trup letala	3	1	3	1	—	—	—	—	1
54	Gondole/nosilci (konzole)	3	1	3	1	—	—	—	—	1
55	Stabilizatorji	3	1	3	1	—	—	—	—	1

▼**M6**

Poglavja \ Stopnja	Letala s turbinskimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
Kategorija licence	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
56 Okna	3	1	3	1	—	—	—	—	1
57 Krila	3	1	3	1	—	—	—	—	1
27A Površine za krmarjenje leta (vse)	3	1	3	1	—	—	—	—	1
52 Vrata	3	1	3	1	—	—	—	—	1
Sistemi identifikacije cone in lokacije	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sistemi strukture zrakoplova:									
21 Klimatizacija	3	1	3	1	3	1	3	1	3
21A Dovod zraka	3	1	3	1	1	3	3	1	2
21B Uravnavanje tlaka	3	1	3	1	3	1	3	1	3
21C Varnostne in opozorilne naprave	3	1	3	1	3	1	3	1	3
22 Avtomatsko krmarjenje	2	1	2	1	2	1	2	1	3
23 Komunikacije	2	1	2	1	2	1	2	1	3
24 Električna energija	3	1	3	1	3	1	3	1	3
25 Oprema in notranja oprema	3	1	3	1	3	1	3	1	1
25A Elektronska oprema, vključno z reševalno opremo	1	1	1	1	1	1	1	1	3
26 Protipožarna zaščita	3	1	3	1	3	1	3	1	3
27 Krmarjenje leta	3	1	3	1	3	1	3	1	2
27A Upravljanje sistema: električno/krmiljenje s pomočjo računalnika	3	1	—	—	—	—	—	—	3
28 Sistemi goriva	3	1	3	1	3	1	3	1	2
28A Sistemi goriva – spremljanje in prikazovanje	3	1	3	1	3	1	3	1	3
29 Hidravlična moč	3	1	3	1	3	1	3	1	2
29A Hidravlična moč – spremljanje in prikazovanje	3	1	3	1	3	1	3	1	3
30 Zaščita pred ledom in dežjem	3	1	3	1	3	1	3	1	3

▼**M6**

Poglavja / Stopnja		Letala s turbinskimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
Kategorija licence		B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
31	Sistemi prikazovanja in zapisovanja	3	1	3	1	3	1	3	1	3
31A	Sistemi instrumentov	3	1	3	1	3	1	1	3	3
32	Podvozje	3	1	3	1	3	1	3	1	2
32A	Podvozje – spremljanje in prikazovanje	3	1	3	1	3	1	3	1	3
33	Luči	3	1	3	1	3	1	3	1	3
34	Navigacija	2	1	2	1	2	1	2	1	3
35	Kisik	3	1	3	1	—	—	—	—	2
36	Pnevmatika	3	1	3	1	3	1	3	1	2
36A	Pnevmatika – spremljanje in prikazovanje	3	1	3	1	3	1	3	1	3
37	Vakuum	3	1	3	1	3	1	3	1	2
38	Voda/odpadki	3	1	3	1	—	—	—	—	2
41	Vodni balast	3	1	3	1	—	—	—	—	1
42	Integrirana modularna letalska elektronika	2	1	2	1	2	1	2	1	3
44	Sistemi v kabini	2	1	2	1	2	1	2	1	3
45	Sistem za vzdrževanje na letalu (ali zajeto v 31)	3	1	3	1	3	1	—	—	3
46	Informacijski sistemi	2	1	2	1	2	1	2	1	3
50	Prostor za tovor in dodatno opremo	3	1	3	1	3	1	3	1	1
Turbinski motor										
70	Standardne prakse – motorji,	3	1	—	—	3	1	—	—	1
70A	Konstrukcijska ureditev in delovanje (inštalacijski vstopnik, kompresorji, zgorevalni del, turbinski del, nosilci in tesnila, mazalni sistemi).	3	1	—	—	3	1	—	—	1
70B	Zmogljivost motorja	3	1	—	—	3	1	—	—	1
71	Pogonski sistem	3	1	—	—	3	1	—	—	1
72	Turbinski/turbopropelerski motorji s cevnim/necevnim ventilatorjem	3	1	—	—	3	1	—	—	1
73	Motorno gorivo in nadzor	3	1	—	—	3	1	—	—	1

▼**M6**

Poglavja / Stopnja		Letala s turbinskimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
Kategorija licence		B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
75	Zrak	3	1	—	—	3	1	—	—	1
76	Komande motorja	3	1	—	—	3	1	—	—	1
78	Izpuh	3	1	—	—	3	1	—	—	1
79	Olje	3	1	—	—	3	1	—	—	1
80	Zagon	3	1	—	—	3	1	—	—	1
82	Vbrizgavanje vode	3	1	—	—	3	1	—	—	1
83	Dodatna zobniška predležja	3	1	—	—	3	1	—	–	1
84	Pomožni pogon	3	1	—	—	3	1	—	—	1
73A	FADEC	3	1	—	—	3	1	—	—	3
74	Vžigalni sistem	3	1	—	—	3	1	—	—	3
77	Sistemi za prikaz delovanja motorja	3	1	—	—	3	1	—	—	3
49	Pomožni agregati (APU)	3	1	—	—	—	—	—	—	2
Batni motor										
70	Standardne prakse – motorji	—	—	3	1	—	—	3	1	1
70A	Konstrukcijska ureditev in delovanje (inštalacija, uplinjači, sistemi za vbrizg goriva, sesalni, izpušni in hladilni sistem, tlačno polnjenje/turbinsko tlačno polnjenje, mazalni sistemi).	—	—	3	1	—	—	3	1	1
70B	Zmogljivost motorja	—	—	3	1	—	—	3	1	1
71	Pogonski sistem	—	—	3	1	—	—	3	1	1
73	Motorno gorivo in nadzor	—	—	3	1	—	—	3	1	1
76	Komande motorja	—	—	3	1	—	—	3	1	1
79	Olje	—	—	3	1	—	—	3	1	1
80	Zagon	—	—	3	1	—	—	3	1	1
81	Turbine	—	—	3	1	—	—	3	1	1
82	Vbrizgavanje vode	—	—	3	1	—	—	3	1	1
83	Dodatna zobniška predležja	—	—	3	1	—	—	3	1	1
84	Pomožni pogon	—	—	3	1	—	—	3	1	1

▼**M6**

Poglavja \ Stopnja	Letala s turbinskimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
Kategorija licence	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
73A FADEC	—	—	3	1	—	—	3	1	3
74 Vžigalni sistem	—	—	3	1	—	—	3	1	3
77 Sistemi za prikaz delovanja motorja	—	—	3	1	—	—	3	1	3
Propelerji									
60A Standardne prakse – propeler	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61 Propelerji/pogon	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61A Konstrukcija propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61B Krmiljenje kota propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61C Sinhroniziranje propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61D Elektronsko krmiljenje propelerja	2	1	2	1	—	—	—	—	3
61E Zaščita propelerja pred ledom	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61F Vzdrževanje propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	1

(f) Za izpolnitev teoretičnega dela usposabljanja se lahko uporabljajo multimedijske metode usposabljanja, in sicer v razredu ali v virtualno nadzorovanem okolju, ki ga je potrdil pristojni organ, ki je odobril tečaj usposabljanja.

3.2 *Praktični del*

(a) Cilj:

Cilj praktičnega usposabljanja je pridobiti zahtevano usposobljenost za varno izvajanje vzdrževanja, pregledov in rutinskega dela v skladu s priročnikom za vzdrževanje ter drugimi ustreznimi navodili in nalogami, kot ustreza za tip zrakoplova, na primer odpravljanje napak, popravila, prilagoditve, zamenjave, pregledi opreme in delovanja. Vključuje poznavanje uporabe vse tehnične literature in dokumentacije za zrakoplov, uporabe specialističnega/posebnega orodja in preskusne opreme za izvajanje odstranitve in zamenjave komponent in modulov, specifičnih za tip, vključno s kakršno koli dejavnostjo vzdrževanja na krilu.

(b) Vsebina:

Kot del praktičnega usposabljanja se zaključi najmanj 50 % s križcem označenih predmetov v spodnji preglednici, ki so pomembni za določen tip zrakoplova.

S križcem označene naloge so predmeti, ki so pomembni za namene praktičnega usposabljanja, da bi se zagotovilo ustrezno obravnavanje pomena ključnih nalog vzdrževanja za delovanje, funkcionalnost, vgradnjo in varnost. Čeprav je na seznamu navedeno najmanjše število predmetov za praktično usposabljanje, se lahko dodajo tudi drugi predmeti, če so pomembni za poseben tip zrakoplova.

▼**M6**

Naloge, ki jih je treba opraviti, ustrezajo zrakoplovu in sistemom v smislu zahtevnosti in tehničnega znanja, ki sta potrebna za opravljanje teh nalog. Vključene so lahko razmeroma preproste naloge, vendar se lahko vključijo in izvajajo tudi druge bolj zapletene naloge, ki ustrezajo tipu zrakoplova.

Legenda preglednice: LOC: lokacija; FOT: preizkus funkcij/delovanja; SGH: servisiranje in zemeljska oskrba zrakoplova; R/I: odstranitev/vgradnja; MEL: seznam minimalne opreme; TS: odpravljanje napak.

Poglavja		B1/B2	B1					B2				
		LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
Uvodni modul:												
5	Časovni roki/kontrola vzdrževanja	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Mere/območja (MTOM itd.)	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Dvigovanje in podpiranje	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Izravnavanje in tehtanje	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
9	Vleka in vožnja po letaliških manevrskih površinah	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
10	Parkiranje/sidranje, shranjevanje in vrnitev v obratovanje	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
11	Nalepke in oznake	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-
12	Oskrbovanje	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
20	Standardne prakse – značilne samo za tip	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
Helikopterji:												
18	Analiza vibracij in hrupa (nastavitev krakov)	X/—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
60	Standardne prakse – rotor – značilne samo za tip	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
62	Rotorji	X/—	—	X	X	—	X	—	—	—	—	—

▼**M6**

Poglavja		B1/B2	B1					B2				
		LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
62A	Rotorji – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	X	X	X	X	—	—	X	—	X
63	Pogoni rotorja	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	—	—
63A	Pogoni rotorja – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	—	X	X	X	—	—	X	—	X
64	Repni rotor	X/—	—	X	—	—	X	—	—	—	—	—
64A	Repni rotor– spremljanje in prikazovanje	X/X	X	—	X	X	X	—	—	X	—	X
65	Pogon repnega rotorja	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	—	—
65A	Pogon repnega rotorja – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	—	X	X	X	—	—	X	—	X
66	Zložljivi kraki/nosilec	X/—	X	X	—	—	X	—	—	—	—	—
67	Rotorski sistem za krmarjenje leta	X/—	X	X	—	X	X	—	—	—	—	—
53	Konstrukcija strukture zrakoplova (helikopter) Opomba: zajeto pod Konstrukcije strukture zrakoplova											
25	Zasilna plavalna oprema	X/X	X	X	X	X	X	X	X	—	—	—
Konstrukcije strukture zrakoplova:												
51	Standardne prakse in konstrukcije (opredelitev, ocena in popravilo poškodbe)											
53	Trup letala	X/—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
54	Gondole/nosilci (konzole)	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55	Stabilizatorji	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

▼**M6**

Poglavja		B1/B2	B1					B2				
		LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
56	Okna	X/—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
57	Krila	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27A	Površine za krmarjenje leta	X/—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
52	Vrata	X/X	X	X	—	—	—	—	X	—	—	—
Sistemi strukture zrakoplova:												
21	Klimatizacija	X/X	X	X	—	X	X	X	X	—	X	X
21A	Dovod zraka	X/X	X	—	—	—	—	X	—	—	—	—
21B	Uravnavanje tlaka	X/X	X	—	—	X	X	X	—	—	X	X
21C	Varnostne in opozorilne naprave	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
22	Avtomatsko krmarjenje	X/X	—	—	—	X	—	X	X	X	X	X
23	Komunikacije	X/X	—	X	—	X	—	X	X	X	X	X
24	Električna energija	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
25	Oprema in notranja oprema	X/X	X	X	X	—	—	X	X	X	—	—
25A	Elektronska oprema, vključno z reševalno opremo	X/X	X	X	X	—	—	X	X	X	—	—
26	Protipožarna zaščita	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
27	Krmarjenje leta	X/X	X	X	X	X	X	X	—	—	—	—
27A	Upravljanje sistema: električno/krmiljenje s pomočjo računalnika	X/X	X	X	X	X	—	X	—	X	—	X
28	Sistemi goriva	X/X	X	X	X	X	X	X	X	—	X	—
28A	Sistemi goriva – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	—	—	—	—	X	—	X	—	X
29	Hidravlična moč	X/X	X	X	X	X	X	X	X	—	X	—
29A	Hidravlična moč – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
30	Zaščita pred ledom in dežjem	X/X	X	X	—	X	X	X	X	—	X	X

▼**M6**

Poglavja		B1/B2	B1					B2				
		LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
31	Sistemi prikazovanja in zapisovanja	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
31A	Sistemi instrumentov	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
32	Podvozje	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	—
32A	Podvozje – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
33	Luči	X/X	X	X	—	X	—	X	X	X	X	—
34	Navigacija	X/X	—	X	—	X	—	X	X	X	X	X
35	Kisik	X/—	X	X	X	—	—	X	X	—	—	—
36	Pnevmatika	X/—	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
36A	Pnevmatika – spremljanje in prikazovanje	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
37	Vakuum	X/—	X	—	X	X	X	—	—	—	—	—
38	Voda/odpadki	X/—	X	X	—	—	—	X	X	—	—	—
41	Vodni balast	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42	Integrirana modularna letalska elektronika	X/X	—	—	—	—	—	X	X	X	X	X
44	Sistemi v kabini	X/X	—	—	—	—	—	X	X	X	X	X
45	Sistem za vzdrževanje na letalu (ali zajeto v 31)	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
46	Informacijski sistemi	X/X	—	—	—	—	—	X	—	X	X	X
50	Prostor za tovor in dodatno opremo	X/X	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
Modul Turbinski/batni motor:												
70	Standardne prakse – motorji – značilne samo za tip	—	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—

▼**M6**

Poglavja		B1/B2	B1					B2				
		LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
70A	Konstrukcijska ureditev in delovanje (inštalacijski vstopnik, kompresorji, zgorevalni del, turbinski del, nosilci in tesnila, mazalni sistemi).	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turbinski motorji:												
70B	Zmogljivost motorja	—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
71	Pogonski sistem	X/—	X	X	—	—	—	—	X	—	—	—
72	Turbinski/turbopropelerski motorji s cevnim/ necevnim ventilatorjem	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73	Motorno gorivo in nadzor	X/X	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73A	Sistemi FADEC	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
74	Vžigalni sistem	X/X	X	—	—	—	—	X	—	—	—	—
75	Zrak	X/—	—	—	X	—	X	—	—	—	—	—
76	Komande motorja	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	—	—
77	Prikaz delovanja motorja	X/X	X	—	—	X	X	X	—	—	X	X
78	Izpuh	X/—	X	—	—	X	—	—	—	—	—	—
79	Olje	X/—	—	X	X	—	—	—	—	—	—	—
80	Zagon	X/—	X	—	—	X	X	—	—	—	—	—
82	Vbrizgavanje vode	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83	Dodatna zobniška predležja	X/—	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
84	Pomožni pogon	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pomožni agregati (APU):												
49	Pomožni agregati (APU)	X/—	X	X	—	—	X	—	—	—	—	—

▼**M6**

Poglavja		B1/B2	B1					B2				
		LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
Batni motorji:												
70	Standardne prakse – motorji – značilne samo za tip	—	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
70A	Konstrukcijska ureditev in delovanje (inštalacijski vstopnik, kompresorji, zgorevalni del, turbinski del, nosilci in tesnila, mazalni sistemi).	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70B	Zmogljivost motorja	—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
71	Pogonski sistem	X/—	X	X	—	—	—	—	X	—	—	—
73	Motorno gorivo in nadzor	X/X	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73A	Sistemi FADEC	X/X	X	—	X	X	X	X	X	X	X	X
74	Vžigalni sistem	X/X	X	—	—	—	—	X	—	—	—	—
76	Komande motorja	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	—	—
77	Prikaz delovanja motorja	X/X	X	—	—	X	X	X	—	—	X	X
78	Izpuh	X/—	X	—	—	X	X	—	—	—	—	—
79	Olje	X/—	—	X	X	—	—	—	—	—	—	—
80	Zagon	X/—	X	—	—	X	X	—	—	—	—	—
81	Turbine	X/—	X	X	X	—	X	—	—	—	—	—
82	Vbrizgavanje vode	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83	Dodatna zobniška predležja	X/—	—	X	X	—	—	—	—	—	—	—
84	Pomožni pogon	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Propelerji:												
60A	Standardne prakse – propeler	—	—	—	X	—	—	—	—	—	—	—
61	Propelerji/pogon	X/X	X	X	—	X	X	—	—	—	—	—

▼**M6**

Poglavja		B1/B2	B1					B2				
		LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
61A	Konstrukcija propelerja	X/X	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
61B	Krmiljenje kota propelerja	X/—	X	—	X	X	X	—	—	—	—	—
61C	Sinhroniziranje propelerja	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	X	—
61D	Elektronsko krmiljenje propelerja	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
61E	Zaščita propelerja pred ledom	X/—	X	—	X	X	X	—	—	—	—	—
61F	Vzdrževanje propelerja	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

4. **Standard izpita iz usposabljanja za tip zrakoplova in standard ocenjevanja**

4.1 *Standard teoretičnega dela izpita*

Po zaključku teoretičnega dela usposabljanja za tip zrakoplova se izvede pisno preverjanje znanja, ki je v skladu z naslednjim:

(a) Izpit je izbirnega tipa. Vsako izbirno vprašanje ima tri možne odgovore, od katerih je samo eden pravilen. Celotni čas temelji na celotnem številu vprašanj, čas za odgovor pa temelji na nominalnem povprečju 90 sekund na vprašanje.

(b) Vsakemu, ki ne pozna pravega odgovora se morajo nepravilne možnosti zdeti enako možne. Vse možnosti so jasno povezane z vprašanjem in vsebujejo podobno terminologijo, slovnično strukturo in dolžino.

(c) Nepravilni odgovori pri numeričnih vprašanjih ustrezajo postopkovnim napakam, kot je uporaba nepravilnega pomena (+ proti –) ali nepravilnih merskih enot. To niso le poljubne številke.

(d) Stopnja izpita za vsako poglavje ([1]) je določena v točki 2 „stopnje usposabljanja za tip zrakoplova“. Vendar je uporaba omejenega števila vprašanj na nižji stopnji sprejemljiva.

(e) Izpit poteka ob zaprtih knjigah. Referenčno gradivo ni dovoljeno. Izjema je primer ugotavljanja sposobnosti B1 ali B2 kandidata za interpretacijo tehničnih dokumentov.

(f) Število vprašanj znaša najmanj 1 vprašanje na uro poučevanja. Število vprašanj za vsako poglavje in raven je sorazmerno z:

— urami dejanskega usposabljanja za zadevno poglavje in raven,

— učnimi cilji, določenimi v skladu z analizo potreb po usposabljanju.

Pristojni organ države članice bo pri odobritvi usposabljanja ocenil število in raven vprašanj.

▼M6

(g) Najnižja zadostna ocena za izpit je 75 %. Če je izpit iz usposabljanja za tip zrakoplova razdeljen na več izpitov, mora biti vsak izpit ocenjen z najmanj 75 %. Za dosego točne zadostne ocene za izpit, ki zajema 75 %, mora biti število vprašanj na izpitu večkratnik števila 4.

(h) Kazensko označevanje (negativnih točk za nepravilno odgovorjena vprašanja) se ne uporablja.

(i) Izpitov po koncu modulne faze ni mogoče uporabiti kot dela končnega izpita, če ne vsebujejo pravega števila in ravni zahtevanih vprašanj.

([1]) Za namene te točke 4 „poglavje“ pomeni vsako posamezno vrstico pred številom v preglednici iz točke 3.1(e).

4.2 *Standard ocenjevanja praktičnega dela*

Po zaključku praktičnega dela usposabljanja za tip zrakoplova mora biti opravljena ocena, usklajena z naslednjim:

(a) oceno opravijo ustrezno usposobljeni in imenovani ocenjevalci;

(b) ocena ovrednoti znanje in spretnosti kandidata.

5. **Standard izpita za tip**

Izpite izvaja organizacija za usposabljanje, ki je ustrezno potrjena po delu 147, ali pristojni organ.

Izpit je ustni, pisni ali praktično ocenjevanje ali kombinacija le-teh ter izpolnjuje naslednje zahteve:

(a) vprašanja ustnega izpita so odprta;

(b) vprašanja pisnega izpita so opisnega tipa ali izbirna vprašanja;

(c) praktična ocena določa sposobnost osebe za opravljanje naloge;

(d) izpiti so na vzorcu poglavij ([2]) iz odstavka 3 učnega programa za usposabljanje/izpit za tip zrakoplova, na navedeni stopnji;

(e) nepravilne možnosti se štejejo za enako verodostojne kot prazen odgovor; vse možnosti so jasno povezane z vprašanjem in vsebujejo podobno terminologijo, slovnično strukturo in dolžino;

(f) nepravilni odgovori pri numeričnih vprašanjih ustrezajo postopkovnim napakam, kot so popravki, uporabljeni v napačnem smislu, ali nepravilne zamenjave enot: to niso le poljubne številke.

(g) izpit zagotavlja, da so izpolnjeni naslednji cilji:

1. Pravilno in samozavestno razpravljanje o zrakoplovu in njegovih sistemih.

2. Zagotovitev varnega izvajanja vzdrževanja, pregledov in rutinskega dela v skladu s priročnikom za vzdrževanje ter drugimi ustreznimi navodili in nalogami, kot ustreza za tip zrakoplova, na primer odpravljanje napak, popravila, prilagoditve, zamenjave, pregledi opreme in delovanja, kot je tek motorja itd., če se to zahteva.

▼M6

3. Pravilna uporaba vse tehnične literature in dokumentacije za zrakoplov.

4. Pravilna uporaba specialističnega/posebnega orodja in preskusne opreme, izvajanje odstranitve in zamenjave komponent in modulov, edinstvenih za tip, vključno s katero izmed dejavnosti vzdrževanja na-krilu.

(h) za izpit veljajo naslednji pogoji:

1. Dovoljeni so največ trije zaporedni poizkusi. Nadaljnji sklop treh poizkusov je dovoljen po enem letu čakalnega roka med sklopi. Po prvem neuspelem poizkusu v enem sklopu je potreben čakalni rok 30 dni, po drugem neuspelem poizkusu pa 60 dni.

Prosilec pisno potrdi pri odobreni organizaciji za usposabljanje iz vzdrževanja ali pristojnem organu, pri katerem se je prijavil na izpit, število in datume poizkusov v zadnjem letu ter organizacijo za usposabljanje iz vzdrževanja ali pristojni organ, pri katerem je opravljal te poizkuse. Organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja ali pristojni organ je odgovorna za preverjanje števila poizkusov v veljavnih časovnih obdobjih.

2. Izpit za tip se opravi in zahtevane praktične izkušnje se pridobijo v treh letih pred vložitvijo zahtevka za odobritev ratinga na licenci za vzdrževanje zrakoplova.

3. Na izpitu za tip je prisoten najmanj en izpraševalec. Izpraševalci ne sodelujejo pri usposabljanju prosilca.

(i) Izpraševalci pripravijo pisno in podpisano poročilo s pojasnilom, zakaj je kandidat izpit opravil ali ne.

([2]) Za namene te točke 5 „poglavje“ pomeni vsako posamezno vrstico pred številom v preglednicah iz točk 3.1(e) in 3.2(b).

6. **Usposabljanje na delovnem mestu**

Usposabljanje na delovnem mestu (OJT) odobri pristojni organ, ki je izdal licenco.

Izvaja in nadzoruje ga vzdrževalna organizacija, ki je ustrezno odobrena za vzdrževanje posebnega tipa zrakoplova, ocenijo pa ga ustrezno usposobljeni in imenovani ocenjevalci.

Začne in konča se v treh letih pred vložitvijo zahtevka za odobritev ratinga za tip.

(a) Cilj:

Cilj OJT je pridobiti zahtevano usposobljenost in izkušnje pri izvajanju varnega vzdrževanja.

(b) Vsebina:

OJT zajema izbor nalog, sprejemljivih za pristojni organ. Naloge OJT, ki jih je treba opraviti, ustrezajo zrakoplovu in sistemom v smislu zahtevnosti in tehničnega znanja, ki sta potrebna za opravljanje teh nalog. Vključene so lahko razmeroma preproste naloge, vendar se lahko vključijo in izvajajo tudi druge bolj zapletene naloge vzdrževanja, ki ustrezajo tipu zrakoplova.

Vsako nalogo podpiše študent, sopodpiše pa jo imenovani nadzornik. Navedene naloge so povezane z dejansko delovno kartico/polo itd.

▼**M6**

Končna ocena zaključenega OJT je obvezna, določi pa jo ustrezno usposobljen in imenovan ocenjevalec.

V delovnih polah/dnevniku OJT so navedeni naslednji podatki:

1. ime kandidata;
2. datum rojstva;
3. potrjena vzdrževalna organizacija;
4. lokacija;
5. imena nadzornikov in ocenjevalca (vključno s številko licence, če je ustrezno);
6. datum zaključka naloge;
7. opis naloge in delovna kartica/delovni nalog/tehnični dnevnik itd.;
8. tip zrakoplova in registracija zrakoplova;
9. rating za zrakoplov, za katerega je bil vložen zahtevek.

Da bi se olajšala potrditev s strani pristojnega organa, je dokaz o opravljenem OJT sestavljen iz (i) podrobnih delovnih pol/dnevnika in (ii) poročila o skladnosti, ki dokazuje, da OJT izpolnjuje zahtevo iz tega dela.

▼**M6**

Dodatek IV

Zahteve glede izkušenj za podaljšanje licence za vzdrževanje zrakoplova po delu 66

Spodnja preglednica kaže zahteve glede izkušenj za dodatek nove kategorije ali podkategorije v obstoječo licenco po delu 66.

Izkušnje so praktične izkušnje z vzdrževanjem delujočega zrakoplova v podkategoriji, ki ustreza zahtevku.

Zahteve glede izkušenj se zmanjšajo za 50 %, če je prosilec zaključil potrjeni tečaj po delu 147, ki ustreza podkategoriji.

Od od	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4	B2	B3
A1	—	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti	6 mesecev
A2	6 mesecev	—	6 mesecev	6 mesecev	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti	6 mesecev
A3	6 mesecev	6 mesecev	—	6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto
A4	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	—	2 leti	1 leto	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto
B1.1	ni določeno	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	—	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	1 leto	6 mesecev
B1.2	6 mesecev	ni določeno	6 mesecev	6 mesecev	2 leti	—	2 leti	6 mesecev	2 leti	ni določeno
B1.3	6 mesecev	6 mesecev	ni določeno	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	—	6 mesecev	1 leto	6 mesecev
B1.4	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	ni določeno	2 leti	6 mesecev	2 leti	—	2 leti	6 mesecev
B2	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	1 leto	1 leto	1 leto	1 leto	—	1 leto
B3	6 mesecev	ni določeno	6 mesecev	6 mesecev	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti	—

▼**M6**

Dodatek V

Obrazec za zahtevek – EASA obrazec 19

1. Ta dodatek vsebuje primer obrazca, ki se uporablja za zahtevek za licenco za vzdrževanje zrakoplova iz Priloge III (del 66).

2. Pristojni organ države članice lahko spremeni EASA obrazec 19 samo z namenom, da se vključijo dodatne informacije, potrebne za podkrepitev primera, ko nacionalne zahteve dovoljujejo ali zahtevajo, da se licenca za vzdrževanje zrakoplova, izdana v skladu s Prilogo III (del 66), uporablja zunaj zahteve iz Priloge I (del M) in Priloge II (del 145).

ZAHTEVEK ZA ZAČETNO LICENCO/SPREMEMBO/OBNOVITEV LICENCE ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA PO DELU 66					OBRAZEC EASA 19
PODATKI O PROSILCU:					
Ime:					
Naslov:					
.....					
Državljanstvo: ..... Datum in kraj rojstva:					
PODATKI O AML PO DELU 66 (če je ustrezno):					
Številka dovoljenja: ..... Datum izdaje:					
PODATKI O DELODAJALCU:					
Ime:					
Naslov:					
.....					
Sklic odobritve vzdrževalne organizacije:					
Tel.: ..... Faks:					
ZAHTEVEK ZA: (Odkljukajte ustrezna okenca)					
Začetna AML ☐	Sprememba AML ☐		Obnovitev AML ☐		
Rating	A	B1	B2	B3	C
Letalo s turbinskim motorjem	☐	☐			
Letalo z batnim motorjem.	☐	☐			
Helikopter s turbinskim motorjem	☐	☐			
Helikopter z batnim motorjem.	☐	☐			
Letalska elektronika.			☐		
Letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 tonama MTOM in manj				☐	
Velik zrakoplov.					☐
Zrakoplov, razen velikega zrakoplova					☐
Odobritev tipa/odobritev ratinga/odprava omejitve (če je ustrezno):					
.....					
.....					
.....					

▼**M6**

Želim zaprositi za začetno/spremembo/obnovitev AML po delu 66 kot navedeno in potrjujem, da so bile informacije na tem obrazcu v času zahtevka pravilne. S tem potrjujem, da: 1. nimam AML po delu 66, izdane v drugi državi članici; 2. nisem zaprosil za AML po delu 66 v drugi državi članici in 3. nikoli nisem imel AML po delu 66, izdane v drugi državi članici, ki bi jo druga država članica preklicala ali začasno odvzela. Obveščen sem tudi, da zaradi nepravilnih podatkov lahko ne bi izpolnjeval pogojev za AML po delu 66. Podpis: ..... Ime: ..... Datum: .....
Želim zahtevati naslednja priznanja (če je ustrezno): .... Priznanje izkušenj v okviru usposabljanja po delu 147 .... Priznanje izpitov za spričevala o enakovrednih izpitih .... Prosimo, priložite ustrezna spričevala
Priporočilo (če je ustrezno): S tem potrjujem, da je prosilec izpolnil ustrezne zahteve glede znanja in izkušenj z vzdrževanjem iz dela 66 ter je priporočljivo, da pristojni organ odobri ali potrdi AML po delu 66. Podpis: ..... Ime: ..... Položaj: ..... Datum: .....

EASA obrazec 19, 3. izdaja

▼M6

Dodatek VI

Licenca za vzdrževanje zrakoplova iz Priloge III (del 66) – EASA obrazec 26

1. Primer licence za vzdrževanje zrakoplova iz Priloge III (del 66) je na naslednjih straneh.

2. Ta dokument se natisne v prikazani standardizirani obliki, lahko pa se zmanjša na velikost, ki omogoča računalniško izdelavo, če se to želi. Kadar se velikost zmanjša, je treba paziti, da se zagotovi dovolj razpoložljivega prostora na tistih mestih, kjer se zahtevajo uradni žigi. V računalniško izdelane dokumente ni treba vključiti vseh okenc, kadar neko okence ostane prazno, v kolikor je mogoče dokument jasno prepoznati kot licenco za vzdrževanje zrakoplova, izdano v skladu s Prilogo III (del 66).

3. Dokument je mogoče natisniti v angleščini ali uradnem jeziku zadevne države članice, le da se v primeru, ko se uporablja uradni jezik zadevne države članice, priloži še ena kopija v angleščini za vsakega imetnika licence, ki dela zunaj te države članice, za zagotovitev razumevanja za namene medsebojnega priznavanja.

4. Vsak imetnik licence ima enotno številko licence, ki temelji na nacionalni identifikacijski oznaki in alfanumeričnem označevalniku.

5. Dokument ima lahko strani v kakršnem koli vrstnem redu, ni treba, da ima kakršne koli črte za delitev, v kolikor so vsebovane informacije razporejene tako, da je mogoče razmestitev vsake strani jasno določiti z obliko vzorčne licence za vzdrževanje zrakoplova, ki se nahaja tukaj.

6. Dokument lahko pripravi (i) pristojni organ države članice ali (ii) katera koli vzdrževalna organizacija, odobrena v skladu s Prilogo II (del 145), če se pristojni organ strinja in ob upoštevanju postopka, ki je razvit kot del priročnika vzdrževalne organizacije iz točke 145.A.70 Priloge II (del 145), razen da bo v vseh primerih dokument izdal pristojni organ države članice.

7. Spremembo obstoječe licence za vzdrževanje zrakoplova lahko pripravi (i) pristojni organ države članice ali (ii) katera koli vzdrževalna organizacija, potrjena v skladu s Prilogo II (del 145), če se pristojni organ strinja in ob upoštevanju postopka, ki je razvit kot del priročnika vzdrževalne organizacije iz točke 145.A.70 Priloge II (del 145), razen da bo v vseh primerih dokument spremenil pristojni organ države članice.

8. Ko je licenca za vzdrževanje zrakoplova izdana, jo mora v dobrem stanju hraniti oseba, za katero velja in ki ostaja odgovorna za zagotavljanje, da se ne vnašajo nedovoljeni vpisi.

9. Zaradi neskladnosti z odstavkom 8 lahko dokument postane neveljaven, to pa lahko povzroči, da imetniku ni dovoljeno imeti nobene pravice za potrjevanje, in lahko povzroči sodni pregon po nacionalni zakonodaji.

10. Licenca za vzdrževanje zrakoplova, izdana v skladu s Prilogo III (del 66), je priznana v vseh državah članicah in pri delu v drugi državi članici ni treba zamenjati dokumenta.

11. Priloga k EASA obrazcu 26 je izbirna in se sme uporabiti samo za vključitev nacionalnih pravic, kadar so bile te pravice zajete v državnem predpisu zunaj področja uporabe Priloge III (del 66).

▼**M6**

12. Za informacijo: dejanska licenca za vzdrževanje zrakoplova po Prilogi III (del 66), ki jo je izdal pristojni organ države članice, ima lahko strani v drugačnem vrstnem redu in ni treba, da je razdeljena s črtami.

13. Glede strani z ratingi tipov zrakoplovov lahko pristojni organ države članice izbere, da te strani ne bo izdal, dokler ni treba prvega ratinga tipa zrakoplova vpisati in potrditi, moral pa bo izdati več kot eno stran z ratingom tipa zrakoplova, ko jih bo treba navesti precejšnje število.

14. Ne glede na točko 13 bo vsaka izdana stran v tem formatu in bo vsebovala posebne informacije za to stran.

15. Licenca jasno navaja, da so omejitve izvzetja iz pravic potrjevanja. Če ni veljavnih omejitev, bo stran OMEJITVE izdana z navedbo „brez omejitev“.

16. Kjer se uporablja vnaprej natisnjen format, se katero koli okence za kategorijo, podkategorijo ali rating tipa, ki ne vsebuje vpisa ratinga, označi, da se vidi, da ratinga ni.

17. Primer licence za vzdrževanje zrakoplova iz Priloge III (del 66)

▼M6

I.

EVROPSKA UNIJA (*)

[DRŽAVA]

[IME IN LOGOTIP ORGANA & LOGO]

II.

Del 66

VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA LICENCA
LICENCE

III.

Št. licence [KODA DRŽAVE ČLANICE]
.66.[XXXX]

EASA OBRAZEC 26, 3. izdaja

IVa. Polno ime imetnika:
IVb. Datum in kraj rojstva:
V. Naslov imetnika:
VI. Državljanstvo imetnika:
VII. Podpis imetnika:
III. Št. licence:

VIII. POGOJI:

To licenco podpiše imetnik, spremlja pa jo dokument za izkazovanje identitete s fotografijo imetnika licence.

Potrditev kategorij samo na straneh z naslovom KATEGORIJE po delu 66 ne dovoljuje imetniku, da izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje za zrakoplov.Ta licenca skupaj s potrjenim ratingom za zrakoplov izpolnjuje namen ICAO priloge 1.

Pravice imetnika te licence so predpisane v Uredbi (ES) št. 2042/2003 in zlasti v njeni Prilogi III (del 66).

Pravice imetnika te licence so predpisane v Uredbi (ES) št. 2042/2003 in zlasti v njeni Prilogi III (del 66).

Ta licenca ostaja veljavna do datuma, navedenega na straneh omejitev, če ni prej začasno ali dokončno preklicana.

Pravic te licence ni mogoče uresničevati, če imetnik v predhodnem dveletnem obdobju ni imel šestmesečnih izkušenj z vzdrževanjem v skladu s pravicami, ki jih daje licenca, ali če ni izpolnjeval določb za odobritev ustreznih pravic.

III. Št. licence:

IX. KATEGORIJE po delu 66					
VELJAVNOST	A	B1	B2	B3	C
Letala s turbinskimi motorji			n/a	n/a	n/a
Letala z batnimi motorji			n/a	n/a	n/a
Helikopterji s turbinskimi motorji			n/a	n/a	n/a
Helikopterji z batnimi motorji			n/a	n/a	n/a
Letalska elektronika	n/a	n/a		n/a	n/a
Velik zrakoplov	n/a	n/a	n/a	n/a	
Zrakoplov, razen velikega zrakoplova	n/a	n/a	n/a	n/a	
Letala z batnim motorjem, katerih kabina ni pod tlakom, z 2 000 kg MTOM in manj	n/a	n/a	n/a		n/a

X. Podpis uradnika, ki izdaja, in datum:

XI. Pečat ali žig organa izdajatelja:

III. Št. licence:

▼**M6**

XII. RATINGI ZA ZRAKOPLOV PO DELU 66		
Rating za zrakoplov	Kategorija	Žig in datum
III. Št. licence:		

XIII. OMEJITVE PO DELU 66
Veljavno do:
III. Št. licence:

Priloga k EASA OBRAZCU 26

XIV. NACIONALNE PRAVICE zunaj področja uporabe dela 66 v skladu z [nacionalno zakonodajo] (veljavno samo v [državi članici])
Uradni žig in datum:
III. Št. licence:

obrazec EASA 26, 3. izdaja

NAMENOMA PRAZNO

▼B

PRILOGA IV

(DEL 147)

▼M6

VSEBINA

147.1

ODDELEK A – TEHNIČNE ZAHTEVE

PODDEL A SPLOŠNO

147.A.05 Področje uporabe

147.A.10 Splošno

147.A.15 Zahtevek

PODDEL B – ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE

147.A.100 Zahteve glede objektov

147.A.105 Zahteve za osebje

147.A.110 Evidenca inštruktorjev, izpraševalcev in ocenjevalcev

147.A.115 Učna oprema

147.A.120 Material za usposabljanje iz vzdrževanja

147.A.125 Evidenca

147.A.130 Postopki usposabljanja in sistem kakovosti

147.A.135 Izpiti

147.A.140 Priročnik organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

147.A.145 Pravice organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

147.A.150 Spremembe organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

147.A.155 Stalna veljavnost

147.A.160 Ugotovitve

PODDEL C – POTRJENO OSNOVNO USPOSABLJANJE

147.A.200 Potrjeno osnovno usposabljanje

147.A.205 Izpiti za preverjanje osnovnega znanja

147.A.210 Osnovno ocenjevanje prakse

PODDEL D – USPOSABLJANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA/NALOGO

147.A.300 Usposabljanje za tip zrakoplova/nalogo

147.A.305 Izpiti za tip zrakoplova in ocenjevanje nalog

ODDELEK B – POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE

PODDEL A – SPLOŠNO

147.B.05 Področje uporabe

147.B.10 Pristojni organ

147.B.20 Vodenje evidence

147.B.25 Izjeme

▼M6

PODDEL B – IZDAJA ODOBRITVE

147.B.110 Postopek za odobritev in spremembo odobritve

147.B.120 Postopek stalne veljavnosti

147.B.125 Potrdilo o odobritvi organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

147.B.130 Ugotovitve

PODDEL C – PREKLIC, ZAČASNA UKINITEV IN OMEJITEV ODOBRITVE ORGANIZACIJE ZA USPOSABLJANJE IZ VZDRŽEVANJA

147.B.200 Preklic, začasna ukinitev in omejitev odobritve organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

Dodatek I – Trajanje osnovnega usposabljanja

Dodatek II – Odobritev organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja iz Priloge IV (del 147) – EASA obrazec 11

Dodatek III – Spričevala o priznanju iz Priloge IV (del 147) – EASA obrazca 148 in 149

▼B

147.1

Za namene tega dela je pristojni organ:

1. za organizacije z glavnim krajem poslovanja na ozemlju države članice organ, ki ga imenuje ta država članica,

2. za organizacije z glavnim krajem poslovanja v tretji državi agencija.

▼M6

ODDELEK A

TEHNIČNE ZAHTEVE

▼B

PODDEL A

SPLOŠNO

147.A.05 Področje uporabe

Ta del določa zahteve, ki jih morajo izpolnjevati organizacije, ki želijo pridobiti odobritev za vodenje usposabljanja in izpitov, kot je opredeljeno v Delu 66.

147.A.10 Splošno

Organizacija za usposabljanje je organizacija ali del organizacije, registrirana kot pravna oseba.

▼M4

147.A.15 Zahtevek

(a) Zahtevek za odobritev ali spremembo obstoječe odobritve se izdela na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.

(b) Zahtevek za odobritev ali spremembo odobritve vključuje naslednje informacije:

1. registrirano ime in naslov prosilca,

2. naslov organizacije, ki zahteva odobritev ali spremembo odobritve,

▼M4

3. predvideni obseg odobritve ali spremembe obsega odobritve,

4. ime in podpis odgovornega poslovodnega delavca,

5. datum zahtevka.

▼B

PODDEL B

ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE

147.A.100 Zahteve glede objektov

(a) Velikost in struktura objektov zagotavljata zaščito pred prevladujočimi vremenskimi razmerami in pravilno delovanje vsega načrtovanega usposabljanja in izpitov na katerikoli določen dan.

(b) Povsem zaprta ustrezna namestitev, ločena od drugih objektov, se zagotovi za učenje teorije in vodenje izpitov za preverjanje znanja.

1. Največje število študentov, ki opravljajo usposabljanje za pridobitev znanja, med katerim koli usposabljanjem ne sme preseči 28.

2. Velikost namestitve med izpiti je taka, da noben študent med izpiti s svojega položaja ne more brati pole ali računalniškega zaslona nekega drugega študenta.

(c) Okolje namestitve iz odstavka (b) se ohranja v takem stanju, da se študentje lahko usmerijo ustrezno na svoj študij ali izpit brez nepotrebnega odvračanja ali neugodja.

(d) V primeru osnovnega usposabljanja se zagotovijo delavnice osnovnega usposabljanja in/ali objekti za vzdrževanje, ločeni od razredov za usposabljanje, za praktično poučevanje, ki ustreza načrtovanemu usposabljanju. Če pa organizacija ne more zagotoviti teh objektov, se lahko dogovori z drugo organizacijo, da zagotovi te delavnice in/ali objekte za vzdrževanje, v tem primeru se s to organizacijo sklene pismeni sporazum, ki opredeljuje pogoje dostopnosti in uporabe objektov. Pristojni organ zahteva dostop do katere koli take organizacije, s katero je bila sklenjena pogodba, pismeni sporazum pa ta dostop navaja.

(e) V primeru usposabljanja za tip zrakoplova/nalogo se zagotovi dostop do ustreznih objektov, ki vsebujejo primere tipa zrakoplova, kot je opredeljeno v 147.A.115(d).

(f) Največje število študentov, ki opravljajo praktično usposabljanje, med katerim koli usposabljanjem ne sme preseči 15 na nadzornika ali ocenjevalca.

(g) Zagotovijo se pisarne za inštruktorje, izpraševalce in praktične ocenjevalce po standardu, ki zagotavlja, da se za svoje naloge lahko pripravijo brez nepotrebnega odvračanja ali neugodja.

(h) Za izpitne pole in evidenco o usposabljanju se zagotovijo varni objekti za hranjenje. Okolje za hranjenje je tako, da dokumenti ostanejo v dobrem stanju v obdobju hranjenja, kot je opredeljeno v 147.A.125. Zmogljivosti za hranjenje in pisarne se lahko kombinirajo ob upoštevanju primerne varnosti.

▼B

(i) Zagotovi se knjižnica, ki vsebuje ves tehnični material, ustrezen obsegu in ravni opravljenega usposabljanja.

147.A.105 Zahteve za osebje

(a) Organizacija imenuje odgovornega poslovodnega delavca, ki ima pooblastilo podjetja za zagotovitev, da je mogoče vse obveznosti usposabljanja financirati in opraviti po standardu, ki ga zahteva ta del.

(b) Imenuje se oseba ali skupina oseb, katerih odgovornosti vključujejo zagotavljanje, da organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja izpolnjuje zahteve tega Dela. Ta(-e) oseba(-e) mora(-jo) biti odgovorne(-e) odgovornemu poslovodnemu delavcu. Po položaju višja oseba ali ena oseba iz skupine oseb je lahko tudi odgovorni poslovodni delavec, pod pogojem da izpolnjuje zahteve za odgovornega poslovodnega delavca, kot so opredeljene v odstavku (a).

(c) Organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja sklene pogodbo z dovolj osebja za načrtovanje/opravljanje usposabljanja za pridobitev znanj in praktičnega usposabljanja, vodenje izpitov za preverjanje znanja in praktičnega ocenjevanja v skladu z odobritvijo.

(d) Z odstopanjem od odstavka (c), ko se za zagotovitev praktičnega usposabljanja in ocenjevanja uporabi druga organizacija, se lahko osebje te druge organizacije imenuje za izvajanje praktičnega usposabljanja in ocenjevanja.

(e) Posamezna oseba lahko opravlja kakršno koli kombinacijo vlog inštruktorja, izpraševalca in ocenjevalca, pod pogojem da izpolnjuje odstavek (f).

▼M4

(f) Izkušnje in kvalifikacije inštruktorjev, izpraševalcev in ocenjevalcev prakse se določijo v skladu z objavljenimi merili ali po postopku in standardu, dogovorjenem s pristojnim organom.

▼B

(g) V priročniku organizacije se za sprejem tega osebja opredili izpraševalce in ocenjevalce prakse.

(h) Inštruktorji in izpraševalci vsaj vsakih 24 mesecev opravljajo dopolnilno usposabljanje v zvezi s trenutno tehnologijo, praktičnimi spretnostmi, človeškimi dejavniki in najnovejšimi metodami usposabljanja, ki ustrezajo znanju, za katerega usposabljajo ali ga preverjajo.

147.A.110 Evidenca inštruktorjev, izpraševalcev in ocenjevalcev

(a) Organizacija vzdržuje evidenco za vse inštruktorje, izpraševalce in cenjevalce prakse. Ta evidenca odraža izkušnje in kvalifikacije, podatke o preteklem usposabljanju in vsa nadaljnja opravljena usposabljanja.

(b) Formalni pogoji se sestavijo za vse inštruktorje, izpraševalce in ocenjevalce prakse.

147.A.115 Učna oprema

(a) Vsak razred ima ustrezno predstavitveno opremo po standardu, ki zagotavlja, da študentje zlahka berejo predstavitveno besedilo/risbe/diagrame in številke iz katerega koli položaja v razredu.

Predstavitvena oprema vključuje predstavitvene sintetične priprave za usposabljanje v pomoč študentom pri razumevanju določene snovi, ko take priprave veljajo za koristne v te namene.

▼B

(b) Delavnice za osnovno usposabljanje in/ali objekti za vzdrževanje, kot so opredeljeni v 147.A.100(d), morajo imeti vso opremo in orodja, potrebna za izvajanje potrjenega obsega usposabljanja.

(c) Delavnice za osnovno usposabljanje in/ali zmogljivosti za vzdrževanje, kot so opredeljene v 147.A.100(d), morajo imeti ustrezno izbiro zrakoplovov, motorjev, delov zrakoplovov in letalske elektronike.

(d) Organizacija za usposabljanje za tip zrakoplova, kot je opredeljeno v 147.A.100(e), mora imeti dostop do ustreznega tipa zrakoplova. Sintetične priprave za usposabljanje se lahko uporabljajo, kadar zagotavljajo ustrezne standarde usposabljanja.

147.A.120 Material za usposabljanje iz vzdrževanja

(a) Gradivo za usposabljanje iz vzdrževanja se študentu zagotovi in zajema kot velja:

1. osnovne vsebine predmetov, opredeljene v Delu 66 za ustrezno kategorijo ali podkategorijo licence za vzdrževanje zrakoplova, in

2. vsebino usposabljanja za tip zrakoplova, ki ga zahteva Del 66 za ustrezno kategorijo ali podkategorijo licence za tip zrakoplova in vzdrževanje zrakoplova.

(b) Študentje imajo dostop do primerov dokumentacije za vzdrževanje in tehničnih informacij v knjižnici, kot je opredeljeno v 147.A.100(i).

▼M6

147.A.125 Evidenca

Organizacija hrani vse evidence o usposabljanju, izpitih in ocenah študentov za *neomejeno obdobje*.

▼B

147.A.130 Postopki usposabljanja in sistem kakovosti

(a) Organizacija določi postopke, sprejemljive za pristojni organ, za zagotavljanje pravilnih standardov usposabljanja in izpolnjevanje vseh ustreznih zahtev tega dela.

(b) Organizacija vzpostavi sistem kakovosti, ki vključuje:

1. funkcijo neodvisne revizije za spremljanje in nadzor standardov usposabljanja, integriteto izpitov za preverjanje znanja in praktičnih ocenjevanj, izpolnjevanje postopkov in njihovo primernost ter

2. sistem povratnih informacij glede ugotovitev revizij osebi(-am) in predvsem odgovornemu poslovodnemu delavcu iz 147.A.105(a) za zagotovitev potrebnega korektivnega ukrepanja.

147.A.135 Izpiti

(a) Izpitno osebje zagotavlja varnost vseh vprašanj.

(b) Vsak študent, za katerega se ugotovi, da med izpiti za preverjanje znanja goljufa ali ima pri sebi gradivo, ki sodi k predmetu izpita, razen izpitnih pol in pripadajoče dovoljene dokumentacije, je diskvalificiran glede opravljanja izpita in ne sme opravljati kakršnega koli izpita vsaj 12 mesecev po datumu dogodka. O vsakem takem dogodku se v enem koledarskem mesecu obvesti pristojni organ, skupaj s podrobnostmi o morebitni preiskavi.

▼B

(c) Izpraševalca, za katerega se ugotovi, da med izpitom za preverjanje znanja zagotavlja odgovore na vprašanja kateremu koli študentu, katerega znanje se preverja, se diskvalificira v vlogi izpraševalca, izpit pa se razglasi za neveljaven. Pristojni organ je treba o vsakem takem dogodku obvestiti v enem koledarskem mesecu.

147.A.140 Priročnik organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

(a) Organizacija zagotovi priročnik, ki ga uporablja organizacija ter opisuje organizacijo in njene postopke, vsebuje pa naslednje informacije:

1. izjavo, ki jo je podpisal odgovorni poslovodni delavec in potrjuje, da priročnik organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja in z njo povezani priročniki opredeljujejo skladnost organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja s tem delom ter se bodo izpolnjevali ob vsakem času.

2. naziv(-e) in ime(-na) osebe(-), imenovanih v skladu s 147.A.105(b),

3. naloge in odgovornosti osebe(-), opredeljene(-ih) v pododstavku 2, vključno z zadevami, na katerih lahko delajo neposredno s pristojnim organom v imenu organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

4. diagram organizacije za usposabljanje, ki kaže ustrezne verige odgovornosti osebe(-), opredeljene(-ih) v odstavku (a)(2).

5. seznam inštruktorjev usposabljanja, izpraševalcev in ocenjevalcev prakse.

6. splošen opis objektov za usposabljanje in izpite, ki se nahajajo na vsakem naslovu, opredeljenem v potrdilu o odobritvi organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, ter ustrezno vsakega drugega objekta, kot se zahteva v 147.A.145(b).

7. seznam usposabljanj iz vzdrževanja, zajetih v odobritvi.

8. postopek za spremembo priročnika organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

9. postopke organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, kot zahteva 147.A.130(a).

10. postopek nadzora v organizaciji za usposabljanje iz vzdrževanja kot zahteva 147.A.145(c), ko je pooblaščena za vodenje usposabljanja, izpitov in ocenjevanje na objektih, ki niso opredeljeni v 147.A.145(b).

11. seznam objektov po 147.A.145(b).

12. ustrezno seznam organizacij, kot je opredeljeno v 147.A.145(d).

(b) Priročnik in nadaljnje spremembe organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja odobri pristojni organ.

(c) Ne glede na odstavek (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo s pomočjo postopka spremembe priročnika (v nadaljevanju neposredna odobritev).

▼B

147.A.145 Pivilegiji organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

(a) Organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja lahko opravlja naslednje kot dovoljuje in v skladu s priročnikom organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja:

1. osnovna usposabljanja po programu po Delu 66 ali delu programa.

2. usposabljanje za tip zrakoplova/nalogo v skladu z Delom 66.

3. izpiti v imenu pristojnega organa vključno z izpitom za študente, ki niso obiskovali osnovnega usposabljanja ali usposabljanja za tip zrakoplova pri organizaciji za usposabljanje iz vzdrževanja.

4. izdaja potrdil v skladu z Dodatkom III po uspešnem zaključku potrjenega osnovnega usposabljanja ali usposabljanja za tip zrakoplova in izpitov, opredeljenih v pododstavkih (a)(1), (a)(2) in (a)(3), kot ustreza.

(b) Usposabljanje, izpiti za preverjanje znanja in praktična ocenjevanja se lahko opravljajo samo na lokacijah, določenih v potrdilu o odobritvi in/ali katerikoli lokaciji, opredeljeni v priročniku organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

(c) z odstopanjem od odstavka (b) sme organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja voditi usposabljanje, izpite za preverjanje znanja in praktično ocenjevanje na lokacijah, ki se razlikujejo od lokacij iz odstavka (b), samo v skladu s postopkom nadzora, opredeljenim v priročniku organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja. Ni treba, da so te lokacije navedene v priročniku organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

(d) 1. Organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja lahko sklene podizvajalsko pogodbo za vodenje osnovnega teoretičnega usposabljanja, usposabljanja za tip zrakoplova in izpitov s tem v zvezi z organizacijo, ki ne usposablja iz vzdrževanja, samo ko le-ta je pod nadzorom sistema kakovosti organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

2. Sklepanje pogodb s podizvajalci za osnovno teoretično usposabljanje in izpite je omejeno na module 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 in 10 po Delu 66, Dodatek I.

3. Sklepanje pogodb s podizvajalci za usposabljanje za tip zrakoplova in izpite je omejeno na pogonske in letalske elektronske sisteme.

▼M6

(e) Organizacija ne sme biti potrjena za izvajanje izpitov, če ni potrjena za izvajanje usposabljanja.

(f) Z odstopanjem od točke (e) se lahko organizacija, odobrena za izvajanje usposabljanja za pridobitev osnovnega znanja ali usposabljanja za tip, odobri tudi za izvajanje izpitov za tip, če usposabljanje za tip ni potrebno.

▼B

147.A.150 Spremembe organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

(a) Organizacija za vodenje usposabljanja iz vzdrževanja obvesti pristojni organ o vseh predlaganih spremembah organizacije, ki vplivajo na odobritev, preden se te spremembe izvršijo, da bi pristojnemu organu omogočili določitev stalne skladnosti s tem delom in spremembo, če je treba, potrdila o odobritvi organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

▼B

(b) Pristojni organ lahko predpiše pogoje, po katerih organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja lahko deluje med takimi spremembami, razen če pristojni organ ugotovi, da je treba začasno ukiniti odobritev organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

(c) Če se pristojni organ ne obvesti o teh spremembah, lahko to povzroči začasno ukinitev ali preklic potrdila o odobritvi vzdrževalne organizacije, datirano za nazaj na dejanski datum sprememb.

147.A.155 Stalna veljavnost

(a) Izda se odobritev z neomejenim trajanjem. Veljavna ostaja pod pogojem, da:

1. organizacija ostaja skladna s tem Delom v skladu z določbami, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot je opredeljeno v 147.B.130, in;

2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s tem Delom, in;

3. potrdilo ni umaknjeno ali preklicano;

(b) Ob umiku ali preklicu se odobritev pristojnemu organu vrne.

147.A.160 Ugotovitve

(a) Ugotovitev 1. stopnje je ena ali več naslednjih ugotovitev:

1. vsako pomembno neizpolnjevanje izpitnega procesa, ki bi razveljavilo izpit(-e),

2. pristojnemu organu se ne omogoči dostopa do objektov organizacije med običajnimi delovnimi urami po dveh pismenih zahtevkih,

3. ni odgovornega poslovodnega delavca,

4. pomembna neskladnost s procesom usposabljanja.

(b) Ugotovitev 2. stopnje je vsaka neskladnost s procesom usposabljanja, razen ugotovitev 1. stopnje.

(c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu z 147.B.130 imetnik odobritve organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom.

▼M6

PODDEL C

POTRJENO OSNOVNO USPOSABLJANJE

▼B

147.A.200 Potrjeno osnovno usposabljanje

(a) Potrjeno osnovno usposabljanje sestavljajo usposabljanje za pridobitev znanja, izpit za preverjanje znanja, praktično usposabljanje in praktično ocenjevanje.

▼M6

(b) Usposabljanje za pridobitev znanja zajema snov za licenco za vzdrževanje zrakoplova za kategorijo ali podkategorijo, kot je opredeljeno v Prilogi III (del 66).

▼B

(c) Preverjanje znanja zajema reprezentativen izbor snovi iz elementa usposabljanja po odstavku (b).

▼B

(d) Praktično usposabljanje zajema praktično uporabo običajnega orodja/opreme, razstavljanje/sestavljanje reprezentativnega izbora delov zrakoplova ter sodelovanje v reprezentativnih dejavnostih vzdrževanja, ki se izvajajo glede na določen celoten modul po Delu 66.

(e) Praktični del usposabljanja zajema praktično usposabljanje in ugotavlja, ali je študent dovolj usposobljen za uporabo orodja in opreme ter za delo v skladu s priročniki za vzdrževanje.

(f) Trajanje osnovnega usposabljanja je v skladu z Dodatkom I.

(g) Trajanje tečajev za konverzijo med (pod)kategorijami se določi z oceno vsebin predmetov osnovnega usposabljanja in z njim povezanih potreb po praktičnem usposabljanju.

147.A.205 Izpiti za preverjanje osnovnega znanja

Izpiti za preverjanje osnovnega znanja:

(a) so v skladu s standardom, opredeljenim v Delu 66,

(b) se vodijo brez uporabe zapiskov z usposabljanja,

(c) zajemajo reprezentativni izbor predmetov iz določenega modula usposabljanja, zaključenega v skladu z Delom 66.

147.A.210 Osnovno ocenjevanje prakse

(a) Osnovno ocenjevanje prakse med osnovnim usposabljanjem iz vzdrževanja opravijo imenovani ocenjevalci prakse ob zaključku vsakega obdobja obiskovanja vadbenih delavnic/objekta za vzdrževanje.

(b) Študent doseže zadovoljivo oceno glede na 147.A.200(e).

PODDEL D

USPOSABLJANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA/NALOGO

147.A.300 Usposabljanje za tip zrakoplova/nalogo

Organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja se odobri za opravljanje usposabljanja za tip zrakoplova in/ali nalogo po Delu 66 ob izpolnjevanju standarda, opredeljenega v 66.A.45.

147.A.305 Izpiti za tip zrakoplova in ocenjevanje nalog

Organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja, potrjena po 147.A.300 za vodenje usposabljanja za tip zrakoplova, vodi izpite za tip zrakoplova ali ocenjevanje nalog na zrakoplovu, kot je opredeljeno v Delu 66, ob izpolnjevanju standarda za tip zrakoplova in/ali nalogo, opredeljenega v Delu 66.A.45.

▼M6

ODDELEK B

POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE

▼B

PODDEL A

SPLOŠNO

147.B.05 Področje uporabe

Ta oddelek določa upravne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati pristojni organi, zadolženi za uporabo in uveljavljanje Oddelka A tega dela.

▼B

147.B.10 Pristojni organ

(a) *Splošno*

Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitev ali preklic potrdil po Delu 147. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.

(b) *Viri*

Pristojni organ ima dovolj ustreznega osebja za izvajanje zahtev tega dela.

(c) *Postopki*

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se dosega skladnost s tem delom.

Postopki se pregledujejo in spreminjajo za zagotavljanje stalne skladnosti.

▼M4

(d) *Kvalifikacije in usposabljanje*

Vse osebje, ki se ukvarja z odobritvami, povezanimi s to prilogo, mora:

1. imeti ustrezne kvalifikacije in vse potrebno znanje, izkušnje in usposabljanje za opravljanje dodeljenih nalog.

2. opraviti usposabljanje in stalno usposabljanje o Prilogi III (del 66) in Prilogi IV (del 147), kot je ustrezno, vključno s predvidenim pomenom in standardom.

▼M6

———————

▼B

147.B.20 Vodenje evidence

(a) Pristojni organ vzpostavi sistem vodenja evidence, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, obnovitve, podaljšanja, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsake odobritve.

(b) Evidenca za pregled nad delovanjem organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja vključuje najmanj:

1. zahtevek za odobritev organizacije,

2. potrdilo o odobritvi organizacije vključno z morebitnimi spremembami,

3. kopijo revizijskega programa, ki navaja datume, kdaj so revizije predpisane in kdaj so bile opravljene,

4. evidenca o stalnem pregledu nad delovanjem vključno z vso revizijsko evidenco,

5. kopije vse ustrezne korespondence,

6. podrobnosti o kakršnih koli izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje,

▼B

7. kakršno koli poročilo drugih pristojnih organov, ki se nanaša na pregled nad delovanjem organizacije,

8. priročnik organizacije in spremembe.

(c) Obdobje hranjenja evidence iz odstavka (b) znaša vsaj štiri leta.

147.B.25 Izjeme

(a) Pristojni organ lahko šolo, ki sodi pod okrilje Državnega ministrstva za šolstvo, oprosti:

1. da je organizacija, kot je opredeljeno v 147.A.10.

2. da ima odgovornega poslovodnega delavca, ob upoštevanju omejitve, da oddelek imenuje po položaju višjo osebo za upravljanje organizacije za usposabljanje in ima ta oseba dovolj proračunskih sredstev za upravljanje organizacije po standardu iz Dela 147.

3. uporabe neodvisnega revizijskega dela sistema kakovosti, pod pogojem da ministrstvo vodi neodvisni šolski inšpektorat, ki revidira organizacijo za usposabljanje iz vzdrževanja tako pogosto, kot zahteva ta Del.

(b) Vse izjeme, odobrene po členu 10(3) Osnovne uredbe, pristojni organ evidentira in hrani.

PODDEL B

IZDAJA ODOBRITVE

Ta poddel zagotavlja zahteve za izdajo ali spremembo odobritve organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

▼M4

_____

_____

147.B.110 Postopek za odobritev in spremembo odobritve

(a) Ob prejemu zahtevka pristojni organ:

1. pregleda priročnik organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, in

2. preveri skladnost organizacije z zahtevo Priloge IV (del 147).

(b) Vse ugotovitve se dokumentirajo in pismeno potrdijo prosilcu.

(c) Vse ugotovitve se pred izdajo odobritve zaključijo v skladu s točko 147.B.130.

(d) Sklicna številka je vključena na potrdilo o odobritvi na način, ki ga opredeli agencija.

_____

▼B

147.B.120 Postopek stalne veljavnosti

▼M6

(a) Vsaka organizacija se v celoti revidira glede izpolnjevanja te priloge (del 147) v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev. To vključuje spremljanje vsaj enega tečaja usposabljanja in enega izpita, ki ju vodi organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja.

▼B

(b) Ugotovitve se obdelajo po 147.B.130.

147.B.125 Potrdilo o odobritvi organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

Oblika formata potrdila o odobritvi organizacije za usposabljanja iz vzdrževanja je taka, kot je podrobno opisano v Dodatku II.

147.B.130 Ugotovitve

(a) Če se odprave ugotovitve 1. stopnje ne zaključi v treh dneh od pismenega obvestila, to povzroči, da pristojni organ v celoti ali deloma prekliče, začasno ukine ali omeji odobritev organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

(b) Pristojni organ ukrepa, tako da v primeru neizpolnitve v časovnem obsegu, ki ga je odobril v primeru ugotovitve 2. stopnje poslovodnega delavca, v celoti ali deloma prekliče, začasno ukine ali omeji odobritev skladnosti.

PODDEL C

PREKLIC, ZAČASNA UKINITEV IN OMEJITEV ODOBRITVE ORGANIZACIJE ZA USPOSABLJANJE IZ VZDRŽEVANJA

147.B.200 Preklic, začasna ukinitev in omejitev odobritve organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

Pristojni organ:

(a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ali

(b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po 147.B.130.

▼**M6**

Dodatek I

Trajanje osnovnega usposabljanja

Najkrajše celotno osnovno usposabljanje obsega:

Osnovno usposabljanje	Trajanje (ure)	Razmerje teoretičnega usposabljanja (v %)
A1	800	30 do 35
A2	650	30 do 35
A3	800	30 do 35
A4	800	30 do 35
B1.1	2 400	50 do 60
B1.2	2 000	50 do 60
B1.3	2 400	50 do 60
B1.4	2 400	50 do 60
B2	2 400	50 do 60
B3	1 000	50 do 60

▼M6

Dodatek II

Odobritev organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja iz Priloge IV (del 147) – EASA obrazec 11

Stran 1 od 2

[DRŽAVA ČLANICA (*)]

Članica Evropske unije (**)

POTRDILO O ODOBRITVI ORGANIZACIJE ZA USPOSABLJANJE IZ VZDRŽEVANJA IN IZPITE

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].147.[XXXX]

V skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbo Komisije (ES) št. 2042/2003, ki sta trenutno v veljavi, in ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)] potrjuje:

[NAZIV IN NASLOV PODJETJA]

kot organizacijo za usposabljanje iz vzdrževanja v skladu z oddelkom A Priloge IV (del 147) Uredbe (ES) št. 2042/2003, potrjeno za zagotavljanje usposabljanja in vodenje izpitov, navedenih v priloženem seznamu odobritev, in izdajo ustreznih potrdil o priznanju študentom z uporabo navedenih sklicev.

POGOJI:

1. Ta odobritev je omejena na tisto, navedeno v oddelku obsega dela v priročniku odobrene organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja iz oddelka A Priloge IV (del 147), in

2. Ta odobritev zahteva skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku odobrene organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, in

3. Ta odobritev je veljavna v času, ko odobrena organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja ostaja skladna s Prilogo IV (del 147) Uredbe (ES) št. 2042/2003.

4. Ob upoštevanju zgoraj navedenih pogojev ta odobritev ostaja v veljavi za nedoločen čas, razen če je bila predhodno umaknjena, zamenjana, začasno ali dokončno preklicana.

Datum prve izdaje: .....

Datum te spremembe: .....

Št. spremembe: .....

Podpis: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

obrazec EASA 11, 3. izdaja

(*) EASA, če je pristojni organ EASA
(**) Črtati za države, ki niso članice EU, ali za agencijo EASA.

▼M6

SEZNAM ODOBRITEV ORGANIZACIJE ZA USPOSABLJANJE IZ VZDRŽEVANJA IN IZPITE

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].147.[XXXX]

Organizacija: [NAZIV IN NASLOV PODJETJA]

RAZRED	KATEGORIJA LICENCE	OMEJITEV	
OSNOVNO (**)	B1 (**)	TB1.1 (**)	LETALA S TURBINSKIMI MOTORJI (**)
		TB1.2 (**)	LETALA Z BATNIMI MOTORJI (**)
		TB1.3 (**)	HELIKOPTERJI S TURBINSKIMI MOTORJI (**)
		TB1.4 (**)	HELIKOPTERJI Z BATNIMI MOTORJI (**)
	B2 (**)	TB2 (**)	LETALSKA ELEKTRONIKA (**)
	B3 (**)	TB3 (**)	LETALA ZA BATNIM MOTORJEM, KATERIH KABINA NI POD TLAKOM, Z 2 000 KG MTOM IN MANJ (**)
	A (**)	TA.1 (**)	LETALA S TURBINSKIMI MOTORJI (**)
		TA.2 (**)	LETALA Z BATNIMI MOTORJI (**)
		TA.3 (**)	HELIKOPTERJI S TURBINSKIMI MOTORJI (**)
		TA.4 (**)	HELIKOPTERJI Z BATNIMI MOTORJI (**)
TIP/NALOGA (**)	C (**)	T4 (**)	[NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA] (***)
	B1 (**)	T1 (**)	[NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA] (***)
	B2 (**)	T2 (**)	[NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA] (***)
	A (**)	T3 (**)	[NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA] (***)

Ta seznam odobritev je omejen na usposabljanja in izpite, opredeljene v oddelku obsega dela v priročniku odobrene organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

Sklic priročnika organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja: .....

Datum prvotne izdaje: .....

Datum zadnje odobrene spremembe: ..... Št. revizije: .....

Podpis: .....

Za pristojni organ: [PRISTOJNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE (*)]

obrazec EASA 11, 3. izdaja

(*) EASA, če je pristojni organ EASA.
(**) Ustrezno izbrišite, če organizacija ni odobrena.
(***) Navedite ustrezni rating ali omejitev.

▼M6

Dodatek III

Potrdila o priznanju iz Priloge IV (del 147) – EASA obrazca 148 in 149

1. **Osnovno usposabljanje/izpiti**

Predloga spričevala o osnovnem usposabljanju po delu 147, kot je podrobno predstavljeno spodaj, se lahko uporabi za priznanje ob zaključku osnovnega usposabljanja, izpita iz osnovnega usposabljanja ali obeh, osnovnega usposabljanja in izpitov iz osnovnega usposabljanja.

Spričevalo o usposabljanju jasno navaja vsak posamezen opravljen izpit iz modula po datumu, skupaj z ustrezno različico Dodatka I k Prilogi III (del 66).

Stran 1 od 1

POTRDILO O PRIZNANJU

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].147.[XXXX].[YYYYY]

To potrdilo o priznanju se izdaja:

[IME]

[DATUM in KRAJ ROJSTVA]

S strani:

[NAZIV IN NASLOV PODJETJA]

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].147.[XXXX]

organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, odobrene za izvajanje usposabljanja in izpitov v okviru seznama odobritev ter v skladu s Prilogo IV (del 147) k Uredbi (ES) št. 2042/2003.

To potrdilo potrjuje, da je zgoraj imenovana oseba uspešno opravila potrjeno osnovno usposabljanje (**) ali spodaj navedeni izpit iz osnovnega usposabljanja (**) v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbo Komisije (ES) št. 2042/2003, v času njune veljavnosti.

[OSNOVNO USPOSABLJANJE (**)] ali/in [IZPIT IZ OSNOVNEGA USPOSABLJANJA (**)]

[SEZNAM MODULOV PO DELU 66/DATUM OPRAVLJENEGA IZPITA]

Datum: .....

Podpis: .....

Za: [NAZIV PODJETJA]

obrazec EASA 148, 1. izdaja

(*) EASA, če je pristojni organ EASA.
(**) Neustrezno črtajte.

2. **Usposabljanje za tip/izpiti**

Predloga spričevala o usposabljanju za tip po delu 147, kot je podrobno predstavljeno spodaj, se lahko uporabi za priznanje ob zaključku teoretičnega dela, praktičnega dela ali obojega, teoretičnega in praktičnega dela usposabljanja za rating tipa.

V spričevalu je navedena kombinacija konstrukcije zrakoplovov/motorjev, za katero se je izvajalo usposabljanje.

Ustrezni sklici se ustrezno izbrišejo, okence za tip usposabljanja pa podrobno opisuje, ali so bili zajeti samo teoretični ali praktični elementi ali pa hkrati teoretični in praktični elementi.

▼M6

Spričevalo o usposabljanju jasno določa, ali je usposabljanje celotno ali delno (kot je usposabljanje za konstrukcijo letala, pogonski sistem ali letalsko elektroniko/elektriko), ali če gre za izobraževanje o razlikah na podlagi predhodnih izkušenj prosilca, npr. A340 (CFM) usposabljanje za A320 tehnike. Če usposabljanje ni celotno, spričevalo določa, ali so bila vmesna področja zajeta ali ne.

Stran 1 od 1

POTRDILO O PRIZNANJU

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].147.[XXXX].[YYYYY]

To potrdilo o priznanju se izdaja:

[IME]

[DATUM in KRAJ ROJSTVA]

S strani:

[NAZIV IN NASLOV PODJETJA]

Sklic: [KODA DRŽAVE ČLANICE (*)].147.[XXXX]

organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, odobrene za izvajanje usposabljanja in izpitov v okviru seznama odobritev ter v skladu s Prilogo IV (del 147) k Uredbi (ES) št. 2042/2003.

To potrdilo potrjuje, da je zgoraj imenovana oseba uspešno opravila teoretični (**) in/ali praktični del (**) spodaj navedenega potrjenega usposabljanja za tip in s tem povezane izpite v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbo Komisije (ES) št. 2042/2003, v času njune veljavnosti.

[USPOSABLJANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA (**)]

[DATUMI ZAČETKA in KONCA]

[NAVEDITE TEORETIČNE ALI PRAKTIČNE ELEMENTE]

in/ali

[IZPIT ZA TIP ZRAKOPLOVA (**)]

[DATUM KONCA]

Datum: .....

Podpis: .....

Za: [NAZIV PODJETJA]

obrazec EASA 149, 1. izdaja

[...]

(*) EASA, če je pristojni organ EASA.
(**) Neustrezno črtajte.